ELLY HELPERIN: A NATIONALISTIC VISION OF MUSIC IN *ERETZ YISRAEL*

Sharon I. Kunitz

Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements for Master of Sacred Music Degree

Hebrew Union College – Jewish Institute of Religion School of Sacred Music New York, New York

January 20, 2009

Advisor: Dr. Mark Kligman

SUMMARY

This paper presents the life and music of Elly Helperin, an unknown composer in Pre-state Israel. Helperin, born in Germany at the end of the nineteenth century, was classically trained in Berlin. She immigrated to Palestine with her family during Hitler's rise to power.

Chapter one explores the history of German Jewish culture and the *Haskalah*. It includes Helperin's biography up to her leaving Germany. Chapter two picks up in Palestine. It discusses the 'New *Yishuv*,' the fifth *aliyah*. It then describes Helperin's struggles and successes as she tried to discard her associations with the Diaspora and attempted to fulfill her vision of creating new music with a distinctly '*Eretz Yisraeli*' sound.

Helperin's dealings with public organizations and her struggles to be properly recognized as a professional composer are examined in chapter three. In chapter four, Elly Helperin's music is presented, with analyses of songs and her thoughts on her compositions. Comparisons are made with composers Marc Lavry and Verdina Shlonsky.

In the conclusion is a discussion of the plight of female composers since the seventeenth century. Information on Helperin was gathered from interviews with her son, as well as from her personal documents. Other information was gathered from books, articles, master's theses, and internet sources. These sources are provided in the bibliography.

CONTENTS

INTRODU	CTION 1
Chapter	
ONE	GERMAN JEWISH CULTURE LEADING UP TO THE RISE OF NAZISM
TWO	THE FIFTH ALIYAH AND ELLY HELPERIN'S LIFE IN ERETZYISRAEL21The New Yishuv21The Fifth AliyahThe Helperins in Palestine
THREE	DEALINGS WITH PUBLIC ORGANIZATIONS
FOUR	ELLY HELPERIN'S MUSIC AND HOW IT FIT IN THE CULTURE OF ERETZ YISRAEL

Appendix

A. List of Document Descriptions
B. Elly Helperin Documents 102
C. Translations of Selected Documents 225
D. Elly Helperin – Vocal Selections for Religious Occasions – Contents 237
E. Elly Helperin – Selected Compositions for Solo Voice #1 – Contents 238
F. Elly Helperin – Selected Compositions for Solo Voice #2 – Contents 239
G. Lists of Elly Helperin's Solo and Choral Compositions
H. Partial list of Broadcasts of Elly Helperin's Music
I. List of Elly Helperin Songs – Notations of Spelling of 'Elly' in Hebrew 244
J. "Yerushalayim," printed music; manuscript of first melodic ideas
K. "S'vivon, Sov, Sov, Sov"
L. "M'nucha V'simcha" 252
M. "Psalm 126" 256
N. "Shir Ha'olim," manuscript 259
BIBLIOGRAPHY

Preface

This whole project began with a chance meeting. I was at a luncheon after a practicum at HUC-JIR and happened to be seated beside a gentleman named Burton Zipser. He introduced himself to me and told me that he was the director of the International Archive of Jewish Music near Detroit. In our conversation, he asked me if I had given any thought to a thesis topic. I spoke to him of my thoughts at the time, but said I had not made any decisions. That is when the seed was planted. He told me of a collection of music and documents that had been given to him by the son of Elly Helperin, an unknown female composer from Pre-state Israel. He told me the tiny amount of the story that he knew. Mr. Zipser explained that he was knowledgeable in the field of music and that much of the music he had received was quite good. It was all vocal music, either solo or choral. He gave me his card and suggested that I think about it. He said that, if and when the time came, I should contact him.

I thought about it over the next year, and became excited about the idea of bringing long forgotten music back into use. Quite amazingly, I had managed not to lose the business card. I contacted Mr. Zipser, and he put me in contact with Mordehai Helperin. Mr. Helperin, who conveniently lives in Flushing, was very happy about my interest in his mother being the subject of my thesis. He agreed to give me interviews, music and documents – anything he could do to help. Thus the process began.

I would like to thank Mr. Zipser for his suggestion on that serendipitous day. I would also like to thank Mordehai and his wife Gloria for all their time and efforts. In addition to several personal interviews, Mordehai has provided me with the wonderful music and documents that have made this paper possible. I have inundated him with

i

phone calls and e-mails, and he has graciously responded. Gloria made several helpful suggestions for giving me the information I needed in a way that I could use it. She also provided additional insight during my interviews with Mordehai.

Thanks go to Pedro D'Aquino and Dr. Mark Kligman, who were both helpful in the music analysis section of this paper. Dr. Wendy Zierler gave me some interesting insight and guidance for the chapter on female composers. I would like to particularly thank Dr. Mark Kligman for his encouragement and his feedback throughout the process.

Many, many thanks go to the assorted people who translated documents for me. When I first received the over 100 documents from Mordehai, the thought of having to translate them was daunting! Many people helped me without accepting payment. The one person whom I did pay, Tania Dadoun-Zur, did a beautiful job of making the translated documents look very much in structure like the originals. In my search for translators, I was sometimes shameless. Occasionally, I waylaid teachers in HUC-JIR's common area who appeared to not be busy, and asked if they could translate for me! Dr. Michael Chernik, Cantor Josée Wolff each translated one or two documents. Over the phone, Galit Dadoun-Cohen helped me translate some Hebrew musical terms with which another translator was not familiar. I spent an enjoyable hour in the office of Dr. Phillip Miller, translating a few documents and listening to his interesting and informative stories. Dr. Leonard Kravitz took great pleasure in tackling the atrocious handwriting of Moshe Smilanky as though it were a puzzle. Most of the German documents were translated by my friend Cynthia Hyfield in Annapolis, who allowed me to combine translation with a mini-vacation. Dr. Stanley Nash tackled several documents, some of them very long and difficult. The person to whom I owe the greatest translating debt,

however, is Yaron Kapitulnik. Yaron translated many documents, and, when he heard that I was paying someone to do it, told me to stop and send him more. He refused payment for his extensive work, simply asking me to make a donation to the HUC-JIR Soup Kitchen, which I am very happy to do.

This has been a wonderful, exciting journey of discovery! From Mordehai's interviews and his mother's music and documents, I have been able to piece together Elly Helperin's story. I am very pleased to be able to present the story and music of this talented visionary.

Introduction

What is 'national music?' Is it possible for a group of composers from many different lands to somehow combine their diverse talents, training and backgrounds to create an entirely new national music? This was precisely the charge given to the immigrant composers in Palestine by the Zionist organizations in the late nineteenth and early to mid-twentieth centuries.¹

National music is defined as the popular music that grows out of the culture of a country, with folklore characteristics. Because cultural perceptions of the people are a part of the music, the music has specific qualities of these people and the place in which they live.² Sometimes a composer deliberately sets out to create national music; sometimes it occurs simply by a composer's living in a particular culture, provided they have a spiritual affinity with the group. The Russian Five (Balakirev, Borodin, Cui, Mussorgsky and Rimsky-Korsakoff), part of the Russian nationalist school, are perhaps the most well-known example of the first group. Music of these composers exhibits an extensive use of existing folk music and a reworking of the material in an artistic fashion.³ Joel Engel inaugurated the Jewish folksong movement in Russia in 1900. He and others collected, performed, and arranged Jewish folksongs. They eventually formed the Society for Jewish Folk Music in Petersburg in 1908.

1

¹ Emanuel Rubin and John H. Baron, *Music in Jewish History and Culture* (Sterling Heights, MI: Harmonie Park Press, 2006), 317.

² Aron Marko Rothmüller, *Music of the Jews: An Historical Appreciation* (London: Vallentine, Mitchell & Co., Ltd., 1953), 220.

³ M. Tevfik Dvorak, "Russian Nationalism in Music," http://www.dorak.info/music/national.html, (accessed December 10, 2008).

The growth of Zionism near the end of the nineteenth century brought Jews to Palestine through a series of waves of *aliyot* [immigrations]. Among the immigrants were many musicians and composers. The Zionist idea was to change and unify the Jews in Palestine into one unique culture. The expectation was that the composers would invent the new 'national' sound of *Eretz Yisrael*. This happened generally on two different fronts. It began with folksong in the 1920s. The immigration of composers from Central Europe in the 1930s expanded that into art music. Hirshberg writes,

In contrast to the folksong group, almost none of the art music composers were declared Zionists prior to immigration. The entire group of immigrants were [sic] trained under renowned composition and performance teachers in Europe, providing them with the highest credentials. Unlike Engel's group which emulated the Russian Five as a national school, the new group of immigrant composers neither belonged to any single school nor formed one in Palestine. They had been trained in different musical environments, did not know each other before immigration, and none of them was able to exert authority over the others. Affected by powerful circumstances, they were a random gathering of strongminded displaced individuals struggling to restate their professional and national identities, while caught in an ideological whirlpool which pushed them on to a rugged road leading to a vague, controversial, and undetermined goal.⁴

This had a profound influence on the form of musical expression. It is important to note that not all immigrants came from Europe. Many came from North Africa. With composers coming from various locales that already had their own folksongs and 'national music,' it is natural to expect that their assorted diaspora cultures would have an effect on the new sound they were attempting to produce. Jews from nearby Yemen and Morocco brought their oriental, Mediterranean sounds, rhythms and instruments. Those from Eastern Europe brought Ashkenazi folk tunes, as well as the training many of them

⁴ Jehoash Hirshberg, *Music in the Jewish Community of Palestine 1880-1948, A Social History* (New York: Oxford University Press, 1995), 157.

had received in Central Europe. Musicians and composers from Germany and Central Europe brought their Western musical training and love of classical music.

There are two different paradigms in which the motivations of immigrant composers may be viewed, though they are certainly not mutually exclusive. The first is the one similar to the Russian Five. These composers were interested in creating great artistic music. Paul Ben-Haim (1897-1984) and Verdina Shlonsky (1905-1990) - and many others from a long list of composers – fall predominantly into this category. The influence of assorted Western composers can be seen in their work. The second paradigm includes composers whose primary motivation was to write music that would help build the identity of the people of *Eretz Yisrael*. These composers drew on their own perceptions of the life and culture around them and used their own creative faculties to create 'new' folk music. Marc Lavry (1903-1967) lies predominantly in this category. Though he was born in Lithuania, his musical training was entirely in Germany. Prior to his immigration, Lavry was not a Zionist, but he visited Palestine to explore it as an optional place to immigrate away from Nazi Germany. He fell in love with the land and the people, and he and his wife moved there. He quickly adapted to the landscape and the rhythms of life and wanted to do everything in his power to do whatever the people needed. He was inspired by the sounds around him to create music of the land.⁵

There is certainly cross-over between the two paradigms. Lavry also wrote art music – opera as well as symphonic works. In addition to art music, Shlonsky wrote over a hundred Hebrew 'folk' songs in her life, encouraged by Joel Engel, mentioned

⁵ Fredda Mendelson, "Marc Lavry – A Prominent Figure in the Birth of Israeli Music" (master's thesis, Hebrew Union College – Jewish Institute of Religion, School of Sacred Music, 1996), 4-5.

previously. It was Engel's hope that Jewish music, and folk music in particular, would be the basis for a national school and style.⁶

ELLY HELPERIN'S VISION OF 'ERETZ YISRAELI' MUSIC

Our subject Elly Helperin (1896-1942) is definitely in the second paradigm, though she wrote both folk music and art song. Born in Germany near the turn of the century, she was classically trained at a prestigious Berlin music academy. Though reared in a secular family, her marriage to her Eastern European husband brought her in touch with her 'Jewishness.' Upon immigration to Palestine, Helperin went through an internal struggle trying to find her path in music composition in *Eretz Yisrael*. She actually wrote an exposition on her thought processes, circa 1940.⁷ After "looking closely at the problem of 'gathering the Diaspora' in Israel (*kibbutz galuyot*)," she "came to a clear conclusion that all the Jews wherever they are have a "common part" and a "separating part."

The common part is the natural, the INTERNAL, coming from our race, from our common culture according to the religious and ethical experience.

The separating part is the external – the shell of Diaspora. The people we were once a part of, the climate, the economic situation, the education, the food, etc. have had a large effect on the external life of the Jew and as such [sic] – also on his musical preference.

The idea is that we can find common ground only if we look for it in the internal part – the common part – and that we stay as far away as we can from the exile shell. This realization serves as the foundation of my work.⁸

⁶ Jessica L. Levitt, "Verdina Shlonsky" (master's thesis, Hebrew Union College – Jewish Institute of Religion, School of Sacred Music, 1998), 14.

⁷ Based on another section of this document, it appears that this may have been written shortly before a September 21, 1940 broadcast, but this is not definite.

⁸ Elly Helperin, Document #14, trans. Yaron Kapitulnik.

Helperin, like other immigrants, had to learn the Hebrew language. Her knowledge of liturgical Hebrew prior to her immigration is unknown, but it is known that it took her some time to learn 'modern' Hebrew. She considered the language something that unified the people from various lands in the Diaspora. Most were learning to speak Hebrew as well as pray in Hebrew. Yet, although the same prayers were recited in the same language, the melodies were what separated the people of different lands from each other. She wrote, "This is the point where we need to start working towards a creation of melodies that are common to all the people. A style that is not Western or Eastern – just Hebraic."⁹ She felt that within the heart and soul of the Jewish people, there was a sound that was "unique and different from those of other people."¹⁰ She believed that it was necessary to remove the sound of foreign music from the ears of the young people to avoid damaging their "natural souls."¹¹ To do this, she proposed to create new, uniquely *'Eretz Yisraeli*' music that did not have the sounds of the Diaspora in it. In her view, this music would be the unifying factor in the building of the nation.

In this thesis, I will present the life history and work of Elly Helperin, and the experiences that shaped her and gave her impetus and inspiration for her compositions. I will show that she dedicated her life and her compositions to creating '*Eretz Yisraeli*' music and helping shape the future of the Israeli people. I will present the roadblocks she encountered along the way, as well as reasons for her having been forgotten. I will show

⁹ Ibid.

¹⁰ Ibid.

¹¹ Ibid.

why it is important that this dedicated woman of vision and her music are given their proper place in the annals of Israeli history and Jewish music.

Information about Elly Helperin's life and music comes from the following sources:

- Personal interviews with her son Mordehai Helperin and his wife
   Gloria, conducted at Hebrew Union College Jewish Institute of Religion,
   September 24, 2007, December 19, 2007 and July 22, 2008
- A set of copies of Elly Helperin's remaining documents that Mordehai assembled in a notebook and numbered.¹² The documents include letters to and from Elly Helperin, programs of concerts, newspaper reviews, Elly's own notes, obituaries, etc. Appendix B.
- A booklet provided by Mordehai, briefly describing each document,
   indicating whether the document is in Hebrew, German or English¹³ Appendix
   A
- A set of documents not included in the numbered documents, which were provided by Mordehai at the first interview. These have subsequently been given letter names for clarification purposes. Their descriptions have been added to the above list. – Appendix B.

¹² Though the documents are numbered 1-154, not all of the documents were included in the notebook that Mordehai Helperin provided. He provided only the documents he thought might be helpful and of interest.

¹³ The names of the people who translated the documents for me have been added to Mordehai's original list, Appendix B.

- Brief e-mails and phone calls between myself and Mordehai. Only those e-mails in which Mordehai is directly quoted will be listed in footnotes.¹⁴
- Three books of music, compiled by Mordehai specifically for the author's use:
  - Elly Helperin Vocal Selections for Religious Occasions¹⁵
  - $\circ$ Elly Helperin Selected Compositions for Solo Voice #1¹⁶
  - Elly Helperin Selected Compositions for Solo Voice $#2^{17}$
- Two lists of Elly Helperin's compositions, prepared by Mordehai. One list is her solo compositions; the other is her choral compositions, Appendix G.¹⁸
- A partial list of broadcasts of Elly Helperin's music, compiled by Mordehai, Appendix H.¹⁹
- A list of Elly Helperin's songs with indications of how she spelled her name in Hebrew at the time the song was written, Appendix I.²⁰

¹⁶ Table of Contents, Appendix E.

¹⁷ Table of Contents, Appendix F.

¹⁸ Mordehai Helperin, "Elly Helperin List of Compositions for Solo Voice," August, 2008, Mordehai Helperin, "List of Choral Works by Elly Helperin," August, 2008, Appendix G. Each song title includes the lyricist as well as the voices and instrumentation. Unfortunately, there are no dates for the compositions, but they were all written in the six year period between April 1936 and May 1942.

¹⁹ Mordehai Helperin, "Y'tzirot shel Elly Helperin."

¹⁴ Because the names of Elly Helperin's family members are often mentioned throughout this thesis, first names are used when necessary to avoid confusion.

¹⁵ This loose-leaf notebook contains choral and solo settings of liturgical and holiday songs. Title page, Appendix D.

Chapter one will discuss the *Haskalah* [Jewish Enlightenment], the problems of anti-Semitism towards Jewish musicians during this time and leading up to the rise of Hitler, and Elly Helperin's life in Germany before her immigration to Palestine. Chapter two will include brief descriptions of the New *Yishuv* and its waves of immigration leading up to and including the fifth *aliyah*. It will include a discussion of the effects of German Jewish culture and music on society in Palestine, as well as biographical information on Elly Helperin's life in *Eretz Yisrael*. Helperin's dealings with the Palestine Broadcasting System, ACUM [the Society of Composers, Authors and Music Publishers in Israel], and *Keren Kayemet* [the Jewish National Fund] are explored in chapter three. Some of Helperin's music and its significance will be presented in chapter four. Finally, in the conclusion, we will look at the place of the female composer during this period of time and question whether or not Elly Helperin's being female was a significant factor in her lack of recognition as a visionary composer in pre-State Israel.

²⁰ Ibid. Though we do not have specific dates on which each song was composed, from this list we can ascertain whether each song was written earlier or later in Helperin's career.

Chapter 1

German Jewish Culture Leading up to the Rise of Nazism

THE HASKALAH

In the late eighteenth and early nineteenth centuries, the Haskalah brought

enlightenment to the Jews of Germany. Shira Schoenberg defines the Haskalah, the

Jewish Enlightenment, as

...an intellectual movement in Europe that lasted from approximately the 1770s to the 1880s. The *Haskalah* was inspired by the European Enlightenment but had a Jewish character. Literally, *Haskalah* comes from the Hebrew word *sekhel*, meaning "reason" or intellect" and the movement was based on rationality. It encouraged Jews to study secular subjects, to learn both the European and Hebrew languages, and to enter fields such as agriculture, crafts, the arts and science. The *maskilim* (followers of the *Haskalah*) tried to assimilate into European society in dress, language, manners and loyalty to the ruling power. The *Haskalah* eventually influenced the creation of both the Reform and Zionist movements.²¹

So that they could live side by side with Christians in a state of tolerance, Jews were

encouraged to adapt modern life styles and conform to their Christian neighbors.²² The

adaptation spread quickly, in part due to the spread of Romanticism in Germany.

Romanticism, a movement in Western Europe that spanned the late eighteen to mid-

nineteenth centuries,

...is that attitude or state of mind that focuses on the individual, the subjective, the irrational, the creative, and the emotional. These characteristics of Romanticism most often took form in subject matters such as history, national endeavor, and

²¹ Shira Schoenberg, "The *Haskalah*," *Jewish Virtual Library*, http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Judaism/Haskalah.html (accessed December 13, 2008).

²² Rubin and Baron, 207.

the sublime beauties of nature... The Romantic Movement played a significant role in intellectual life, influencing the country's nationalistic fervor.²³

The eager response by German artists and intellectuals aided the rapid spread of the *Haskalah*. Philip Bohlman writes, "A people who had always valued education, Jews were quickly able to adapt themselves to the German university system and soon found themselves at the forefront of various German intellectual movements."²⁴ They were also highly involved with trade and commerce.²⁵ The arts, and music in particular, drew the interest of Jews, and many young people from enlightened families studied the arts and entered into artistic professions. Sadly, these young Jews who entered the music professions encountered severe anti-Semitism. Because for many of these young musicians, assimilation had led to their falling away from observance and becoming secular Jews, their art replaced their religion. It meant almost nothing for most of these young artists to convert to Christianity. With very few exceptions, the European Jewish musicians in the early to mid-nineteenth century were practicing Christians. Some acknowledged their Jewish roots in some way; others did not.²⁶

GERMAN JEWISH COMPOSERS

Felix Mendelssohn is considered one of the great musicians of the nineteenth century. His father converted the family to Christianity when Felix and his siblings were

²³ "Romanticism in Germany," *123HelpMe.com*, http://123HelpMe.com/view.asp?id=22883 (accessed December 13, 2008).

²⁴ Philip V. Bohlman, *The Land Where Two Streams Flow* (Chicago: University of Illinois Press, 1989), 36.

²⁵ Ibid.

²⁶ Rubin and Baron, 207.

children, not only for his business and his wife's social purposes, but because he thought it would help his children's careers in the future. Felix Mendelssohn is famous in a Jewish context because of the prominence of his grandfather Moses Mendelssohn in German Jewish history. Moses, a philosopher and scholar who promoted secular education as well as Jewish tolerance and humanity, is considered to be the father of the *Haskalah*.²⁷ Though Felix wrote much music to topics from the *Hebrew Bible*, he wrote to just as many topics from the *New Testament*. Perhaps his greatest contribution to Jewish music is that he inspired many young Jews to become musicians. Though some of these converted to Christianity, some did remain Jewish and later devoted themselves to Jewish music.²⁸

The virulent anti-Semitism continued in the mid-nineteenth century with Richard Wagner at its forefront. Wagner held complete hatred for Jews and continually spoke out against them. He "flaunted his belief that Jewish contributions were harmful to the purity of German art,"²⁹ and refused to have anything to do with any Jewish musicians. One notable exception was Hermann Levi, the son of a Reform rabbi who combined Talmudic study with a university education. Hermann studied at the Leipzig conservatory and became a conductor. In spite of Wagner's disdain, he devoted himself to conducting Wagner's music. Wagner eventually grudgingly accepted Levi's talent and requested

²⁹ Bohlman, 4.

²⁷ Schoenberg.

²⁸ Rubin and Baron, 209.

him to conduct an opera premier for him. He pleaded with Levi to convert to Christianity, but Levi refused.³⁰

Levi was certainly the exception to the rule. Throughout the nineteenth century, though the French government had granted the Jews political equality, the people of Germany treated Jews as second-class citizens. As Jews accumulated wealth and showed talent in the arts, Germans felt that they were deprived of that wealth and the positions in the artistic world. This made it easy for them to accept Wagner's anti-Semitic writings as gospel truth without questioning them. As a result, all musicians of Jewish origin were outcast, in spite of their talent and accomplishments or their attempts to hide their Jewish roots. Those who remained Jewish did not write Jewish music.

Oddly enough, many Central European Jews embraced Wagner as part of the community's ethnic culture, in spite of his virulent hatred. This unwillingness to separate Wagnerian culture from their own is compelling evidence of the strength and solidarity of the German Jewish community, something that would later be evident in that community when they immigrated to Palestine.

JEWS IN GERMAN SOCIETY

In spite of the anti-Semitism in the music world, the German Jews embraced the urban culture in which they lived. They flocked to the large cities. In the two decades from 1880 to 1900, the Jewish population doubled to almost 100,000. By 1925, it increased to over 170,000. The growth in Vienna was similar. By the 1920s, the city had become the home for most Central European Jews. Many were wealthy, and used that

³⁰ Rubin and Baron, 212.

wealth to create inroads into the cultural and intellectual life in their cities.³¹ They passionately supported and participated in the arts and intellectual pursuits. This was the way they celebrated their existence.

The sense of community was undergirded by the formation of many new Jewish neighborhoods. This network created many new social institutions that were specifically Jewish, fostering an even greater social cohesion. In spite of their participation in modern Central European society, there were reminders of traditional roots and "movements advocating a more nationalistic potential."³² These, Bohlman writes, served as "counter-potentials to emancipation and modernization. These served in part to brake the impetus toward assimilation and in part to shape new values and institutions in the community."³³ This led to heightened awareness in other Jewish groups and in the broader Jewish culture in general. Bohlman suggests that this heightened awareness "would lay some of the cultural groundwork for the transferral of the Jewish community to Israel."³⁴

EASTERN EUROPEAN INFLUENCES

One thing that served to remind the Central European Jews of their traditional roots was the influx of Eastern European Jews. These Jews often created communities alongside the urban communities, bringing with them their traditional observances and

- ³² Ibid., 41.
- ³³ Ibid.
- ³⁴ Ibid.

³¹ Bohlman, 39.

folk ways. Many German Jews viewed this culture with interest and even fascination. Organizations were formed for the study of folklore and Jewish culture. Irene Heskes suggests that one of the functions of the arts is to serve historical memory.³⁵ Nowhere does this appear to be truer than in this situation. Traditions of Eastern European culture became themes of the arts, including the incorporation of Yiddish songs and motifs and folk-song traditions of the social organizations.³⁶ It is through these songs that much of the folk history of Eastern Europe is preserved.

ZIONISM

Zionism, emerging in the fifty years before World War II, was another strong force against the influences of emancipation. With Theodore Herzl, a German speaking Jew, at its head, Zionism stood steadfastly against entering German society at the expense of abandoning one's Jewish heritage. This worked with the Jewish concept of assimilation, in that many Jews felt that it was not necessary to give up their own cultural and religious background to live harmoniously with the Germans around them. The Germans believed just the opposite. This divergence of belief kept the issue of German-Jewish relations in the public eye.³⁷

³⁵ Irene Heskes, *Passport to Jewish Music: Its History, Traditions and Culture*, (Westport, CT: Greenwood Press, 1994), ix.

³⁶ Bohlman, 41.

INTEREST IN JEWISH HERITAGE

In the early part of the twentieth century, in the decades before the Holocaust, there was a resurgence of interest in the traditional aspects of Jewish culture. Bohlman suggests three categories into which people fell on the issue. In the first were people who had heavy German intellectual training yet insisted on keeping with their more traditional Jewish heritage. The second category included those who Bohlman labels as "Reformpluralists."³⁸ Although these people wanted to break away to some degree from Jewish traditions, they were not prepared to abandon them completely. Most of these people were involved in German society in artistic or intellectual activities and then discovered or were introduced to Jewish traditions. This discovery or rediscovery became dramatically important for many of the German Jews who immigrated to Palestine. Elly Helperin falls into this category. In the third category were liberals who, though they displayed Jewish values throughout their lives, did not portray themselves as quintessentially Jewish. These people had an idealistic view of German society that vanished with the Holocaust.³⁹

VEREIN AND VEREINLIEDER

The last few years before the Holocaust had the effect of strengthening the Jewish cultural structure and values of the German Jews. New social organizations were formed to fulfill the needs of the Jewish community. Jews, who were no longer allowed to be

³⁸ Ibid., 43.

members of non-Jewish cultural organizations, or *Verein*, formed parallel *Verein* of their own.

Music was almost always a part of these organizations, and often, each Verein published a songbook to be used by its members, both at meetings and at home. The Vereinslieder were a diverse collection of folk songs that had in common primarily the functions they served for the social organization. The genres of these songbooks fell into many different categories, but when settlement in *Eretz Yisrael* became a reality in the 1920s and 30s, *Heimat* [homeland] became the predominant theme. Many of these songbooks traveled to Palestine with the immigrants and were used there. The fact that many of these songbooks have survived when other written documents and meeting accounts have not is convincing evidence of the role of folk song in shaping German Jewish society. It is also evidence of the importance of folk song in group identification. Especially after Zionism entered the picture, Jewish Verein began to direct their nationalistic visions toward the potential founding of a Jewish state.⁴⁰ Nothing provides more evidence of this than the songbooks. The organizations became an important part of the culture of the German Jews after their immigration to Palestine. It is unknown whether the Helperins were members of any Verein either before or after Hitler's rise. As for the songbooks, we find evidence of at least one song booklet of Elly Helperin's compositions, entitled "Songs of the Homeland," in documents from her years in Eretz Yisrael.⁴¹

⁴¹ Elly Helperin to Palestine Broadcasting Service, March 10, 1941, Document #64.

⁴⁰ Ibid., 47-49.

ELLY HELPERIN IN GERMANY

Elly Helperin was born Elly Korach in Königsberg/Pr, Germany, on August 2, 1896 to a wealthy and honorable family.⁴² Her parents Max and Clara and grandparents were all born in this area. "As many woman of her class, she received a German-liberal education, totally foreign to Judaism."⁴³ Her musical talent was detected at a young age.

There is almost no information about Helperin's childhood – her son Mordehai has provided all the personal historical information.⁴⁴ There is a document dated November 18, 1934, a statement by Ms. Ella Scronn claiming that she taught piano to Elly Korach in Königsberg/Pr until Elly's relocation to Berlin in the spring of 1916.⁴⁵ In a curriculum vitae, Helperin claims that her general studies occurred at an all-girls Lyceum.⁴⁶ She participated in at least one concert in Königsberg/Pr, a charity event in Artushof Hall on April 4, 1916.⁴⁷ Shortly after that, Helperin's father, who was doing quite well, decided to retire. He moved to Berlin with his wife and daughter. Elly was 19 at the time. Her older brother Alfred had been drafted by the German army after only

⁴³ Ibid.

⁴² Girscha Helperin, "On the Personality of Elly Helperin," written after her death in 1942, Document #17. Document #10, an obituary in *Hed Hagan*, 8th year, a publication of the Israel Teachers Union repeats Helperin's obituary almost word for word, leaving out only the last two paragraphs and adding one sentence.

⁴⁴ Unless otherwise noted, all of the biographical information is taken from a series of interviews with Mordehai Helperin and his wife Gloria on September 24, 2007, December 19, 2007 and July 22, 2008, as well as assorted e-mails and phone calls to check individual facts.

⁴⁵ Ella Scronn, statement, November 18, 1934, Document #22.

⁴⁶ Elly Helperin, curriculum vitae, Document #150.

⁴⁷ Concert Program, April 4, 1916, Document #19.

two years of medical school and was serving as a practical physician in World War 1. About the time that the family moved to Berlin, Elly learned that her boyfriend, a young German soldier, had been killed in action – one of the first in the German army to die in WWI. Elly mourned his loss for a very long time.

Living in Berlin did, however, have its advantages for Helperin. She studied singing with Professor Hertha Dehmlow at the Royal Academy for Church and School Music in Berlin, Charlottenburg from May 1916 through May 1922. The composer Paul Scheinpflug was the General Music Director.⁴⁸ Helperin also learned to play the violin, the piano and the harmonium, as well as being trained in the art of voice development. Her specialty was the anatomy of the voice, its care and its development. She was licensed by the ministry of education in Berlin to teach singing and voice development. Many of her students became professional opera and concert singers.⁴⁹

Because of the economic depression, it was hard for Helperin to find teaching work, so she also gave concerts and toured with a large choir. (for programs, see appendix B, documents #20, 24, 25, 27) She was often accompanied by a pianist named Hertha Fronmann.⁵⁰ Following her debut concert at Bechstein Hall in Berlin on November 21, 1921, she received several glowing accolades in the papers (translated from German):

In the Bechstein Hall, one made the acquaintance of a talented young singer, Elly Korach. She has a well-trained voice with a soft, agreeable timbre. Also, she is musically warm and sensitive. Fr. Korach specifically knows the high point

⁴⁸ Prof. Hertha Dehmlow to Elly Korach, November 26, 1924, Document #26, Elly Helperin, curriculum vitae, Document #150.

⁴⁹ Ibid.

⁵⁰ Hertha Fronmann, statement, December 1924, Document #23.

climax of a song with temperance to elevate. (New Berlin Newspaper) Elly Korach the soprano demonstrated deepest sensitivity and musical intelligence with competence, the contents of a song full with creativity, especially in the elevation and good tone. She demonstrated these in the songs of Peter Cornelius and Richard Wagner. (Berlin Stockmarket Newspaper) Elly Korach captivates through her passionate performance. (Berlin Daily Page) In a modern as well as tastefully organized program, Elly Korach demonstrated outstanding technique and excellent delivery. (East Prussian Newspaper) ⁵¹

As one might imagine, there was a dearth of young men after the war, and especially young Jewish men. It was not until January, 1926, at age 29, that Elly married Girscha Helperin, 45. They had three children – Irma, born February 21, 1927, Ewald (now called Mordehai), born April 30, 1928, and Anika, born August 17, 1931. While the children were small, Elly was kept busy at home, even though they had four or five maids to help. Even so, she was able to devote part of her time to teaching music – singing in particular. There was a special music room in the house, containing a grand piano, a harmonium and a violin, all of which Mordehai still has in his possession. It was during this time that Elly began to get involved in Jewish music. Unlike Elly, whose family were basically secular Jews, her husband Girscha came from a traditionally religious Eastern European family. He brought a connection to Jewish practice and ritual previously unknown to Elly.

Girscha was originally from Krasne/nad Usha⁵² in Czarist Russia, now Bellarus. He left there at the age of seventeen or eighteen and moved to Prussia/Germany to escape conscription into the Russian army. He worked for a well-known commercial company run by a man named Gittsburg. Once he graduated, the manager appointed him to

⁵¹ Collection of newspaper critiques, November 22, 1921, Document #21.

 $^{^{52}}$ '/nad Usha' means 'on the river Usha' distinguishing this Krasne from other locations with the same name.

represent the company in St. Petersburg. He later went to work on his own somewhere on the eastern border of Germany. His ability to speak both Russian and German helped him become successful. A few years later, he and a non-Jewish partner opened a registered trading company that dealt in custom clearance, transportation, import-export insurance, storage, etc. It became one of the most well-known and successful companies in Germany. This occurred during the Depression. After being in business for a few years, when people were selling their property in order to feed themselves, the partners bought a large house in Königsburg/Pr, now called Kaliningrad. They then purchased several more houses and became real estate managers, as well. The business and the family did extremely well financially.

When Hitler came to power in 1933, everything changed. Jews were stripped of their German citizenship, and Elly's license was taken away. She was given a new license that allowed her to teach only non-Aryans – that is, Jews and Gypsies. Of course, Jews had other things on their mind at that time than singing opera. Gypsies were generally not interested. This brought Elly's teaching career to an end. Girscha also had problems. Most people would not do business with a firm in which a Jew was a senior partner.

Elly had been born and married into a life of prosperity and culture. She was used to the high society of European Jewish life, and to being able to pursue her musical interests to the degree she chose. This was all crumbling during Hitler's rise. Girscha and Elly came to the realization that it was time for them to leave Germany and forge a new life in Palestine. This new life, with its inherent tensions and struggles, will be explored in chapter 2.

Chapter 2

The Fifth Aliyah and Elly Helperin's Life in Eretz Yisrael

Elly Helperin, 1941:

In the building of the land we have succeeded a little; we have succeeded much in building the language, but in the building of the nation, which is the main thing, I do not see progress. We are far yet from being one entity; they have not been concerned for the glue, they have used the great (raw) material that is at our disposal. They develop the intellect but they neglect the heart, "the extrinsic things," the imponderables to which I alluded in my first letter. Singing constitutes valuable (raw) material for the building of the nation and especially folk song. Folk song unifies and connects all of the strata, it creates the soul of the youth, who are our future. In this area I am prepared to dedicate the best of my abilities, and it is my hope that I will succeed, if I receive a little help.⁵³

THE NEW YISHUV

Zionism brought about waves of Jewish immigration to Palestine. These became known as the "New *Yishuv*." The "Old *Yishuv*," before Zionism came into existence, consisted of Sephardic Jews who had had no contact with the *Haskalah* movement or any other type of liberalism. Music in the synagogue was similar to the Muslim singing with its nasal sounds and quarter tones. Instruments were used only outside the synagogue for weddings and other festivities. Ashkenazis brought Klezmer bands, but these were banned in 1859 out of respect for the destruction of Jerusalem two thousand years before.⁵⁴

Even as early as the first *aliyah*, immigrants from Russia brought influences from the *Haskalah*, though certainly not all did so. Yemenites were also part of the first

⁵³ Elly Helperin to Moshe Smilansky, January 14, 1941, Document #115, trans. Stanley Nash.

⁵⁴ Rubin and Baron, 309.

aliyah. Different waves brought different cultural aspects and different types of music. The socialistic kibbutz was introduced in the second *aliyah*, with its choral groups in which anyone could sing, trained or not. There were no professional musicians. Simple folk music was sung for relaxation. Those immigrants (in large part German) who did not live on a kibbutz and wanted to live in cities did not find the sort of music institutions to which they had been introduced in Europe, in particular, Germany. They began to create new institutions based on those in Europe, but it was a fledgling movement and not particularly successful.⁵⁵

The third *aliyah* consisted primarily of Russians and Poles. For the first time, a large number of trained musicians arrived, many of them having worked professionally in their home country. Upon their arrival in Palestine, most of these men continued writing in their own nationalistic style and challenged musicians already in Palestine to live up to their standards. There were few music institutions and very little opportunity for work. Many became disillusioned and returned home. There were some younger composers who were open to interacting with the musical styles they found in Palestine.

Primarily urbanized Jews comprised the fourth *aliyah*. During this wave of immigration, music became more professional, with increased music institutions and organizations, particularly in Jerusalem and Tel Aviv. It was during these two periods of time that conflict arose between the Eastern Europeans and the Central Europeans over taste and style. Each group naturally preferred music by their own national composers. This conflict continued through statehood.⁵⁶ Beginning during this period, as early as

⁵⁵ Ibid., 310.

⁵⁶ Rubin and Baron, 314.

1927, the Zionist agencies began commissioning new Zionist songs to entice people, especially the youth, to make *aliyah*.⁵⁷ There was also a push toward nationalistic art music. Rubin and Baron write, "Some of the country's most prominent composers of art music were enlisted in the effort to create a body of national song where none had existed."⁵⁸ The list included some of the most well-known, gifted song writers of that generation, including Marc Lavry, Joel Engel, Paul Ben-Haim, and Alexander Boskovitch.⁵⁹ There were many others. Rubin and Baron list two women in the group, Sarah Levy-Tanai, who founded the Inbal Yemenite Dancers, and Verdina Shlonsky.⁶⁰

The Jewish National Fund had the ingenious idea of publishing post cards that, instead of landscape photographs, had music and lyrics of songs on them. Immigrants used these cards to correspond with family and friends both in Palestine and in the Diaspora, providing an easy method of disseminating the songs. First published on March 28, 1932, the full printing, over forty-five hundred sets, were sold out by the end of the year. More were published by the middle of 1933.⁶¹

THE FIFTH ALIYAH

As tensions rose in Europe due to the rise in violent anti-Semitism in the late 1920s and early 1930s, many Jews began to look at the possibility of immigrating to

⁵⁹ Ibid.

⁶⁰ Ibid.

⁶¹ Hirshberg, 153.

⁵⁷ Ibid., 315.

⁵⁸ Ibid., 317.

Palestine. When Hitler rose to power in 1933, the need became urgent.⁶² The number of German Jewish immigrants jumped from 150 in 1932 to 5,750 in 1933.⁶³ This was the beginning of the fifth *Aliyah*, ending in 1939 with the outbreak of World War II.⁶⁴ Though it is often spoken of as 'the German immigration'⁶⁵ because of the changes brought about by the Germans in Palestine, immigrants from Poland, Russian and other parts of Europe comprised the majority of this group.⁶⁶ This *aliyah* was different from previous ones in that while in previous years, people made *aliyah* for assorted reasons, including persecution, this was the first time that multitudes of people were urgently fleeing from annihilation.⁶⁷ Because immigration laws in the United States and Canada limited the number of people they would accept, immigration to Palestine became a necessity. Immigrants from German and Central Europe number about 210,000.⁶⁸ From 1928 to 1939, the Jewish population of Palestine jumped from 156,000 to 445,000.⁶⁹

When the Jews from Germany and Central Europe arrived on the scene in Palestine, they found a culture very different from they were used to. While they had been allowed, at least in the first few years, to take some of their possessions and money

- ⁶⁶ Rubin and Baron, 318.
- ⁶⁷ Hirshberg, 111.
- ⁶⁸ Heskes, 242.
- ⁶⁹ Hirshberg, 110.

⁶² Marsha Edelman, *Discovering Jewish Music* (Philadelphia: The Jewish Publication Society, 2003), 202, Hirshberg, 110, Rubin and Baron, 317.

⁶³ Rubin and Baron, 317.

⁶⁴ Heskes, 242.

⁶⁵ Hirshberg, 110.

when they left, the Jews from previous waves of immigration had very little and were literally trying to build the landscape of *Eretz Yisrael* in a very real way. The German immigrants appeared wealthy to earlier immigrants, even though in reality, their means were limited.⁷⁰ There was none of the cosmopolitan culture to which the Central European Jews had become accustomed, and *this* is what they truly brought with them.⁷¹

Bohlman speaks of three advantages to the immigrants' recreating the sort of community structure they had had in Germany. First, by urbanizing Palestine, they could carve a niche for their community in their new country. Second, their cultural values were implicit in their community structure. Transferring them to their new society would help preserve and nurture their community. Third, because the community structure in Germany and Central Europe was already so ingrained in their lives, they would quickly be able to create the cultural organizations to which they were accustomed, which would in turn benefit all of Palestine's communities. So, Bohlman states, rather than starting anew, the German immigrants "searched for ways to rebuild the organizational structure that had done so much to transform their community in the previous century."⁷²

Among those who immigrated were thousands of top-notch musicians who had been excluded from German music life as Elly Helperin had, and looked to new opportunities in the Promised Land. Most were professionally educated, as were many other German immigrants. Unfortunately, the music infrastructure in Palestine was severely lacking, and professional music jobs were scarce. Fortunately, there was what

⁷² Bohlman, 101-102.

⁷⁰ Hirshberg, 111.

⁷¹ Bohlman, 101, Heskes, 242.

Hirshberg calls a "central European attitude"⁷³ in the music scene in Palestine, due to the central European training that many eastern Europeans had received. This made it easier for the Germans to assert their musical identity, primarily through the preservation of European art music. On the other hand, this flood of highly trained musicians into a job market that was already saturated produced a great deal of anxiety. Though the German immigrants' talents were appreciated, there was real fear that they would take away the daily bread of the local musicians.

True to their culture, the Germans introduced new organizations and music societies, which acted as a shock absorber for the new immigrants. The Jerusalem Musical Society provided a series of concerts and recitals that not only gave musicians an opportunity to perform, but gave attendees a chance to hear the familiar music they loved.⁷⁴ Elly Helperin did not appear to be a member of any of these societies, perhaps because they were primarily in Jerusalem and Tel Aviv. She did, however, have the opportunity to perform occasionally upon her arrival in Palestine. It is unknown whether any of the German musical societies had anything to do with it.

Because they were accustomed to urban life, most of the Germans settled in the larger cities. With this new growth in size and importance, the cities were able to support a previously unknown cultural life. The Central Europeans started new educational and cultural institutions. The opened museums and concert halls. Several of the new immigrants had the wealth to support these institutions, and they provided jobs for many

⁷³ Hirshberg, 111.

⁷⁴ Hirshberg, 112-113.

of the musicians, artists and intellectuals who were fleeing Central Europe.⁷⁵ Still, not all incoming musicians were lucky enough to procure one of these jobs.

THE HELPERINS IN PALESTINE

Immigration

In 1934, Girscha left his business and his family behind and went to Palestine. In order to get a visa, he had to show the British Mandate authorities that he was bringing 1000 sterling ounces of gold, which was more than enough money to establish oneself there. He began construction on a small house in *Qiryat Bialik*, a village about seven and a half miles north of Haifa, halfway between Haifa and Akko. He established a business of import, export, customs clearing, etc. with a local Sephardic Jew, Aharon Azouly, who spoke Hebrew. In addition to Girscha's having to learn Hebrew, it was necessary for him to learn English, as all the mandatory paperwork, such as for shipping lines, was in English. To be licensed, he had to pass an examination, as well as deposit a substantial amount of money. If something happened to the business, the government was able to take the money that was in escrow without any further legal process.⁷⁶

Elly and the children set sail across the Mediterranean Sea for Haifa on the Palestine Shipping Company's S.S. Tel Aviv in late March of 1936, under the captaincy of A. Leidig.⁷⁷ During the passage, Elly took part in a concert on March 30. In addition to the arias "*Arie der Dalilah*" by Saint-Saens and the "*Habanera*" from *Carmen* by

⁷⁷ Ship-board concert program, March 30, 1936, Document #28.

⁷⁵ Bohlman, 139.

⁷⁶ It should be noted that this information is from Mordehai Helperin, and not from substantiated documentation.

Bizet, Elly sang three Hebrew songs. The first, "*Zur mischelo achalnu*,"⁷⁸ was a traditional melody by Schmulowitz, arranged by E. Birnbaum. The other two, "*Anu scharim w'olim*" with text by Jacob Cohen and "*Schalom alechem jehudi*" with no text reference, were arranged by Elly Helperin.⁷⁹ On this occasion, Elly became acquainted with another performer, tenor Mordechai Roth. The two cooperated professionally throughout her career in Palestine.⁸⁰

Elly and her children arrived in the port of Haifa on April 2, 1936.⁸¹ The house in *Qiryat Bialik* was not yet ready. Until it was, the family stayed with another family from whom Girscha had been renting a room. These people gave them an apartment in which they lived for about six weeks, until the house was completed.

To facilitate the Helperins' leaving Germany, Gustav Ewald, Girscha's non-Jewish business partner in Germany, escorted Elly and the children to Palestine. Girscha had given him power of attorney to do anything necessary with the business and the property it owned. Gustav was instrumental in the sale of everything that could be sold without revealing the seller. He stayed with the Helperins in their apartment, and then moved with them to their house. He remained there for about three months before returning to Germany. A year later, Gustav's sister Bertha visited with them for several

⁷⁸ Ibid. Song titles are written as spelled in the concert program.

⁷⁹ Ibid. I use the word arrangement as a translation for the word 'tonsatz.' There are different translations for the word, but this appears to be the best one in this situation. It may have included transcription of the melody.

⁸⁰ Mordehai Helperin, booklet describing documents, Appendix B.

⁸¹ Ibid.

months. Before leaving, Gustav wrote a testament appointing the Helperin children as his heirs if his sisters remained unmarried. In 1937, Bertha wrote a similar document.

Life in Palestine

The move from Germany to Palestine was very difficult for Elly. Life in *Qiryat Bialik* was not easy. Mordehai recalls, shortly after arriving in Palestine, watching his mother in her European finery and fancy German shoes walk across the sand to see her future home. One can imagine what must have gone through her mind. Unlike many other German immigrants, who settled in the large cities, the Helperins had left behind the life and culture of upper-class Germany to live in this little village. At that time, a distance of seven and a half miles made *Qiryat Bialik* somewhat remote. Only two or three families had cars. One had to use public transportation to get to Haifa, and this was dangerous.

In the same month that Elly arrived in Palestine, the Arab Revolt of 1936-39 began. In an attempt to end Jewish immigration and transfers of land to Jewish owners, the Arabs began with a strike and boycott of Jewish businesses and products. This quickly turned into a campaign of terror by armed forces.⁸² There were '*m*'ora'ot,' – 'incidents,' and the British persecuted any Jew who defended himself. Much of this difficult and unhappy life is reflected in the music Elly wrote and the lyrics she chose.

Economic hardship came when World War II began in September, 1939. Though there was not a direct military threat to Palestine, contact with European countries was

⁸² Palestine Arab Revolt, Palestine Facts, British Mandate Revolt 1936-39, http://palestinefacts.org/pf_mandate_riots_1936-39.php, 2008 (accessed October 16, 2008).

lost, and maritime travel was hazardous.⁸³ Girscha lost his business. Provisions for the civil population were low priority to the British. Even toilet paper was unavailable. The only paper provided was for newspapers, and people were glad to have even this. The lack of paper had other effects, which will be discussed later. There were bombings almost every night. Everyday life became even more dangerous. Haifa, because it was the center for heavy industry and headquarters of the railway industry, received much of the bombing. In a letter that Elly wrote asking Karl Salomon, the director of Jewish music programs for the Palestine Broadcasting Service in Jerusalem, to visit her during an upcoming trip to Haifa, she assured him that as well as having a good quality piano and harmonium, she also had a bomb shelter.⁸⁴

When she first arrived in Palestine, Elly did not speak Hebrew. Being reared in a secular family, her feelings of connection to the Jewish people had come primarily through her husband. Being 'dumped' in a foreign land where Jewish connection was in the forefront resulted in an internal battle for Elly.⁸⁵ "She started 'undressing' her Diaspora-foreign exile self. She studied Hebrew and absorbed Jewish values until she finally found herself and her people; she discovered within herself powers of creation and gave all of herself to the creation of Hebrew music, nationalistic and religious."⁸⁶ In her obituary, her husband Girscha quotes her saying, "Music (singing) creates the soul of the

⁸³ Palestine Facts, British Mandate World War II Palestine, http://palestinefacts.org/pf_mandate_during_ww2.php, 2008 (accessed October 16, 2008).

⁸⁴ Elly Helperin to Karl Solomon, November 12, 1940, Document A

⁸⁵ Girscha Helperin, Document #17.

⁸⁶ Ibid., Trans. Yaron Kapitulnik.

people and is very important for our children. Music has a national value by the fact that it encourages and motivates the people for great actions.⁸⁷

31

School Teaching

Until she learned to speak Hebrew well enough, Elly was not able to do much teaching. Mordehai recalls that she began teaching at a kindergarten in *Qiryat Motzkin* in 1938 or 39 (he would have been eight or nine years old at the time). According to her husband, she was the manager of this public kindergarten, as well as a teacher. She did this "in order to be in daily contact with children who did not experience life in the Diaspora."⁸⁸ The children accepted her work with enthusiasm, and she believed them to be her best critics. She wrote songs for them – some with lyrics by contemporary poets and lyricists, some with lyrics by the children themselves. Her husband recounts an anecdote of her bringing the children the first song she wrote for them, "*Tapuakh Nafal*," [The Apple Fell.] The children closed the door and would not let her leave until she taught them another song. Often, when she entered the school, they would sing her a song that she had taught them. She usually had the children perform the songs she wrote for them.

Once Elly had mastered Hebrew better and was able to teach independently, she began teaching at the *Bialik Gymnasium* in Haifa. She left her job at *Qiryat Motzkin* and began teaching at the high school in approximately 1940. In her curriculum vitae, which she presented to the gymnasium in search of employment, she writes:

⁸⁷ Ibid.

I play: violin, the piano, the harmonium, and I have 'handles' enough on all the instruments for whatever is needed for composition. My specialty is the anatomy of the voice, its care and development, singing. I am certified to teach voice on behalf of the ministry of education in Berlin. I have much experience in education and numerous of my students abroad have reached the level of opera and concert singers. I conducted a choir in Israel, and I arranged a few concerts as a singer. I composed a few Hebrew songs for kindergarten, schools, artistic singings, as well as for choir in 4 voices accompanied by orchestra. My compositions have been sung many times by religious people in Jerusalem. I made *aliyah* in April, 1936. Enclosed with this is certification for voice teaching in Germany and a program from one of my concerts.⁸⁹

At that time, music was taught in only a very few schools in Palestine. Songs that

were taught were taught only by rote, and children did not learn to read music. This was

an issue that distressed Elly greatly. In a letter to Moshe Smilansky, a prominent Yishuv

leader and author, she describes the lack of proper music teaching in the schools as

"painful and disgraceful."90 She continues:

...it is difficult for me to comprehend those responsible for the education of the youth, for the creation of the soul of the nation. From the school principles I have already heard the words: "I don't know anything at all about music," and with that the whole matter is dropped. Would he say such words with regard to another [school] subject, even if he is not an expert in this subject? And I have the impression that in Board of Education they have not yet understood the importance of singing. And concerning the danger of the foreign *tselil* [sound, melody], I am not exaggerating. It is worthwhile mentioning the Jewish musical artists in the diaspora. In their studies they used foreign instruments [foreign music] and they gave their lives to the owners of those instruments [i.e. they invested all their talents in foreign, Western musical education]; Judaism has lost the best of its people for this reason and not only with regard to music.

There is the necessity to pressure the department of education, that in the schools they should sing only from musical notation (the only subject without textbooks) and they should teach the students to read music as a requirement. This does not involve extra expenses. Aside from this the department of education should purchase appropriate compositions from the composers and publish them for use in the schools. Thereby they would bring great benefit both to the students and the composers and they would lay the foundation for the development of

⁸⁹ Elly Helperin, curriculum vitae, Document #150.

⁹⁰ Elly Helperin to Moshe Smilansky, Kiryat Bialik, January 14, 1941, Document #115.

Jewish music. And perhaps there is the need to also establish prizes for the most successful folk [national *–ammamit*] music in the same manner as in literature. I heard that in ancient Greece they would set laws to special melodies. If the melody succeeded and became popular among the people, the law remained in effect, and if not – the law was forgotten [by itself]. For sure it was worthwhile for the Greeks to endow prizes for the melodies, and in the modern *Eretz Yisrael* it is also worthwhile.⁹¹

With the permission of Moshe Shilgie, the principle of the *Bialik Gymnasium*, Helperin introduced the teaching of music, including solfege. Her teaching methods met with great success. At one time, a student, Shoshanna Yitzchaki, wrote lyrics for a song, *"Hayaldah Basadeh."* Before the next lesson, Helperin composed music for the poem. The class was very excited and learned the song in solfege. Shilgie, the principle, was also a lyricist and wrote the lyrics to three of her songs: *Haker Na Hak'tonet* [Would You Recognize This Shirt], *Tslilei Aviv* [Sounds of Spring], and *Yerushalayim*.

It is likely that Helperin wrote monthly reports indicating her activity at the high school each month. Unfortunately, only the last few have survived. Their contents give an indication of the type of work she did there. In February, 1942, she taught songs for *Tu Bish'vat* and *Purim*, as well as for *Yom Tel Chai*. Most of the songs were her own compositions; two others, "*Shir Trumpeldor*" and "*Amdu Banim*," were by Joel Engel (1868-1927). Helperin mentions in the report that this month was the fifteenth anniversary of Engel's death. She also mentions the poem written by one of her students, to which Elly wrote a simple melody. She hoped to have it performed on Radio Jerusalem, in hopes that it would encourage the students to continue singing and writing

⁹¹ Ibid. Text enclosed in square brackets is by the translator for clarification.

songs. Helperin claimed that the song would "produce the spirit of the nation"⁹² as well as make the music lessons more enjoyable.⁹³

In March, Helperin taught Passover songs from the *Haggadah*. She also taught the song to the poem by her student Shoshana Yitzhaki from the month before. She began teaching elements of music notation, including the staff, the forms of the notes and the length and pitch of notes. She reported that the children's behavior had improved dramatically, and they were quiet during the music notation lessons. She also said that the children were "requesting 'happy' songs."⁹⁴ In April, Helperin taught new, inspirational Zionist songs of her own composition. She continued the music notation lessons, teaching rests, time signatures and rhythm. She also reported that, beginning the following week, she would not be able to teach, as she was going to Hadassah Hospital in Jerusalem for a medical examination and possible surgery. If the surgery occurred, she said, she would probably be out for approximately one month. She apologized for being unable to delay the matter until the end of the school year.⁹⁵ Unfortunately, she never returned.

Sadly, with all her other musical activities, composing, directing her choir and teaching privately, Helperin's own children did not receive this musical training. She did have them take piano lessons from other teachers, but these attempts were not met with

⁹⁵ Helperin, Activity Report to Bialik Gymnasium, May 3, 1942, Document #153.

⁹² Helperin, Activity Report to Bialik Gymnasium, February 25, 1942, Document #151, trans. Sharon Kunitz.

⁹³ Ibid.

⁹⁴ Helperin, Activity Report to Bialik Gymnasium, April 10, 1942, Document #152, trans. Stanley Nash.

much success. Her son Mordehai recalls their first teacher, a Mrs. Plotkin, who, though she was a fairly good amateur pianist, had no idea how to teach. Their second teacher Mrs. Mechner was a competent teacher from Vienna, but she was so strict, and her style was so pedantic, that none of the children would put up with her. Mordehai does remember working on some pieces from his book, the Czerney Piano Student Edition, after he had discontinued his studies with Mrs. Mechner. "When I read something in the music that I didn't understand, I would play some (terribly) dissonant chords which brought my mother r u n n i n g [sic]⁹⁶ from the kitchen (with her hands over her ears) to give me the missing info... So I eventually played some pieces from Czerny, such as "*Der Freischuetz*" (von Weber), an aria from *Madame Butterfly* – "One Day See I" (Puccini), "The Beautiful Blue Danube" (Strauss), and other pieces."⁹⁷

Illness and Death

In late 1939, Helperin began to have health problems. She was diagnosed with kidney stones, which Elly attributed to the calcium supplements she had taken during pregnancy. The problems became more acute in 1941, and there were occasions when she was not able to teach at the gymnasium. The dates of the activity reports for the gymnasium indicate that she was teaching as late as April, 1942. In May, 1942, the pain became so incapacitating that she had to have surgery. Helperin went to Hadassah Hospital on Mount Scopus in Jerusalem for the surgery. She died a few days later on May 25 and was buried the same day in the old Jewish cemetery of *Har ha'Zeitim* [Mount of Olives].

⁹⁶ In the e-mail sent by Mordehai Helperin, the letters are separated here, apparently as emphasis.

⁹⁷ Mordehai Helperin, e-mail November15, 2008.

About 20 years later, a distant relative of Elly's, a Jerusalem physician named Dr. Eliasow, who was present at the surgery, told her son Mordehai that, in his opinion, an intern who was given the task of closing the incision accidentally stitched up the intestines. The result was blood poisoning and pneumonia, which led to her death. This was never proven, and no one accepted responsibility.⁹⁸

After her death, Elly's husband Girscha received many letters from lyricists and others with whom she had associated. Aharon Wirshup, a close friend of Girscha's before World War I, wrote under his pen name A. Ben-Nachum describing his pleasure in knowing Elly as "spiritual." He spoke of the "holy sounds" of her playing on the piano, organ and violin, and her eagerness to have him hear her music, which he described as "beautiful" and "incredible." He wrote, "The goal of her life was to serve her people as a composer, and she dedicated all that she had towards this goal. We mourn this loss and will never forget her; a national composer she was in her life, and such shall she stay in our peoples memory for ever."⁹⁹ Moshe Smilansky, the great writer and *Yishuv* leader who had helped Elly get some music published by the Jewish National Fund, also wrote to Girscha.¹⁰⁰

Levin Kipniss, whose lyrics Helperin had used in at least three songs, wrote of his shock at her death. Though he had never met her personally, he had heard her music. He claimed that he had recently written several sets of lyrics for her to put to music, but had

⁹⁸ Mordehai Helperin, e-mail October 17, 2008.

⁹⁹ A. Ben-Nachum to Girscha Helperin, Document #15, trans. Yaron Kapitulnik

¹⁰⁰ Moshe Smilansky to Girscha Helperin, June 14, 1942, Document #122. This handwritten note is illegible. Another letter from Smilansky to Girscha, dated May 7, 1943, is also illegible.

been waiting until the vacation (he ran the center for kindergarten teachers) to send them to her. Kipniss said that he would publish Girscha's words of eulogy in the next edition of their teachers' journal, *Hed Hagan*. He also asked Girscha to send him the music to some of the kindergarten songs that Elly had written so that he could publish the words and melodies in the journal.¹⁰¹

We have seen here how Elly embraced her new land and how she strived to bring her vision of music to the people around her. Her obituaries show that she was well respected by the people who knew her. In the next chapter, we will discuss some of her successes, as well as some of the roadblocks she encountered in her struggle to be recognized as a professional musician.

¹⁰¹ Levin Kipniss to Girscha Helperin, July 10, 1942, Document #103.

Chapter 3

Dealings with Public Organizations

In her desire to devote herself to creating distinctly 'Eretz Yisraeli' music and to cut herself off from the Galut, Elly chose not to ally herself with any of the German music organizations in Palestine. This choice may have been one source of the difficulties she had with the public music organizations in Palestine, in that the German organizations provided support for their members, as well as a business network of sorts. Another drawback may have been her location. Living in *Qiryat Bialik*, which was in itself somewhat remote, being seven miles from Haifa, limited her involvement in the music scene. Most of the music schools and music organizations were in Tel Aviv or Jerusalem. Though she was certainly qualified to teach in any of the prestigious schools, distance prevented that, and she had to teach in the kindergarten and high school. On the other hand, some of her writings suggest that she actually wanted to teach the children; she felt so strongly about the lack of music education in the schools. She believed that it was important for the children to learn to sing the music currently being written, including her own, because the soul of a people was created through music. Music was important nationally, because it inspired people to do great acts.¹⁰²

Additionally, even the cultural music scene was primarily in the southern cities. It was often through performing in small venues that musicians came to be known. Musicians eked out a living teaching private students and performing in clubs or at small social events. Though Elly did teach private students in addition to her duties at the

¹⁰² Girscha Helperin, 1942, Document #17.

public schools, she was also busy rearing three children and taking care of her household (something which was previously relegated to servants when she was living in Germany).

KARL SALOMON AND THE PALESTINE BROADCASTING SYSTEM

Elly did have a long and pleasant working relationship with Karl Salomon, program director of the Palestine Broadcasting System (PBS), founded in 1936. Established by the British, PBS, based in Jerusalem, had departments in Hebrew, English and Arabic, and broadcast in all three languages. Though there was originally a seven piece studio band, by 1938, it had become a forty piece orchestra. In addition to playing pieces for radio, the orchestra gave weekly public concerts at the Y.M.C.A. Auditorium. These were also broadcast.¹⁰³ Salomon (1899-1974) had made *aliyah* in 1935.¹⁰⁴ He was a composer and arranger, as well as a bass singer and a conductor. He spoke Hebrew, German and English fluently and was made head of the English music program as well.¹⁰⁵

Helperin's correspondences with Salomon provide a good picture of her dealings with the PBS. It reveals her attempts to have her music disseminated in Palestine, as well as showing her wishes about how her music should be performed. It also sheds light on some of the difficulties Helperin had getting paid for her work. Documents are missing, so it is impossible to ascertain exactly when communication began between them, but there is a letter from Salomon dated January 27, 1937 in response to one that Elly wrote

¹⁰³ Rubin and Baron, 320-321.

¹⁰⁴ Ibid.

¹⁰⁵ Jehoash Hirshberg, 141-142.

on the 25th, informing her that he would be in Haifa on the fourth of February and asking her to contact him that afternoon at the Hotel Zion, Hadar Carmel.¹⁰⁶ The next available letter is from the PBS to Helperin, dated January 17, 1939 and was (unusually) in English.¹⁰⁷ It is unclear whether all of the PBS correspondences were from Salomon, but most appear to be. A series of thirty-six correspondences follow. Most of the letters concern music that Helperin sent to the PBS for broadcast, as well as a few bills requesting payment, ending with a final invoice presented by her husband Girscha for songs broadcast after her death.¹⁰⁸

The process in general was for Helperin to send songs to Salomon for possible radio broadcast. She often sent specific instructions on how the music should be performed.¹⁰⁹ She occasionally sent descriptions or comments that she requested be read before the song were sung.¹¹⁰ At times, especially later on, she often asked for specific performers, even indicating that she had written the music with that particular performer in mind. Some of the requested performers were Ephraim Goldstein, Nelly Pickers and Esther Solomon.¹¹¹ There is a letter from Salomon in response to one such request for Pickers to sing the song "*Tslilei Aviv*" in the *Tu Bish'vat* program, claiming that Pickers

¹⁰⁷ Karl Salomon to Elly Helperin, January 17, 1939, Document #51.

¹⁰⁸ Girscha Helperin, Invoice to PBS, probably end of March, 1943, Document #88.

¹⁰⁹ Elly Helperin to PBS, August 11, 1941, Document #66, Elly Helperin to PBS, October 21, 1941, Document #68.

¹¹⁰ Elly Helperin to PBS, October 21, 1941, Document #68.

¹¹¹ Elly Helperin, Document #66. Elly Helperin to PBS, January 16, 1942, Document #72. Elly Helperin to PBS, March 5, 1942, Document #77.

¹⁰⁶ Karl Salomon to Elly Helperin, January 27, 1937, Document #50.

had been drafted. In the letter, Salomon said he did not know whether she would be available on the day of the broadcast and offered to arrange the song for female choir.¹¹² Helperin responded that she would be happy for Salomon to do that. Only lack of time had kept her from doing it herself. She included the second of four stanzas, which she had left out of the solo version, believing it did not fit. She said she thought it would be appropriate for the choir setting.¹¹³ In the end, according to the next letter, the song was not performed after all. Because most of the singers became ill, Salomon had to change the program.¹¹⁴ In a response to one request for Ephraim Goldstein, Salomon remarked that though Mr. Goldstein had not performed on their show for some time, he would give Goldstein the music and ask him to include it in one of his future shows.¹¹⁵

It is important to note that when music was sent to the PBS, it was the original manuscript. Most of it was brand new music, though some songs were played on more than one occasion. It had not been published, and there were no copying machines. Once the music was performed, the manuscript was generally sent back to the composer. In several letters, Salomon indicates that he is returning the music to Helperin. In an early letter, Salomon writes that he hopes she "enjoyed the performance as much as we, the players and singers did."¹¹⁶

¹¹² Karl Salomon to Elly Helperin, January 3, 1942, Document #73.

¹¹³ Elly Helperin to Karl Salomon, February 25, 1942, Document #74.

¹¹⁴ Karl Salomon to Elly Helperin, February 16, 1942, Document #75.

¹¹⁵ Karl Salomon to Elly Helperin, March 12, 1942, Document #78.

¹¹⁶ Karl Salomon to Elly Helperin, December 27, 1940, Document #53.

Occasionally, Helperin sent music for specific holiday shows. If a song was successful one year, she sent it back the following. There was not always room on the program. One example is in a letter dated February 21, 1941. Helperin had sent the music to a Purim song called "*Maseichot*," [Masks], lyrics by M. Levin Kipniss for four-part chorus and orchestra.¹¹⁷ Salomon wrote that he was returning the music because their Purim program was already full.¹¹⁸

This document and others indicate that even though Helperin had a good working relationship with Mr. Salomon and the PBS, she was not always given proper credit for her work. There were sometimes reviews in the paper of broadcast that included her music, and several times her name was not mentioned. She writes in her letter of

December 31, 1940,

Very satisfactorily, I read that the players and singers enjoyed the pieces in the Hanukah program. I am grateful to you for the wonderful performance and request that you inform my gratitude to the players and singers. In addition, Mr. Ephraim Goldstein sang "*S'vivon*" in the Teen Corner on 12/25/1940 to my complete satisfaction.

I was only sorry my name wasn't sent to the press (and this is the third time), otherwise they would have mentioned not only the pieces, but my name as well in the critique.¹¹⁹

In his response, Salomon promises to broadcast her name.¹²⁰ This promise

apparently did not solve the problem of recognition. In another letter she writes,

Attached are musical notes to the Purim song "*Maseichot*," words by Levin Kipniss, for 4 voice chorus and band.

¹¹⁸ Karl Salomon to Elly Helperin, February 21, 1941, Document #61.

¹¹⁹ Elly Helperin to PBS, December 31, 1940, Document #54, trans. Tania Dadoun-Zur.

¹²⁰ Karl Salomon to Elly Helperin, January 9, 1941, Document #55.

¹¹⁷ Elly Helperin to PBS, February 19, 1941, Document #59.

If you would like to use this composition, with the condition that as a composer, my name will appear in the radio program published in the newspaper, and without errors: עַל הָלפרין and in English: Elly Helperin.¹²¹

It is impossible to tell from the available documents the total breadth of time that Helperin's compositions were broadcast on the radio. Many documents were lost after her and her husband's deaths. Her son Mordehai has been the keeper of Elly's music and documents. As a young adult, he was living in his parents' house with his younger sister and her husband. They did not want him there, and he came home one evening to find all of his belongings, including his mother's music and documents, outside in the rain and wind. Much had blown away. From documents that Mordehai does have, he has constructed an incomplete list of songs and the dates of their broadcast. The first songs on the list are "L'lo Milim" [Without Words], words by Yair ben Shalom, and "Ani Rotseh Linsoa" [I Want to Travel], words by Y. D. Kamzon, which were broadcast on August 29, 1938. The last song, "S'vivon Sov-Sov-Sov" [Dreidel Spin-Spin], words by M. Levin Kipniss, was broadcast on December 14, 1944, two and a half years after Helperin's death. There is one addition to the list. In 1965, there was a performance of "Yerushalayim," words by Avigdor Hamieri, at Hebrew University. This was apparently broadcast on the radio, as well.¹²²

ACUM

Getting paid for her work was a very frustrating problem for Helperin. In general, one had to be a member of *Agudat Compositorim U-Mehabrim* (ACUM) in order to be

¹²¹ Elly Helperin to PBS, February 19, 1941, Document #59, trans. Tania Dadoun-Zur.

¹²² Mordehai Helperin, partial list of radio broadcasts.

paid for music that was broadcast. Originating in 1934 as the Austrian Autoren,

Komponisten und Musikverleger, the organization became official in 1936.¹²³ ACUM is much like the American organization ASCAP.¹²⁴ A flyer shown in Gradenwitz's book, *Music and Musicians in Israel* describes ACUM as a "society of composers, authors and music publishers in Israel."¹²⁵ It lists ACUM's activities:

To safeguard the interests of its members and members of all affiliated Societies in the field of public performance, mechanical and reprint rights.

To fight infringements of copyright and reach all those places and persons publicly performing or copying copyrighted material, with a view to collecting royalties due, either by direct approach or through court procedure.¹²⁶

In January 1938, a representative of ACUM wrote to Helperin requesting that she help them plan a festivity in Haifa. They had recently had a successful soiree in Tel Aviv commemorating the "half literary jubilee"¹²⁷ of the poet and lyricist Avigdor Hamieri. They wanted to repeat the festivities in Haifa and floridly asked for Helperin's help, saying that they were "most assured that" she would "respond with a full heart" to their request. They wrote that they were certain in their hope that her "excellency" would "not turn" them "away empty handed." It was signed "and behold us with full honor and blessing of Hebrew literature."¹²⁸ While it is unknown how much Helperin helped in the planning of the event, she did participate in the concert. She sang her own setting of

¹²⁵ Peter Gradenwitz, *Music and Musicians in Israel*, (Tel Aviv: Israeli Music Publications Limited, 1978), 206.

¹²⁶ Ibid.

¹²⁷ ACUM to Elly Helperin, January 17, 1938, Document #C, trans. Phillip Miller.
¹²⁸ Ibid.

¹²³ Hirshberg, 170.

¹²⁴ Rubin and Baron, 319.

Hamieiri's lyrics, "*Yerushalayim*." Two other versions were sung, a folk melody arranged by M. Beek and a setting by M. Rapoport.¹²⁹

The above account is given here as evidence that at that time, the leaders of the organization had some sort of respect for Helperin. They were certainly free in bestowing honor upon her in order to enlist her cooperation. They did not return the favor when she applied for membership.

On September 9, 1940, Elly's husband Girscha visited the ACUM office in Tel Aviv to ascertain the prerequisites for membership in the organization. The clerk was not there that day. Bombing began while he was sitting in the office, and he chose not to wait around. He left a booklet of Elly's songs, "*Shirei Moledet*" [Songs of the Homeland] with someone in the front office and asked him to instruct the clerk to send the membership forms and requirements to the address on the front of the booklet. He then hurried to catch the last bus to Haifa.

When Elly did not hear from them, she wrote a letter on September 18 requesting membership. In the letter, she informed the organization that two of her pieces would be performed on Radio Jerusalem on September 20. She was under the impression that ACUM arranged payment for music performed on Radio Jerusalem, so she attached uncorrected music to the two songs and requested payment. (The final versions were in the hands of the performers.) It seemed to her that if the program manager accepted the songs to be broadcast, then that should be enough for her to be accepted as a member of ACUM.¹³⁰ On October 31, ACUM sent a letter confirming receipt of Helperin's

¹²⁹ Concert program, January 28, 1938, Haifa, Document #32.

¹³⁰ Elly Helperin to PBS, March 10, 1941, Document #64.

membership application.¹³¹ She had never filled out any sort of application, and had never learned what the actual requirements of membership were.

Helperin must have asked Karl Salomon to intervene with ACUM in her behalf, because in a December 13th letter, she thanks him for his personal attempts with them.¹³² Salomon wrote back on January 9, 1941 reporting that they had written to ACUM for her but had not yet received a response.¹³³ On February 28, Helperin again requested information about the ACUM negotiations.¹³⁴

On March 2, 1941, ACUM sent Helperin a letter rejecting her application. Their rejection was based on the "materials" she had "submitted" to them "for discussion."¹³⁵ One can understand Helperin's confusion, when from her side, she had not technically submitted music for them to discuss. She had never been told what the requirements were, nor had they ever requested any materials. In a long letter to Salomon she writes:

Regarding the two pieces that were rejected by ACUM, I must comment:

- 1. The fact that the program manager who is responsible for the quality of the broadcast accepted these pieces for broadcast (as well as other pieces before and after this) proves they are appropriate for broadcast.
- 2. The criticism by the press was very good. I am attaching P.P.'s criticism.
- 3. The music to Psalm 126 (*Shir Hama'alot*) is dedicated to Her Highness Wilhelmina Queen of Holland for her sixtieth birthday. The queen did not only express her gratitude but also "gratefully" <u>accepted the</u> <u>dedication</u>; this is, of course, after a discussion of the court experts. (I'm attaching the royal message). In addition, I know that Mr. Peprira, the main

¹³¹ ACUM to Elly Helperin, October 31, 1941, Document #111.

¹³² Elly Helperin to PBS, December 31, 1940, Document #54.

¹³³ Karl Salomon to Elly Helperin, January 9, 1941, Document #55.

¹³⁴ Elly Helperin to PBS, February 28, 1941, Document #62.

¹³⁵ ACUM to Elly Helperin, March 2, 1941, Document #112.

cantor of the big synagogue in London successfully sang this song in the presence of Her Highness. The music was also now received in Stockholm.

- 4. The main office of *Keren Kayemet* took upon itself the printing and distribution expenses. Professor Rozowsky in Jerusalem, who is preparing this material for printing, wrote to me (10/01/1941) [January 10] that he is gladly working on it because the music is so beautiful and full of emotion.
- 5. Mr. Yoakim Stochevsky an expert for Hebrew music is an admirer of my creations.
- 6. Yesterday I was visited by veteran settlers, some of which are Moshe Smilanski from Rehoboth, Mr. Jacobs from Jerusalem who asked me to hear my works. [sic] I specifically sang them the songs that were rejected by ACUM, and yet they all expressed their complete fondness to these pieces. Furthermore, they requested to inform them if I ever arranged a concert in Tel-Aviv, so they would come especially to hear my pieces.

With these conditions, I cannot acknowledge ACUM's justice.

I have done everything on my part to match the composer fee payment according to your customary arrangements and it is not my fault if ACUM has interrupted this. It is not possible that I will work and bear the expenses while ACUM gets my salary. I have many musical pieces that you will like. I am now finishing new pieces and am asking to find some sort of arrangement so I can get a composer fee.

I am awaiting your response.¹³⁶

One can read in this letter the frustration and anger Helperin experienced. At this

point, her songs had been broadcast for nearly three years without her receiving

remuneration for them. Apparently, PBS sent Helperin a letter on March 17, 1941

requesting that she submit a bill, because on March 18, she did so, referencing the March

17th letter.

Composer fee for 5 songs:		
Date of Performance	Name of Song	
09/20/1940	1. Psalm 126	In the program For Shabbat
	2. Rest and Happiness	
12/24/1940	3. Hanukah Candles	In the program of Hanukah
	4. Dreidel Spin, Spin, Spin	
02/12/1941	5. Tu BiSh'vat	In the program for Tu BiSh'vat
Total of 1,000 Liras ¹³⁷		

¹³⁶ Elly Helperin, Document #64, trans. Tania Dadoun-Zur.

It also appears that, at some point shortly after that, Salomon offered to continue negotiating with ACUM. In a letter dated August 11, 1941, Helperin writes that she had not written in a while because she had been ill and unable to work. She is hopeful that there will be some news of the ongoing negotiation after so much time has passed.¹³⁸ It is unknown whether or not Salomon responded to that question. The next evidence of a request for information is in a letter written by Salomon on January 12, 1942 in response to a letter Helperin apparently wrote on December 28, 1941. In addition to answering a few other questions, he reports that he has not heard from ACUM regarding her matters.¹³⁹ This is the last documentation of any requests or negotiations concerning ACUM. It hardly seems to have been negotiations at all. There appears to have never been any further response from ACUM after Helperin was denied membership in March of 1941. She was never accepted as a member. We have no way of knowing the reasons. Was there a deliberate choice to exclude her, or was it simply a result of the chaos of the time – an unhappy series of events beginning with Girscha's unsuccessful trip to the ACUM office in Tel Aviv? There is no way to know for sure. Fortunately, payment for her music was finally arranged through the PBS.

KEREN KAYEMET, SALOMON ROSOWSKY AND MOSHE SMILANSKY

Salomon Rosowsky (1878-1962) is known first for his part in the 1908 founding of the Society for Jewish Folk Music in Russia, along with Ephraim Skliar (1871?-1943),

¹³⁷ Elly Helperin, Bill to PBS, March 18, 1941, Document #58, trans. Tania Dadoun-Zur.

¹³⁸ Elly Helperin to PBS, August 11, 1941, Document #66.

¹³⁹ Karl Salomon to Elly Helperin, January 12, 1942, Document #71.

Lazar Saminsky (1812-1959), Joseph Achron (1886-1943) and Joel Engel (1868-1927). The goal of the society was to collect Jewish music and perform it in public. The plan was to create new Russian art music from Jewish folk songs.¹⁴⁰ Born in Riga, he returned there after his musical training in St. Petersburg to open Riga's first Jewish conservatory.¹⁴¹ Rosowsky, a distinguished cantor, immigrated to Palestine from Riga in 1925.¹⁴² He was active in the music scene in Palestine in many different ways.

The Jewish Agency was formed in 1929. The Jewish National Fund (JNF), *Keren Kayemet*, was established in 1901 by the Fifth Zionist Congress. Its purpose was the raising of funds for the purchase of land in Palestine for the settlement of Jewish immigrants. The JNF also sponsored books of folk songs that were being written by composers in Palestine. In an attempt to entice people to make Aliyah, the officials devised a way to disseminate the songs to Jews in the Diaspora as well as to the immigrants. Post cards were printed with the music and lyrics instead of landscape scenes. The cards were a great success and sold out quickly.¹⁴³ The Fund also published sheet music. A Youth Section was established to encourage young people in the Diaspora to learn about their heritage and offer ways for them to be Jews in their own

¹⁴² Rubin and Baron, 313.

¹⁴³ Hirshberg, 152-153.

¹⁴⁰ Rubin and Baron, 181, 227.

¹⁴¹ Jascha Nemtsov, "Solomon Rosowsky," http://www.musicajudaica.com/ros_ e.htm, August 22, 2003 (accessed December 14, 2008).

lands. Music was written expressly for this purpose. Rosowsky edited the first songbook printed by the Youth Section in 1927.¹⁴⁴

Rosowsky was also active in the World Centre for Jewish Music in Palestine (WCJMP). The purpose of the WCJMP, formed in 1936, was to "bridge the musical cultures of the contrasting worlds of Central Europe and Palestine."¹⁴⁵ It did not have the support of other organizations and only survived until 1940. It is unclear how Elly Helperin first made contact with Rosowsky, but it appears from letter exchanged that he was in charge of publishing music through *Keren Kayemet*. Some of Helperin's music did get published there.

In a letter to Rosowsky at *Keren Kayemet* dated January 2, 1941, Helperin requests the return of nineteen songs that she had sent him "in past years."¹⁴⁶ She says she has urgent need of the music for other uses and asks that he give any that he does not need to a friend of hers who will be travelling to Jerusalem in the near future. She also asks for clarification of a confusing message she received from him through a Fraulein Kristell about monies Helperin was supposed to have received from the Zionist Organization. She had received a payment of LP 0.500 (*Lira Palestinit*, [Palestinian Pound]), but the payment was for "a melody to a poem"¹⁴⁷ without any clearer

¹⁴⁷ Ibid.

¹⁴⁴ Rubin and Baron, 315-316.

¹⁴⁵ Bohlman, 117.

¹⁴⁶ Elly Helperin to Salomon Rosowsky, January 2, 1941, Document #11, trans. Cynthia Hyfield.

information. A great concern for her was that the payment was addressed to "Herr Ali¹⁴⁸ Halperin in Tel Aviv."¹⁴⁹ Helperin asks Rosowsky to make sure that the Zionist Organization has her correct name and address.

Rosowsky's handwritten response is dated January 5, 1941. He claims that he has seven of Helperin's songs at home, and that it is possible that the others are at the office of the *Keren Kayemet*. He reports that only one of her songs, "*Al Ya'ush*" has been printed, and the royalties have been sent. He expresses the hope that some of her music will be printed in the future, but says that there is no money for music being provided by the Federal Zionist Organization during these difficult times. No music is being printed at all. He advises Helperin to leave some of her music in Jerusalem in the hopes that it might be printed soon.¹⁵⁰

Among Helperin's documents are a number of letters between her and Moshe Smilansky. Mr. Smilansky's letters are hand written. Unfortunately his handwriting is nearly illegible. Though the first of his letters was able to be partially translated, the latter ones were impossible. We can, however, get the gist of the exchange from what we have of the one letter from him and the several letters from Elly Helperin.

¹⁴⁸ Mordehai Helperin remarks in his document description (Appendix A) that 'Ali' is a male Moslem name.

¹⁴⁹ Document #11.

¹⁵⁰ Salomon Rosowsky to Elly Helperin, January 5, 1941, Document #1.

Smilansky (1874-1953) was a prominent Zionist writer and Labor leader.¹⁵¹ Born in the Ukraine, he first traveled to *Eretz Yisrael* in 1916. After working in agriculture for four years, he returned to the Ukraine, only to go back to Palestine several weeks later.¹⁵² Smilansky, who became a citrus plantation owner, was also an agricultural leader. Through his writings, he advocated peaceful coexistence with the Arabs and tried to show the benefits of doing so.¹⁵³

Helperin recognized Smilansky as a music aficionado from an article by him that she read. She turned to him in hopes that he would be able to intervene for her in her attempts to have her setting of "Psalm 126" – the one dedicated to Queen Wilhelmina of the Netherlands – published by *Keren Kayemet*. In her first letter to Smilansky, dated December 25, 1940, she introduces herself and speaks briefly of her music and its broadcast on Radio Jerusalem. She talks about her dedication of "Psalm 126" and the queen's gracious acceptance of the dedication. She expresses her desire to have the music printed, but believes that she will have no luck if she attempts to apply to the organization herself. She wrote that if a queen connected her name with a composition from *Eretz Yisrael*, it indicated an expression of sympathy by the queen for *Eretz Yisrael*. Helperin had given announcements and copies of the acceptance letter to "*Palkoch*,"¹⁵⁴ a

¹⁵⁴ Attempts to translate this word were unsuccessful.

¹⁵¹ "Moshe Smilansky – A Brief Biography and Quotes," *Palestine Remembered.com*, http://www.palestineremembered.com/Acre/Famous-Zionist-Quotes/Story647.html (accessed December 14, 2008).

¹⁵² "Moshe Smilansky," *The Institute for the Translation of Hebrew Literature*, 2004, http://www.ithl.org.il/author_info.asp?id=257 (accessed December 14, 2008).

¹⁵³ Ann Kahn, "Moshe Smilansky," updated by George Wilkes, *Answers.com*, http://www.answers.com/topic/moshe-smilansky (accessed December 14, 2008).

newspaper in Jerusalem, as well as to all of the newspapers in Palestine, but only one paper, *Haboker*, had given the matter any attention. She writes,

Apparently the people are occupied with big political problems and they are not open to dealing with imponderables—the delicate fabric made up of all kinds of little things which exist sometimes almost beneath consciousness – although their value in life is very great. Before my eyes are foreign children on the ship who drew your attention in spite of the lack of a common language.¹⁵⁵

Helperin included in the letter a copy of the music with an explanation of the musical structure in the hopes of convincing Smilansky that hers was a serious composition. She added, "I believe that my instigation is likely to serve as the foundation of a Hebrew-*'EretzYisraeli*' musical style."¹⁵⁶

In his January 5th reply, Smilansky admits that although he loves music, and in particular folk music, he does not *know* music. He says that Helperin's explanations affected him deeply. He explains that if times were different, he would be able to talk to his colleagues and help her get the job done. But in these difficult times, his hands were tied.¹⁵⁷ Most of the rest of the letter is illegible, but in light of Helperin's response, he must have said that he would attempt to help her in some way. She thanks and congratulates him for his willingness to help her. This letter is one of the places in which we can see the intelligent mind and dedicated vision of this amazing woman. (Including a repetition of the passage at the beginning of chapter 2) Helperin writes,

¹⁵⁵ This was obviously an issue to which Smilansky had referred in his article. Elly Helperin to Moshe Smilansky, December 25, 1940, Document #113, trans. Stanley Nash.

¹⁵⁶ Ibid.

¹⁵⁷ Moshe Smilansky to Elly Helperin, January 5, 1941, Document #114, trans. Leonard Kravitz.

I am happy, that a personage of your stature has endorsed my ideas—you who have stood amidst the experience from the time they started to build the land, the language, the nation. In the building of the land we have succeeded a little, we have succeeded much in building the language, but in the building of the nation, which is the main thing, I do not see progress. We are far yet from being one entity; they have not been concerned for the glue, they have used the great (raw) material that is at our disposal. They develop the intellect, but they neglect the heart, "the extrinsic things," the imponderables to which I alluded in my first letter. Singing constitutes valuable (raw) material for the building of the nation and especially folk song. Folk song unifies and connects all of the strata, it creates the soul of the youth, who are our future. In this area I am prepared to dedicate the best of my abilities, and it is my hope that I will succeed, if I receive a little help.¹⁵⁸

Smilansky must have thought that Helperin was asking him to publish her music at his

personal expense, because she corrects that misunderstanding in her letter. She

acknowledges that this would be impossible. She stresses, however, that the Zionist

organizations do have the ability to do it and expresses the importance of doing so. She

points out that the fact that a queen has connected her name to the music should in itself

be an excellent selling point, especially in America, if there is adequate publicity. She

also mentions the importance of the quality of the printing and the use of the Zionist

network in dissemination of the music:

It is necessary to print the notes on good paper, to decorate the first page with two drawings of "restoration to Zion" pictures from earlier generations and from our own times, and aside from this the transliteration of the Hebrew words into English, and then even non-Jews will buy the music in music stores. The Zionist institutions have an active network throughout the world; the institutions can achieve a substantial profit and along with them, myself as well. Every Jew in the diaspora for whom the *birkat hamazon* is still practiced in his home will be happy to receive a melody which is cultural, refined and simple.¹⁵⁹

¹⁵⁸ Elly Helperin to Moshe Smilansky, January 14, 1941, Document #115, trans. Stanley Nash. ¹⁵⁹ Ibid.

It is in this letter that Helperin also talks about her grave concerns about the lack of music education in the schools, mentioned earlier. She asks for Smilansky's help in this arena, as well:

Your reward/merit will be great if you would kindly get in touch once personally with those in charge in the Department of Education and influence them to introduce the necessary changes in the teaching of singing. It is an important goal with which it is worthy of becoming involved. I for my part will assist as much as possible, if they want it.¹⁶⁰

In closing, Helperin talks briefly about correspondence with the program director of Radio Jerusalem. She attaches a copy of a letter about a successful broadcast and promises to inform Smilansky of future broadcasts of her music.¹⁶¹ Smilansky's January 30th response is illegible.

On January 23, 1941, Helperin sent Smilansky a letter full of excitement.

Salomon Rosowsky had written that Keren Kayemet was prepared to publish her music to

Psalm 126. Helperin thanks Smilansky for his assistance and mentions again the

importance of the 'look' of the printed page. She includes a description of her desires for

the printing¹⁶² and asks Smilansky to pass it on to Keren Kayemet.¹⁶³

Shortly after that, Smilansky received a letter from Keren Kayemet concerning

Helperin's composition. The signature is impossible to read.

Pursuant to my letter of Jan 7, concerning the song of Elly Helperin, I'm informing you that our expert in music, Prof. Rosowsky found that the melody is in general pleasant and is appropriate to publish, except that it needs minor

¹⁶¹ Ibid.

¹⁶² This attachment is probably Document #16.

¹⁶³ Elly Helperin to Moshe Smilansky, January 23, 1941, Document #117.

¹⁶⁰ Ibid.

corrections. If the composer does not refuse these corrections, which Mr. Rosowsky himself will do, we would be ready to use this melody at an appropriate occasion. Therefore, kindly let me know the composer's opinion on this matter.¹⁶⁴

One can only imagine what must have gone through Helperin's head when Smilansky wrote back to her and attached the above letter. She wrote him and thanked him for his letter and the attachment. She devoted only one sentence to the matter: "I have asked one of my acquaintances to visit Mr. Rosowsky to review the matter, and I shall allow myself to review the matter."¹⁶⁵ She goes on to tell Smilansky about an upcoming broadcast of her *Tu Bish'vat* music, and encloses the words by Sh. Shalom, inviting him to listen to the broadcast.¹⁶⁶

The matter was solved, and the music was printed. There is no further correspondence between the two until December 14, 1941, a short illegible note from Smilansky. It may have included praise for her Chanukah program, as she thanks him for it in her next letter. There is an undated letter from Helperin, which was most likely sent towards the end of January, 1942. In it, she announces the upcoming broadcast of two of her songs on Radio Jerusalem's *Tu Bish'vat* program. One song, "*Tu Bish'vat*," which was to have been broadcast the year before, had not been broadcast due to illness of the performers. Helperin remarks that it was actually a children's song, and embellishments had been added for the choir and orchestra. The second song, "*Ts 'lilei Aviv*," is meant to sound spring-like in quality. In response to Smilansky's previous praise she writes, "I

¹⁶⁶ Ibid.

¹⁶⁴ *Keren Kayemet* to Moshe Smilansky, January 26, 1941, Document #118, trans. Phillip Miller.

¹⁶⁵ Elly Helperin to Moshe Smilansky, February, 9, 1941, Document #119, trans. Phillip Miller.

thank you from the bottom of my heart. For me there is no higher reward than the knowledge that my music causes this kind of response to the strains of the soul specific to the Jew.¹⁶⁷ She closes speaking of the new piece she is composing to Psalm 121.¹⁶⁸

This appears to be the end of Helperin's correspondence with Smilansky. There are two (illegible) letters from Smilansky to Girscha Helperin after Elly's death. The first, dated June 14, 1942 is presumably a letter of condolence.¹⁶⁹ The second is dated May 7, 1943, almost a year later.¹⁷⁰

¹⁶⁷ Elly Helperin to Moshe Smilansky, end of January, 1942, Document #121, trans. Leonard Kravitz.

¹⁶⁸ Ibid.

¹⁶⁹ Moshe Smilansky to Girscha Helperin, June 14, 1942, Document #122.

¹⁷⁰ Moshe Smilansky to Girscha Helperin, May 3, 1943, Document #123.

Chapter 4

Elly Helperin's Music and How it Fit in the Culture of Eretz Yisrael

Elly Helperin was not alone in her desires to use her music to build the nation and to create a new '*Eretz Yisraeli*' sound. As previously mentioned, composers immigrating to Palestine found nothing of the culture and civilization to which they were accustomed. Their previous notions of creating music seemed out of place in their new surroundings. Gradenwitz suggests that soon after arrival, these composers felt compelled to contribute to the building of their new country through their own creative works.¹⁷¹ Many of them set an objective of creating a new and distinctive sound.¹⁷² A major element of this new sound was the rejection of the Diaspora, especially the music of Eastern Europe.¹⁷³ The augmented second, a common characteristic of this music, was avoided,¹⁷⁴ as were cantorial style flourishes and klezmer music, including their modal systems.¹⁷⁵ As in the Diaspora, minor keys predominate;¹⁷⁶ however, in Palestine, unlike in Western music, the use of the natural minor with a lowered seventh was the norm. This was considered a

¹⁷¹ Gradenwitz, 16.

¹⁷² Rothmüller, 188.

¹⁷³ Todd A. Kipnis, "Seeing through Opera Glasses: Israeli Opera as a Lens into Israeli History, Culture, and Ideology," (master's thesis, Hebrew Union College – Jewish Institute of Religion, School of Sacred Music, 2007), 12.

¹⁷⁴ Ibid., 13.

¹⁷⁵ Ibid., 14.

¹⁷⁶ Hans Keller, "To What Extent Can Music by a Composer of the Diaspora Represent Jewish Ideas or Traditions," in *Proceedings of the World Congress on Jewish Music, Jerusalem 1978*, (Tel Aviv: The Institute for the Translation of Hebrew Literature Ltd., 1982), 230. major break from Western techniques. They also adopted the ancient Dorian, Phrygian, Aolian and Mixolydian modes reminiscent of ancient Palestine.¹⁷⁷

There were plenty of musicians and composers in Palestine before the arrivals of the Germans. There was a difference from previous immigrants, however, in the musical values of this group. The music of previous immigrants was largely connected to folk music, which was circulated by oral tradition and often had religious meaning. Bohlman suggests that the values of the German immigrants were "inseparable from the traditions of Western art music."¹⁷⁸ Though much of the music Elly Helperin wrote could be considered folk style music, it is fair to say that her music is not connected to the old folk music of Eastern Europe. Some of her songs may be considered art music, especially in light of their accompaniments. Even when she composed music to Psalms or liturgy, she purposely set out to create a new style that would define the '*Eretz Yisraeli*' sound. This chapter will explore her musical endeavors.

THE EFFECTS OF LIFE IN PALESTINE

The life Elly Helperin found in pre-state Israel was very difficult and had a profound influence on her music. Though she grew up in a secular home, her husband's religious observance very likely influenced Elly's own sense of Judaism, leading her to include in her creations several biblical, religious and liturgical texts. It should be noted that other than a few Psalms, none of these texts are specifically from the liturgy of the prayer book. One will not find settings of *V'sham'ru*, *Sim Shalom*, and the like.

59

¹⁷⁷ Kipnis, 14.

¹⁷⁸ Bohlman, 102.

Considering the history of the prohibition of women's voices in the religious service,¹⁷⁹ this is not surprising. There are texts that are traditionally sung at the *Shabbat* table in the home, and songs that are appropriate for specific holidays. Though it is unlikely that Helperin did not suddenly begin composing music when she arrived in Palestine, there is only a printed program of a musical concert aboard the ship on which her family traveled attesting to the fact that she had at least arranged, if not composed music while living in Germany. None of this music has survived, as far as Elly's son Mordehai knows.

Mordehai has saved and preserved as much of his mother's music as possible. He claims that much of the music and other documents were lost in the wind and rain when, as a young adult, his sister and brother-in-law threw him out of the house they shared (his parents' house) and put all of his belongings, including their mother's music and documents, outside when he was not at home. Another source of frustration to Mordehai is that much of the music he does have is not the final version. He believes that the notation is correct, but dynamics and directional markings are often missing. Many people to whom Elly sent her music to perform did not return it, even when requested to do so after her death. According to Mordehai, paper was scarce in Palestine at that time. He believes that some of his mother's music may have been lost due to other composers' erasing it to use the staff paper. In spite of this, Mordehai has transcribed all of his mother's manuscripts in his possession onto the computer.

As previously mentioned, once Helperin learned Hebrew and began to settle into her life in *Eretz Yisrael*, she devoted herself to writing Hebrew music. She immersed herself in the culture and values of her new homeland. All of her music is vocal, with

¹⁷⁹ Heskes, 325.

piano, harmonium or orchestral accompaniment. There is at least one piece that is meant to be sung a cappella. Her music was composed to lyrics by such well-known poets and lyricists as Chaim Nachman Bialik, Shaul Tchernikovsky, Yakov Cohen, Lea Goldberg, Sh. Shalom, Moshe Shilgie, Avigdor Hamieiri, M. Levin Kipnis, Avraham Broides, Ya'akov Fishman, Y. D. Kamzon, Shmuel Bass, Ya'ier Ben Shaloum, and others.

For the most part, the words and music generally evoke images of the difficult life of the immigrants. One example is the song "*Gam Harashnu, Gam Zaranu, Ach Lo Katsarnu*" [We Ploughed, We Sowed, but We Didn't Harvest], with lyrics by Levin Kipniss, in which a farmer goes to harvest his field and finds it has been burned.¹⁸⁰ "*Al Y'ush*" [Don't Despair], lyrics by Avraham Broides, speaks of frustration, disappointment and despair. "*Haker Na Hak'tonet*" [Would You Recognize This Shirt], lyrics by Moshe Shilgie, is about the heartbreak of having a son murdered.

Some songs were nationalistic and inspirational in character, such as "*Yeish Li Am*" [I Have a Nation], lyrics by Avigdor Hamieiri, on the dream of becoming a nation. "*Shir Ha* 'olim" [Song of the Immigrants], lyrics by Ya'ir ben Shalum, also known as Dr. Meir Broza, appears to be the first song Elly wrote in Palestine. She dedicated the song to her husband Girscha. The dedication on the original manuscript reads (in German)

¹⁸⁰ Elly Helperin – Selected Compositions for Solo Voice #1 and #2. This and the following information on songs, lyricists and their subject matter is taken from booklets of selected compositions for solo voice that Elly's son Mordehai assembled. At his wife Gloria's suggestion, he very helpfully listed the subject matter of each song in the table of contents he prepared. See Appendices E and F.

"dedicated to my loving husband! November 19, 1936."¹⁸¹ She wrote about it to Dr.

Broza in Berlin, who responded,

I am very happy that my poem "*Shir Ha'olim*" resonates within you. As far as I know, this poem is sung in different countries of the *Golah*. (in Lithuania and Bessarabia) Unfortunately, I don't know the melodies. I would therefore gladly welcome if under your working, a standard melody could be created. And I ask you please, if you'd be so kind as to send me the music for the lyrics. I gladly give you my permission for an eventual publication and printing. Also, a separate distribution for song with piano accompaniment might be possible. As soon as I have your notes, I will write you more detailed information about it. Enclosed are some of my last poems which are built totally on a rhythm (in Sephardic pronunciation with reference to *sh'va nach*). Perhaps you would find in this a soulful tones that would allow you to compose a composition for this.¹⁸²

"Doda Ela Hitgaisa" [Aunt Ella Joined the Army], lyrics by Lea Goldberg, is

about a heroine in the army. Another song about heroes is "*Limfalsei N'tivot*" [To Those Who Find the Way], lyrics by Ephraim Talmie, about the heroes of the Illegal Aliyah. "*S'finat Hama 'apilim*" [The Illegal Immigrants' Boat], lyrics by Shmuel Bass, is a tribute to the ships of the Illegal Aliyah.

In addition to the trials and tribulations, Helperin sometimes portrayed the joys of life. "*Hayalda Basadeh*" [The Girl in the Field], lyrics by Shoshana Yitskhaky, is about the joys of being young. "*Parpar Shavui*" [A Captured Butterfly], lyrics by Yakov Cohen, is a conversation between a boy and the butterfly he has captured, but plans to release. "*Hora Bayam*" [Hora by the Sea], lyrics by Shmuel Bass, is a children's song about dancing by the sea.

¹⁸¹ Elly Helperin, "*Shir Ha*'olim," copy of original manuscript. English translation, Mordehai Helperin.

¹⁸² Meir Broza to Elly Helperin, December 22, 1936, Document #104, trans. Cynthia Hyfield.

Other children's songs include "Ani Rotseh Linsoa" [I Want to Travel], lyrics by

Y. D. Kamzon, "Birkat Boker" [Morning Blessing], lyrics by Yakov Cohen, and

"Hayeled V'hapatish" [The Boy and the Hammer], lyrics by Sh. Shalom.

No less than three songs are about Jerusalem. "Uva'ir Yerushalayim" [And in the

City of Jerusalem], lyrics by Y. D. Kamzon, speaks of the uniqueness of Jerusalem.

"Yerushalayim" [Jerusalem], lyrics by Moshe Shilgie, is about Jerusalem, my inspiration.

YERUSHALAYIM – A MUSICAL ANALYSIS

Above the peak of Mount Scopus, I will bow down to you. Above the peak of Mount Scopus, peace to you, Jerusalem. For a hundred generations I dreamt of you, to cry, to see the light of your face. Jerusalem, Jerusalem, light up your face to your son. Jerusalem, Jerusalem, from your ruins I will build you. Thousands of exiles from all parts of the world lift their eyes to you. Thousands of blessings. Be blessed, King's Temple, royal city! Jerusalem, Jerusalem, I won't move from here. Jerusalem, Jerusalem, the Messiah will come.¹⁸³

Helperin's other song with the name "Yerushalayim" has words by Avigdor

Hamieiri. These words have been put to music by other composers. One setting is a familiar folk song; the composer is unknown.¹⁸⁴ The other is a setting by the famous *hazzan*, Jacob Rapaport. Helperin's setting of the song is the jewel in the crown of her compositions. As with several of her other compositions, she wrote arrangements for both solo and choir. She also wrote both piano and orchestral arrangements.

¹⁸³ Avigdor Hamieiri, "Yerushalayim," trans. Yaron Kapitulnik. The date of the original poem is unknown.

¹⁸⁴ Avigdor Hamieiri, "Yerushalayim," Songs and Hymns: A Musical Supplement to Gates of Prayer, (New York: Central Conference of American Rabbis and American Conference of Cantors, 1977), 106, The International Jewish Songbook, comp., ed. and arr. Velvel Pasternak, (Tara Publications, 1994), 64.

Yerushalayim (see appendix J) is perhaps the most complex example of Helperin's compositions.¹⁸⁵ It is unusual in that it does not go back to the original melody or key at the end, but only in the middle. It begins solidly in G minor in the introduction, but within just a few measures, it modulates to D minor through the use of inversions of the dominant of G minor, moving into the inverted tonic used as a subdominant of D minor. The last beat of m. 4 into m. 5 is almost an authentic cadence, with only the missing third of the triad keeping it from being one. Immediately, however, G minor is restored at the beginning of the lyrics with an exact repetition of the first two measures of the introduction. The key stays the same through another repetition of the intro, this time adding the third measure. In the next measure, m. 13, Helperin once again modulates to D minor. M. 14 is the beginning of the meat of the lyrics of the poem – mei-ah dorot chalamti alayich lizkot lirot b'or panayich – "for generations we have dreamed..." The music stays in D minor through an unusual chord progression beginning in m. 15-16 through the i, iv, VI and $iv^{6/5}$ of V. Then, in m. 17-18, she uses vi^{dim7} to vii° to end the phrase on the V^{6/5}, still in D minor. Then, on the word *Yerushalavim* in the next measure, she uses a minor, then $f^{\#}$ fully diminished seventh (vii^{dim7/iv}), implying resolution to G minor, which we get in m. 21. This occurs in the middle of a phrase, cadencing on G minor in the next measure. The words are repeated in the next three measures with almost the same notes in the first two, but using different chords. The melody starts here on G instead of A, since the music has now modulated to G minor. The music then goes to iv/iv (to be indicated as iv while the music is in the key of G minor) in the harmony, into open octaves on C into the same vii^{dim7}, leading to the

¹⁸⁵ Elly Helperin, "Yerushalayim," Appendix J.

dominant seventh in m. 24 and then to an open i in m. 25. One would expect a full authentic cadence here, but the music surprises us going from i through parallel open octaves in the bass to a half cadence on the open octave dominant in m. 26. This is followed in m. 27-30 with an exact repetition of m. 10-13 on the words from the beginning of the song; however, this time, instead of ending modally, the passage ends in m. 30 with a C^{$\pm$} in the accompaniment, resulting in an A major chord. This gives us a feeling of repose, even though it feels like a V of D major. Instead of moving to D major, however, the A major chord provides a transition to its relative minor, F^{$\pm$} minor. This is the beginning of a modulatory bridge typical of Romantic harmony, through a progression of dominants into tonics in the relative keys of F^{$\pm$} minor, A major, and D major on the next set of words – "*al fei golim mik tsot kol teiveil nos im eilayich einayim*" – [a thousand exiles from all the ends of earth lift up their eyes to you,] eventually leading back to G minor in measure 47.

Note here the use of traditional Western block harmony on this phrase and this phrase only. Only when the text speaks of the Diaspora does Helperin use a harmonic style and sound that signify the Diaspora to her. Note, also, how the block harmony gives us the feeling of people walking.

The bridge begins in m. 31 in the key of $F^{\sharp}$ minor. In m. 32, we see $C^{\sharp}$, the V of $F^{\sharp}$ minor, then E^{7} , the V of A, to the key of A in m. 33. In m. 34, tension builds through the use of an A^{sus4} to A. Immediately following that, in m. 34 to 35, there is a deceptive cadence with an A^{7} , appearing to be the V^{7} of D. Instead of going to D, however, it goes to $F^{\sharp^{7}}$, the III^{6/5} of D, to $F^{\sharp}$ in m. 35. This feels like a half cadence on the V of B minor.

It is, however, another deceptive cadence leading us to a D major chord. In m. 36, there is a chord that does not make sense. The third chord sounds and acts like an A⁶, the V of D, but Helperin spells it with a G double $\ddagger$, even though there is an A in the melody. It is impossible to know why she did this. After this, it *does* pass through B minor in m. 37. In m. 38-40, we feel as though the key is now A, although we get a taste of E minor at the beginning of m. 39. Then, in m. 41, we have an A $^{4/2}$, the dominant 7th of D, which occurs in the next measure. We're on the move again in m. 43, with another chord that Does not make sense. Rather than what Helperin wrote, $B^{\sharp}$, $D^{\sharp}$, F^{x} and A^{x} , it should be $E^{\flat}$, G, B¹. It makes no sense to have both an A^{x} and a $B^{\flat}$ in the same chord. At any rate, Helperin's use of common tones in modulation and augmented chords for tension is also typical in Romantic harmony. In m. 42-47, leading up to a feeling of G minor in m. 47, the repeated motif of parallel octaves in the bass also helps create tension. We finally feel the release of tension in m. 47 on the word 'Yerushalayim.' With the words Yerushalayim, Yerushalayim, the movement back to G minor is cemented. In m. 49, we find the familiar vii^{dim7} of G minor, leading through the V^7 to the tonic in m. 50 and a half cadence in m. 51 on an open D. Just when we think this would be a good place to go back to the beginning, there is another modulation. The D is followed in m. 52 with a $G^{6/5}$ in a quick modulation to D minor.

Up until now, each time the word *Yerushalayim* is sung twice, we have seen the same rhythmic and melodic motif, with the notes of the second word a higher variation of those of the first. This time, in m. 51, there is a change. After the previous phrase ends on the open dominant, there is what seems to be an extension of the cadence. The second

half of the melodic and rhythmic motif is changed. Though the notes are repeated exactly on the second word, the harmony is completely different. M. 52 begins with $A^{6/5}$, $V^{6/5}$ to D. In m. 53, though we are on a D minor chord, the key could still go either way; however, the $A^7(V^7)$, minus the third, at the beginning of m.54 leads us solidly into the key of D minor. The piece stays in D minor for the last five measures. Though we see a cadence from v to i in m. 58-59, there is a reiterated cadential ending through the use of the subdominant and the supertonic major seventh, both leading back to the tonic in the final chords of the song.

In this piece, we get a real taste of Helperin's talent. She uses the combination of melody and harmony to lead us on, using more than simple chord progressions, and then uses deceptive cadences and interesting modulations to give us the unexpected. The structure of the piece is also interesting. It is not a simple ABA format. Helperin uses modulations as well as variations at the beginning and the end to continually surprise us and keep the piece interesting. This is a quality piece of music that should be performed in concerts today.

S'VIVON SOV-SOV-SOV – A MUSICAL ANALYSIS

Elly Helperin wrote her music with the idea that it should be accessible to the people.¹⁸⁶ For the most part, the music does not involve difficult vocal lines, though the accompaniments are sometimes rich and complex. *"S'vivon Sov-Sov-Sov,"* with lyrics by M. Levin Kipniss, is an example of her accessible music.¹⁸⁷ (see appendix K) It has a

¹⁸⁶ Obituary, *Davar*, May 21, 1943, Document #9.

¹⁸⁷ Elly Helperin, "S'vivon Sov-Sov," Appendix K.

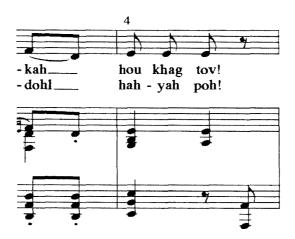
short simple melody with a repeated motif, yet there is some unexpected melodic movement. We see the motif in the first two measures, followed by variations. It is sometimes repeated exactly; other times the second half – the last three notes – are varied. Often the first four notes are repeated precisely. Sometimes they are repeated up a fourth.

Unexpected movement in this melody appears to occur three times, with variation of the motif by intervallic change. It occurs each time on the word 's 'vivon,' in the measure before the end of a musical phrase. Each time, the harmony is in an open fifth on the dominant, though in the first two examples, in m. 7 and 15, the third – actually the lowered seventh of magein avot mode in D – is added on the last half beat. This open fifth, commonly avoided in Western music, is characteristic of the folk music in Israel.¹⁸⁸ The first unexpected melodic movement is in m. 7. After the f and the e of the first two notes, one might expect the third note to go to either a, b, d or g. Instead, it stays on the e, emphasizing the open fifth. M. 15 is similar, though the first note is an e. This time the measure begins with the open dominant in the harmony. As before, the ear may expect the next note to be different, but Helperin keeps the e until the last note in the measure, filling in the minor triad. In m. 19, when we would expect the same as the two previous examples. Helperin surprises us with notes that we might have expected earlier. This change actually gives us a greater feeling of finality, perhaps symbolizing the dreidel finally falling after its long spin.

The music is in the key of D minor. It starts and remains in that key. The chord progression is not complicated. It consists almost entirely of i, iv, $i^{6/4}$, and v chords.

¹⁸⁸ Kipnis, 14.

Except for the i^{6/4} chords, all chords are in root position, giving the piece a very grounded, solid feel. In one short section, from m. 9-11, arpeggiated chords give a different feel to the music than the rest of the harmony, which almost all staccato chords. The i^{6/4} is used as a sub-dominant, in all but one instance following the actual iv chord. The one truly unexpected chord is in m.4. After the i chord in the previous measure, the ear expects to hear the cadence with a dominant V. What we hear, however, is a strong dissonance. The notes of the chord are, from bass up, d, b flat, e, and c#. may be possible that at least the bass note is an error. It would make more sense for it to be an e. Still, even with that change, the chord is still extremely dissonant. It is possible that more notes in the chord are incorrect. Elly's son Mordehai checked the original manuscript, and that is what is written; however, he agrees that the dissonance there does not make sense. He suggested the following change:

This would make the chord a diminished ii, which is still dissonant, but not as jarring as the other chord. On later comparing this chord to another setting of the song for choir and chamber orchestra, however, the chord in that music had even more unexpected notes

than in the solo version, making it even more dissonant. Helperin obviously intended there to be a jarring sound at this point, for some unknown reason.

LITURGICAL MUSIC

Helperin also wrote liturgical music. She had a very specific approach and left detailed notes on several of the songs, not only concerning her thought processes in writing them, but giving instructions on how the songs were to be sung.¹⁸⁹ She claimed that, in writing Jewish music, her goal was "to bring simplicity and natural sound and melodic sound and take into account traditional Jewish flavor."¹⁹⁰

<u>M'nucha V'simcha</u>

From Helperin's notes, it appears that the melody of "*M'nucha V'simcha*" derives from a traditional folk melody that had been in existence for some time. In speaking of this song and another, "*Baruch El Elyon*," she writes:

The melodies are very traditional, which is a must. In regards to the accompanying instruments, it was necessary to take into account that the melodies themselves were developed over a long period of time in a unique religious atmosphere, in a closed society not influenced by the outside. In these melodies, there is some kind of independent and unique feeling. They arise from the depths of the soul of the Jewish people and demonstrate its state of mind and soul on Shabbat: rest, peace, etc.

Using musical instruments on Shabbat was not an option for those communities, so it is clear that if we wish to "improve" these melodies by using musical instruments, we are actually introducing a very foreign element. Not only

¹⁸⁹ Documents #12, 13, 16, 18, F, G and H.

¹⁹⁰ Helperin, Descriptions of "Psalm 126" and "*M'nucha V'simcha*," Document #F, trans. Josée Wolff.

can it not blend with the melody itself – it might distort the unique "character" of the song. ^{191}

Helperin describes her goal in her composition of "*M'nucha V'simcha*" as creating "pure music, far removed from any sinfulness."¹⁹² She goes on to paint a picture of the Sabbath in the home of the observant Jew:

The home of the observant Jew on Friday night is his castle. The Jew enjoys the sacredness of Shabbat and removes and rests from the troubles of the week. On that night, the outside world does not exist. Shabbat candles are burning and spread a magical radiance. The table is set and to whatever extent the dear God has allowed him to. The family members, dressed festively, are gathered around the table. The Jewish heart is full of joy and gratitude for the gift of Shabbat. He doesn't sing for an audience. Rather the singing creates in his soul a feeling of spiritual elevation.¹⁹³

In examining the music, one can see that Helperin kept the accompaniment very simple for this song.¹⁹⁴ (see appendix L) The melody, in the *Magein Avot* mode with the lowered sixth and seventh, is played in the accompaniment throughout the piece. The harmony is sparse, often only doubled octaves. The only chords used are the i, iv, and V. The major fifth with its raised seventh appears to be one of the main indicators of Western influence. Any chords are in root position. Each verse is the same and is comprised of A, B and B' sections with the B' section differing from B only in the notes in the cadence in the last measure.

There are some places in which the matching of words to syllables makes no sense. In m. 22, the word *'hashem'* should be separated into two syllables on the g and

¹⁹¹ Helperin, Document #14, trans. Yaron Kapitulnik.

¹⁹² Helperin, Document #F, trans. Josée Wolff.

¹⁹³ Ibid.

¹⁹⁴ Ellie Helperin, "M'nuchah V'simchah," Appendix L.

the f. In m. 25-27, the words '*Hu asher dibeir l'am*'' are completely off and need to be adjusted, as do the words '*sh'mor l'kadsho mibo'o*' in m. 29-30. This suggests that this may have been one of the earlier songs that Elly wrote, before her command of Hebrew was secure.

Psalm 126

Helperin wrote extensively on her setting of Psalm 126,¹⁹⁵ which she dedicated to H.M. Queen Wilhelmina of the Netherlands on the occasion of Her Majesty's 60th birthday (August 31, 1940).¹⁹⁶ The queen graciously accepted the dedication,¹⁹⁷ and the acceptance letter was printed in the newspaper, *Haboker*. In Helperin's letter explaining her wishes for the publication of the song, she explains her motivation for the dedication:

The fact that the queen of Holland has used her name is part of this Hebrew creation. It serves as a clear proof that she is sympathetic with the Jewish people. The queen could have thanked me without receiving the dedication "with all of intention" and without "expressing her deepest gratitude" for the "beautiful music." On top of that, all are aware of the good attitude of the queen to her Jewish citizens. The representatives of the Netherlands have always been friendly to Zionism in the United Nations; we wish that after the final victory over evil, the queen will also in the future stand with Israel. There is a tight connection between the exile of the Jewish people and the exile of the queen. It was my intention, as a gift for her 60th birthday, which she has to celebrate in exile, to choose this Psalm as a sign of hope of redemption close by. And as such, it was very important to me that the written music will have a special external form.

If we notice the sacred quality of the psalms to Christians as well – and the name of the queen gives the piece a magnetic quality and opens the doors to the upper class as well – I think that there is a good chance that the music can be distributed in music stores to gentiles as well as Jews. If we make the right efforts to market this by having it covered by music critiques in the newspapers, by

¹⁹⁵ Documents #12, 13, 16, 18, F and G.

¹⁹⁶ Announcement in "Haboker" newspaper, September 1940, Document #4.

¹⁹⁷ Letter of H.M. Queen Wilhelmina's acceptance of dedication of music to Psalm 126, Document #7.

playing it in concerts by Jewish artists etc., we would be able to sell in England, America, South Africa a large number of pieces.

And we should sell this among non-Jews as well. Especially in these times, when Jew haters are launching a campaign of hatred against us, there is a double need to have friends among the gentiles. Our experience teaches us that in proof and logic we are not successful in our war against hatred of Israel; cultural music can be the thing that captures the hearts and with it the friendships. In music I see the answer to the propaganda against us. The foundation of friendship is honor, and the gentiles know that we have the spirit of creativity and building living within us. Let the gentiles feel that we still have a thing or two to tell them, and maybe once again from Zion will come forth the Ten Commandments to a miserable world. I believe we can give this world once again direction and form.¹⁹⁸

In one of the few documents written in English, Helperin explains the sense and

expression of the melody as well as the construction of the music. She begins by

mentioning the theme of the psalm, the return of Zion from captivity, saying that this

picture from the time of Ezra and Nehemiah 2500 years ago is just as true in her time. As

well as the yet unhealed wounds from the original exile, "there are new pains and

troubles."¹⁹⁹ She continues,

The work of reconstruction to be done is gigantic. Now, as at that time, many obstacles stand in the way. The land is destroyed and occupied by others. The return is caused by the declaration of a great and powerful state that has later attempted to restrict the granted rights, because there are many opponents. Now also there are many "Sanballat's" [sic] who have incited trouble and tried in all ways to prevent the work of reconstruction. "every one with one of his hands wrought in the work, and with the other hand held a weapon" (Nehemiah: IV, 17) The joy of the return was restrained, the laughter was mixed with tears.²⁰⁰

She then quotes each verse of the psalm and responds to them:

"1. When the Lord turned again the captivity of Zion, we were like them that d r e a m. [sic]"

¹⁹⁹ Helperin, Psalm 126, Document #13.

²⁰⁰ Ibid.

¹⁹⁸ Helperin, wishes for publication of her music to Psalm 126, Document #16, trans. Yaron Kapitulnik.

"2. Then was our mouth filled with laughter, and our tongue with singing."

"3. The Lord hath done great things for us, whereof we are g l a d." [sic] Yes, we are glad, but only a little art of the captivity was allowed to return to Palestine, the mass of the Jews remains still in exile. Their suffering is terrible and we cannot help them and from our heart bursts for the prayer:

"4. Turn again our captivity, o Lord, as the streams in the south." We have faith in our right, in our future, in our destiny and therefore we trust, that the period of the tears and pain will pass and instead a period of joy and singing will come."

"5. They that sow in tears shall reap in Joy."

"6. He that goeth forth and weepeth bearing precious seed, shall doubtless come again with rejoicing, bring his sheaves with him."²⁰¹

In describing the construction of the music, Helperin describes the vocal melody

as "very simple, easy to sing and melodious. It is not dependent on an accompaniment." There is "nothing in the music that prevents the singer from pronouncing every syllable clearly."²⁰² She claims that the melody is meant for use in the home;²⁰³ however, it will take a "skillful singer"²⁰⁴ to sing with the accompaniment she has written. The accompaniment is polyphonic and has separate tunes for the right and left hands. Neither is identical with the vocal melody; in fact, she claims that the accompaniment can be considered a separate piece of music.²⁰⁵ She describes the accompaniment as "a musical painting of the feeling and frame of mind of these returning, as a background to this picture."²⁰⁶ She writes, "The composition in its entirety is built for the listener to evoke

²⁰⁴ Helperin, "Psalm 126," Document #13.

²⁰⁵ Helperin, Document #C.

²⁰⁶ Helperin, Document #13.

²⁰¹ Ibid.

²⁰² Ibid.

²⁰³ Helperin, Document #C.

images of ancient times, which at the same time are new. It combines the joy of return from the *Galut* with the suffering of the *Galut*, but the tears are not bitter anymore.²⁰⁷

From the pieces included here, we can see Helperin's wide range of styles and techniques. She wrote the music to promote the lyrics of the song. We see Helperin's attention to all aspects of the song. Each of the above songs has a different style, from the simplicity of the accompaniment to "*M'nucha V'simcha*," in her desire to evoke the quietude of the family *Shabbat*, to the playfulness of "*S'vivon Sov-Sov-Sov*," with its feel of the dreidels spinning. We learned of her attention to painting the text of "Psalm 126" and her desire for it to be sung by people in their homes, as well as using it to promote good relations between Jews and non-Jews in the Diaspora. Her tremendous musical talent was best evidenced in the unexpected format and modulations in "*Yerushalayim*." Like other immigrant composers, Helperin used both folk song and art styles, sometimes combining the two in one piece. Though she used her Western training, she attempted to create sounds that were not typical of Western music. This appears to have been done more on music to 'new' lyrics than to liturgical or religious pieces.

MUSIC BROADCASTS

Although there is not a complete list of broadcasts of Elly Helperin's music, her son Mordehai constructed a partial list not long ago for personal purposes. From this list, we can observe that Helperin's music was broadcast by the Palestine Broadcasting Service as early as August 29, 1938 until at least two and a half years after her death, December 14, 1944. The document lists fifteen separate dates, which each include

²⁰⁷ Helperin, Document #C.

between one and five songs being presented. Several songs were performed on more than one occasion. Among the songs performed were: "*L'lo Milim*," "*Tsilts 'lei Aviv*," and "Psalm 126," all performed three times. "*Lev Am*" and "*M'nucha V'simcha*," were each performed twice. Songs performed once include "*Ani Rotseh Linsoah*," "*Tapuach Nafal*,," and "*Hayaldah Basadeh*," – children's songs, "*B'tu Bish'vat*," "*S'vivon Sov*-*Sov-Sov*," "*Neirot Chanukah*" and "*Shoshanat Ya'akov*," – holiday songs, "*Ro'at Hakochavim*," "*Doda Ela Hitgayisah*," "*Yeish Li Am*," "Psalm 121" and others. Hamieri's "*Yerushalayim*" was also broadcast during this time, in July 1942, after Helperin's death. It is the only song that has been performed on a date well past her death, in 1965.²⁰⁸ It is important to note again that this list is not complete. Letters between Helperin and the Palestine Broadcasting Service (PBS) indicate that other songs were sung more than once, in particular the Chanukah songs.²⁰⁹

The broadcasts were live. Ephraim Goldstein sang many of the songs; in fact, Elly often requested that he do so. In one letter to the PBS, she remarks that she wrote the music specifically with his performance of it in mind.²¹⁰ In another document she remarks that Mr. Goldstein sang "*S'vivon Sov-Sov-Sov*" to her "complete satisfaction."²¹¹ She often made requests as to how the music should be performed: "I request that Mr. Salomon personally supervise that the orchestra plays quietly and festively and that the

²¹⁰ Helperin to PBS, Kiryat Bialik, August 11, 1941, Document #66.

²⁰⁸ Mordehai Helperin, "Broadcasts of Elly Helperin."

²⁰⁹ Elly Helperin to Karl Salomon, PBS, Kiryat Bialik, December 31, 1940, Document #54, Bill to PBS, March 18, 1941, Document #58.

²¹¹ Helperin to PBS, Kiryat Bialik, December 12, 1940, Document #54, trans. Tania Dadoun-Zur.

accompaniment to the singing will be like a background to a picture.²¹² In preparation

for a performance of "Psalm 126," Elly writes:

Regarding the piece "Psalms chapter 126" (When God returns Zion [verse 1]) I have an additional request, that the announcer will read a short explanation about the content of this chapter according to the attached notes. This will require about a moment's time.

The second part of the Psalm is drastically different than the first part (narrative). The common tune to both these parts is accentuated only through the expressiveness of the singer, such as: the emotion of the prayer in the words, "May God return all those who come back" (verse 2) and the belief in the words, "those who sow in tears," etc. (verse 3). Since the queen of Holland has linked her name in this Hebrew creation, some are interested that the listeners' impression be strong. For example, in the *Tu BiSh'vat* program of last year the announcer read the song along with a few appropriate remarks. At the time I received many compliments of different kinds both in person and in writing.²¹³

COMPARISONS WITH MARC LAVRY AND VARDINA SHLONSKY

These two composers were chosen for comparison with Elly Helperin for different reasons. Both received similar training in Germany. Shlonsky even went to the same music academy as Helperin. Lavry shared Helperin's love for the land and people of Palestine. As mentioned in the introduction, his music was influenced by the life and culture around him. He, like Helperin, was part of the paradigm of composers whose primary motivation was to write music that would help build the identity of the people of *Eretz Yisrael*. Shlonsky was chosen because she appears to have been the only other female composer who was a contemporary of Helperin in Palestine.

²¹² Helperin to PBS, Kiryat Bialik, August 11, 1941, Document #66, trans. Tania Dadoun-Zur.

Similarities to Mark Lavry

Though Lavry was born in Liga, Lithuania, he received his musical training in Germany, in Liepzig, and then settled in Berlin, where he became the conductor of the Berliner Sinfonie Orchester.²¹⁴ Like Helperin, he immigrated to Palestine during the rise of Nazism. Though not originally a Zionist, he quickly fell in love with the land and the people. He combined his European training with the sounds around him, changing his style to match the rhythm of life and the landscape of his new homeland.²¹⁵ Soon after immigrating, he considered himself an 'Israeli composer' rather than a 'European composer.²¹⁶ Unlike Helperin, Lavry was involved and well-employed in the music business immediately after his training. Upon arriving in Palestine, he found employment as a composer of incidental music for the Ha'ohel Theater. He also accompanied singers, dancers and instrumentalist and played in movie theatres,²¹⁷ as did many of the immigrant musicians. Lavry had the opportunity to become acquainted with Eastern music through his work with Yemenite singer Bracha Zefira, transcribing her songs into Western notation. He incorporated these Eastern sounds into much of his music. Though we occasionally hear bits of this Eastern sound in Helperin's music, it is certainly nowhere near the extent that Lavry used. Unlike Helperin, Lavry wrote symphonic and other large scale works, including oratorios and operas, earning him

- ²¹⁵ Mendelson, 4.
- ²¹⁶ Ibid., 5.
- ²¹⁷ Ibid.

²¹⁴ Hirshberg, 160.

numerous musical prizes.²¹⁸ Mendelson writes, "There was no doubt that his clean musical structure was influenced by his early European musical training, but he successfully incorporated this with sounds he heard in *Eretz Yisrael*."²¹⁹

Lavry has become one of the major names in music in Israel. His works are many and varied and include folk and art songs as well as larger works, while Helperin's works are solely smaller vocal pieces. Lavry's "music signified 'Israeli Music' both in Israel and around the world."²²⁰ This would most likely have been Helperin's hope for her music, as well.

Both Helperin and Lavry had a lyrical style. They both composed music in folk style as well as composing art music, often combining both in their songs. A difference is that though we occasionally hear strains of Eastern influence in a few of Helperin's songs, Lavry used it extensively.

Comparison with Verdina Shlonsky

Born in 1905 to an educated, Hassidic, Zionist family in the Ukraine, Verdina Shlonsky was a "musical *wunderkind*."²²¹ When her family immigrated to Palestine in 1923, they left her behind in Vienna to study music. From there she went to school in

²²¹ Haggai Hitron, "Not the Flower of This Land," *Haaretz* Magazine on-line, June 22, 2007, http://www.haaretz.com/hasen/objects/pages/PrintArticleEn.jhtml?itemNo=873847, (accessed February 2, 2008).

²¹⁸ Ibid., 8.

²¹⁹ Ibid., 15.

²²⁰ Ibid., 16.

Berlin, where she studied piano at the *Hochschule*,²²² the prestigious music academy attended by Helperin. She then went to Paris, where she studied with several different teachers. She visited Palestine several times, for a long period during the 1930s. After spending most of the war years in England, Shlonsky moved Tel Aviv in 1944. She lived the remainder of her life there.²²³

Shlonsky made a much greater attempt to maintain her ties with European musicians and composers than did her counterparts in Palestine.²²⁴ Her European training was an important part of her music, and she brought that to the forefront more than many other Israeli composers. Though she spoke several European languages well, she never mastered Hebrew, even after living there for decades. Still, she used Hebrew texts and sought to appeal to a wide range of people in *Eretz Yisrael*. Even so, though she came from a Zionist family and expressed in her writings the predicted enthusiasm for writing local, popular songs, she never considered herself an Israeli composer. She did not have the strong Zionist urges of the rest of her family. Painter Marc Chagall once told her, "You aren't the flower of this land."²²⁵

Though Shlonsky did write over a hundred folk songs at Joel Engel's urging, her heart and soul were in art music. She identified greatly with Romanticism, claiming that her influences, Beethoven, Brahms, and Schubert, "were interested in

²²⁵ Hitron.

²²² Hirshberg, 162.

²²³ Hitron.

²²⁴ Ronit Seter, "Verdina Shlonsky, 'The First Lady of Israeli Music," http://www.biu.ac.il/hu/mu/min-ad/07-08/Seter-SHLONSKY.pdf, 2.

creating great music and not in fulfilling political ideology.²²⁶ Here seems to be the greatest difference between Shlonsky and Helperin. While Elly's objective was use music to help build a nation, Verdina's objective was to write great music. Unfortunately, Shlonsky's orchestral works, written in the 1930s or 40s, were not premiered until 1960, when they may have been somewhat passé. She did write some smaller chamber music pieces after the 1940s, though these were rarely performed. Though she wrote some popular songs early on, she is most remembered as a songwriter.²²⁷

Her 'Romantic' attitude, as well as her being female (which will be discussed in the conclusion), separated Shlonsky from the other composers in Israel. She was touted as "Israel's first woman composer,"²²⁸ though she disregarded that. She herself claimed that she thought like a man and received inspiration from men. She claimed she did not trust women.²²⁹ Unfortunately, she was not accepted by the male composers of her time in Palestine, later Israel. Though she taught and was beloved by her students, in the 1970s she wrote of feeling unaccepted by Israeli society. She was rejected membership in organizations; her contemporary works were not performed.²³⁰

- ²²⁷ Seter.
- ²²⁸ Hitron.
- ²²⁹ Ibid.
- ²³⁰ Levitt, 46.

²²⁶ Levitt, 11.

This is another difference between Helperin and Shlonsky. Though Helperin was refused membership in ACUM, her songs were performed and broadcast. As evidenced by her correspondence and her obituaries, the people with whom she did business – the lyricists, the school principles, Salomon, Smilansky and others – Elly was well-respected and admired for her work and her kind and nurturing attitude.

Also, as did Lavry, Shlonsky wrote large scale works as well as songs. It is unfortunate for her that, for the most part, only her folksongs are remembered. Though Helperin was trained in the same school in Berlin, she did not have the further compositional training that Shlonsky received in Paris. Perhaps because of this, Helperin did not attempt to write 'great, artistic music,' as did Shlonsky. At any rate, considering that Helperin immigrated to Palestine and made it her permanent home before Shlonsky did, perhaps we may give *her* the title of 'Israel's first woman composer,' instead of Shlonsky.

CONCLUSION

In spite of the fact that Elly Helperin was a great advocate for her music, which was performed and broadcast on the radio, and in spite of fact that many people respected and admired her, she still had trouble with acceptance by ACUM and other public organizations. To what degree did the fact that Helperin was female affect her dealings with these organizations and influence her lack of acceptance by ACUM?

If one tries to think of names of female classical composers, it is not an easy task. Perhaps Clara Schumann (1819-1896)²³¹ and Fanny Mendelssohn (1805-1847)²³² come to mind. This may be because of their last names – Clara was the wife of Robert Schumann, and Fanny was Felix Mendelssohn's sister. Clara is known primarily as one of the greatest pianists of her time, but she also composed sixty-six pieces, beginning at age nine.²³³ Only recently have people begun to look at her compositions.²³⁴ Fanny received the same musical training as her brother Felix. Though she was strongly discouraged, she sustained a musical life. She gave Sunday *Musicales* at which her compositions were performed. Few people today, however, could come up with a title of one of her pieces.

²³¹ Stanley Sadie, ed. *The New Grove Dictionary of Music and Musicians, Second Edition,* (Taunton, MA: Macmillan Publishers Limited, 2001), 22:754.

²³² Stanley Sadie, ed. *The New Grove Dictionary of Music and Musicians, Second Edition,* (Taunton, MA: Macmillan Publishers Limited, 2001), 16:388.

²³³ Carol Traxler, "Clara Schumann," http://www.geocities.com/Vienna/Strasse/1945/WSB/clara.html, (accessed January 9, 2009).

²³⁴ Diana Ambache, "Diana Ambache on Women Composers," http://www.ambache.co.uk/women.htm, (accessed January 09, 2009).

Why is this so? Though lists of female composers can be found on the internet, very few names are familiar. Hitron quotes singer Mira Zakai, a student of Verdina Shlonsky, from a 1998 article in Tel Aviv's weekly newspaper, *Ha'ir*:

Shlonsky belongs to a generation in which women did not have the possibility of expressing themselves as composers, despite her tremendous abilities in orchestration and in her musical expression. I see her as a natural continuation of Fanny Mendelssohn and Clara Schumann, everyone we know as women who express the suffering of the history of women's music.²³⁵

The fact is, even today, the music world is predominantly male. Only in 1997 did the Vienna Symphony Orchestra allow women to become members of the orchestra!²³⁶ Women have certainly made inroads. There are now many concert musicians who are female. There are many fewer female composers. Historically, society has held the view that it was inappropriate for women to compose serious music. Ambache quotes what she describes as "one of the most famous discouragements in musical history."²³⁷ Abraham Mendelssohn wrote to his daughter Fanny, "Perhaps for Felix music will become a profession, while for you it will always remain but an ornament; never can and should it become the foundation of your existence."²³⁸ Unfortunately, this was a reflection of the attitude of society in the 17th century. Over the next two, and most of the

²³⁸ Ibid.

²³⁵ Mira Zakai, *Ha'ir*, 1998, quoted in Haggai Hitron, "Not the Flower of This Land," *Haaretz* Magazine on-line, June 22, 2007, http://www.baaretz.com/baaret/baare/PaintArticleEn.ihtml2itemNa=872847

http://www.haaretz.com/hasen/objects/pages/PrintArticleEn.jhtml?itemNo=873847, (accessed February 2, 2008).

²³⁶ Magle International Music Forums, "Classical Music Forum," http://www.magle.dk/music-forums/1685-female-composers.html, (accessed January 9, 2009).

²³⁷ Ambache.

third, centuries, this attitude did not change. The arts were a man's world. The famous violinist Joseph Joachim 'complimented' Clara Schumann, saying, "As far as art is concerned, you are man enough."²³⁹ On hearing the "*Gaelic* Symphony" by American composer Amy Beech (1867-1944), George Chadwick wrote to her, "I always feel a thrill of pride when I hear a fine work by one of us, and as such you will have to be counted one of the boys."²⁴⁰ In 1949, Dr. Emil Feurstein wrote an article in *Ha'olam Hazeh* magazine upon hearing of Verdina Shlonsky's winning Hungary's Bartok Prize for her string quartet. In a most telling quote, he wrote about women in the arts in general:

The woman who is a genius is nothing but a man...The woman who becomes a true and independent artist divests herself of her femininity. This is the price she must pay... Woman's genius is in the area of love, but the qualities necessary for every genius, such as perseverance, maximal ability to concentrate, monotony in the good sense of the word – these are not her lot... They lack the prolonged inspiration, the patient soul, the ability to think things through... to the end. The strength that is needed for the bitter struggle with the idea of a composition entails a difficult technical problem... They lack the sense of architecture, the sense of musical construction and even the sense of form is not given to woman in most cases... It is harder for her to submit to rules...²⁴¹

Feurstein then proclaimed that the Land of Israel had a rare phenomenon, a woman

composer.²⁴² History suggests that the above quotes reflect the general societal attitude

towards woman composers.

Helperin's own documents include a review by Mr. DaCosta, the music critic of

the Palestine Post, wrote a lukewarm review of a concert of songs by Palestinian women

²³⁹ Ibid.

²⁴⁰ Ibid.

²⁴¹ Emil Feurstein, *Ha'olam Hazeh*, 1949, quoted in Jenny Levine, (master's Thesis, Hebrew University, date and title unknown), quoted in Hitron.

²⁴² Ibid.

composers, including Helperin, Shlonsky and Alice Jacob-Loewensohn (a music theorist who often wrote articles in Palestine journals and newspapers.²⁴³ His introduction is telling.

Yesterday's concert of songs by Palestinian women composers, while in no way an event of the first importance, nevertheless provided a pleasant surprise, taking into consideration the pessimism which is bound to greet the announcement that certain songs are to be given because they happen to have been written by female composers.²⁴⁴

Education was also a factor. Unless one grew up in a musical family or in a nunnery, women were rarely given a music education. Women who accomplished any degree of success did so because of their sheer determination to pursue the music they loved.²⁴⁵

Balancing her art with being the caretaker of her family presented a challenge for the 19th century French composer, Louise Farranc (1804-1875).²⁴⁶ She also taught and performed, not unusual for many composers. Farranc was fortunate in that she married a publisher, so some of her works were actually printed.²⁴⁷

This leads to another issue. Ambache writes that many female composers were successful in their day. Some of their music is printed and can be found in libraries. Unpublished manuscripts may occasionally be found. Unfortunately, for the most part,

²⁴³ Rothmüller, 280-281.

²⁴⁴ Da Costa, "Listener's Corner," *Palestine Post*, August 30, 1938, Document #2.

²⁴⁵ Ambache.

 ²⁴⁶ Ibid., Stanley Sadie, ed. *The New Grove Dictionary of Music and Musicians, Second Edition*, (Taunton, MA: Macmillan Publishers Limited, 2001), 8:581.
 ²⁴⁷ Ambache.

these women and their music were forgotten after their deaths. How can one search for music, if one does not know of a composer's existence?

This is the case of Elly Helperin. She enjoyed a modicum of success while she was alive, in that her compositions were performed on PBS. She did, however, have difficulty procuring remuneration for her work. Did this have something to do with her being female? It is impossible to say. After her death, however, with no one to advocate for her, her music was performed only a very few times, and then only up until 1944, just two years after her death. After that, there was one performance of *Yerushalayim* in 1965. Perhaps somewhere, in someone's private music library, lies a printed copy of Psalm 126, but other than her son Mordehai's contribution of copies of her music to the International Archive of Jewish Music in Southfield, Michigan,²⁴⁸ none has been found. Mordehai has made several inquiries with the National Archives in Israel concerning possible recordings of his mother's music and has been unsuccessful. Jehoash Hirshberg, author of the premier book on music in Pre-state Israel, had never heard of her.²⁴⁹ In his book, he describes Verdina Shlonsky as "the sole woman composer active in Palestine."²⁵⁰

Although there is no physical evidence of discrimination against Helperin for being a woman, the circumstantial evidence certainly exists. *Keren Kayemet's* payment to her addressed to a man's name suggests an assumption by the sender that she was a man. Her being a woman did not, however, appear to be a factor in her music being broadcast by the PBS.

²⁴⁸ Burton Zipser, interview by author, New York, NY, November 15, 2006.

²⁴⁹ Jehoash Hirshberg, interview by author, New York, NY, September 16, 2008.
²⁵⁰ Hirshberg, 163.

Helperin *was* musically educated. Though her family was not a particularly musical family, they recognized her talents and sent her to a prestigious Berlin music academy. She did not have Shlonky's extended mentoring by other composers, but she showed her innate talent through the music she wrote. As mentioned previously, she did have to balance her composing work with rearing children, teaching, and performing. She did not have the opportunity to be a part of one of the major music academies in Palestine because of location. As a woman, would she have been accepted had she been in closer proximity? We will never know. To be fair, she may not have chosen to associate with one of the academies, as her vision was for all the children to receive music training in their public schools, as part of the building of the nation. She worked, at least in her own small area, to make this happen. Did her being female have something to do with this vision? This author has not found documentation of any other composer finding this element important, but that does not mean it does not exist.

None of Helperin's documents indicate whether or not she considered her gender a factor in her refusal of membership in ACUM. Who can say whether it even crossed her mind? Her son believes it had more to do with the fact that she was German, while most of the musicians in the organization at the time were still Eastern European. Though there was on the part of Eastern European musicians in Palestine some antagonism toward German musicians, whom they feared would take over the few available music jobs, this latter claim by Mordehai is difficult to confirm. Helperin was not trying to take over anyone's job. Though ACUM was originally inaugurated by Markewitch, a Pole, in 1936, his lack of bookkeeping and improvised payments to composers caused a board to be elected two years later. Paul Ben-Haim, a German, was on the board. ²⁵¹ Helperin's lack of acceptance may simply have been communication problems in a very chaotic time. It could be that, had she associated with one of the many German societies formed by the new immigrants, they might have been able to help. It could, however, have been that she was a woman.

Helperin proved Feurstein's attack on female composers wrong on many counts. From all accounts, she was a warm, loving woman. Many people wrote of her care for others and her welcoming nature. Yet we have seen from her documents that she did have perseverance. Until her early death, she fought for what she believed in. She drew inspiration from the land and people around her and infused it into her songs. Her music and her writings on "Psalm 126" show that she had an amazing ability, not only to think things through, but to explain her thoughts in detail. Her setting of "*Yerushalayim*" displays her sense of form and musical construction. This woman even had the chutzpah to write a song and dedicate it to the exiled queen of The Netherlands, sending it to her in an attempt to support and build bridges with this monarch who was sympathetic to the Jews.

Elly Helperin was a visionary. She shared the dreams of other immigrant composers of creating new music that would speak to and represent the people of her new homeland. She believed that music was the essential mortar in building the nation, and for this, it was necessary to have a musically knowledgeable public. To achieve this end, Helperin advocated the teaching of music in the public schools – not just rote memorization of songs, but music notation, something that was not normally done at that time. She wrote music that was accessible to the people. Her melodies are singable; the

²⁵¹ Hirshberg, 170.

lyrics are predominantly by prominent poets and lyricist of her time, reflecting the lives, hopes, joys and sorrows of the *Eretz Yisraeli* people.

Where Helperin's compositional talent shines through is predominantly in her accompaniments. While her goal was for people to be able to sing her melodies, her accompaniments often involve polyphony and interesting modulations and harmonization. Though her Western musical training is evident, she tries to move away from the Western style to create a new sound. In many of her pieces, she does this successfully. Her music paints the text and helps invoke the feelings inspired by the words.

It should be obvious by now that Elly Helperin was significant figure in the history of the music of Pre-state Israel. She was an important thread in the fabric of the building of the nation. Her life and music, so long forgotten, must be brought to the attention of Jewish musicians and historians. It is time that she is recognized as a true visionary of the musical future of Israel, who devoted her life to attaining that vision.

Appendix A Index of Documents

- EH Elly Helperin or Elly Korach (maiden name)
- PBS Palestine Broadcasting Service
- JNF Jewish National Fund, or Keren Kayemet l'Yisrael
- Yishuv The Jewish community in Eretz Yisrael (Palestine)
- (E) English
- (G) German
- (H) Hebrew

Notes – There are gaps in the numbers. Translators' names are in paretheses after the number.

1 (Cynthia Hyfield)

A letter dated Jan 5, 1941 from Prof. S. Rosowsky in Jerusalem to EH in response to EH's letter dated Jan 2, '41, in which she requested return of 19 compositions (notes, or music) which she had sent to him. This professor was the musical expert of the JNF was asked by the JNF to make some 'changes' in the music of Psalm 126 composed by EH in order for this composition to be printed in the Fund's periodical. It was through the kind intervention of a Mr. Moshe Smilansky from Rehovot (a prominent 'Yishuv' leader) that the Fund eventually 'agreed' to publish one of EH's songs - but with conditions! The JNF flatly declined to print any composition by EH prior to M. S.'s intervention. (G)

2

Mr. Da Costa, the musical critic of The PALESTINE POST, reviews, in his *Listener's Corner*, a concert broadcast by the PBS on Aug 29, 1938, of songs by three female composers, among them two songs by EH. (E)

3 (Cynthia Hyfield)

A review, printed in a local Haifa paper -TIRGUMIM - of Feb 17, 1939, of a concert in the *Betenu* hall in which EH sang her own compositions. She was accompanied by Mr. Aharon (Horst) Kohane, a very fine 19-year old pianist. (G)

4 (Dr. Michael Chernik)

Announcement in the HABOKER (September 1940) daily of the acceptance of EH's composition of Psalm 126 (#59) dedicated to H.M.Queen Wilhelmina of the Netherlands on the occasion of H.M.'s 60th birthday (August 31st, 1940). (H)

5 (Cynthia Hyfield)

Dr. Georg Salomonski's review in the local HAYOMAN paper of EH's concert of Nov 20, 1939 in the *Betenu* hall in Haifa. Mr. Aharon Kohane accompanied on the piano and Raoul Wecksler on the harmonium. (G)

6

A PBS broadcast preview by Gershon Swett in the HA'ARETZ daily of May 20, 1945 on the occasion of the first anniversary of EH's death, according to the jewish calendar. (H)

7 (Yaron Kapitulnik) Enlargment of #6. (H)

8

The lyrics of 'Al S'fod' (#04) by David Shimonowich are printed here in the daily DAVAR on June 28, 1938. They were written during the '1929 unrest'. (H)

9 (Yaron Kapitulnik) Obituary in DAVAR of May 21, 1943 following one (Jewish) year of EH's death. (H)

10 (Yaron Kapitulnik) Obituary in HED HAGAN, 8th year, A-B, p.62. (H)

11 (Cynthia Hyfield)

Letter from EH to Prof. Rosowsky dated Jan 2, 1941. EH points out, among other things, that the beneficiary of the bank draft issued by the Zionist Organization is a **Mr. Ali Halperin** in **Tel Aviv** <u>instead of</u> **Mrs. Elly Helperin** at **5 KKL Street in Kiryat Bialik**. Ali is a moslem given name for a male. (G)

12 (Yaron Kapitulnik)

The composer, EH, describes the musical structure of Psalm 126 (#59). A brief note about "Al Y'oush" (#04) is included (H).

13

Psalm 126 (#59) - EH describes "The sense and expression of the tune" and "The construction of the music" (E).

14 (Yaron Kapitulnik)

EH describes her approach to finding the solution to the creation of Eretz-Yisraeli music, her system of the expression of thought, and the nature of the melody. A brief description of two songs about to be broadcast - Mnukha v'Simkha (#37) and Baroukh Ehl Elyon (#11) - is included. (H)

15 (Yaron Kapitulnik)

A very touching obituary ("A wreath of flowers in her memory") written by Aharon Wirshup who used his pen name of A. Ben-Nakhoum (son of Nakhoum). Mr. Wirshup was a very close friend of my father before WW1 who, incidentaly, appeared one day in 1941 at our house in Kiryat Bialik to collect JNF fees from my father. The two had not seen each other for more than 30 years. (H)

16 (Yaron Kapitulnik)

EH's writes about the external form in which she wishes to see Psalm 126 (#59) published. (H)

17 (Yaron Kapitulnik)

A brief article written after her death by her husband titled "On the Personality of Elly Helperin". (H)

18 (Yaron Kapitulnik)

EH describes her compositions Psalm 126 (#59) and Psalm 121 (#58). (H)

19 (Cynthia Hyfield)

Program of a charity concert that took place on April 4th, 1916 in her home town of Koenigsberg/Pr. Items 3, 5, 7 and 10 were sung by EH. (G)

20 (Cynthia Hyfield)

Program of EH's debut concert in Berlin that took place on November 21st, 1921 in the Bechstein Hall. The lyrics appeared on 3 printed pages that were handed out with the tickets. (G)

21 (Cynthia Hyfield)

Critics published in 7 newspapers following her debut concert on Nov 21, 1921 in the Vwechstein Hall. (G)

22

A statement by Ms. Ella Scronn, dated November 18, 1934, who taught EH the piano in Koenigsberg/Pr. till EH's relocation to Berlin in the spring of 1916. Ms. Scronn later joined the NAZI party. (G)

23 (Cynthia Hyfield)

A statement by Ms. Hertha Fronmann, pianist, dated December 1924, who states that she accompanied EH in many concerts in Berlin and other localities. (G)

24 (Cynthia Hyfield)

Original critique in a Berlin daily (listed in #2), dated December 2nd, 1921, of EH's concert in the Bechstein Hall in Berlin. (G)

25 (Cynthia Hyfield)

The program of a social evening at the Humboldt-Hochschule in Berlin that took place on January 24th, 1925. Items listed under 4 in Part 1, and under 3 in Part 2, were sung by EH. (G)

26 (Cynthia Hyfield)

A statement by Professor Hertha Dehmlow, dated November 26, 1924, confirming that EH studied singing with her from May 1916 till May 1922. (G)

27 (Cynthia Hyfield)

A letter, dated December 12th, 1935, from Prof. Falkenheim, board member of the Synagogen-Gemeinde (synagogue community) in Koenigsberg/Pr., thanking EH for her participation in a Gemeindeabend (community evening). (G)

28

2 pages of the "Program of Social Events and Entertainment" on board the SS Tel Aviv that took place on March 30, 1936 while sailing in the Mediterranean Sea bound for Haifa, Palestine. Items 5 and 9 were sung by EH (item 5. a. should read *Tzur mischelo achalnu* (צור משלו אכלנו). On this occasion EH made the acquintance with the tenor Mr. Mordechai Roth (see item 3) with whom she co-operated till her death in 1942. EH and her children arrived at Haifa on April 2nd, 1936 (*Aliyah* 7). (G)

29

The program of EH's first concert in Palestine. It took place in the Kowalsky Hall in Haifa on January 30th, 1937. The Hebrew term 'הכשרה מוזיקלית' is equialent to 'Tonsatz' in German. In part II, EH performed 5 of her own compositions, namely #60, #02, #23, #16 and #24. (H and G).

30 (Cynthia Hyfield)

A letter of thanks sent by Dr. Merk, in his name and that of his Union (Beth Yisrael - a union for religion and culture in Haifa), describing the full hall, the successful concert and especially the Hebrew songs. He also mentions that a lyricist, who was present (name not quoted), showed his pleasure of listening to the first public performane of one of his songs. An additional part, in Hebrew, is addressed to EH's husband for his part in the succesful concert. (G and H).

31

A 'Guten ERFOLG' (good success) flyer signed by 11 families, sent to EH on the eve of her first concert in Palestine (see document 29). Tichauer was the family's shoemaker, Vogel (?), (Dr.) Deutch was the vet, Dobrin and Wolf were distant relatives, Mrs. Goldberg was the cleaning lady, the Katz family was the first to settle in the area in the 1920s, Gottfried was our tinsmith, Merel were our immediate neighbors, Behrend were good friends and Korn was our upholsterer. (G)

32

The program of a festivity that took place in Haifa on January 28th, 1938 in honor of the lyricist Avigdor Hamierie commemorating 25 years since the publication of his first lyrics in 1912. This concert was arranged by ACUM (The Association of Composers and Lyricists) and EH was asked by ACUM to take part in this festivity. It's worth mentioning that when EH applied later for membership in ACUM she was flatly refused. It is also noteworthy to mention that, at this festivity, 3 different singers (Yokheved Traub, Elly Helperin, and A. Okhromovsky) sang Yerushalayim (#26, lyrics by Hamierie) to three different songs - Traub sang a 'popular' melody arranged by M. Beek, EH sang her own composition, and Okhromovsky sang a composition by M. Rapoport. 2 pages. (H)

33

Concert program of February 11th, 1939 in which EH sang 21 of her own compositions. The concert took place in the Betenu Hall in Haifa and was arranged by the culture committee of the Haifa labor union. The pianist was Aharon Kohane and Raoul Wecksler accompanied on the Harmonium. 4 pages. (H).

34 (Cynthia Hyfield)

Program of a 'singing festivity' which took place on March 11th, 1939 in the Ahava Hall in Kiryat Bialik. Aharon Kohane accompanied EH on the piano. The concert was organized by the 'Waadat Hatarbuth Kiryath Bialik' - the culture committee of K.B. (H) and (G).

35 (Cynthia Hyfield)

An invitation by the Organization of German and Austrian Olim (immigrants) to attend a lecture by Mr. David Tanne. The subject was: "Is the German Aliya discriminated against in the Yishuv (Jewish community in Palestine)?". This lecture took place in the Beth Ahm in Kiryat Bialik on March 7th, 1942. (H) and (G).

50 (Tania Dadoun-Zur) Letter from PBS to EH dated January 27, 1937 (H)

51 (Tania Dadoun-Zur) Letter from PBS to EH dated January 17, 1939 (E)

52 (Tania Dadoun-Zur) Letter from PBS to EH dated December 19, 1940 (H)

53 (Tania Dadoun-Zur) Letter from PBS to EH dated December 27, 1940 (H)

54 (Tania Dadoun-Zur) Letter from EH to PBS dated December 12, 1940 (H)

55 (Tania Dadoun-Zur) Letter from PBS to EH dated January 9, 1941 (H)

56 (Tania Dadoun-Zur) Letter from EH to PBS dated January 19, 1941 (H)

57 (Tania Dadoun-Zur) Letter from EH to PBS dated January 27, 1941 (H)

58 (Tania Dadoun-Zur) Bill presented to PBS dated March 18, 1941 (H) 59 (Tania Dadoun-Zur) Letter from EH to PBS dated February 19, 1941 (H)

60 (Tania Dadoun-Zur) Letter from PBS to EH dated February 5, 1941 (H)

61 (Tania Dadoun-Zur) Letter from PBS to EH dated February 21, 1941 (H)

62 (Tania Dadoun-Zur) Letter from EH to PBS dated December 28, 1941 (H)

63 (Tania Dadoun-Zur) Letter from EH to PBS dated February 31, 1941 (H)

64 (Tania Dadoun-Zur) Letter from EH to PBS dated March 10, 1941 - 2 p. (H)

65 (Tania Dadoun-Zur) Letter from EH to PBS dated March 18, 1941 (H)

66 (Tania Dadoun-Zur) Letter from EH to PBS dated August 11, 1941 (H)

67 (Tania Dadoun-Zur) Letter from PBS to EH dated August 17, 1941 (H)

68 (Tania Dadoun-Zur) Letter from EH to PBS dated October 21, 1941 (H)

69 (Tania Dadoun-Zur) Letter from PBS to EH dated October 31, 1941 (H)

70 (Tania Dadoun-Zur) Letter from EH to PBS dated November 17, 1941 (H)

71 (Tania Dadoun-Zur) Letter from PBS to EH dated January 12, 1942 (H)

72 (Tania Dadoun-Zur) Letter from EH to PBS dated November 17, 1941 (H)

73 (Tania Dadoun-Zur) Letter from PBS to EH dated January 23, 1942 (H) 74 (Yaron Kapitulnik) Letter from EH to PBS dated January 25, 1942 (H)

75 (Yaron Kapitulnik) Letter from PBS to EH dated February 16, 1942 (H)

76 (Yaron Kapitulnik) Letter from PBS to EH dated February 18, 1942 (H)

77 (Yaron Kapitulnik) Letter from EH to PBS dated March 5, 1942 (H)

78 (Yaron Kapitulnik) Letter from PBS to EH dated March 12, 1942 (H)

79 (Yaron Kapitulnik)Bill presented by EH to PBS, undated, in response to PBS letter dated March 12, 1942(H)

80 (Yaron Kapitulnik) Letter from PBS to EH dated March 17, 1942 (H)

81 (Yaron Kapitulnik) Letter from PBS to EH dated March 26, 1942 (H)

82 (Yaron Kapitulnik) Bill presented by EH to PBS dated March 29, 1942 (H)

83 (Yaron Kapitulnik) Letter from EH to PBS dated April 11, 1942 (H)

84 (Yaron Kapitulnik) Letter from PBS to EH dated April 14, 1942 (H)

85 (Yaron Kapitulnik) Letter from PBS to EH dated April 19, 1942 (H)

86 (Yaron Kapitulnik) Letter from EH to PBS dated April 23, 1942 (H)

87 (Yaron Kapitulnik) Letter from PBS to EH dated April 27, 1942 (H)

88 (Yaron Kapitulnik)

Bill presented by EH's husband, Girscha H. to PBS, undated - probably end of March 1943 (H)

100

Letter from EH to Kvutzat Ayn Kharod (a kibbutz in the Yiz'r'ehl valley) dated September 12, 1941, on the occasion of their celebrating their 20th anniversary (H)

101

Letter from Kvutzat Ayn Kharod dated September 18, 1941 in response to EH's letter dated September 12, 1941 (H)

102 (Dr. Stanley Nash)

Letter from the editor of the HAGALGAL periodical sent to Girscha H. on November 8, 1943 concerning the printing of one of EH's compositions in her memory (H)

103 (Dr. Stanley Nash)

Letter from the lyricist Levin Kipniss to Girscha H., dated July 10, 1942, upon hearing of EH's death . (H)

104 (Cynthia Hyfield)

Letter from lyricist Dr. Meir Broser (using the pen-name Yair Ben Shaloum) in Berlin dated December 22, 1936, commenting on EH's composition of Shier ha'Olim (#60). He reports that other compositions already exist, such as those sung in Lithuania and Besarabia, and suggests that EH participates with the other composers in finding a 'uniform melody' to his lyrics... (G)

105 (Dr. Phillip Miller)

A letter from lyricist Sh. Shalom (Shalom Shapira) to EH dated March 23, 1941 (H)

106

Letter from Girscha H. to the Dutch vice-consul in Haifa (undated) shortly after EH's death. It speaks for itself. (E)

107

Copy of letter, dated ovember 18, 1940, notifying EH of H.M. Queen Wihelmina's gracius acceptance of EH's composition of Psalm 126 on the occasion of H.M.'s 60 birthday. (H)

108

The letter sent by The Netherland's vice-consul in Haifa on November 18, 1940, translated into German and including a critique published on September 27, 1940, in the daily Palestine Post. (H and G)

109 (Cynthia Hyfield)

A letter from the musical critic of the daily Palestine Post, Mr. Da Costa, to EH, dated December 14, 1940 (G)

110 (Yaron Kapitulnik)

A letter from EH to the editor of the daily newspaper DAVAR, dated September 28, 1941.(H)

111 (Yaron Kapitulnik)

A letter from ACUM, the Composers and Authors Association, dated October 31, 1940 to EH confirming receipt of her application for membership dated Seotember 18th, 1940. The response to EH's application took about 6 weeks... (H)

112 (Yaron Kapitulnik)

A certified letter from ACUM to EH dated March 2, 1941 informing EH that the Committee for Musical Compostions recommended that ACUM's board of directors reject her application. (H)

113 (Dr. Stanley Nash)

A letter from EH to Mr. Moshe Smilansky (see document No. 1) dated December 25, 1940. EH mentions that she applied to all the Hebrew newspapars in the country for publication of H.M. Queen Wilhelmina's gracious acceptance of her composition for Psalm 126. 2All, except the daily HABOKER, didn't bother to send a response. She asks M.S. for help. (H)

114 (Dr. Leonard Kravitz)

A letter from Moshe Smilansky to EH dated January 5, 1941. (H)

115 (Dr. Stanley Nash)

A letter from EH to Moshe Smilansky dated January 14, 1941 (2 pages). (H)

116

A letter from Moshe Smilansky to EH dated January 30, 1941. (H)

117 (Dr. Phillip Miller)

A letter from EH to Moshe Smilansky dated January 23, 1941. (H)

118 (Dr. Phillip Miller)

A letter from the JNF to Moshe Smilansky dated January 26, 1941. M.S. sent the letter to E.H. The JNF advises M.S. that their musical expert, Prof. Rosowsky, considers the composition to be generally nice and suitable for publication b u t some minor corrections are neccessary and will be undertaken by him. M.S. is asked to inform the JNF that the 'composer doesn't refuse' these 'minor corrections'... (H)

119 (Dr. Phillip Miller)

A letter from EH to Moshe Smilansky dated February 9, 1941. (H)

120

A letter from Moshe Smilansky to EH dated December 14, 1941. (H)

121 (Dr. Leonard Kravitz)

An undated letter from EH to Moshe Smilansky, probably sent towards the end of January 1941. (H)

122

A letter from Moshe Smilansky to Girscha H., dated June 14, 1942 (H)

123

A letter from Moshe Smilansky to Girscha H., dated May 7, 1943 (H)

150 (Tania Dadoun-Zur)

A brief curriculum vitae submitted by EH to the Bialik Gymnasium in Haifa. (H)

151 (Sharon Kunitz)

A report of activity for the month of February 1942 submitted to the Bialik Gymnasium. (H)

152 (Dr. Stanley Nash)A report of activity for the month of March 1942 submitted to the Bialik Gymnasium. (H)

153 (Dr. Stanley Nash) A report of activity for the month of April 1942 submitted to the Bialik Gymnasium. (H)

154

A printed list of EH's compositions prepared on July 15, 1938. (H)

Author's Addendum to list- unnumbered documents given to the author separately were assigned letters.

A (Yaron Kapitulnik)

Letter from EH to Karl Salomon, November 12, 1940, inviting him to her home to meet with her. She reports that, in addition to having a good piano and harmonium, they have a bomb shelter. (H)

В

Letter from EH to Aharon Fishkin, January 17, 1937, informing him of a presentation of music with his lyrics, "*Ein Zo Agadah*." (H)

C (Dr. Leonard Kravitz)

Letter from ACUM inviting/requesting EH to participate in Avigdor Hamieir festivities in Haifa. (H)

D

Handwritten letter to EH from Aharon Fishkin asking for music to "*Ein Zo Agadah*" and inviting her to visit when in Tel Aviv. (H)

Е

Handwritten letter to EH from Yaakov Cohen. thanking her for her letter and music, and inviting her to visit when in Tel Aviv. (H)

F (Cantor Josée Wolff) Explanations of "Psalm 126" and "*M'nuchah V'simchah*." (G)

G

Explanations of "Psalm 126" and "M'nuchah V'simchah." (H)

Н

Explanation of "*M'nuchah V'simchah*." (E)

I

Review in Palestine Post, "Looking Backwards." (E)

Appendix B Elly Helperin Documents e'd'bir' Document #1 Schr geehrte 5/5-41. Frace Helperin ! Joh habe bei mir za Kaŭse Flieder gefünden, die ich Nachbarin) Herry Hurtig übergeben werde Sie sprechen vou 19 Liedern. Vielleicht befinden sich die anderen in Bureau des Peren Rayemet. Das ist nicht ausgeschlassen. Jely Herde nachtragere. Jolange wurde nur ein Ged vou Shueu gedruckt : Cije! Sp für vherches, voie mir gesagt barde Ihren Ihr Konarar herausgeschickt

Viellerept Kommen noch audere Ihre Lieder in Betracht. für die Zubungt. Das wirde mille prenen. Solange stekt die gange Sache. May haft ali'z wieder mit den Druck zu beginnen. Die Leude aus den Leudralen Sconistischen Organizationen Ragen dass sie in dieser Schweren Sent Kein Geld für Musik ausgeh sind might alle Louisten faker Wohl des grottere Teil So amusisch. Und So thire is doch radsam. einen Teil Three Lieder in Jeruhley Cieque ya lassen Mit Kerrflichen gruss von meiner Frage ning mis The S. Rodolly

TUESDAY AUGUST 30 1938

WITH HONEY IN A JEWISH SETTLEMENT

DOROTHY KAHN

und the wrists and kbanda with wire for sure.

he spaces between the but. exquisite mosaic. ce in our "dressing room" 1 his clothing. Then come And finally heavy gloves. screens which make us baseball players or deep-Now, thanks to the d the wire and the pins, confined as potatoes in a

ready to begin. Two rele the shack; one to openachine which extracts the m the combs by a revolva, and the other to scrape icess wax before the combs d in the machine.

her workers start for the To the old-timers, it is her day's work. But the are nervous. And

enough, some are not o admit it. Fear of being ms to let down reserves. y six footer who looks 1 an old-fashioned night h has been resurrected for on, makes an eloquent address before leaving , "I'm not afraid of work I've drained swamps.

sacking are fastened with struggling out of the small holes; the the honey, the wax. And on some The more cautious close of the combs are patches of pollen which are a magnificent array of colour, more delicate than the most Then, there are ur blouses are sewed up, the adult bees, clinging desperately as, needles and thread are to their honey. Many choose to ce in our "dressing room" follow their treasure to the machine itself, where they are crushed to uard against the slightest death, victims of supreme devotion or supreme folly.

> All of our own hectic busy-ness scem but an awkward gesture com pared to the directed energy of these amazing insects which have the produced the honey, the wax, pockets of pollen comprising single comb.

> There is an excited call from th girl at the machine. She turns on the tap and the first honey flows into the pail; deep, rich, amber fluid. Honey from the land which is flowing with milk and honey. Later, in the fields at breakfast lime, It is we spread it on our bread. But no unfiltered and unclear. filtered honey in jars ever seems to taste so delectable.

The day wears on. Our layers of clothes and the net over our faces are stifling. In the shack there is a dense, sticky atmosphere; a tangle There is of honey, wax and bees. friendly rivalry as to who will get the least number of stings. Some of us escape unscathed. However, most of us have a few souvenirs as the result of a glove or a piece of higher than that for the State. roads. And I'd face any the result of a give of a protect reprovement of the second se

Lislener's Corner

Yesterday's concert of songs by Palestinian women composers, while in no way an event of the first importance, nevertheless provided a pleasant surprise, taking into consideration the pessimism which is bound to greet the announcement that certain songs are to be given because they happen to have been written by female composers.

The four songs written by Miss Vardena Shlonsky which we heard yesterday are not equal to the best that she has written, but were effective and pleasant to listen to. The two Elly Helprin compositions and Alice Jacob-Loewensohn's song made up for a certain lack of musical substance by genuine feeling and in-tense expression. Mr. Goldstein deserves praise for his interpretation. Whether out of gallantry or because he genuinely enjoyed the songs, he put his heart into the performance and gave the songs all their due. In foday's English Hour we shall hear an exceptionally beautiful Bach

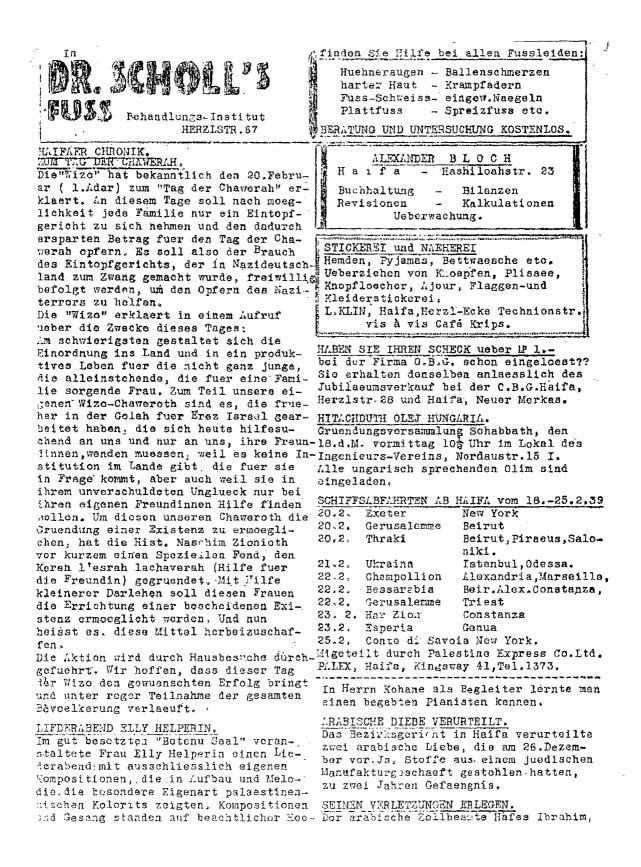
concert, made doubly attractive by the inclusion of a harpsichord. In addition to Messrs. Pollak, Stuchgen and Salomon. Mr. Joseph Kaminski, one of the leading figures of the Palestine Orchestra will take part in the perform-- C. · ance.

BIRTH RECORD IN ONE-NURSE TOWN

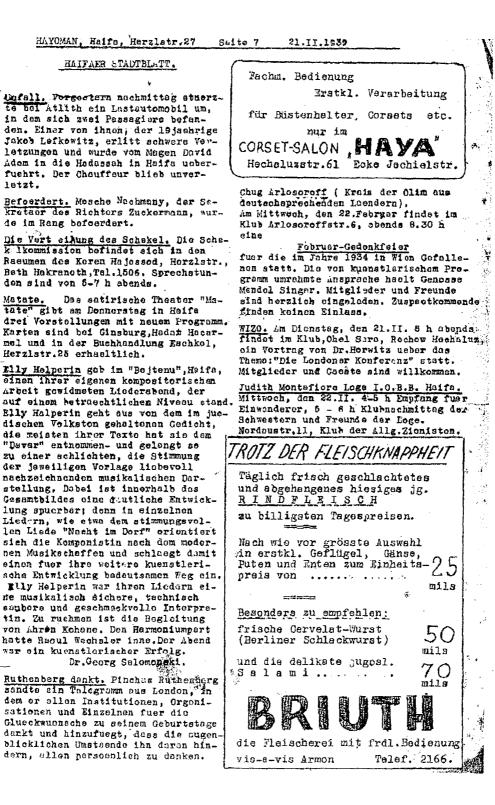
SYDNEY. -- Matron Packer is the only nurse at the hospital at Millon, a New South Wales town with a population of 2400, and she has helped bring 89 hables into the world since the hospital was apened in June, 1936.

All are living, and so the birth rate is 20.51 a thousand, three a thousand.

- (Austral News).

שונתו לא זה בשרושות ען שימוי פבית כשו בבה ושלכונים בגינה הדילו לל יוי שי וניאי הבשריים בשרו השמווג לשהוו שלוויבבעלה, - בה שתורגם בגונהה במידה ויכרה. בראת וואיזונה לאכון פלודיביבשלה פקידי בינוות ובר, בחדשים הסנורים באו הקמת הבינוות ובר, בחדשים הסנורים באו דעה קון בילתו. צילי ערב, בצויקה מלד סעות ביטוי מוסיקלי עדו, ובכלל גיבת בלבביוה ובתמיטות, כאז ובתלי עולה תוה, ובכל אות מאן כיסג שומציב זרו כם מומקיוות המחשמתית הביטנית, המו בהבביות ובתשיפות, כאת ובתוכיי עילה טמשר לוביו כנור או סבוטר על הסירי .תשילו, זעיכי הכלי האשטרונוחיי הסור בלות בטירה ידועה איבל סן הרברים המעוררים, כן הוא הבדב בעולם כלל ובך ההא בט אבלו, אני סהבולי בטילי ובידינסים בכולה הוא פאבלי כעולל כולל הבשליבסים בכולה הוא פאבלי כעולאלס נה בירועלים כאלמים איש נאסה אלו גם מפקור פוסומינו הלאנפיום – קוך היטות פרדהריפון ובר. אצבו מהלובי זיה בשיקורים אם יהורים. פתעביב רק בעלי העוזות בערות, אותים בהשומעים הם בעלי השבלה אוניברטיטאיה. בין ערוב ליסה השומצים מבואים בו' כל הגיליט. ומותיון שהן של או מסגר בין אבנים ירופי סים יהודים מקום נכבר בין אבנים ירופי ישם. ברגש וראטונה יש לאברי או אאשיגורסקי רשומבר שאבייקה, את חווה גרבווונה, את עבגואל מייראן חיל, שהלך משו עד גב. הסצורים אווגנו בצורת שטינריון והמירה הוא בעין בוריך. ההלביי רים בכלים כל מיזי מסרים לליבוד וקרי את, בעופו הביועודסיה, ההיסתריה האריות לפולפו לפני שנים פעמות בשרם את וצון. נקוינסן לפני שנישי שימות בפוש או וצון-כארי ויש בקובע שיליפיים בקילי יכולת ורבה במו נלצמן נכיץ פתחומורת האייה, ורגת רצות אומסלר מחומורת שרות השיווית הגבר רצות שיון ועיד. ועבשיו בצורשת אליתם גם ריות קון, שאב התפתחות? חמשך, יש לעוות כי תחיה לצ לכבוי. את געניר הבימט אוא ההיאחרינה אישרות הכלבה בעסיים, ותוקים (כיי הצוצי) אס פר מינס פבחלקת העחיקות, הדיר שלמובר-עורך העדלהית רכו קוווין פעי נו מתוברות העדמלהית רכו קוווין פעי אל ענבו. לכו פעה מתיים הכי כל מהורו אל עצבו. לכי שעה מתקיים הכי על ההוח ההחודנות, הבורים עוכים את מלאכה סלא על פנה לעבל פרם ונם אולה הגעי סלא על פנה לעבל פרם הנשאולה הגעי בעי הסלום. פאועפובר ל. 3, יהרתנו הלי מורים עי עבייתם ליתודנו 10 תרקייבות בעונה האויק, אז – בעונה לעד תרקייבות בעונה באויק, אז – בעונה לעד בעונה לעד שבוע לאמייתם כן המקירות העבודת גלאר אני שרית טופלינות הלאמיות גרופרות גלאר אני שרית טופלינות הלאמיות אווי גרופרות גלאר לוכרו עוד החייד האדמורי ללכן של זהרי וחודים ביור ביום בי שורה בכטנדת השירולים למצן החיל הבות לוברו של גחיק האלמוני הקברי, שבשרלו נסחיינות הכלמנה" – פרי עט של צבחק דידאב. יש להרגיש כי המדם סודרו הדברים בלי צעקיות ובלי שאתום מאורה, בצריות ובלתה, וספום בן היה גם הורסי באות לכזי, – אני יכלא רצימי להלתם – התלונן התייל האלטוני – הנני קרבן מין דירית ירושלים, המשריה, שורי בתי הספר הממשלתיים בירושלים ובסביבהה, לקובר'ראותם של אלה שטחויו מפני מל פקידי בנקים שונים ומר. דם הרחכת הלכו" דים תוקדים הסוכה הלב לנוכצים מרוניום. אמה, וויחון ומייסן את החיה - פלא, מצרץ נכר אקשיב קצב רב: מה יהא למלכתיז בה הא להוויוה! של צם שבוה כלכליים, פוציאליים, להיסטוריה של אירני שה, של ארצות הברית ופוריו החיכון ול האירות המנידא אירואה האבל עם אחרי האירות המניצת בו יותר בגבל עם אחרי אקשיב קשב רב: האם שלאר אחי נאברי לנשק. אלה שחזרה אה חובתם ער בביראז מבנה המויצאי, הכלכלי והמוניאלי של אוץ יסראל, הבר הסוצים המוריכים מולל מוומימורים וברצים של ואוניברטים מה של הקילני בערבי, בראשי הבמשלה האנו ההויוו מולות לבניהםו..." האויל האלפוני קבסבילו נסורימה

הפלחמהי, ותו נושא, שבעוים הכצות ישוב ויוסיע באבצות לכל צופיה, בשירה ימנדה, שמול, מומיקה, מיאשרה, שמיכה מצורה, שמול, מומיקה, מאשרה, שמיכה הומים בעולם לא ממקה עדיין אשרל באיר רומה, הגב שהנתו כבר את הנצחון. את המפרים השובים ביותר על המלחמה קבלנו אחרי בלואנת העולם הראשונה בעביר שבים אחרי השלום בוורסייל, שלא הביא שלום לצולם. בקום צווו מיהם ובבצרם שלום לצולם. בקום לברבים ובבצרם אין כל חדיבי לייבאוק יצאי במנט צים: שנים: אמרי מיום המלחמה. הקאב של חקומונו החים בכר ויחוש גם בעתיד את התהליך תוה.

שירי עלי הלפרין ז-ל במוצאי שבה בי8.45 ישור אמרים מילדי בנוגר שבור בירט שו אווים שיו שפתן בכווח תניימית שורים וסירו לשבת לעלי הלצרק, מוביקשית שישבה במיפה שורה של שנים והלכה לעולמת במיפה שורה של שניים אינותי בצותה ושמוה" (בברוך אל עליוןי – הבנותה – בותב לי בעלה – התלבטה ו-בה וכן בעאלת ליווי בתאים ל-ובירותי. הנעיי כות של שבת התפתחו זה באות בסוים באוירה דמיה מיוחות. בחונים אלה לא השתביעו בעלי נגינה הסבת לסם לווי. נלפיעך הנקיצה עצמה בביעה את כל

יד פתות שישערי אחרטינים דעיה הטורות קדומה. דבקות ובר, מליווי בעים מבנים את ביקנול מברי סתנם כי או היה זה כז א מעומשת, שאמנים אל הדיקדים התבותם שוריה שישור משית שישורה יושר שעופל להאות בעיד דבים "החשבי להפבעלת משוחדה. נויג ביקר מעולות הת המשחהים העווים-חור ניציה עצמיה, שכאו קצור מרבים ובינים "החשבי א אותר הדים. בשברי משורים שליים שליים במיות בבלילים בבריה ביל קשורים בילטתווה, גדשו מרבים להמשיר בחור זים מונים מעולים בינותי משלוינים. זים מונים מעול מסורים המשלה לעניי. זים מונים מעולי שניים המשלה לעניי את הקרן המשינו, בעיקר בשנול המליחה בקיר לא להמור בבלילים בנירו אל לקון - אי אלחור הקור הוויה התורח העבירת לא לתגי אותרן המשינו, בעיקר בשנול המליחה בינותי הבניה אלוים אותר אל לקון - אי אותר היה היה היה מורים אישרים. של לנולה ונם בסמחים אחרים שני לקור הבנונית הפורו בעיקר לא לתגים בבריה לאות בילית בעיקר לא לקוק בעירו האירים העבירת לא מבורים לנולה ונם בסמחים אחרים. אבל ל לנולה ונם בסמחים אחרים אבל לקור הבנונית הפורו ביון המליותים ליותר משריק שליון ביון המליחון ביון המליחה לאור היא אה לנולה ונות באדמיים בעיקר בעיקר המורו מסוות להבין בעיל הלוליות בבליות בבירו היה בעיקר ביון ביון המליותי ליות בבריה אור התור באדמיום ברליה. להביו ליותר ביון לי הליותר בביר היה לאוריה ברוון ליות בריוה לאור ביותרית לאורה היא אור התור משרימים בעיקר אוותר ביותר ליותר ביון לי הליות בעור ביותר ביון ביון המליותים ליותר מירית לאור ביא אור לתרה באדמיום הנובו המצבן מסיווו מנחרה בעיקר לאורות ביון הייד שליו לומווואלה אלא בריבית בריק היותר באדמיונות מריכם האוריה ביותר היותר ביולי אנחה בעצבה לשבוע היותי הגיויו הקיותיה הגיויו היותיה ביותר ביותר אות הביציה האת מקרונ הוא אודי הביד שיש היותר היותר ביותר הוא אוריה הביות האורוי הביות בגיה הביותים אתורים ביום ליות היותר אותר היותרים האייתם ביותר היותיה היותר היותריה אותר היה ביוי אלי הגיהויה ביותר היותי הביות שניות היותר ביותר היותר ביותר היותר היותריה ביותר היותרים אייתר ביותר היהביו א אות הביותר הכמותר הגים ביות היותר מביו בביות שבוע היותרים באתיו הגיותי היותרים ביותרים ביותי היותריה ביותר היה ליותר ביותריה היותריה ביותר בביות היותרים ביותרים היותריות ביותרים היותרים ביותר היותר ביותריה ביותר ביותריות היותרים ב

החירות נשמעת שרועת המשועברים. ש אינה מושבת ידאתות בין צב לצם צל כני פרומ הדרונים העוקיים! מפני שוד רות אותות מדינות לכן אינה כביתה בארי לה לארם רעם חירוה כלא דבר אלטים תרוה בלוחות הלב, כלא אמונה עציקה באוק הנרק ובשטם הבוסר – הירות פרועה מדאות היא, שמולינה משור בעצני לים למספריכזייה אתר. היא בנשרת את הכיפע לוכתיעולם תרש. אנו שלהנו את הכהבה מאלוקית בין בוירהארצות וריכבי א בסקות את האכוריתה אבל ביי העולם עוד לא קיבלו במיוה רבה את רכל אלוי קים במיני, משום כך גם מושעים ביולם כלמי עטאלוקים, מכוומי הרפיני אני מש קיפים על העולם המוצח, הפוהלק מרסים על צרבים העפריים וגוול את כבשה הרט בשתנה ותגלגלים שליו את דברת שלוקים הנתותה שלא הרצחיה (התגובהי).

לופרור פותווין שוב הימוב הרוע בענהו, כ' לא יושה לטי לף את רצותו ולפנן אה מלחמתו עלידו מכלדיצרור מסורמים ווקס בצעדים שאילי צו את ארטנייהמיצור להפביק את מצולי תנו וקרוויני כי אולי גם עבו כינהיים ארי מורם אלי אח השברו הנפש והבינו בי היבם מובילה לתחזו, כותב -וברי- ואי שתב יאחתו פותרם וביותיישאת בכל האבי אצים שביתו, כדי לדבא את הכוור, לא בינה אלקי של הכלוך הביצתונו התולימי הרפוק בימים אלה, בותה שבש פרי. צור זכורים גיבים כעהסכנו בעסוו של הכרור בתובעים לגחבעים, במאשר שים לנאיספים. הגיונות קרואה צחה לבאי מין פוליפי נבול כלפי חוץ ווויוקא צונ הוודם וכפנים הבריזנים המאשיטפים אה מאמצינו כלפו פנים. זוגי שריבוקציה שאין כמוה להוכרה. הסבנה פגינה בחרים ואין נעסוד בולה בפורך לב בבכלמנות.

תבאבוותו ישל צורך מדריו של מו עיזן באן שהאוגיטלי נסי ספת מוגינה צהיקה, כותב גרבוקריי, לא' אר הפלחמה הקורמת, בשהניצה חלעו לההחיל בהגשכת הזהרת באלפור החלו כתנגדי הגדונות קוראים – לא לביסוי ההארדה אלא לפרנוי אריךיהיאל עליוי האנגלים אנגליה איימה על ההנוילה הג יוגייה, עוד ערב אישור הבנהאם, שאם לו ובכית על מסרדהלבן הראשון שהעל אש לא יו ובכית עבריהריקן אין הראשון שהעל או הקסרת עבריהריקן אין הגעוב לקבל או הקודם אווי כן לא נהגלה בל נפין באד העריה לעוב את האין ונה גלם האסרון לא קבלנו את הרושם שהתקייםו ואשריון לא בכלני את הרושם שהתעיים כן השלביון לא בכלני את הרושם שהתעיים אלה על כך, קשה לנו להאמין בדבר ניאלים לאווייה בעני קשים הרבה יו ניאלים לאווייה בעני קשים הרבה יו ורג ברעבי בעני קשים הרבה אולה איז לעבון כי שם, בננוי לאויימיאו, א איז לעבון כי שם, בננוי לאויימיאו, א איז לאשוורת בין שה בעלכון הבריסי, וב ל זהת הרבים הבכיח העבדה. -- אם הספיסים בקין אני של עדון לא יוליכוו שולל העלם. שולל המלם.

חורת למגרמי

לפורך העיצה עצמה מביצה את כל משפחה בחורה למגרמו רלפורק העיצה עצמה מביצה את כל מספחה בחני לולא ערדו המרכני דעומה דבפורק של היהוי היה היה נפסי הפרינים להמורד של ההנהנה הביני ישור אך שאנו במשוג עש הוצימה למור יהה שלעשרילאות צצר דעויים הרשים זה נפסתה, הליווי-אוה נעימה עצמאיה, שראו מאדררציוויוני

. 2 X ิล נסה, של הקלוני אנרגי, מואמי המשמי השממי זארית, קרן העימון, פנהלי ונולי על השומעים קהה להמחרוף בהוצאות הכמי על בא שינעי לשו גורם לביתי: בקי" רוב כבישוני, לשתוף כל איש בסמול שינורים בחודש, הכמועל גונה פוורא צוי л 3

פה מזו הממיות המוצה הכרישיה מיון זה היא את יהה למנול זה. המינורים דם לפת שחת באנגלית, אבל בשיחות ובעבי' 1 מסערים עכשנה הכאה למדו בסינורים אלה ב־120 חלמינים. סר סמואל סקיה לבוללת כתוכה הרגה מוופרים בעק שיעד קובה במוחור בין אוסי האווערטישה הקברית, פיישות ביוזשלים למעל, ברסי סטריות צכוריות להשאלה ספריה לבמסטו יכבלאן פולה על מילוד. רק לבצוי נכוצי בילוון ספרים. הרבר שאו שקויק. לי י--- הלא הם, תצעי שלום באול, והי הקורה האלום סאן 4 Ìπ Ţ Ţ

בצימי המערות היא בציה ידיניון וחיד ובצימי המערות היא בציה ידיניון וחיד וות בשביל כל יאריק וארק שלי שכן בספילנגרי לארישי חידיון המלימים בציות בסוגנגרי לאון ישור במדינה בטוגורות בסוגנגרי לאון ישור במדינה בטוגורות

שירי עלי הלפרין ז״ל

במוצאי שבת ב־8.45 ישיר אפרים גולד־ בלווית חמישית שטיין מיתרים זמירות לשבת לעלי הלפרין, מוסיקאית שישבה שורה של והלכה לעולמה שנים בחיפה בטרם עת לפני שלש שנים. יושמעו "מגוחה ו, ברוך אל עליון״. – המנוחה ושמחה" - כותב לי בעלה – התלבטה הרבה זמן הנעי־ ל"זמירות". מתאים ליווי בשאלת בשנים מאות התפתחו שבת של 11 מות בחוגים אלה 58 מיוחדת. דתית באוירה בכלי לוויי לשם בשבת בגינה השתמשו כל את מביעה עצמה הנעימה ולפיכך התרוממות היהודי רגשותיו ופש, フロ קרושה, דבקות וכו׳. הליווי בכלים מכנים יטוד זר, שאינו מתמוג עם הנעימה. אמגו־ חה ושמחה״, הליווי--זוהי נעימה עצמאית, לתמוך בזמרה, מתפקידה לא פוליפוגית. בצלילים של לתאר אלא שבת מצבירות רקע לזמרה. "ברוך אל עליון" כעין צ׳ילו "אובליגאטו״, שצלילו הכניסה כאך קרוב ביותר לקול הטנור; תפקידו הרא לתמוך בקול הזמר ולשמש גם מתווך בין ובין כלי הליווי. נסיון זה ראוי הזמרה את הא״יים. הקומפוזיטורים שיענין זכתה בעצמה לשמוע לא המנוחה NK יצירותיה מגלי האיתר. 7Y, 'VYD

3982

28.8.38 H^axnn R. HARLE משחיי פֿחין אפרים שבח היום מחר, היום, ואנו אפרים בפואכה 1307 104 פרי חפלפה שמלכה בוהורה. * PRINISIDE HAL TUR ALLS IN וטפליעים עצטם מכל עבורת המלך. ורגילי השפרא הוה בלפי הולכי בשל הפשהמטים שכל עכורה באשתלא של 531 רושים ואת חעם לולו בפלחמותיו ובנט-אחהל העל (סיםני) מלכח לאחה (הי היו לאו לאו להי לה מלו מו לאו לאלי 106 למי השיר 7100 78 ום אולון איז אירות למי דברי ייומא גו אל בפות מתתוהו באשתו בעלת רצון חומ" היא לאָת בָּואת: חיצור את הפרושים לראשי זועיות ואיותה על העם להשמע להם. לם ימרה אל הוריד לאשו קשה את הצרוסים, שהסיתו את בעלה צלר צבל בעשות שפטים במרושים. --- וומליטים מתקומה ינאי הותורה אל ארצם והאי סורים ארבים אשומריה המרושים היו התורה מות סיבע ובעו רוב שכריע בסנהדרין זחוקיהם שנחבט-בְּרַגַּעִ רַע לו עור בפוף ימיו של המיה יוהנו-הורכוום שבו ונהתרשו. 702 0 707 הסכחמות הרבות שהיו בימי בעלה נְּקַלֵים יְצְרוּ זנאי לפסלו, האכרים ובעלי הטאצה שבו לעכורהסן וכהות השנים האלה - זהו קטע משירו של דוד שמן נם, שנות שובע, היו עשר שנות מיביי 11213 כתוב よりこうこうち טאורעות 🗘 הובשי חלוסציון איין הלומה של אה ררפ״מ. ומנוחה, על מירת השובע הכללי ששרר רוד שמעונוביץ נולד בשנח הרמ"ו בארין מספרת האנדהו מבצונו ביטי שמי בבוכרויסק (רוסיה). משנת תרז"א עון בן שטח ובימי שלומציון המלכח כארידיושראל. שוררו להם נשמים בלילי שבתות (שאין -11788 כהם עבורה כשרה) ער: שנעשו, חטים 107) מהו הישר "? כלליות ושעורים כורעיני זיתים וערי נוסא הפתגם הארמי על דאקקי (108 שים ברינרי זהב, וזררו מתם וונמא לרורות" (הענית כ"נ.). אַטְפוּך וְטוֹך מְטַיִפֵין יְטוֹפוויז and the second הפרושים עסקו רק בענינים פנימיים 201) לפי הרברים האלה? של האומה ולא שמו לב לעוינים חיצוי השוכבים ער מטות-שן 😳 ניים, זיהודה היהה שרויה או כסבנת מצד אוים עצום, הארמנים, ששמו מני-וקרוחים על ערשוקם, הם הננבה, לאחר שכבשו הלם נרול ואוּכְלִים כָּרִים קצאן מטוריה, ההלכה שלחה מתנות וקרות למלך ארפניה להמות לבו לשלום, והוא נאגלים מתיך מרבק. אמנם לפרן מעל שוורה אכל כנראה הפורקים על-פי הנבל משום שהומא התכפלו או על ארמניה. כְּדָוִיד חָשְׁבוּ לָהֶס כְּדֵי שִׁיר, בין כה. וכה, וליהורה היה שלום. א להן שאומרים שח"י, פח"יפ (105 נשותים במורצייניו אלו הם ראשו תיכות של הטלים וראשית שַמַניס ימשחו שבת היום, פסח האנם ביי לפי מסכת מוילה ו"נו בך ההתה פלשינות ולא נחלו על שבר יוסף. יחמן על ישראל -- ,ואת דתי השלי אי-החשוכות — ביום ה' נס עושים", שבוצאים להם אבתלאות ערוך ביהי ה. צ. וומא שונות לחפטר מעבודת המלך כל השנה 1101-11 אין כל פפט, שהאופן אשר בו מגישים ! הכוה והנשע גם יחר, אין לראוחה בסרה רים, שעד עבשיו, לראביננו ולהווהנו,

111201 השימה של ירצה להוכום בלעהבלה שאוד אצל שונאונו בשנתום אלה צלי המארעות. לבת להם ההפבות מבובות חברוכות באבירות בנסש נס מצר חבת-אמשר לעשות זאת ביה פלות ובפחות הסתבנות. במצב האריבות שרור שוב חברוו שלנו נוהי בלפי שבנונו ----הדבר אינו אלא שועשוע אלרים. צרור למ לחכות להודמנות ולעפות כרור לנבו של יהורי העובר על זרך ואינו הנשר בר --- והמטרת הושנה. זמנהון היהודי מושיע ווס, יום כמסגרת שחורה הויון שי היהורי, אף-כי בטקרים רבים הוא עלול להצילו, הרו במקרים אתרום הוא רי משא שוא. בשנה שהערב היאש אר ריסי אינגו וורה, הרו אהה מוברה לתח ל לו לעבור על אדר בשלוםן ובשעה שהוא יוהה הדי אחה נפנע מיד, והנשל שיה הוא דם של? רצוי למרצחו מתון הצתון אתראם" הסקנו, כי לפי צצת מאנארט רב הנסיון אמשה להפהיד את הטירוריכי המדברי רק על ודי איום של נקמת דם, זה מוסל פתוך עצתו לסנוה כראיזי משערת בנפרים הערבים, אישים ערכים פמשפחות נכברות ונהולות, שאימת כל-מת ההם של המשפחה פנינה עליים מהתנקשויות, אצלנו נקמת ההם אינות אפשרית. כבר התורה התולה לשרש את המנהג המרברי הזה ביסור אירי המקלמ". אההבלנה גההרשה אצלנו במייי שב דמני יובמוח עצמותינו. ואולם, אם ישלי טאַיארט, איננר אטצעי וה של מענינינו, הרי אמצעי אהר, מאמצעי המטשלה, עלול להצול הרבה נפשות בישי ראל, אם רק גרע להשהמיא בו בראוין אם הממשלה החייבה בשמירה נמשני מרע והרצה לסייעל נו. אני מתכוון לשיי סוש בהוקים של מצור. צריך שתינתן־ לגו הובות ילהטיל עוצר על סביבת בל איתן תכלודות העבריות הנתונות להתנהי שויות. משעה ורועה אחרו הצהרים ועד שעה ירועה בבוקר. אסור יהיה לשום בי, בין בזוין ובין בזתי כווין ליובור בתהומים האלת.אבמשך כל שעות הים אין כחת כו בעבור בלי בדיקה מעוכה ותיפום אחרי נשני בתיכת "בברהו וחשר רהו". השימיש המרולדל בעוצר', הרחמת הנכ מן החור", החיפוש, הפתאומי והמרוקרק -- כל אלה עלולים להכביד מאוד על המרצח וללמרו לקח. ביי אין הוא יכול לטבור בהוכוו ללאיתהג בשעה מימוימת וצח ורקוות יברבה. דב

1

Ì

1

10 M 10 M 10 M	עממיה מיוהדת, היא אינה עצלת פין	משקטה תנועת העכורה כארץ התי	נופים וההשובים
שר תאומה	זיה, אם אפשר לומר כר, אלא עצלאה	כרב אליה, מוא ראה כה וכחבריה	
NOT 25 7N	כסיצחא לשטיא, עוקרוניח, הלך רוי	מבשרי הגאולה". כל מפעל ישובי	איר יונים שכת ל
375M 72518	מוה, נורליה, וחלוכוחיה פתוחים לסיי		
ים, נהנה ל	שורי רוסיה המשתרעים למרחסים ללא	ולל לפורה אבריה חדשה עודרי בו	בבוצה המשמחות
		התלהבוה. השתתפות: ביובל הששים	inger the team
בפסיכולאיוה	נבול לא הרבר, עיסר אלא החלון שכו	לעלות התימנים וחתימתו בתעורת	מנאי שיטפל בילי
העולם האנ	לתיכן הוא פתוח. הער העצטיות	תתרשסה של "ספר הוהכ", היו המאוי	מסען. היה בדחן
שקבלה על	שכפרט ושבכלל הוא חקר החלונות	רעות האתרונים בחיינ, שנרטו לו שט-	
עמידה בקרב	האלה, נסינן להירבק כשורש העצם	הה ועוני רב.	
אותה שעה	הנהפה. שמעתם רברי ליצואת על השי-		
היא פילה כ	פוש בבטויים פסרהיים, כנון השהתואת	כן פ"ה היה במותו, צרורי, יהי	ויגה ובפסוקי מער
כיוון שהיא	לצלם ופטיה אחרי אליליב זרים. פהם	וכני בריך.	
של מסורת ה	ליצנות היא פרי הנערות. היא פצויה	377218 X	י נאפן להפקיריו
VICO1			
	פפרין	3 7 7 9	ירושלים בשאיבת
ןן שמיה עי			ו המים בירושלים
שנתלכרו ה	(nn):	(שנה ל	יום חיח נושא על
החיי לכם כי	כפה ספשוררינו מהדשום והנעימות	נשמה פעולם הנגינה. נולרה בפנינס-	שביל הציבור להי
71: 05 1 1			
למית. כבקו	נחסכלו על לב הנוער. לא חסכה עסל	ברג שבערפניה, שיבלה עם הינוך פו-	משנפהרה שאלת
ה, הוה בעה	טעצטה בררכיה לחכיא את הטוסיקה	סיכאי והופיצה כסוטרת כאופירות	ה לחיצב אבנים
'D 5p 553	לדם, להתיות טנתני טסורת נאים, לשי	ונשפי זיטרה. ביסי השיאה עלתה ארי	המשיך זמן רכ.
בוראי לא.	וות צורה להכים ומוערום על ירי הוים?	צח עם בעלה ושני ולדיה. נארנה מהר	ן גם נושא מכתי
והאויב הלי		במסכת התתוה. ראתה גאולת המוסיי	העברי געבר את
5 50 SURD	רה. מתה ברמי ומיה בעור שפתיה דובי	קה בחרירתה לשכבוה העם, ונאולת	, משנחלשו כוחרי
w -mintra	בות שירת. שי	העם במוביקה. חיברה נעיבות לשירי	נביתדהספר "יפין
197 A 198			
	Mitchersterweiten mit beschilten sommer staatster	ate the strate factor many firms	
E1	חשפש קרקע לאינותה לריקטאטורות.	ההעלו עריין פשפל הפורנה, פרי הוי	
קה. הרגת ה	פכל מקום, אין יסוד להנית בוראות	נחת של דגרות. ההי החערכה של הריסי	בים הקאםיטליחם.
אני פרבי	פסכרו־ברעית את ההיסך פוה, אלא	טאטורה הכולשאויפטית כאשר תחיה,	
משוערת, כ	אם כן מסלְסים מראש את השאיפה של	(אהחתום מטה אינו רואה אוהה בפני	
ה:אג' מבעלם	הארם למיי רווחה, תופש וצרק הניחנה	ציאה לתנועה הפועלים) אין לקבל את	
אנד עומרים	לטיפות ופיתוה והמהווה אף היא גורם	הסילות שבתורת הגמצואו'אריאל ראי	
בנר ביר, א	היכטודי.	ווֹלַאַין" הרואה ברוסיה כבגרפניה ואיי	פרולימריזציה. אך
לסנינו בעין	דיקטאטורה ומניה אפילו אם אין	סליה שלטון מעסר מנהלים" כסטרה	להתצשר מהשור
מדריך את	פקבלים אותה כשיטה רצויה - אינה	כפגר עצפה. לאפיהו של הכר אין	אהנבירים ההרשים
מיכו. הנולי	פשפעת הוכהה נצחת נור הגוציאליום.	"הסעסר" הוח נרוסיה מעפר של סוםי	נסד בעלייהמאה
שנאמר ראד	שלטון מעבר של המדינה לכול לשמש	חים ומנהלים, כי אם פשלנה או מנכנון	ארפניה לא מחת
59 .noina	את הכאסיטליום הממלכתי כשם שיכול	פוליטי, שהבריהם אינם קנועים ועושי	
1:501 hnn	להיות פתיחה לסיציאליום ממלכתי.	דברם המנחלים ותפקירים במשק המריי	
60 N2 N2	בתקומת המעבר מהעולם הקרמון המי	כה לא כל שכן; מכלנה השואפת	
	עורצר למשטר הביאורלי תם בימי המצי	בררך נפסדת לא פעם - להגיע למטרה	
שירת לאסי	כר מהפיאודליום לפשטר הכאפיטליבטי	הנכספת של הסוציאליום: הכרה דמוי	
את הרוח	נכאה השים עירה והסבל עשרה) חיו	קראטיה, אליפעפרית. בה בשנה פקרש	
51031015	ריקטאטורות קשות של מלכים אבפור		
11005102	האטינג אטאנגער איז איז איז איז און איז	האציום עז זם כדי ההסעבה הספטר, ה	מישנה והחדשה.
מצוע, ברו			
קליפטי, או	ההתקדמות ההברחית. אפילו הבונפארד	ככטרה עליונה לכוע עליון.	
אנראגות חב	טיום מזה והברית הקרושה כיום לא		מנחלים, המכוונת
בחצר האה	הספו לעולם את הדרך לנצהון הרמו	.4	יונה לכומה רצונה
הה נוסות	קראטיה הפוליטית, כך לא תיכנע התי		finos
פות, עופיד	כשמתה של הרמוקראטיא המוציאליסי		
ראיני הרי	טית. סאורעות הבינים לא ייסקרו ולא		
1 กษอร์กษ	ייזכרו אלא באפיזורה מרה בתקומת	ציאלידם בכללה הכצעתהה?	
משוטמים	המעבר בין לאפימליום לסוציאליום.	האומנם אין לקוות ולהניה אפשרות	
	ודאי שעוד רבים המכשולים והסי	של הברה אליפעטריה, דטוקראטית?	אחוז כהאוכלופיה
ומנין ב,,נס רית היא בי	כנות האורבות ברור למצרה זי. ייהבו.	הארימאה הימין בי הההתהחנה האמייאה	מההכנסה הלאויי
* 2.1. 11.1	1343 - m4 23 10 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	Larren e e e e e	

עלי הלפרין ז"ל

נולדה בגרמניה למשפחה אמידה ומכובדת וכרוב בנות מעמדה קיבלה חינוך ליברלי־גרמני. זר לגמרי ליהדות. בעודה צעירה נתגלה בה כסרון למוסיקה. לאהר שהשחלמה במקצוע זה. קיבלה סמיבה להוראה זמרה. היתה גם מופיעה כזמריה בקתצרטים. היא שלמה בכינור. בפסנהר ובעוגב וניגנה בחסד עליון.

בשנת 1936 עלתה ארצה, מעבר קשה וחמור היה זה בשבילה. מתוך האב־ קות פנימית רבה החלה להשתתרר מן הקליפה הזרה־הגלותית. למדה עברית וספנה למוכה את ערכי היהדות. עד אשר סוף־סוף מצאה את עצמה ואת עמה. גילתה בתוכה כוחות יצירה והתמסדה כולה ליצירת מוסיקה עברית. לאומית ודתית. מסרת המוסיקה שלה היתה להנליט את הרעיוגות הנש־ מסרת המוסיקה שלה היתה להנליט את הרעיוגות הנש־ גבים של היהדות ולהגיש אותם לגוער בצורה נאה ובעימה. אימרתה היתה: הזמרה יוצרת את נשמת העם ומהוה תומר חשוב לבנינו. לקומפוזיציות יש ערך לאומי עד כמה תומר חשוב לבנינו. לקומפוזיציות יש ערך לאומי עד כמה שהן מתזקות ומעודדות את הרוח ומכשירות את העם לפעולות גדולות.

כדי להמצא במגע חי עם הילדים אשר לא טעמו את טעם הגלות. זיהלה היא את עניני המוסיקה בגן ילדים ציבורי ולימדה זמרה וגם הוי נגינה בבית ססר תיכוני. בשבילם היתה יוצרת נעימות לשירים חדשים וגם לסירים שתוברו על'ידי התלמידים עצמם. היא היהה מאושרת כשלדי הגן, או תלמידי בית הספר היו מקבלים את יצירוחיה בהתלהבות. הם – הילדים – היו בעיניה המבקרים האמיהיים. מה גדולה היתה שמהמה בראוחה לאהר שהביאה את חשיר הראשון שלה לגן הילדים (תפוח נסל). כי הילדים סגרו את הדלת בעדה ולא נחנו לי. דודה עליד לצאת והכריחוה להמסיך בשיר החדש. או כשהיו מקבלים את פניה על יד הכניסה בשיר זה.

היא חיברה בתצלחה רבה נעימות לשירים של ביאליק, טשרניחובסקי. יעקב כהן, משה שלגי, א. המאירי, ש. שלום. לוין קיפניס. א. ברוידס. ש. בס. י. ד. קמזון, לוי בן אמיתי ועוד רבים וגם למקהלות בליווי של תזמורת.

סוף־סוף הרגישה שמצאה את דרכה־תעודתה, וכדי שתוכל להגשים את תכניותיה, החליטה ללכת לניחוח (היא סבלה מאבן בכליה). בעודה רוקמת את חוטי יצירותיה נפסק פתיל חייה ובא הקץ לכל תכניותיה העשירות מבלי שפיללה לזה. בת 155 היתה במותה, אם לשלושה ילדים בגיל בית הספרי, גרה בקרית ביאליק (תיפה). מותה אבדה קשה, אבל רותה ימשיך לתיות ביצירותיה המוסיקליות.

**

Elly Helperin, Haifa, Kiryath Biolik, Keren Hekayemeth St. 5

Kiryath Bialik, 2/1/41-

Herrn Frofescor Rosowsky, Jorucalem.

Verehrter Herr Professor!

Ex nefinden sich bei Ihnen 19 verschiedene Kompositionen, die ich Ihnen im vergangenem Jahre eingesandt hebe, und die ich für andere Zwecke sehr dringend gebrenche. Herr H u r t i g aus Kiryath Plolik hat sich bereitgefunden, die Noten von Ihnen persömlich in Empfong zu nehmen; er fährt am Sonntag, den 5.4.M. nach Jerusalem, und ich väre lunen sehr denkbar, wollten Sie diejenigen Noten, die Sie nicht gebrauchen, herenszulegen damit er sie in Empfang nehmen kunn, auch venn Sie persömlich nicht zuitange sind. Für freundliche Bemühung denke ich Ihnen imvoraus.

Durch Fri. Kristell, die Sie in der gleichen Augelegenheit besucht hat, segten Sie, Herr Professor, dass ich noch von der Sochmith bezw. der Zionistischen Organisation in Jeruselem Geld schalten zerde. Durftem ich um Einzelheiten bitten? ich wäre Ihnen defür behr denkbar.

Im März v.J. erhielt ich von der Zionistischen Organisation in Jeru selen LP. 0,500 "für eine Melofie zu einem Gedicht" ohne nähere Bezeichnung Erst vor venigen Tegen kam mir zufällig zu Gesicht ein Heft im dem dus Ich " (nur Singstimme) abgedruckt war. Dies ist alles was ich veis und deher würde ich nich sehr fräuen wollten Sie mir näheres mitteilen.

Die LP 0.500 waren s.Zt. adressiert an Herrn Ali Helperin in Tel Aviv. Derfich Sie bitten der Zionistischen Orgenisetion meine richtig e Adresse altzutellen. Zu ist möglich, duss muchmir schreibt, Hefte zusendet und vielleicht auch Geld sendet, ohne dans ich sie erhelte. Für Ihre Bemührungen vielen, vielen Dank.

Eine franklorte Rückentroxt füre ich an Ihrer Bernenlichteit bei In der Hoffmung, dass diese Zeilen Sie und Ihre verebrte Fran Gemahlin in guter Gesundheit erzeicht, begrunse ich Sie

aelu cigeboist

סקידה על המבנה המרסיקלי לתהלים קכיו.

ה ג ע ל מ ה מיועדה לשמוש ביחי בשבחות ובחגים, היא רק מפרשה את הפלים, פשוטה, הקף הטונים קטן, קלת לתפיסה ואינה חלויה בלווי בפטנתר כלל. חזמרה אינה מפריעה לבטא כל הברה וכל מלה ברור עד לדקלום ואינה מפריעה לנשימה מטוררת.

ה ל ר ר י סיועד רק לזמרה אמגוחית. הלווי – קומנוזיצית לעצמת והיא מחוברת משחי מנגינות נפרדות של חיד הימינית והיד השטאלית, המנגינת לקול והלווי בפסנתר מהרים ביחד צליל משולש, שתפקידו להכניס חיים וצבעים לתמונת העתיקה-החדשה "שיבת ציון" הלווי מהדה כעין רקע לתמונה.

ה לעכן ל ה של "שיבח ציון" בזמני עזרא ובחמיה מלפני כ-2000 שנה חוזרת סומ בסעט באוחה הצורה. "בשוב ה' את שיבח ציון היינו. כ מ ו ל מ י ס" השטחה אצל היהודים אינה מתפרצת בצורה בלחי מרוסנת כמו אצל הבויס, היא עצורה. הצחוק עטוף ברמעות. סבל הגלוה עזר לא נשכה, המצעים עדיין לא עצורה. הצחוק עטוף ברמעות. סבל הגלוה עזר לא נשכה, המצעים עדיין לא נרפאו, ונוספו עוד צרות חושות אדצישראליות, ובכל זאח הגריל ה' לעשוה עמנו היינו ש מ ח י ס". רק מעטים הם שוכו ל"שיבת ציון" האחים החאתיות בהמוניהט נשארי צגלות הקשה ההמרח וסבלם לא נתון לתיאור. כואב החאתיות בהמוניהט נשארי צגלות הקשה ההמרח וסבלם לא נתון לתיאור. כואב אלב: על כל אלה הרחוקים מאחנו וכל כך קרובים ללבנו, והשמחה שלנו קסורה בתפלה: "שובה ה' את שביתינו כאפוקים בנגב". מאמינים אנו בצדקחנו היעורנו ובעתירנו, מאמינים אנו באמונה שלמה שחקופת הימעות תעבור ותבוא אלינו תקופה חושה של שירת ושסחה. "הזורעים ברמה ברנה יקצורו אלינו הביה גושא משך הזרע, ברא יכלא ברנה נושא אלומותיו.

ה גל ד ט י ק ה השתדלה להביע את ההרבשות אלה,

אל לי אור ש (ממלים מאח אבירהם ברוידס),גרצר לרגל מרסום הספר הלבן. מנגינת לכה שמביעה זעם ורצון עקשני לא לותר על זכייותינו ועתידנו ויהי-מה.

הקרמפרביסטית.

PBALM 126

1. The sense and the expression of the tune.

The ploture of the "Return of the Captivity of Zion" of the time of Esra and Mehemiah" 2500 years ago is true to-day. The wounds of the exile are not yet healed and moreover there are new pains and new troubles. The work of reconstruction to be done is gigantic. Now, as that time many obstacles stand in the way. The land is destroyed and cocupied by others. The return is caused by the declaration of a great and powerful state that has later attempted to restrict the granted rights, because there Wad and many opponents. Now also there are many "Samballat's" who have incited trouble and tried in all ways to prevent the work of reconstruction. "every one with one of his hands wrought in

the work, and with the other hand held a weapon" (Nehemiah: IV, 17) The joy of the return was restrained, the laughter was mixed with tears.

- " 1. When the Lord turned again the captivity of Zion, we were like them that d r e a m."
- " 2. Then was our mouth filled with laughter, and our tongue with singing."
- " 3. The Lord hath done great things for us, where of we are glad.

Yes, we are glad, but only a little part of the captivity was allowed to return to Palestine, the mass of the Jews remains still in exile. Their suffering is terrible and we cannot help them and from our heart bursts forth the prayer:

" 4. Turn again our captivity, o Lord, as the streams in the south."

We have faith in our right, in our future, in our destinaty and therefore we trust, that the period of the tears and pain will pass and instead a period of joy and singing will came. "5. They that sow in tears shall reap in joy."

"6. He that goeth forth and weepeth bearing precious seed, shall doubtless come again with rejoicing, bringing his sheaves with him."

2. The construction of the music.

The tune for the voice is very simple, easy to sing and melodious; it is not dependent on an accompaniment, nothing in the music that prevents the singer from pronouncing every syllable clearly.

But the accompaniment requires a skillful singer. The piano-accompaniment is constructed polyphonically and consists of two tunes (one for the right hand and the second for the left and they are not identical with the voice tune. The accompaniment is a musical painting of the feeling and frame of mind of these returning, as a dackground to the picture.

ב ח ש ז ש י ש י ש י ש י ד ז ז הבעיה מתבוגנחי חימב בקבוע הבלויזה בארץ. באתי לידי הכרה בונרה, שלכל היחורים באשר הח שם יש חלק מ ש ז ה י וחלץ <u>מסריד</u>. החלק חמשותף תוא הוא הטבעי, ח ש נ י מ י, הנובע מתגוש. שהיי התרכוח המשרחפת לפי מהורה חדחית והמוסרית). ארוה הבלות וברומה. החלץ הבתריד הוא <u>החיצוני</u> – ק ל י ש מ ח ג ל ו ח. העם שבחוני ישבנו, חאקלים, השאב תכלבלי, ההשכלה, הסאכלים וכדומה הכעיעו בטדה רבה על ה מ י צ ו ג י ו ה של היהורי וגם על טעם האוטיעלי שלו. היואא טזה, שאנו יכולים למצא טגנון משותף רק אם נכון אותר אל החלק <u>הסניםי</u> – הסטותף, ובתרחק עד כמה שאפשר מן הקליפת הגלנתית. החברה הואת משמשת לי יסוד ליצירוהי.

ש ל ט ת י. יש שלוש דרבות לבפוי ה מ ח ש ב ה: א) שגח פשופה, ב) שפה טפרותית, ג) שתה פיוסית. עם ההבששוה העתה העברית בארץ גוצר בס טבנון משותף לכל קבוץ הבלויות. קליפת השתח הזרה הגלותית הולכת ומתסעשת. בבסוי ה ר ג ש יש ארבע דרבות: א) דבור רגיל, ג) ריקלום, ג) זסרה, ד) בגיבה בכלים. שחי הלדגות הראשונות עדבור ודקלוט) הן משותפות לכל ד) בגיבה בכלים. שחי הלדגות השלישית – זטרה – קים תפירוד. למשלו תתפילות חלקי הישוב. בנוגע לדרגה השלישית – זטרה – קים תפירוד. למשלו תתפילות המשותפות בביה חכנסה מצחדות ארחנו, אבל א-ינגרן מסויר, בנקודה תואח המשותפות בביה חכנסה מצחדות ארחנו, אבל א-ינגרן מסויר, בנקודה תואח ולא מערבית, אלא ע ב ר י ה.

ה 2 ע י נה ה צריכה לאהיות לא יותר מאשר דיקלום סקושט מעם בסוסיקה, אבל ה-"סעס" צריך להיוח <u>אכנותי</u> בהחלט, וכל הסמעם ב-"קשוט" תרי הוא סתובה על ימוד זה - אמנוה במשטות - נוכל בסשך חזמן לפתח זפרה עברית - ארבישרבליה, תנובעת סגיפי נפשבו אנו. אין כל ספק, שביסוד צשתח יהרבירתו של העם חיחודי יש דבר מה מקורי ועצמאי משלו, וכהחאט לזה שונים והרבירתו של העם חיחודי יש דבר מה מקורי ועצמאי משלו, וכהחאט לזה שונים נג ניפי במשר ובליליה מטל עסיט אחרים, לא מחוה מערצותו ומאפיו חטיוחד. בג ניפי במשר ובליליה מטל עסיט אחרים, לא מחוה מערצותו ומאפיו חטיוחד. נגאנות המידה שנצליה להתרחק מטפרל בסוסיקה זרה, ביחוד בבחי הספר חשונים, נגשליה ליצור טבנון מוסיקלי משלגד. הצליל מזר עלול לאסה ולטלך אה ניתי נמשר המכעיים של הנוער שלנו. הסירו את אלוהי הנכר מקרבנם - צו העעת,

מקירה על המבנה המוסיקלי ליצירות מעומרות למווני בורריו. -

דמיורה לתנה ישגומה ושמאו" - "ברוך אל עליון" (חמהסיקה ל-"ברוך אל עליון מוורה לענה ישגומה אל עליון מנירה ליביון מ

הו כ ג ל מ ו ת הן בטבנון המסורתי, שהוא הברחי, מנרבע ל ל ד י בבליא צריך היה לקחת בהתבון, שהנעימוח עצמן מתמחחז במשך מאוח טנים באוירח דתית מיוחדת, בהוג טגור שלא היה נתון לתשמעה מבחוץ. בנעימות אלח יש דבר מה מקודי ועצמאיןרהן נבעו טעמי נפשר של חיהודי מצחי ומציעית את מצב נפשו בשבחות: מגוחת, שלות, התרומסות חבשע ובו". עצוע בעלי נגיהה בשבתוה לא בא בחשבון בחוגים אלה, הרוד, שאם אני רוצים "לשפר" את חבעיפות בלווי של כלי בחשבון בחוגים אלה, הרוד, שאם אני רוצים "לשפר" את חבעיפות בלווי של כלי נגיגה ארי אנו מהניסים לחובן יסוד לבמרי זר, לא רק שאינו יכול לחתטוג עם הנעימה עצמת, אלא גם עלול לסלף את האפי חמיוחד של ח-"ומירוח". מ ל ד ד ל-"מגוחה ושמחה" בתור רקע להמרכה, ול-"ברוך אל עליון" עם א'לו אובליבס, ההוים נסיוגוח למצא פתרון מתאים. חקומפוגיפסיה לא זמתה לשכוע בעצמה אח השדור, וראי שלה חיתה נתארת באמצע חדרך וחיתה ממשיכה בכירון זה בגובע ליצידות דתיות.

א. בן-נחום. (אהרון וירשופ)

עלי הלפרין ז'ל. ===============================

(צרור פרחים לזכרונה)

בירושלים על הר הזיתים מול הר הביח באחת השורות הראשונוח לנכבזי העם וגרוליה נכרה ביום ב' בשבוע העבר ב—0' סיון (88 במאי) קבר חדש לאמנת השירה והזמרה הקומפוניסטית עלי בת מרדכי הלפרנן הקק 45 היתה במותה.

את חנוכה קבלה בגרמניה גמרה בית ספר בבזה בברלין, חיה לה קול נעים והתמכדה לשרות העם הגרמני ותרבותו בהופעותיה בקונצרטים בתור זמרית. אם תודבן היהדות הגרמנית עלתה לפני שבע שנים ביחד עם בני משפחתה ארצה. היא שרפה את גשריה עם העבר, שמה פעמיה לארץ האבות והתחילה מחרש לבנות את תנוא האמנותי בקרית ביאליק ע'י חיפה. נחבאה אל הכלים היתה המנוחה. לא שאפה לפרסום, אולם שמה נודע לתהילה מהר בין חובבי השירה והזמרה שבקרית וערים הגדולות שבארץ ופנו אליה בדבר השתתפותה בנשפים שנערכו על ידם. את השפה העברית למדה לאופן יסודי והימה למורה לזמרה בנימליק ידם. את השפה העברית למדה לאופן יסודי והימה למורה לזמרה בנימנסיה ביאליק ובגן הילדים הצבורי בקרית מוצקין לחלק המוסיקלי שבו. תמיד היחה מטיפה שילמדו זמרה לפי תוי נגינה והגשימה את דשותיה בקפדנות בהוראתיה בבית הטי שילמדו זמרה לפי תוי נגינה והגשימה את דשותיה בקפדנות בהוראתיה בבית הטי

רק חדשים אחדים הכרתיה, אולם העונג הרוחני שנהניתי במשך הזמן הזה ומה רבו הבקורים שנערכו על ידי בביתה – היכל האמנות לשירה ולנגינה. כל לאחה (ון פוגשת אותי בחן שפחיה, מקבלת בזרועות פהוחות את פני ומכניסה אותי לאולם הנגינה, מקום שם נמצאים הפסנתר, העוגב והכנור. עוד לא הספקתי לברך אותה ואת בני הבית והנה היא כבר יושבת על יד הפסתר, אצבעותיה מתופפות על דפי הפסנחר או העוגב או על מתרי הכנור וצלילי קודש הזלכים ובוקעים את אויר המולם. ואני סופג לתוכי נעימות נעלות רמנגינות נהדרות – יצירות המנוחה החדשות למצמוני למזמורי געים זמירות ישראל ומשירי המשוררים החל מביאליק וכלה במשוררים הצעירים שבימנו אלה. רגשי קודש ממלאים את כל ישותי ואני נכלה במשוררים הצעירים שבימנו אלה. רגשי קודש ממלאים את כל ישותי ואני נכלה במשוררים העוזרים שבימנו אלה. רגשי קודש ממלאים את כל ישותי ואני כל כך מורם ונעלה. עוד לא הספיקו לנמור את המזמור והנה שאלות מופנות אלי: השמעת את המנגינה החדשה על האונית המעפילים? ואת "אל יאוש"? ואת המנגינה השמעת את המנגינה החדשה על האונית המעפילים? ואת "אל יאוש"? ואת המנגינה משבה לשיר של הלמידתי מצובו אלה המעפילים? ואת הנומור והנה אלים השמעת את המנגינה החדשה על האונית המעפילים? ואת "אל יאוש"? ואת המנגינה מנות לשיר של תלמידתי מצובים בת עשר שבגימנזיה ביאליק ולא המחה לשונה. מנגינה ומבלי לחכות לתשובה מצידי שוב מהנה אותי מרוחה ונשמתה.

גם הרדיו הארצישראלי זכה את הקהל במנגינותיה הנהדרות לעית¥קרובות. את מטרת חייה מצאה בשרומה המסור לעמה בחור יוצרת מוסיקה ושירה עממית ואת כל כוחותיה הקדישה לתוכן חייה זה.

חבל על דאבדין ולא משתכחין. קומפוניסטית לאומית היתה בחלה וכזאת. תשאר בצרור החיים של עמנו לנצח.

משאלותי

בנוגע לצורה החצוניה בהדפסת המוסיקה שלי לתהלים קכ"ל (בשוב ה' את שיבת ציון)

העובדה שמלכת הולנד קשרה את שמה ביצירה עברית זו, משמשת הוכחה ברורה, שיש בזה הבעת אהדה לעם ישראל. המלכה יכלה להורות מבלי לקבל אח ההקרשה "ברצון רב" ומבלי להביע את "רבשי תורתה חעמוקים" על "המוסיקה היפה". חוץ צזה ירוע היחס האדיב של המלכה ליהורי ארצה. גם נציבי הולנד בחבר הלאומים היו חמיד ירידים נאמנים של המלכה ליהורי ארצה. גם נציבי הולנד בחבר הלאומים היו חמיד ירידים נאמנים ישראל. אנו מקוים, שאחרי הנצחון הסופי על הרשע, המלכה תבוא גם להבא לעזרת ישראל. יש קשר בורלי בין הבלוח של עם ישראל והגלות הנוכחית של המלכה. בכונה בחרתי במור מחנה ליום הולדתה המשים, שהיחה נאלצה לחבוב בלות, אח פרק חהלים קכ'ו – "שיבת ציון" כעין תקוה לגאולה קרובה. וכך רצוי לי מאד, שיתנו לתוים צורה חצונית יפה, מתאימה.

בשים לה לקדושת חהלים גם לנוצרים ושם המלכה גותן ליצירה כח מושך ופותח את הדלתיח גם לשכבות העלירנוח, אני הושבח, שיש סכוים סובים להפצח התוים על ידי חנריות לתרי נגינה גם בין לא-יהודים, אם נדאג לפרטום שפט כבון סקירוח או בקורת ע"י מבקרי מוסיקה בעתונות, נגינה בקונצרטים ע"י אמנים יהודים וכדומה, אפשר יהיה למכור באנגליה, אמריקה, אפריקה הדרומית מספר גדול של תוים.

וכראי להפיץ את היצירה בט בין לא-יהורים. רוקא בזמנים אלא, שצוררי היהורים מנהלים תעמולה בלתי מרוסנת נגרנו, יש צורך כפול ומכופל לרכוש ידידים בין הבוים. הנסיון למד, שבהובחות ובהגיון אין אנו מצליחים במלחמה נבר שנאת ישראל, שהיא אינה חלויה בהוכחות ובהגיון, אלא באימפוררבילים – הרקמה העדינה של דברים הנראים קטגי ערך, הנמצאים כמעם מתחת להכרה – הם הם המכרעים בחיים בימי שלום ועל אחת כמה וכמה מימים טרופים. מוסיקה תרבותיה-ערינה יכולה לקנות את הלב ויחד אמה את הידידות. במזסים מרחפים מוסיקה הרבותים המכרעים בחיים לחוב ויחד אמה את הידידות. במזסים אני רואה אחר האמצעים לתעמולה שק ם ה לחובתנו. יסוד הידידות הוא מכבוד. ידעו נא הגוים שרוח היצירה והבנין עודנו פועם בארץ ישראל. ירגישו הגוים, שיש לנו דבר-מה להניד להם, ואולי עוד פעם יצאו מציון עשרת רברות לעולם האומלל.אני מאמינה שעור פעם נתן לעולם צורה וכוון.

וכך אני מבקשת להדפיס את החוים לא בחוברת יחד עם יצירות אחרות, אלא לחוד על ניד טוב בבודל הרגיל לחוי נבינה. את הרף הראשון רצוי לקשם בשתי חמונות של "שיבח ציון" האחת – עחיקה מימי עזרא ונחמיה (אולי על הנושא "באחת ידו עושה במלאכה זאחת סחזקת בשלח") והשניה – מזמננו אנו. תמונוה מצליחות עלולות להכליט את המוסיקה. חוץ מזה את ההקדשת במקום בולס ושם המחברת בעברית ובאנגלית (מבלי לקצר את שסי הפרסי "עלי" ל-"ע". שמי באגלית הוא: על הרצו את שסי הפרסי "עלי" ל-"ע". שמי באגלית הוא: שני הדפים האמצעים ימלאר חוי-הנגינה. הדף הרביעי ישפש מקום למים בעברית שני הדפים האמצעים ימלאר חוי-הנגינה. הדף הרביעי ישפש מקום למלים בעברית אני מציעה להוטיף למילים העבריים גם את המבסא באותיות למיניות מחושב לדוברי אני מציעה להוטיף למילים העבריים גם את המבסא באותיות למיניות מחושב לדוברי

בשבילי היעתי מציעה לקבוע את דמי מחבר מהרוח הנקי או.תשלום מטוים לפי מספר התוים שנמכרו. ההון שהביאנו מחוץ לארץ אזל במשך השנים ואין לי הכנסות אחרות חוץ מהמוסיקה, ואני מבקשת להתחשב בזה.

עלי הלפרין, קריח ביאליק.

על אישירתה כל עלי חלפרין ז'ל.

נולדה בגדמגיה למשפחה אמירה ומכובדה וכרוב בגדה מעמדה קבלה חגוך בביוון ליברלי-גרמני, זר לגמרי ליהדוה. בעודה צעידה גתגלה בה כשרון למוסיקה. לאחר שהשהלבה בסקצע זה, קבלה סכיכה להוראה זברה. היתה בס מוסיעה כזמריה בקונצרטים בברלין ובערים אחרוה.

בשנה 1938 עלמה ארצה. מעבר קשה והסור היח זה בשבילה. סחוך השבקות סניסיה רבה רקשה החלה להשמהרר כן הקלשה הזרח – הגלומיה, לסדה עברית רספגה לתרכה את ערכי היהדות עד אשר סוף סוף מצאה את עצמה, גלתה בקרבה כוחות יצירה והמסדה כולה ליצירה מוסיקה עבריה דחיה ולאוסיה. אסרחה היחתו "הזסרה יוצרה את נססה העם רכהוה חומר חשוב לבניגון לקומסוזיציות יש ערך לאומי עד כמה שהן מחזקות ומעודדות את תרוח ומכטירות את האנשים לטעולות לאוסיות גדולות."

כדי להמצא במגע חי עם חילדית, אשר לא טעבו אה טעם הגלות, נחלה אח עניני המוסיקה בגן ילרים ולשדה זמרה וחוי נגינה בביה ספר חיכוני בחימה. בשבילם היחה יוצרת נעיטוה לשירים חדשים וגם לשירים שחוברו בבית חספר על ידי החלמידים עצפם. חיא חיתה מאושרה כמילדי הגן או הלמידי ביה הטפר היו מקבלים את יצירוחים בחתלחבות. הם – חילדים – היו בעיויה מהקרי המוסיקה האמחיים. מה גדולה היהה שמחתם בראומה לאחר שהביאה אח חשיר הקרשנן לגן הילדים (הסום נפל) כי הילדים סגרו אה הרלה בעדו ולא נחנו לדודה עללי לצאת אה הביה והבריחוה להמשיך בשיר החדש או כמחיו מקהלים את מניח על יד הכניסה בשיר מחמה זה.

סרף טרף חרבישה שפצאת את דרכה – תעודתה וכדי שתוכל לחבשימה ללא הערעות, החליפה ללכח לנחות. בעודת דוקמה את חרסי יצירותיה במטק מחיל חיית דבא הקץ לכל הכניותיה.

תיא חברה בתאלתה רבה נעימות לסירים של ביאליץ, מטרניחובסקי, יעקב כתן, משת שלבי, אביברור המאירי, ש. טלום, לרין קיפנים, אברתם ברוידש, ש. בס, י.ד.קמזרן, לרי בן אטיתי ועוד רבים. בה 45 חיתה במוחה, אם למלשה ילדים בניל בית ספר, גרה בקרית ביצליק (על יד חיפה).

מותה -- אבדה קטה למטפחתה וליטוב הארצישראלי בולו, אבל רוחה ימשיך. לחיות ביצירואיה המוסיקליות, וכת נסתה בעצמה לפני שנתים בערך את

ביטתה לשאלת המוסיקה תעברית

על מד סיק העברים לא ברים האמור ובתבו הרבת. אשאלה אם צריך ליצור סוסיקה עברית ארמיטראלים על רעע הצליל הסורתי או הטערבי, ואם צריך לפתח אותה על יטוד המרסיקה הדהים אר החילוגית עריין לא בפתרת, כמו כן בעיבה עומדת הטאלת, מה היא מוסיקה עברית טחורה וטח היא מסולת זרה.

™ עוני יודא, שלא נוכל לפחור אח חשאלוה האלו רק בדרך המדע והפחקר. בם לו הצלחנו בדרך נס למצא אה הכליט וגם אה חוי הנגינה, בהם חשתמטו הלויים בבית המקדש, טסופקה אני, אס נוכל לחזור ב מי שירי ז אל המוטיקה העתיקה. הרי מרסיקה נובעה מצליל הנפש, רנמטו של העם חיהודי נשהנחה בסטך אלפים סנוה הבלות בצורה יסודית, הטוטיקה ההיא, שלא התקדמה יאו עם חיי העת, לא תוכל להביע אה מצב תנפטי היו כי י.

ה ה ל ל ב: קכ"ר (בסוב ה" את שיבת ציון) מעוסיות טווזיטה להוד טלכותה רילהלמינה מלכה חולבר ליוס הולדתה הששיט, שהבבה בגלות.

מצעישון פשרטה רקלה להפיטה ושיועדה לשמוש ביחי בלי לווי בכלים. הלווי שיועד רק לזמרה אכנותית בקרגצוט. פבנה המוטיקה - שולישוגי. הלווי -- קופתוזיצית לקצמה שמתפקידה להכנים חיים וטבעיה לחסובה העמיקה -- התדישה על "שיבה צירך". וחנה הציור הטוטיקלי להכובה זו טנסכה הקוטמוניטטית עתכה.

המות מונות הונה היהון בימי עזרא ונחמיה מלפני כ-2500 שנה הוזרח עכשיו שוב כמפט מאותה האורה. "בסוב ה" את שיבת שיון היינו <u>כחולמים</u>". חשפות אצל היהודים אינה מתפרצת באורה בלהי סרוסנת כמו אצל עקעת אתרים, חיא עצורה, הצחוק מהול ברמעות, סבל הבלות עדיין לא נשכה, המועים עוד לא נרפצו, הארץ שוממה והעבודה העומרת להעשות ענקית, כמעט סקוברת את גבול חיכולת, לגדות חישנות התוספו עוד צרנה חדשות – ארצי-יעראליוה, והכל זאת: "הנדיל ה" לעשות עמנו, היינו ש מ חים."

כאז כן עתה. לדאבוננו הגלל מעטים הם שזכו לשיבת ציון, האחים ומצמיות בתמוניה: עשארו בגלות השוש והקטה, אין מבלם ניתן למישור, גדול תכאב על כל אלה הקרובים כל כך ללבנר, ומתוך הטמחה מתפרצת התפילה: משובה מ' את שביתיגו באפיקים בנגב!"

אנו באפיגים התוונה, בעתידנו וביערדנו, אני מאמינים באמונה שלמה, שתקומת ההפעוא עבור העבור ובמקומה מנוא חקומה חרשה של שירה וומרה: "הזורעים ברפוח ברנה יקצורו. הלוך ילך ובכה נושא משך חורע, ב ד א י ב ד א ברנה נושה מלומיתיו."

נ ה ע ל מוד קריה (אטא עיני אל החרים משיך יבוא עזרי) או ה ע

אנו עומוילם היום ממוך האבעות ענעית למען הערע וחווסט נגו עריצות פרועה, אכזריה והלהי מרוכנה, ולמרק החלים זה יש השיבוה בדולה היום המו בימיה הערומים בהיסכוריה השרומה של עם ישראל.

העם שיהודי היה הרצעון עיטר חיים מברוחיים על יסור חחופש אאצרק כחוק עליון לפי החורה הקרושה. בריגה חיהורים חיחת אי קטן בהוך עולם של עריצות, עברות, פראות ואסוגוה ספלות. מבעי הדבר שענאו את היחודים עפשת פות, קופץ האידיאליסחים האלה פיה פהוח מקור של סכנה המידית לעריצים, כמו פחלה מתרבקת. בעול העברות, מנוחה משכם, שויון וכזיות לכל טכבות חעם, הכנעה המלך עצמר לתוק, סואיאליות זכו' פגעו קשה במשער הקים או בעולם, שהתכסט רק על עברות וצור. מעלי לראושנינגו יהעשרה הדברות בוסלו עמוסים רק על עברות וצור. מעלוי את לראושנינגו הרברות בוסלו

לא פלא שהעם הקשן חזה היה שנוא על העריציל ולא פעם התנגש עם עריצים הוקים והכזרים, שבובתם היהה להשמיר ולחבר את היהודים ואה תורחם. אבל היהודים ידעו - ובאשך אלסים ששים הוכיחו גם לעולם - שבצרק ובמוסר יש כוח סבון, בלחי נראה, שלמת כוח אלוה, תעולה על כוח חורוע והברול, כוח מפועל לטרבת מצר הצורק גם בשורות האוים, כוח שסומו לנצח תמיר.

"רות והצלה יעסור ליהורים מקשום אחר ואת ובית אביך תאברו" (מבילת אסתר). ולאי שמרדכי עוד לא יכול לתצח א יך תכוא המצלה, אבל ירוע ידע שהחצלה בוא תכוא. הוא ירע גם כן, שמלה תכשהממים שלם באים לעזרת חעם, בומן שיש לחם האפטרות לעשות דבר תרק יבואו על ענשם. תהסטוריה חמיר חוזרת.

"אשא עיני אל תחרים מאין יבוא נזרי? זורי מעם ה' עושה שמים וארץ!" "אל יתן למום רגלך, אל יגום עומרך, חנה, לא ינום ולא משף יישן "שומר ישראלו" – אל תחשוב שמתשאש שאין אלוהים רומה מה שנעשה ומל החשוב עאלומים עיב את הצד הצודע – אותך, הוא תמיד נמצא על ידך ובלוח אותך כאלך: " ה' שומרך, ה' אלך על יד ימינך, יוםם השמט לא יכבה וירח הללה" הכוהגים אועדים לדובן וממדאים את העם: (התזמורה שותעה) ה' ה' י ש מ דך מכל די די ימור אות געם: להתומורה שותעה) הקחל עונה בלופי התומורה: "ה' יאמר אתרך במוד מעמה ועד ערלם!"

KONZERT-DIREKTION HANS ADLER, BERLIN W. 30
BECHSTEIN-SAAL Montag, den 21. November 1921, abends 8 Uhr:
Lieder - Abend
ELLY KORACH
Am Klavier; Fritz Lindemann Mitwirkung: Hermann Hopf (Cello)
 1. a) Pietà, Signore
2. Auf dem Strome ,
3. a) Sag' mir, ob das alles wahr ist b) Von Sonne und Meer Arthur Perleberg c) Tanderadei
 4. a) Warum im Traume kamst du nur b) Ständchen c) Das Vöglein d) Warum sind denn die Rosen so blass e) Ob heller Tag
Konzertflügel: C. Bechstein
Während der Vorträge bleiben die Saaltüren geschlossen

TEXTE 5

1. a) Pietà, Signore

Pietà, Signore, di me dolente, Signor, pietà! Se a te giunge mio pregar, Non mi punisca il tuo rigor! Meno severi, clementi ognora, Volgi i tuoi sguardi sopra di me! Non fia mai, che net l'inferno Sia dannato nel fuoco eterno dal tuo rigor!

Gran Diol giammai Sia dannato nel fuoco eterno dal tuo rigori Pietà, Signore, Signor, pietà di me dolente! Se a te giunge il mio pregare, Meno severi, clementi ognora, Volgi i tuoi sguardi, Deh, volgi i sguardi su me, Signorl

b) Nel cor più non mi sento

Nel cor più non mi sento Brillar la gioventu; Cagion del mio tormento Amor, sei colpa tu.

Mi pizzichi, mi stuzzichi Mi pungichi, mi mastichi; Che cosa è questo, ahimè? Pietà, pietà, pietà! Amore è un certo che Che disperar mi fal

c) Vergin tutt'amor

Vergine, tutto amor O madre di bontade, o madre pia, Ascolta, dolce Maria, La voce del peccator.

Il pianto suo ti muova, Glungano a te i suoi lamenti Suo duol, suoi tristi accenti Sente pietoso quel tuo cor.

d) Già il sole dal Gange

Già il sole dal Gange! Col raggio dorato Più chiaro sfavilla E terge ogni stilla Dell'alba, che piange. | Dipinge nel prato.

Ingemma ogni stelo E gli astri del cielo

2. Auf dem Strome

Ewig hin, thr Wonnelage! Hoffnungsleer verschallt die Klage Um das schöne Heimatland, Wo ich ihre Liebe fand.

Sieh', wie flicht der Strand vorüber Und wie drängt es mich hinäber, Zicht mit unnennbaren Banden An die Hütte dort zu landen,

In der Laube dort zu weilen; Doch des Stromes Wellen eilen Weiter ohne Rast und Ruh', --Führen mich dem Wollmeer zu.

Achl Bei ihrem milden Scheine Nannt' ich sie zuerst die Meine, Dort vielleicht, o trüstend Glück, Dort begegn' ich ihrem Blick! Relistab.

Ach, vor jener dunklen Wüste, Fern von jeder heitern Küste, Wo kein Eiland zu erschauen, O, wie fasst mich zitternd Grauen!

Wehmutstränen sanft zu bringen, Kann kein Lied zum Ufer dringen; Nur der Sturm weht kalt daher Durch das grau gehob'ne Meeri

Kann des Auges sehnend Schweifen Keine Uler mehr ergreifen, Nun so blick' ich zu den Sternen Dort in jench heiligen Fernen!

Nimm die letzten Abschiedsküsse, Und die wehenden, die Grüsse, Die ich noch an's Ufer sende, Eh dein Fuss sich scheidend wende!

Schon wird von des Sturmes Wogen Rasch der Nachen fortgezogen, Doch den tränendunkten Blick Zicht die Schnsucht stets zurück

Und so trägt mich denn die Welle Fort mit unerflehter Schnelle. Ach, schon ist die Flur entschwunden, Wo ich selig sie gefunden.

Sag' mir, ob das atles wahr ist, Liebster,	Ist es wahr, dass deine Liebe einsam
Sag' mir, ob das alles wahr ist.	Durch Zeit und Welten wanderte,
lst es wahr, dass meine Lippen süss sind	Auf der Suche nach mir?
Wie die aufspringende Knospe	Dass, da du mich endlich fandest,
Der ersten eingestandenen Liebe?	Dein letztes Schnen letzten Frieden fand
Erschauert die Erde wie eine Harfe in Liedern, Wenn meine Füsse sie berühren?	In meiner sanften Rede, in meinen Augen Und Lippen und flutenden Haaron?
Ist es wahr, dass die Tautroplen	Sag' mir, ob das alles wahr ist, Liebster,
Von den Augen der Nacht fallen, wenn ich mich zeige,	Sag' mir, ob das alles wahr ist.
Und dass das Morgenlicht froh ist,	<i>∓</i>
Wenn es meinen Körper rings einhüllt?	Rabingranath Tegore

Rabindranath Tegore.

b) Von Sonne und Meer

Lichtsommergrün,	Und hoch in der Mitte seine goldene Sonnel Deine, meine, unsere Sonne, Liebstel
Und in der Forne, wo sie aufhören, Das Meer — noch weiter, noch stiller Und über Wiesenland und Meer Noch weiter, noch stiller der blaue Himmel	Und ich liege flach im Gras Und auf leisen, weissen Flügeln Hebt es mich hin über die endlosen Wiesen, Ueber das endlose Meer, Hoch in den endlosen Himmel! Caesar Flaischlen.

c) Tanderadei

Komm, komm! wir wollen den Kuckuck	Und dann wollen wir dem Sonnenscheinchen nachgehen,
Fragen im Wald, der weiss es	Das dort mit den Rosen kichert.
Und mit den goldenen Ringeln spielen im Farnkraut.	Es soll uns den Weg zeigen
Aus den grossen machen wir uns Kronen	Und hinter den Föhren im roten Heidekraut
Und die kleinen, die steck' ich Dir alle	Huscheln wir uns zusammen, ganz eng und still
An die kleinen süssen Finger	Und lachen die alteWaldfrau aus, die uns suchen will
976 titus 1964 a 44	201 - TT T. S.

Und die blauen Glockenblumen läuten uns zur Hochzeit . : Niemand weiss es . . . nur der Kuckuck und die blauen Und die segen's niemand! (Glockenblumen . . .

Catsar Flaischlen.

4. a) Warum im Traume kamst Du nur

Warum im Traume kamst Du nur, Du fernes Liebehen, sug' mir dasl -Und da ich aus dem Schlafe fuhr, Von Tränen war das Kissen nosst Ach, lass' mich, - lass' mich, warum kamst Du nur!

Die lieben müden Aeugelein, -Der blonden Locken Sonnenschein, ---Die stolzen schönen Lippen dein, ---Du selbst, du warst im Traume mein! Doch bei des Tages erstem Strahl schwand alles, Und mit banger Qual hielt schwerer Alp das Herz bedrückt !

Warum im Traumo kamst Du nur, Du fernes Liebchen, sag' mir das! Und da ich aus dem Schlafe fuhr, ---Von Tränen war das Kissen nass; Ach, lass' mich, lass' mich, warum kamst Du nur! ---

Ged, von Mei

b) Ständchen

Morgenlüftehen, wohin ziehst Du, Linder Zephir, wohin flichst Du, Flücht'gem Tagesboten gieich? Sprich, wohin? Willst Du, Treuloser, entschweden, Sichst Du nicht vor Liebe beben Jedes Blatt und jeden Zweig?

Ziehst Du talwärts, wo die Toube Tief versteekt im dichten Laube Einer Silberweide ruht? Ziehst Du dahin? Suchst Du eine von den Rosen, Oder Schmetterling, den lasen Wachgeküsst von Tagesglut?

Morgenfüllichen, nicht gesäumet! Wieg' mein Liebehen, das noch Bring zu ihrem Lager auch (träumet, Waldesduft und Blütenregen Und ein Wörtchen meinetwegen, Hold und gart wie Lenzeshauch ! Edouard Turquetiz.

c) Das Vöglein

Sagt die Sultania zum kleinen Vogel: "Vögtein, hesser ist's doch, hier zu singen Auf dem Turm am Fenster der Suleika, Als zum fernen Westen Dich zu schwingen!

Sing' mir doch, du kleiner lustiger Geselle, Wie Du kamest über welte Meereswelle! Sag' mir doch, wie dort der Himmel blauet? Ob man dort so stolze Harems bauet?

Blühen dort wohl Rosen solcher Fülle? Welcher Schah nennt sein wohl solche Schöne, Wie sie birgt Suleika's Schleierhülle?" Und die Antwort geben Vögleins Töne: "Wecke nicht mir in der Brust die Traueri Frag' nicht, was im Westen ich geschen! Enge, enge ist mir Eures Harcms Maueri Meine Lieder kannst Du nimmermehr verstehen!

Freiheit ist's, was dort die Seele schnell Ihr in Banden hier Euch glücklich wähnet! Lass' mich zich'n! O lass' mich fliehen wieder: Freiheit ist die Schwester meiner Lieder!⁴ Mey.

d) Warum sind denn die Rosen so blass

Warum sind denn die Rosen so blass, Süsses Lieb, kannst Du sagen mir das? Warum sind denn den Veilehen im Gras Wie von Tränen die Acuglein ao nass?

Warum tönt mit so traurigen: Kiang Durch die Lütte der Lerchengesang? Warum weht durch die Bäume der Wind Als ob klagende Stimmen es sind? Warum scheint denn die Sonne so kelt Und verdrassen herab auf den Wald? Warum ist denn die Erde so grau Und so öde, wohin ich nur schau'?

Und warum ist mir selbst denn so weh? Warum alles in Tränen ich seh'? Sprich warum, süsses Liebehen, o sprich, Warum hast Du verlassen mich, warum?

e) Ob heller Tag

Ob heller Tag oder Stille der Nächte, Ob nur ein Traum, ob das Leben drängt mich, Allwärts mir folget, mein Sein ganz erfüllend, Nur ein Gedanke, der Ruf höh'rer Mächte, Stets nur an dich, stets nur an dich! Mil ihm nicht furchtbar Vergang'nes mir scheinet; Regt doch im Herzen erneut Liebe sich . . . . Glaube und Holfnung, begeisterte Sänge, Was in der Seele sich Hohes vereinet, Alles durch dich, ja, alles durch dich i

Ob meine Tage ob heiter, ob tribe Ob ich bald ende, verderbend seibst mich, Eins weizs ich nur, dass doch stets bis zum Tode Alle Gedanken, die Sänge, die Liebe – Stets nur für dich, stets nur für dich! Gedicht von

Gedicht von A. Apuchlin. Deutsch von Y. v. Kranold.

Elly Korach

Borlin-Wilmersdorf Nassauische-Str.3.

Konzort- und Oratoriensängerin.

Sopran.

Tol.Pfalzburg 1604.

Kritiken.

Noue Berliner-Zeitung:

Im Bechsteinsaal machte man die Bekanntschaft einer be-Jabten, jungen Sängerin: Elly K o r a c h hat ein kräftiges, bildungsfähiges Material, das dabei von weichem, sympathischem Timbre ist. Auch musikalisch ist warmes Empfinden vorhanden, insbesondere weiss Fräulein Korach den dramatischen Höhepunkt eines Liedes mit Temperament herauszu heben.

Berlinor Börsonzeitung:

Tieferes Empfinden und musikalische Intelligenz, die sie befähigen, den Inhalt eines Liedes voll zu erschöpfen,bewies Elly K o r a c h doren Sopran besonders in der Höhe, Fülle und Wohlklang aufweist, den Licern von Peter Cornelius und Richard Wagner.

Berliner Tageblatt:

Elly K o r a c h bosticht durch ihren leidenschaftlichen Vortrag.

Berlinor Morgonpost:

Ein feiner Gefühl bewies Elly K o r a c h in ihrem Konzert im Bechsteinsaal. Am Anfang ihres Programms standen Gesänge von Stradella, Paesiello, Durante und Scarlatti. Die italienische Ausspräche der Künstlerjäst klar und deutlich.

Der Reichsbote: Elly Korach hat Singetalent.

Ostproussische Zeitung:

In einem ebenso modern wie geschmackvoll zusammengestellten Programm bewies Elly K o'r a'c'h ausgezeichnete Technik u. vor allem vorzügliche Vortragsgabe.

Königsborger Allgomoine Zeitung:

1)Elly K o r a c h's Debut war nicht ohne nachhaltigen Erfolg. Das Programs bot ihrem guten vollentwickelten Organ Gelegenheit, sich in allen Stimmlagen zu bewähren.Hinzu kam gin sus gezeichneter Vortrag.

Tionigstery J. 18. 11. 1924 at. Mittel-Tragherin 57. Uni Galanglaformi med Svergenhjungarin triestani Wilig Horach, enofugufa bi mid in Kanigsbirg Haximinterrife Jul mufrent for Hjulgufa bi mid in Kanigsbirg Haximinterrife genviermen. Mufrent for guteren Johnegffentimmer bei meher Jeifigen Georghungeren met Gefungleformi Arma Mallan - mi Milaber 1. J. menforban - fal trueilain Korach, men fief mi dar istbylisting go revealler men, bu Harmin bring unpressed bai mir alifyrum more met his ges ofers above if may Berlin in Friffuhr 1916 fortgefahl. Lefami fir Stanir und Junemen Motglin D.C. Hintonarbant Sulptar suchingther or Marfillefor.

Berlin Wilmersdorf im Dezember 1924.

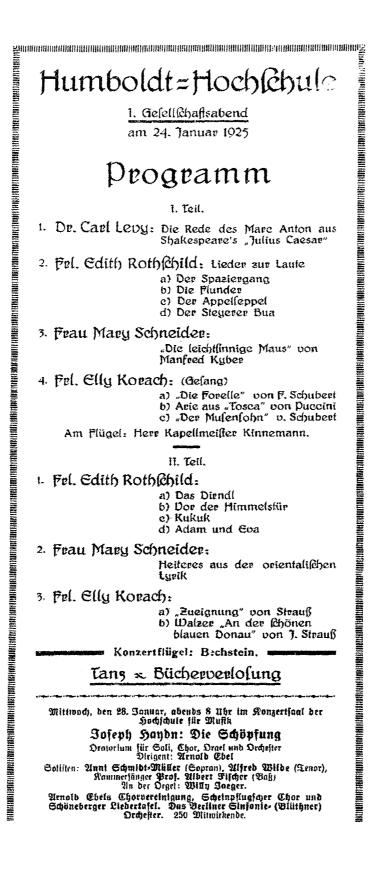
Ich bestätige hiermit gern, dass ich mit Fräulein EllY Korach längere Zeit korrepetiert habe. Wir arbeiteten verschiedene Konzertprogramme aus und studierten auch Opernpartien.

Ich begleitete Fräulein Korach an mehreren Konzertabenden in Berlin und anderen Orten.

Herthe Fronnenn, Siemistin

B:rlin Wilmersdorf Nassauischestr. 25.

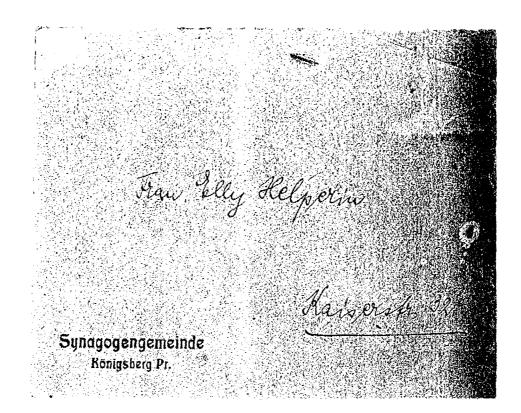
LT SCHUSTERMAN **'GSNACHRICHTEN-BUREAU** RLIN SO. 16, RUNGESTR. 22-24. ung: Bêrliner Morgenpost Adresses Berlin Datum: Ein feines Gefühl bewies Elly Rorach in hrem Konzert im Bechstein-Saal. Am Ansang ihres Programms standen Gesänge von Stradella, Paisiello, Durante, Scarlatti. Die italienijde Aussprache der Künstlerin ist flar und deutlich, die Stimmbildung zeigt aber noch einige Schwächen: bei unvorsichtigem Ansah tremoliert der Ton, und man hört Neben+ geräusche, kleine Fehler, die sicher leicht zu befeitigen find.

Frl. Elly K o r a c h, Berlin-Wilmersdorf, Nasseuische-Strasse 3 wohnhaft, habe ich von Mai 1916 - Mai 1922 Gesangunterricht erteilt.

Berlin, den 26 November 1924.

Hertladehulow.

Synagogen-Gemeinde

Königsberg Pr. 1, den 12, 12, 1935 Lindenstraße 11-12

Posischeckkonto: Königsberg 2257 Bankkonto: Deutsche Bank und Disconto-Gesetlschalt Fillale Königsberg Fernsprecher Nr. 41388

Togebuch-Nr. 1157/35736.

hier Kaiserstr. 32

Sehr geehrte gnädige Frau !

Frau

Wir gestatten uns, Ihnen für Ihre Mitwirkung bei unserm letzten Gemeindsabend unsern verbindlichsten Dank :uszusprechen.

Eelperin

Der Vorgtend der Synagogengemeinde.

N rogram of Social Events and Entertainments Nogramm ber wegeschenen Unterhaltungen alestine Shipping Co.

אטה זהל אבובי רב התתל: א. לחדע S. S. , TEL-AVIV ", Capi. A. Leidig
Montag, 30. März 1936 Beginn 21 Uhr
ABEND-VERANSTALTUNG zu Gunsten des Keren Kajemeth Lejisrael (Jüdischer Nationalfond)
3. Malachim iwrim, Marsch Sonnenschein Gespielt von der Schiffskapelle
2. Zwei bebraische Lieder Vorgetr. von der Jugendaliyah Kirjath Anawim
 3. a) Kaddisch J. Engel (Hebraisch) b) Canta pe me E. de Curtis(Italienisch) c) Rosinkes m. Mandeln N.Duday(Jiddisch) d) Mattinata L. Leoncavallo (Italienisch Gesungen v Mordechai Roth Tenor Felicia Roth-Tennenbaum am Klavier
 4. Hen Faywlowscz Ausprache hebraisch
5. a Zur mischelo achalmur Trad. Melodie v. Schmulowitz Tonsatz v. Ed. Bimbaum b Apu scharim w'olim Text v. Jacob Cahan Tonsatz v. Elly Helperin c Schalom alechem jehudi Tonsatz v. Elly Helperin Gesung. v. Frau Elly Helperin Mezzo-Sopran
6. Herr Samuel Fishman Ansprache Jiddisch
7. a Zwei alte sephardische Lieder b A Marie - Lize Cacchini c Plaisir d'Amour Martini Gesang des Herrn Maurice Benharoche Solist des Concerts Pasdeloup Paris
8. Herr Dr. Foinberg Ansprache
9. a Arie der Dalila C. Saint - Saens b Habanera aus "Carmen" G. Bizet Gesung. v. Fran Elly Helperin Mezzo-Sopran
10. Lied auf die Tel Aviv
Vorgetr. von d. Jugendaliyah Kirjath Anawim 11. Finale Schiffs Orcheste

" בית יטראל, אגרד למען הרת והתרבות", חיפה. נטפי תרברת עממיים במרצאי שבת, כאולם קובלסקי, רח׳ הרצל .67 תכנית הקרבצרט טל המזמרת עללי הלפרין Ι תכשרה מוזיקלית: עללי הלפרין ש עם ישראל חל (טלר עממי) אנו שרים ועולים (יעקב כהן) אומרים ישנה ארץ (ש. צ׳רניכובסקי) שלום עליכם יהודי (שיר עממי) מנגינה מאת י, אנגל תכשרה מוזיקלית: עללי הלפרין TT סיר העולים (יאיר כן טלום) אין זו אגדה (אהרון פישקין) מנגינה מאת עללי הלפריץ Ħ 63 11 47 הקדושת... (רארכן הורכיץ) האדם וכוכבו (""" 4 Ħ Ħ 11 ţi 61 11 ובעיר ירושלים (י,ד. קמזון) tí Ħ Ħ провл TIT Lieder von Schubert Die Forelle.-Gretchen am Spinnrad.-Staendchen.-Wohin ?- An die Musik. - Seligkeit. IV. Lieder von Brahms Vergebliches Steendchen. - Der Gang zum Liebchen. - Staendchen. -Minnelied. - O liebliche Wangen. -Ψ. Arie d. Dalila, aus Samson u. Dalila von Samt Saens Habanera, aus Carmen von Bizet ុមមួ גב' לוסטה קריסטל. הפסבתר וההרמוניים ------בשעת הזמרה דלמוח האולם תהיינה סגורות. אסור בהחלם לעשן.

Waerend der Vortraege bleiben die Tueren geschlossen.Rauchen streng verboten.

תיפה, חזר הכרמל, רחוב הרצל לא יום, 1937 - 2 - 5 עבית ישראל" אגוד למען הדת והתרבות חיפה

Sehr geehrte Frau Helperin,

Ich möchte Ihnen gern noch einmal auf diesem W_cge, sowohl im Mamen unserer Vereinigung wie auch in meinem eigenen,für den schönen Abend danken,den Sie uns im Rahmen unserer Kulturveranstaltungen gegeben haben. Der volle Saal und der lebhafte Beifall haben Ihnen gezeigt,welches Echo Ihr Gesang bei den Hörern fand. Für uns war es eine besondere Freude, hebräische Lieder in Ihrer Bearbeitung zu hören und deshelb in einer besonders zu Herzen gehenden W_eise. Wir konnten auch die Freude des Dichters mitempfinden,der zum erten Mal eine Werk von sich öffentlich hörte.

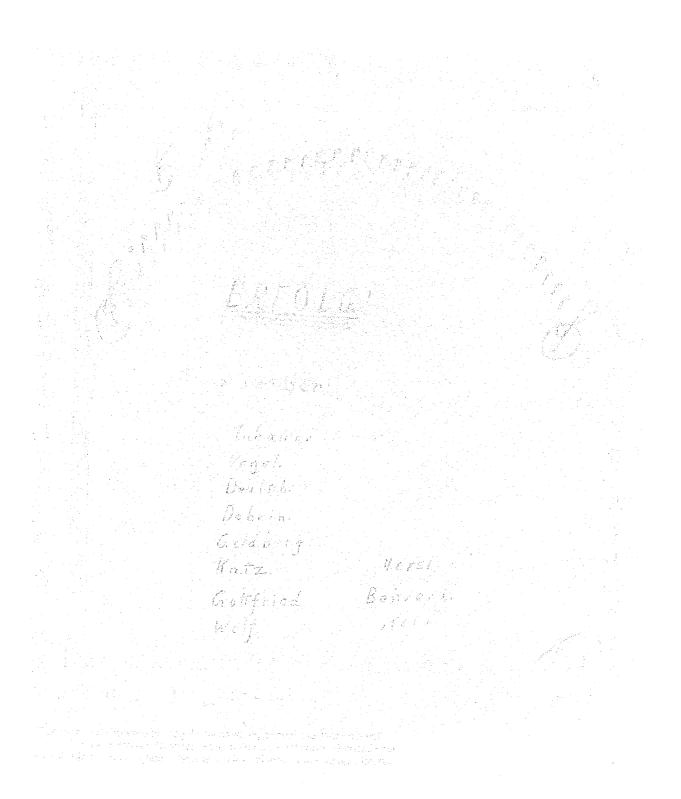
Ich bin überzeugt, dass auch Sie das Gefühl haben, mit Ihrem Abend dem Werke er Volkskultur - dem unsere flestrebungen gewidmet sind -einen wichtigen Dienst geleistet zu haben.

Mit ergebenem Gruss

SWORK.

אנין האסרן הנכינה אי אבקט אוואו, אקבא לא היא את מוכתנו היאוקה באר יבוצבו המסורה טגפטרה או הצאמת העריה הטאת כא אני מרטה ל אהייא את היוצאי ביא התרגואים המונאחים טא כק יכה. אני ביצאי מתאחן מביק לביצה בטאת זה ואכן תכור ל אחריק את היואון.

21 1122 A. Mis

כל חומר הנשף הוא מיצירותיו של בעל היובל

קונפרסיה: א. דונה

בעל היובל אל הקהל מ. מרגלית הקראה: בית ספר לאינסליגנציה. אלי הלפרין זמרה: . . מנגזבה אלי הלפרין ירוטלים . ע"י הפיסהרמוניה: פ. וקסלר אל תבשקיבי. . . . מנגינה אלי הלפרין . ע"י הפסנתר: א. וולף ומרה : א. אוחרומובסקי בן הצער . . . . . . מנגינה ג. גראר . מנגינה י. מילט מזרח . . . . ירושלים . . . . . . מנגלנה מ. רפופורט אדיר איירס מנגינה אביגרור המאירי מעובד ע"י קרוסמן ע"י הפסגתר: א. ברגשטין א. דונת וז. ברלינסקי מר קילינץ ומר דראפי.

הפסקה

1.

- - ---

בתיחה:

(הטעמה): המשיח ... כלבגו "הקטור" ... ... מ"רכם ותם" מ"רקומקוס" – על שאלות לוהטות (מכם: א. דונט, הם: ז. ברלינסקי)

פכח ליפובצקי הרצאה על בעל היובל ברכות באי כח מוסדות התרבות יוכבד טראוב ומרה: ירושלים . . . מנגינה עממית מעובד ע"י מ. ביק חלוץ . . מנגינה מאת גורוכוב מעובד ע"י מ. ביק ע"י הפסנתר: א. ברנשטין מרים ברגשטין-כהן הקראה:

na an ann an Anna Anna Anna Anna Anna Anna Anna Anna An

ארנולד צווייג

139

למאחרים אין כניסה אלא בהפסקות

• השירים נאלת שיורן ע"י רדיו ירושלים

אטור לעשן באולם-

4-1. --- גם חרשנו נו) מי הוא זה ל 5) שיר השומרים ו) אל תנשקיני 18) בשם טוב 62) הילד והפטיש הועת הכוכבים (6* 2 • ללא מלים פו) ארץ מולדת 13) פרפר שבוי 2) הזרקור נ) לילה בכפר 8) ל באס 4) ירושלים (20 מסמר הירדן • 14) אני רוצה לנסוע (21) רנל הרקיע ובעיר ירושלים (15 9) הקרושת וו) למפלסי נתיבות נוס) ילד ביורעאל

על יד ההרמוניון: ראול וקסלר a٠ 2,

על יד הפסנתר: אהרון כהוא

וו בפברואר 1939/

כל המנגינות מיצירות הומרית

בשעה 8 בערב באולם יביתנו>

שיערך במוצאי שכתי

הקונצרמ ЛЪ של

הזמרית והקומפוניסטית

: "1002 כרמיס כניסה C4X שורה....

ההסחדרות הכללית של העובדים העברים בארץיישראל מועצת פועלי חיפה ועדת התרבות

Document #33

ו. אל תבשקיני (אביגרור הפאירי)

ישילי אפי אמ שרה בקכר: שנשיקת פייטדשה בושר בפיז אל תנשקיניי יתומה שרועה: כי קרוש אניי

ישרלי בוףי המגול אנדות למזרחי לגנבי לצפון וים-– אל תנשקיניי יתומה פרועה: מתכים לי סםי

יש־לי עסי עם אומלל וקדוש-הכואב וחולםי מתישח ורן, אל תבשקיניי יתומת סרועתי פן אפות בלא־זמן.

2. ללא מלים (יאיר בן סלס)

שורי־נא לי שורי לי שור אניביי שור צלולוטי ללא מלוםי שור השורים!

> שיר עינים היטדות: שפתותים יוקדות: שירי־נא לי, שירי לי שיר אכיביי:

שירי־נא לי שירי לי. שיר הר המורן שיר הלפרי שיר הוהרי שיר האורן

זך ירחי הור הלילי. כך וריחי סוד הצליי שבילי טוי צלילי רוי הר לבי והר לבךי ביל נסשי וניל נסשךייי שיריינא לי שירייי מאז ואברכךיי

ני לילה בכפר (יגאל הורביק)

לילה- ירח נים ולא נים: מעל ברקיע תולחים עננים:

רוח נושבת. קורץ לו כוכב. פושמה ועוברת שירה במוחבי

על זהר ויסי-חיים וחנם-שירה וריגת נפלאים המיגם-

כפרי רב ההדרי בפרי רב ההודו מה טוב מה לפרוחי מה סוב מה להיוחו

> לילהי ירחי הולפיס ענניםי בים הרגן נעורים מואניסי

ירושלים (אביגדור הבאירי)

מעל פסגה הר הצופים אשתתוה לך אמים מעל פסגת הר הצופים שלום לךי ירושלים! מאה דורות הלסתי עליך. לוכות לראות באור פניך... ירושלים, ירושלים. האירי מניך לבנךו ירושלים, ירושלים. מחרכותיך אלגרו מדל פסגת הר הגוסיס שלום לך, ירושלים! אלפי גולים מקצות כל תכל נושאים אליך עינים. באלפי ברכות היי ברוכה-מקרס מלךי ציר מלוכהו ירושלים, ירושלים, אני לא אונו מפהד ירושלים, ירושלים, יכוא המקיחי יכואו

-5 שיר השומרים (לוי בן-אפתי) (שיר שפי)

> מבקר עד ערבי מלילה תד יוםי נשמר בלי הרך כקר ובחטי נשמר בלי הרף

> פסשע איםי מהרבי מסרףי את עין-השלום-

ייי הכוכבים (ה. נ. ביאליק) (סייי פרס)

הלבנה תשמר על כוכביה. כרועה על עדרו בעין פקוחה-

ישןי אפרוחיי על ידך אסאי ליל שלום לך ושנח מנוחהי

מלאך מוב יפרס עליך כנסיו ותלופות רעים אל יבהלוך-

י*י* **הזרקור** (איש עמיאל)

בלילה יש עין פקותה. על הכפרי צופה היאי שומרת בגיא ובהרי

פה ילד ינותי שמיל ישת השלו ופה יישן גברי אכר שבת־עסלי

רואה היא העין זו עין־המשמר-וחרש תגית פעבר להרי

צר־עין וומם שם באסלי ברסי-לעקור כל נטוע: העץ עם הפריי

להצית כל יבולי לשלוח גם חק -ובא הורקור ולרשע שם קקי

רעי עין בלילה פקוחה על הכסרי בוערתי שומרת – כלסי הסדברי

8-לב אם (יעקב כהן) (ייר ערש)

פ-הקדרשה (ראובן הורביץ)

כעני על דלתך רשקתיי גרבה מלככך בקשתיי פרוריימה זרקתי לביי במאיאהכהי הכל לקטי

לבכך ובוע מנעת: קודשי גבהי אמרתו ובליל–לא ידעת–אני עדי--לבכך לרומה מתחת לנר ולאחר!--

> יוט ילר ביורעאל (מאיר אילי) (פיר לכמ)

> > ילד כי יולד פה לא יהיה ענף גדוע אשר באפם שרש לכל רוח ינועי

ילד זה על סלעים אלה כבן-חורים ידלגי כמוהם איתן ישב ללא זיוי

בן כי יולד שה יהיה שלת זריה נחירי אפו יבתיגו טרורי רנכי

כן כי יולד פה גישב לערי כי כבית תהיה לו זו הארטהי

ווי מי הוא זה? (יעקב כהן)

מי זה באז אל אבאז ילד־חן – ברוך הבאז ילד־חן, לו שתי עינים כוכבים, כוכבי שמים, ציצי־כסף – אצבעות, כת קטנות וכה נאות, והסה – כל־כך יסהז מי ולמי הוא ילד זה! לי אך לי הוא ילד זה!

42 הילד והפטיש (ש. קלום) אמץ שרירי בלבביי הכון לטעל-ליל ריום. הולם שמיש: כי מתר אתה גדולו כים במרבוסי אני דופקי **מטישי**י אכי קורא: "ລາລກ לחיים រានទា ការ אתה יוצאי מלביז שרוי כאמל אני דומקי-העולם – אני אומר: היה מאירו כמעוף צסור היה אים ו הומן עוברי

.21

דגל הרקיע

(ישראל אפרת)

נסתובד לפר מננינה בהתקיהם)

אסכב לם בירק השרה

שם בתכלת עבים לבנים

כמו מפרשים זכים נעים.

אשכב דם ומתאם נדמה:

דגל עברי - הרשיעו

רבל כחלרולבן טנסנף

על היקום השב לתחיה-

אכן סוב כך: כל הדגלים-

קרועי הרבי שבולי דמים,

סרש אל על כל העולם

נם ישראלי דגל תמים.

מביש הווה בשמים.

.18

שיר הגשם

(03.2)

(שיר לפני)

נעם פובי

רר וסטוף

יהי לכל

פת לאכול

כל בקעה והרי

תנובה עם ברי

מנה נאי אלי

כי אין כת עוד

כי עיפו מאדי

מרי וצלי

לתובדי

לגורדי

הקל עול

מני כלי

פתושב וגר-

גשם פובי

ייך ושמוףי אל נא תאחדי

-19

ארץ־מולדת

(עפרה)

(שיר עםפי)

ארק־טולדתי עודןי צעירהי

הכלת־שמיך רוצפת שירה.

אם היד רועדתי הרגל כושלהי

מה לך הועיד העתידו

ים את הופיך נוליטי

עוד שבע נקומה ונלךי

ישתר דרכנו יברף.

בקול רעם בשסיםי

קול חוצב להבותי

קול קורא מירושלים:

חושו לארץ האבותי

לירדוי לירדן אַמיוי

עשו מקורות מעברות.

סקום נהר פלגיו יהטיו

בירדן --- שם משמרתנון

העמירו שם משמרות.

חרב לה׳ ולארצנוי

הרוה ישיר לנו שיר גאולה

.20

משמר הירדן

(אימבר)

(יעיד עמייי)

·15

ובעיר ירושלים

(יי די קמוון)

(שיר קשמי)

ובעיר ירושלים

ים שער של והבי

ומלאך מן השמים

על משמרתו זה אלפים

•16

(אי תלמי)

למפלסי נתיבות בגלים סוערים.

לבזים לפחדים ולאימי התהום-

לגוברים על מכשול כפנים גוהריסי

ากระ

לעושים במלאכהי לנושאים בצמלי

לרורכים בגאוז על נתשול ועל גלי

לכרבקים את הים למולרת לאם-

שלוהי

•17

גם חרשנוי גם זרענוי

אכל לא קצרנו…

(מי לוין-סיתנים)

אוי נאכוי

מה שקרה ייי

עובר הרוק.

תריסי זרימי

יורה הסקה-

היתה נביטהי

העל הריה-

צכתה חסה-

צמחו קניטי

צטחר עלים.

ושמש הוהיב

ים שבלים.

וכל שבולת

סיה עובד

ראש מרכינה.

לקצר ברינה.

קוה לקצר --

אך לא זכה …

בשדה ברכהו

ראר הסרה:

שחורי מרוך...

ואפר נפאר-

רטום דרוך א

עומד עוברי

בוכה בדממה...

אך קול עולה

אקא מחרשתי

רתום השורים: אשיב לך

מאה שערים!

מן ארמה:

ສກ່ອອ ເສ

והטטן על חלוצי היםן

למפלסי נתיבות

הוא נצב יום ולילי

ער תקוב ירושליםי

תשובי תגאלי

בשער לא נצבי

142

•13 פרפר שבוי (יעקב כהן)

ילדי ילדי ילד סובי הרףינאי הנחי עלבו לא כלירע לך עשיתי. לא חסאתיי לא צויתיי וסדוע תענגי ? אנאי רחסרנאי שלחני אל כני ואל פרחי ---יום אחר אני רק חיי -פרפר־תמדי אל תיראנ לא אעשה לך כל רעי

אם שלה אותך שביתי. פנותך הן לא רציתי. רק משהק מעם הוא-סלה ליו ועתה היה מכורך ליי עוף לך חפשי ושמה -14

ביומך סצר כליכךו אני רוצה לנסע

(יי די קמוון)

אני רוצה לנסע

אל הרי גלבעי

אל עמק יזרצאלי

לחרים שם ולורעי

לפגות וגם לנלע,

אני רוצה לנסע

אל הר' הגלבעי

אל צמק יורעאלי

קרית ביאליק, רחוב קרן הקימת 5

מורה לזמרה מוסמכת

<mark>עָלִי הֶלְפֵרִי</mark>ן

אפשר להשיג אצל הקומפוניסטית

חוי הנגינה לשירים אלה (גם למקהלה)

WAADATH HATARBUTH KIRYATH BIALIK

Sonnabend, 11.3.39, 8.30 Uhr im Saale der "Ahava" <u>LIEDER - und ARIEN - ABEND</u> der Sängerin u. Komponistin ELLY HELPERIN

Aus dem Programm:

- <u>Hebräische Lieder</u> eigener Komposition, Lieder von Prof. Efr. Abileah und H. Hurtig.
- 2) <u>Arien</u> aus "CARMEN", "TOSCA" und "SAMSON UND DALILA"

am Klavier: Ahron Eohane

Eintritt: 30 mls. Textprogramme: 5 mls.

матала оконстатирание на на на программи и торија (1996) Матала се программи на программи и программи и торија (1996)

Karten im Vorverkauf im Klosk Rosental und an der Abendkasse.

Das Rauchen im Saale ist strengstens verboten. רעדת התרבות קרית ביאליק

קרית ביאליק באולם " אהבה" מוצ"ש 11.3.39 בשעה 8 וחצי בערב נ ש ף ז מ ר ה

של הומרית והקומפוניסטית

עלי הלפרין

: 1))))

- א) שירים עבריים במנגינות של
   הזמרית, של הפרופ. א. אבילאה
   ושל ה. הורטיג.
- ב) אריות מצח האופרות: "קרמן" --ייטרטקה" - יישמערן וידלילה"

על יד הפסנטר: אהרוך כהנא

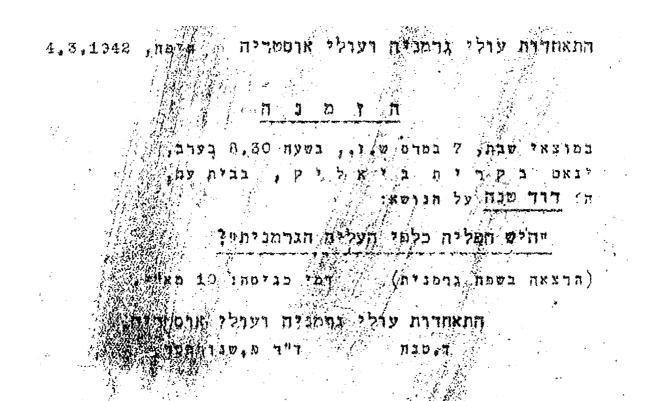
דמי כניסה: 30 מיל

חכנית עם המקסטים של השירים 5 מיל

כרטיסים במכירה מוקדמת אצל "קיוסק רוזנטל" (ע"י הכניסה לקרית ביאליק) ובערב הקונצרט על יד הקפה.

לעסי באולם אסור בהחלט!

Vervielfältigung: G. Markowicz, Kir. Bialik, Henr. Szoldstr. 8 הכפלה: ג. מרקוביץ, קריח ביאליק, רח' הנריאטה סולר 8

Binlalung

An Schabath, len 7.Maers, stenle 3,30 Uhr spricht in Kirjath Bialik im Beth Am Herr David Tanne ucher:

"Gibt es sine Zuruscksstzung len deutschen Alijah im Jischuw "?

Der Vortrag wilf in Acutscher Streche gehalten. Fintritt: 10 mile.

> HITACHDUFH OLEJ GERMANIA WICLEJ AUST. P J.Janne J.P.J.Schnurnacher

מחלקת דיזראר והמלגרף. שרות ההפצה כאלחוט של מלשתינה (איי).

> דרך ממילא ירושלים

טלפון מסזר 877 טלגרטות BROADCASTS JERUSALEM

1937 בינואר 1937

בחשובה נא להוכיר משור 88/2

בברתי היקרה,

בתשוכה לסכתכך מ־ 25 ביגואר קנני סתכבר לחוריעך שאחיה בחימה ב"4 בפברואר ואכקשך להתקשר אתי כין 3"4 אחחיצ בסלון גיון", הדר הכרמל.

ככבוד הב, (INILO.) בשם מנהל התכניות

לככוד בכי אלי הלפרין, מ. ד. 783, חיפת

Department of Pests and Telegraphs. Palestine Broadcasting Service. Mamillah Road Joursalem.

Telephone No XXX 4,388 Telephone & Brondeuste, Jornarteau In orphy planse quote No. B. **93.** (

يتبه عليم وعد

17th January 1939

Dear Madam,

In reply to your letter addressed to Mr. Goldstein, I very much regret to inform you that we are not able to transmit a concert from Haifa. Should you however be interested to participate in our Studio programmes as a vocalist I shall be glad to invite you for an audition.

Your music is herewith returned to you with many thanks. I was very glad to learn that you appreciated Mr. Goldstein interpretation of your songs.

Yours faithfully,

1 Salomon

for A/DIRECTOR OF PROGRAMMES.

Miss Elly Helperin, P.O.Box 783, Haifa. 917 (h) .n.s

מחלקת הדאר והמלגרף של פלשתינה ואיז שרות ההפצה עיי האלחומ של פלשתינה (איי). ,0198171 4-18-הנני מתכבד לאשר את קבלת מכתבו מיום JINIGIG 272 11.12.40

ולהוזיע שתשומת לב נתנת לדבר זה.

בכבוד רבי לכי ידלי הלפרין ליי אוגהל התכניות

שרות רדיו פלשחינה (אי׳) רחוב סליפנדה ירוטלים ארוטלים אריד ברצמבר, 1940 גנגי מחויר לך בחודה אח עיריך נמקוה, כי נהנית מן הכצוע באותה המרה אשר נהנו ממנו המנננים / כ ל אכים גחויי עברך הנאמן

Mo.)

במס מג הל זהת וה.

לכבוד גב' עלי חלפרין.

קרית ביאליק, 31/12/40

לכבור האדון קרל סלומון, שרות ודיו פלשמינה (א"י) ירושלים, בח"טליטנדה.

אררני הנכבר,

קבלתי את מכתבך מיום 27 ה.ד. - מתנכה 7/6/ב - יחד עם תוי הנגינה. בספוק דב קראתי, שהמנגנים והזמרים נחנו מהיצירות בתכנית חנכה.

חגי מורה מאר לך על חבצרע המזוויד ומניסטת למסור את תודחי למנגניט ולזמרים, בם מר אפרים בולדסטין שר את ה-"סביבון" בפנח הנוער בירם 25/12/40 לשביעת רצוני אמלאה. הצמערתי רק שלא מטרו לעתונות אה שמי (וזה כבר בפעם השלישית), אחרת היו מוכירים בבקורת לא רק את היצירות אלא בם את שמי.

על ההשתרליוחיך האישים אבל "אבורה "אקרם" אבי מודה לך מאד ומקוה שהענין בקרוב יסורר.

בנובע לקוסתוזיציה לתחלים יז"ן שתקצטתי להוד מלכוחה וילחלמינה כלמו חוד מלכוחה.

ສາ າາສຸລຸສ

שרות הרדיו פלשתינה (א"י) רחוב מלימנדה ירושלים ירושלים ארב ארגער, 1941 פ בינואר, 1941 ג.ג. ג.ג. ג.ג. ג.ג. בדצמבר לדאבוני לא נוכל לחת חהג בשנה הבא, אך ללא פפק החג בשנה הבא, אך ללא פפק ג.ב נלי חלפרין. גב עלי חלפרין.

עלי הלפריץ 19/1/41 קריה ביאליק, רחוב קרן הקיפה, 5

שדרת הרדיר פלשתינה (איי), כבתל התכביות, זרושלים, רחוב מליסנדת.

הספו: 16/3 ב/6/ב

. 2. X

במתאם לסבתבי מיום 16/1/41 אני מתפבדת להעביר לכם בצרוף שני שירי ט'ו בשבת למקחלה בארבעה קולות ובלווי של תוטורת. השירים הם: אל השרה (המלים מאת לוין קיפניש) ט'ו בשבט (המלים מאת ש. שלום) אם יהיה צורך להוסיף איזת בלים, נא לעצות זאת לפי דעתכם. בלולי בפסנתר אפשר להטתמש בשירים גם בפנת הנער. נא ל ה ז ד י ע נ י אם התומר מתאים לתכניתכם.

בכבוד רב

קרית ביאליק, 27/1/41

שרות הרדיו פלשתינה (איי), מנהל התכניות,

יררטליט, רחוב מליטנדה.

3/6/3 :00100

. 3 . 8

ביום 19 ח.ז. שלחתי לכם תוי נבינה לשני שירי ס"ר בשבס מעוברים למקהלה בארבעה קולות ובלווי להזמורת:

א) אל השדה (המלים מאת לוין קיפניס)

ב) ש"ו בשבש (המלים מאת ש. שלום) בקשתי להודיכני, אם היצירות מתאיפות לתכניתכם, אבל עד עכשיו לא קבלתי תשובה. כיון שאחם עונים תמיד בלי שהות, אני מודענה, אם התוים הגיעו לירכם. שלחתי בדאר בסכתב פשום. אני מקוה להשובתכם

בכבוד רב

nucr

לכבור שרות החפצת באלחום של פלשקינה (א'י) ירוטלים, רחוב פליסנוה מאת עלי הלפרין, חיפה קריח ביאליק, רח'קרן הקימת,8

רטי מופר עברר 5 קירים:

שוא הכיר:	<u>השריך הבצוע:</u>
מהלים קב"ר מגרתה רשסוות בתכנית לקראת שבת	
נדות תנכה סביבון סוב,סום,טום בהבנית "חנכה"	) (5 34/12/40) (4 4 7 4
מיר בשבט בתכויה ל "ט'ר בשבט"	

בסך הכל 1,000 ל"י (לירח אחה) -הסרומנות המתחשות לייני (לירח אחה)

18/3/41 , דיאלית היחף

מסברכה: 5/6/5 בכתס, 1941 בכרס, 1941

29/3/41 , 997442 1.979

להבור

שרות הרדיד מלטחינה (א'י), מנהל ההכניות,

ידרשלים, התרב מליטורה.

2/6/7 :0032.07

הבדרך: ווכניה לפורים.

בגיבר לשיר-פורים "מסטר"" מסלים מאה לוירן קיפניס, לכקהלה בארבעה קרלרה רחיבורה.

את בוצונכם לחטתמש בקופפוזיציה זאה, הרי בחנאי ששמי בתור קומפרניסטית יופיע בחכבית חרייו המודפסת בעתרנות וכלי שבושים בכחיבת שניו עלי הָלשרי ובאנגליה: הער אברעים בכחיבת שניו עלי הָלשרי

בא לאשר קכלת התריט.

בכבור רב

לרבון הוי נגיגה. פקכם השיר. מחלקת הדאר והטלגרף. שרות ההפצה באלחוט של פלשתינה (א״י).

נופון מכמר 4388 אופון מכמר 4388 BROADCASTS JERUSALEM מינרטות

בוזינושת טא דחוקיר כספר 3/6/3

. . . .

בתשוכה למכתבך מ־31 כינואר, הנני להוריעך, כי השיר בטו' בשבם" (ש.שלום) יכלל כתכניתנו ב־12 בפברואר,

זהנני עברך הנאמן,

כשם מנהל התכניות,

לכבור בם עלי הלפרין.

רחוב מליפנדה דדך המשלאה

ירושלים

19741 אר 1974

מחלקת הדאר והטלגרף. שרות ההפצה באלחוט של פלשתינה (א״י).

> רחוב מליטגרח זיין בועלאז ירושלים

טלפון מספר ⁴⁷³ טלערמות BROADCASTS JERUSALEM טלערמות

.193 41 אר 193 21

בתשובה נא להובי ב מספר

, 1, J

חנני מורה לך על השירים אשר הואלת לשלה לי אולם

עלי לההזירם הואיל ותכניתנו לפורים כבר מלאה.

והנני עברך הנאסן,

_____.)

בשם מנהל התכניות.

לכבוד. גם עלי הלפריות

עלי הלפרין, חופה, קרים ביאליק, רחוב שרן הקומת, 5

פרית ביאליק, 28/22/41

לכבור המפקח על ההכביה האנגליה והעברית של שרוח הרדיו הארצישראלי. ירושלים, רה' מליסגרת.

.J .N

במקרה גורע לי היום שמר סלומון היה בחיפה בשבוע העבר ואני מצמעית שלא הודיעו לי הפעם על בואו. זה מזמן שתכיחי לפגישה אישית זו כרי לברי כמה דברים בגוגע לחומר שרציתי לפסור לשרור,

ב-11/8/41 שלחתי לכם ארבע יצירות לסרור (תהלים קכ'ו, שבה בכפר, פיוחה ושמתה, ברוך אל עליון) וקבלתי אשור מכם מיום 17/8/41 מס. 2594/41. אחרי זה בתבתי לכם מכתב מיום 21/10/41 וקבלחי תשובה מיום 31/10/41 מס. 6/3/ב כי מר טלומון יטמל בתצעותי אתרי סובו מחופשתו, אבל עד עכשיו לא קבלתי שום ידיעה. נא להוזיעני אם או בתי ישודרו היצירות האלה.

התוים לשני שירי תנכה (נרות חנכה, טביבון) ששוררו בתכניה תנכה (14/12/41). עוד לא קבלתי תורה ואני בבקשה להחויר לי אותם.

בצרוף תרי נגינה לשיר "ט"ר בשבם" למקהלה ובלווי בתומורה לשרור בתכניה לט"ד בשבס (2/2/42). נא להוריעני אם ברצונכם להשתמש ביצירה זו.

בהזרמנות זאת אני מבקשת להוריעני על מצב תמשא ומתן ביניכם ובין "אקוס". בנוגע להשלומי שכר מחבר עבור שדור יצירותי. בענין זה היה כבר הלוף טכתבים כינינו.

עלי הלפרין, חיפה, קרית ביאלרק, להוב קרן הקימה 5

.0110

עלי הלפריך, חיפה, קדיא ביאליק, רחוב קרן הקימת, 8

31/2/41 ,p">ara ara

לכבוד

ערדת הרדיר פל⊗תינה (ציי) מנהל התכנידה. ירועלים, כחימליסנדה.

> טמבך: התקבת 3/6/3 הגדון: תכנית ס"ך בשבס "נשף השדה והניר"

אני מאשרת מה קכלה פכתבך מיום 28 ה.ז. בפקרה שרק שיר אחד יוכל להכלל בתכנית, אני מבקשה לכלל אה השיר

טין בעום, המלים מגת ש.כלים

פעבי שאני כבר חורדעתי לסשורר על מסירת החורים לרייו יררשלים. בערור השיר הזה הני פעובינת כפיוחד בצבע כא לאשר לי, שמענה לבקסחי זו.

37 77333

עלי הלכדיך, חימה, אריח ביצליק דחוב קרן הקימה, 5

10/3/61 , prokina

לכבוד שרוה דדיו פלטוינה (א'י) מנחל

יררטלים, דתוב מליטבדה.

. 3 . 3

הנני להודיעכם, שאבודת קופפוזיטורים וטחברים "אקוס" בע'ט דחמה את בקשחי, לקבל אוחי בחור חברה. העתק הטכחב טיוס 2 ה.ז. אני מצרפת.

תוכן המכתב די מוזר. אקום <u>לא דרמת</u> ממני תומר ל-"דיון" ואני <u>לא</u> <u>מסרחי</u> הוכר למסדה זו.

ביום 9/9/40 (יום הפצצח מל אביב) בקר בעלי בסשרד של אקוס כרי להודע על תנאי קבלת חברים. באותו יום המזכיר לא בא למשרד. התפצצה התחילת כשבעלי ישב במשרד של אקום. אז הוא מטר חוברת "שירי הפולדת" לאיזה בחור חבר שול המשרד של אקום ובקש אותו שהפוכיר ישלת <u>לפי הכחובה שעל התותרת</u> אח תנאי קבלת חברים והטופסים הררושים. בעלי מהר להשיב את האוטובוט האחרון לאיפת.

כיון שלא קבלחי כל ידיעה מאקוס, כתבתי מכתב ביוס 18/9/40. בפכחב זה הרדעתי על הבקור במסרד, בקסתי לקבל אותי כחברה לאגורה, חוץ מזה הודעתי, שביום 20/9/40 ישודרו ברדיו ירוטליס שני שירים מיצירותי (תהלים קכ"ו מנותה רטכמה) ובקשהי להעביר את דכי המחבר על חשבון מט חבר. השבתי שאקוס מסדר את התשלומים עבור רדיו ירוטלים, בהתאם לזה צרפתי את התוים לסני השיריס, אבל בלתי מתוקנים. חשבתי, העובדה שמנתל התכניות מקבל את השיריס לשדור מטמיק בהחלט כדי לתחקבל בתור חברה, בלי בקורת מוקדמת כצד אקום.

במשך ששה החדשים שהכיהי לתשובה, קבלתי רק מכתב אחד מאקום מיום 31/10/40 (המכתב הזה נמצא אצלכם) הו אקים לא דרש מפני כל תוכר שהוא לשב דיון.

רמה טנובע לחי מיציררה טנפסלר על ידי אקדם עלי להעיר:

1) העובדה שמנהל החכניות, האחראי לפיב השרורים, קבל אה היצירות <mark>האלה</mark> לשרור (וגם יצינית אחרות לפני זה ראחרי זה) בשמשה הוכחה בספיקה, שח**י**א מחאיסות לשרור.

אבקורת פצד העתונות היתה סובה כאר. את הבקורת של ש.ש. אני מצרסת. (2

3) הכומיקה לתהלים קכ"ר (שיר הסעלות) מוקדשה להור מלכוחה וילהלמינה שלכת הדלנד לירש הולדתה השטים. הפלכה לא הסתפקה בהבעת תודה בלבד, אלא <u>קבלה את התקדשה</u> "ברצון רב" כמובן אחרי דירן של מומחי חכתר. (תעתק של הבעורה הנלכותית אני מצרפת). ידוע לי בס כן שמר פפרירת, החזן הראשי של ביה הבנטת הגדול בלונדון, שר את השיר הזה בנוכחותה של הוד מלכותה בהצלתה רבה. הסוסיקה נהקבלה עבשיו גם בשטועהולם.

4) המטרד הראשי של קרן הקיפת קבל על עצמה את הוצאות ההדפסה וגם אה ההפצה. פרופטר רוזובטץי בירושלים, הפטין את החופר להרפסח כתב לי (10/1/41) שהוא עובד בזה בראון רב, מפני שהטוטיקה <u>כל כך יכה וכלאת רגש.</u>

שר יואבים ססוצ'בסקי – סומחה למוסיקה עבריה – אותר ליצירותי. (5

6) אחמול בקדו אצלי אנשים מוחיקי הישוב, ביניהם מר משה סמילנסקי מרחדבות, הגברת ב'קובם פירושלים רבקשו ממני להשמיע לטניהם מיצירות מצ (המשך מצ שרתי לפניהם דרקא את השירים שבפסלו על ידי אקום רבכל זאת הביעו כלם את אהרחם ממלאה ליצירות אלה. יותר מזה, הם בקשו אוחי לתודיעם אם אסרר פעם קונצרם בתל אביב, ואז הם יבואו ביחור לשמוע את יצירוחי.

בתנאים אלה אין אני יכולה לחכיר בצרקה אקום.

עשיתי מצדי הכל מדי לחחאים את תטלום דמי מחבר לתי הסרר המקובל אצלכם ולא אשמתי, אם אקום כפריע לזה. לא יהכן סאני צפא אעבוד ואשא בהוצאות ואת שכרי הקבל אקום. יש ברשוחי הדבה יצירות פוסיקליות שיפצאו חן בעיניכם, אני גופרת עכשיו יצירות חדשות ואני מבקשת למצא איזה סדור שהוא כרי סאוכל לקבל דמי מחבר.

אני החכה לתשובתכם

בכבוד רב

~

עלי הלפרין, חיפה, קרית ביאליק, רחוב קרן הקיכה, 5.

קרית ביאליק 18/3/41

שרות ההפצה באלחוט של פּלטתינה (א'י), מנהל התכניות, יוּושלים, רחוב פליסברה.

> <u>1/6/5 :00100</u> <u>17/3/41 :000000</u>

> > .1.8

רב תורות על פכחבכם פיום 17 ח.ז. בצרוף תשבון בשלוש העתקות על פך 1,000 לאי יחד עם רשיפת תיצירות שבוצעו ער היות וגם תאריכי הבצוע.

שמחתי לשמוע, שענין התשלומים להבא נמצא בספולכם. ומחכה לידיעהכם בקרוב.

בכבוד רב

על ל הלפרין, חיפה, קרית ניאליק, רתוב קרן ווקימת, 5.

קרית ביאליק, 11/8/41

לכבוד מבהל החכביוה, שרוח רדיו פלשתינה (א'י). ירושלים, רחוב פליסגרה.

.3 .8

לרגל מחלתי הממושכח לא בתבחי לכם זה זמן רב. עכשיו אני מהחילה שוב לעבוד ואני מתכברת למעביר לכם 4 יצירות:

- (בשרב ה' את שיבה ציוך) חהלים קב'ר (בשרב ה' את שיבה ציוך)
  - (חמלים מאח שמואל בס) שבת בכפר (חמלים מאח שמואל בס
    - (זמירות לשבת) מנותה (זמירות לשבת)
    - (4 ברוך אל עליון) ומירוח לטבח).

אם היצירות תפצאנה הן פעיעניבם, אני מבקשת לשדר אותן בתכנית של <u>מוצאי שבת</u> ואם אפשר, אחרי תחרשות, בין 1/4 – 1/29. את כל היצידות התאסתי לקולו ולאופיו של פר אפרים בול דשס ורק אותו אני מבקשת בתור זמר.

מר גילדשטין שר כבר פעם ביום 20/9/40 את שחי היצירות הראשונות (תהלים קכ'ו וגם מנוחה וסמחה) בלווי של חטיטיית מיתרים. התרים לתומורת ודי עוד נמצאים אצליכם. אני שלחתי לרוי רק להסנחר ואת הלווי חזה חלקו בין חמשת כלי הנגינה. את הלווי ליצירה השלישית (שבת בכפר) אמשר לחלק באותה הצורה. רק ליצירה הרביעית (ברוך אל עליון כתבתי לווי לכלי סיתר ממני שהיה עלי לפתור כמה קשיים בנובע לסבנון. ל

את מר סלומון אני פבקשת באומן אישי להשביח שהחזמורה תנגן בשקש רבחביגיות ושהלווי יהיה ביחס לזמרה כמו רקע לתמונה. את תודתי אני מביעה למפרע.

חרץ טדה אני סבקשת שהקדייך יודיע למאדינים שהטוסיקה ליצירה הראשונה ממקמע (תהלים קכ"ו) מוקדשה להוד מלפותה וילהלמינה מלכת הולגד רהמוסיקה ליצירה הרביעית (ברוך אל עליון) מוקדשה לשרה ויצחק גרובר.

נא להודיעני במוקדם על יום השידור.

בחזדמנות זו אני חוזרח על מכתבכם מיום 17/3/41 מספר 5/5/5 בנוגע ל-"אקרם" ואטפח לטפוע על מצב המשא ופתן אחרי טעברה בינתים עוד חצי טנה.

בכבוד רב

917 (h) .n.t

מחלקת הדאר והטלגרף של פלשתינה ואיז
שרות ההפצה עיי האלחומ של פלשתונה (איי). ירושלים.
$\frac{12}{12}$ 12
האני הנגי מתכבד לאשר את קבלת מכתב מיום 11.8.41 בדבר האניר א וצירוא'ה
ולהודיע שתשומת לב נתנת לדבר זה.
בכבוד רבי ר . / / ל מנהל התכניות
1000 to 1200

29364-2000-9.1135-8.U.F.

4

.*

~

4

.

עלי חלפרין, קריח ביאליק (חיפה) רחוב קרן הקיפת 5 עלי חלפרים רחוב קרן הקיפת 5

21/10/41 , פראליק prin

לכבוד מנהל התכניות, שרות הרדיו

ירושלים, רח' מליסנדה.

המספר שלכם: 2594/41

.J .X

הבני חוזרת על מכתבי מיום 11/8/41 בו שלוותי לכט 4 יצירות מוסיקליות לשדור בתכנית של מוצאי שבת עבור הזמר א. גולדשטין: 1) תהלים פרק קכ'ו, 2) שבת בכפר, 3) מנוחת ושמחה, 4) ברוך אל עלי אשור על קבלת המכתב מיום 17/8/41 מסמר 2594/41.

בנוגע ליצירה "תהלים פרק קכ"ו" (בשוב ת' את שיבה ציון) יש לי להוסיף בקשה, שחקריין יעריא תסברה עצרה על התוכל של פרק זה לפי תתרשים המצורף. זה יריוש זמן של רגע אחו בערך.

החלק השני של פרק חחלים זה שונה באפיו מחחק הראשון (הסעורי). הנעימה המשותפת לשני חחלקים חאלה מתבלטת רק על ידי צורת הבטוי של הזמר, כמו: רגש של תמלה במלים "שובה ה' אח טביחינו" ושל אמונת בעלים " הזורעים בדמעח וכו'". חיות ומלכת חולנד קשרה אח שמה ביצירת עברית זו, יש מעונינים, שחרושם על המאזינים יחיה חזק. למשל, בחכנית של ט'ו בשבט בשנה העברה הקריא הקרין את תשיר בתספח מלים קצרות מתאימים, וחרושם על המאזינים מקטון ועד גרול היה חזק מאד. קבלתי אז הרבה מחמאות מסוגים שונים בכתב ובעל פה.

אשמם מאר, אם תאפשרו לפלא את בקשתי זו ואהיה אסיר תודת, אם תואילו להודיעני על החלטהכם.

אחרי הבצוע של 4 היצירות האלה אשלח לכם חוכר חדש לסולו וגם. למקמלה.

אני מחפה לחשובהכם

בכבוד הב

:11723

הרשים בשני חופסים.

מחלקת הדאר והטלגרף. שרות ההפצה באלחוט של פלשתינה (א״י).

פלפון מספר 4388 אילפון מספר BROADCASTS JERUSALEM מלגרטות

ູ່ໄູ່ໄ

בתשובה למכתכך מיום 21 באוקטובר 1941,

הגני להוריעך בי מר סלומון יטפל בהצעותיך אחרי שובו

מחופשתו, כעבור 3 שכועות בערך.

רחנני עכרך חנאמן,

~!!!.·~

כשם מפקח על התכליות האגגליות והעכריות.

> לכבור גב' עלי הלפרין.

. . . . .

רחוב מליסנרה

193 באוקמובר, 1941 פוא

 $\sim$

עלי הלפרין, טיפה - קרית ביאליק, רחוב קרן הקיפה, 3 17/11/41 , p+burn n+hp לכבור סנהל התכניות שרות ההפצת בשלחוט של פלשחינה (אי) ירועלים, החוב בלימכות 2/8/3 :00300 .з.х בצרוף שתי מקהלות בארבעה קולות ובלווי של מזמורה לתכניה של "חנכח" גרות חנכת 1) נרות חנכת 2) סביבון סוב, סוב, סוב... היצירות האלו שודרו בשנה העברה בפעם הראשנה להנאת הטאזיניס ובס של המנגנים והזמרים (מכתבכם מיום 2/12/40) אני סקוה טחשדרו את היצירות האלה בכ משנה. בא להודיעני על החלחתכם. בכבוד רב

בצרוף: מויה וספטים.

נאלקת הדאר והטלגרף. שרוח החפצה באלחום של פלשתינה (א'י) ירושלים 4383.00.00 .6/3./2.00 1942 בינואר 12 .1.1 בתשובה למכתבך מ־28/12 הנגי להודיעך כי ; א, שני השירים לתנוכה בוצעו ב-12-1 וחנוי מחזיר את הפרמיפורה. ב, השיר למין בשבט יכלל בחכנית .1.2.42-7 ג, אני מקוה לכלול בם אח השירים האחריט בתכניוחינו אך אין בעת באפשרותי להחלים סופית, ד, מאקום, לא שמעתי כל דבר בענינך, בכלוד הב, Mor). בשם מפקח על החכניה

תאנגליה והעבריית. לכ⁺ הבכ, עלי הלפרין.

עלי הלפרין, חיפה, קריה ביאליק, רחוב קרן הקימח, 5

קרית ביאליק, 16/1/24

לכבוד

לפקה התכניה האנגליה והעברית, שרות הרדיו הארצישראלי

ירושלים. החוב מליסנדה.

6/3/1 :00190 Haramararahan

תנדון: חכנית השדור ל- ס'ו בשבה בערב 1/2/42

и. с.

הנני מאפרח קבלת מכתבכך מיום 1. מ.ז. ורטמחי לפני, שהשיר שלי בטיו בשבט" ישודר ב-1/2/42

זה עתה חברתי שיר חדק " צ'ל ל'ל' האביב" המלים מאח משה שלבי. וקיר זה מחאים מאד לתכנית זו. הנני סולתה לכם את הרי הנכינה לסולר בלורי בפסנתר ואני מבקשת להכלל את השיר לתכבית של ט'ו בשבט, את התרים התאבתי לעולה של הזמרית בלי פיקר.

רצרי שהקריך יקריא אם הפליט לפני הזמרה באותה הצורה הנאה כמן בשנה העברה (שרור בכורה)

בא לחרדיעני אם השיר יכלל בתכנית הנ'ל.

בכבוד דב

- פיזה :קווצם בצרוף: מלים

.1942 TRIJ 23

العرب

. مر. ز .1.3

חן חן על שירך החרש.

אכלול אותו בתכנית לפ'ו בשבם אך נלי פיקר התנייסה בינתים ואיני יודע עדיין אם תשתחרר כאותו היום, משום כך הנני מציע לך שאעבר את השיר למקחלה קולוח בכרות.

בכבוד רב,

1 or:)

בשם מפקח על חתכנית. האנגלית והעכרית.

לכ' הבכ. עלי הלפריין.

פריח ביאליק, 25/1/42

לטבוד הפפקח על ההכניות האנגלית והעברית, שדוה הדדיו הארצישראלי, ירושלים, רחזב טליסנדה.

> מכתבך מיום 23/1/42 מספר ב/3/3 הנדרן: חכניח ל-"ט"ר בענט" ביום 1/2/42

> > .1.8

ברצון רב אני מסכימה להעעתך לעבר אח השיר " צ ל י ל י ה א ב י ב " למקהלה של קולות בברות. רק מפני תוסר ומן לא עשיחי את זה בעאמי, תורה לך

השיר הזה מורכב מארבעה בתיס זאח הסלים אני סצרפת. את הבית השני הוצאחי מפני שלדעתי ארבעה בחים אינט מתאימים לסולו, אבל <mark>ממעמצצת</mark> בשביל מקהלה אפשר להכניט גט את הבית החסר. בענין זה אני מבקשה להחליט לפי ראות עיניו. שחיקת הדאר וחסיברף. שרות ההפצה באלחום של פלשחינח(א"י) ירושלים, 4388.00.70 943.2 00 1942 סכרואר 1942 10 Verneer . 3. 8 חנני מצטער מאד על שלא עלה בירי לבצע בט"ו בשבט אח עיריך אך רב הזמרים שלנו היו חולים ונאלצתי לשנות אח התכנית, יתכן כי נתן את שירך החדש בהודמנות אמרת, ברצוני לחקציב לך בם בטנה זו סכום קסן עבור ביצוע יצירותיך, משזט כך אבקשך לחוריעני אם חוץ משירי חנוכה בוצעו טשיריך אחרי .1.4.41 ככנוד רב, ~ 10.) בים מפקח על החכו ית

ואנגלים והעברים.

לכ' הגב, עיי הלפרין.

מהלקת הדאר וחשלורף. שרוח ההפצה באלחום של פלשחינ ח(א"י) ארושלים. במל. מס. 4388 מס. ב 200 מס. ב 200 נשרר אח שלוף החדש ביום ו זה גוג. בתכנית שלום עליכם מלאכי השלום. בכנוד רב, בכנוד רב, האנגליח והעבריו

עלי תלפרין, חיפה, קרית ביאליק, רחוב קרן הקימת, 5.

קריה ביאליק, אליאב חיזף

לכבוד המפקה על התכניה האנגלית והעברית, שרות הרדיו

ירושלים, רח" מליסנדה.

6/3/2 :00100

א. 5. א. את מכתבך מיום 16 בסברואר ש.ז. קבלתי בזמנו ואני מודה לך על הקצבה שכר מהבר גם לשנה זו. השירים הראשונים ששודרו אחרי 1/4/41 היו שני שירי חנכה. ג. את מכתבר "אסספרס" מיום 18 בפררואר ש.ז. גם רז הניס לידי. רו אחה

ג. את מכתבך "אקסערס" מיום 18 בפברואר ש,ז. בם כן הביע לידי, בו אתה מודיע, שהשיר החדש (צלילי אציב) ישודר ביום ו' בתכנית "שלום עליכם, מלאכי הס הביגותי שנפלה פה טעות ובאסת שמעתי אותו למתר במוצאי שבת. תנעימה לא מהאימה לקול גברים.

ג. ב-11/8/41 שלחתי 4 יצירות עבור חזמר אפרים גולדשסין לתכנית בצוצאי שבח פעסיים הודעתא לי שהיצירות ישודרו אבל בינתיים עברו 7 חדשים. נא לקבוע תאריך לשדור.

ד. אני מצרפה תוי נגינה ל–3 שירים חרשים שהתאמתי לקולה של הזמרית אסחר. סלומון.

לב-אם (המלים מאת יעקב כחן)
 הילדה בשרה (את שם המחבר אודיע אחרי איזה ימים)
 הילדה בשרה (את שם המחבר אודיע אחרי איזה ימים)
 תפוח נפל (פמלים מאת לוין קיפנים). חוץ מזה אני חושבה שהשי
 צלילי אביב (התוים נמצאים עוד אצלך) גם כן יתאים לקולה.

אני מתכה להשובתך.

בכמוד הב

תוים. סקסטים.

מחלקת הדאר והטלגרף.							
(א"ל).	פלשתינה	של	באלתוט	ההפצה	שרות		

	בית השידור
שלפון מספר 4388	סמטאת המלכה מליטנדה
BROADCASTS JERUSALEM 11933	ביזשרים

194 .1942 12 12

ารอุดรี หล่ ส	
6/3,	~283

1.1

הנני לאשר אח קבלת מכתבך מ"3⁄3 ולענוח לך דלקמן : (א) נא להבים מיד חשבון על זכוח הביצוע : לא'י 250.0

(א) נא להביש מיר חשבון על זכוח הביצוע ; לא"י 0.250 לכל שיר,

(ב) הצרק אחך.

ב) מר בולדשםיין מזמן לא הומיע בזמר במ"ש . אך (ב) מר בולדשםיין מזמן לא הומיע בזמר במ"ש . אך כהזרמנות הבאה אבקשו לכלל את שיריך באחת מתכניותיו.

ד) את שיריך מסרחי לבכ, ריטה גרסטנר המנהלת אח (ד) פיגת הנוער העיכרית.

ככרכה,

penslo.)

כשם מסקה על התכניה/ האנגלית והעכרית,

לכי הבכ, ע, הלפרין,

עלי הלפרין, חיפה, קריה ביאליק, רה קקיל 5

לכבוד המפקח על התכנית האנגלית רהעברית שרות ההפצה באלתום של פלשתינה (אי)

דרושלים, רח' מליטנדה.

6/3/2 :00320)

בצרוך חשבון על שלושת היצירוה שבוצעו בטכום של 0.750 לאי מכחבכם מיום 12/3/42.

אח השיר "ב-ס"ו בשבט" שנכלל בתכניה אבי לרבל מחלת רוב המזמרים של חמקהלה לא שודר, לא תכנטתי בחשבון.

תוי הנבינה לשיר זה רבם לשיר "צלילי אביב" אני מבקשת להחזיר לי, אם אין ברעתכם להשתמש בו שוב בתכנית אתרת.

חכיחי בחשבון מפני שלא ידעהי אם הבצוע של היצירות האתרות שנטצאים אצליכם לא יצא לפועל עוד לפני הראשון באפריל שנה זו.

בכבוד דב

מחלקת הראר והמלנדף. שרות ההפצה באלחום של פלטתינה(א"י) ירושלים, מל.מס. 2836

4339 .00 מל מס. 4339 ....6,3 במום 1942 ....

.1.1

לצערי הרב הפושוח כל הכניותי למשך החדשים הכאים ולכן לא אוכל לכלול בהן אח שיריך,

·~ ,*^{,3}

· ......

בשם מפקח על החבנית האנבלית והעברית

לכ' הבכ, ע,הלפרין,

לומה ** 4 דפים תוים 2 שירים

```
מחלקה הדאר והטלנדף.
שרוח ההמצה באלחום של פלשחינה(א"י)
ירושלים.
4388 ....
4388 ....
מס, כ ב.ש.
1942 ....
26 ....
אקספרס.
אקספרס.
ג.נ. מבקשך להמציא לי
מיד את ההשכון בעד זבות הבצוע.
מיד את ההשכון בעד זבות הבצוע.
בשם מפקח על התכנית
האונלית והעברים.
```

^`⊷

```
לכ* חבב, עלי הלפרין
```

```
לי הלפרין, חיפה-קריה ביאליק, רח' קק'ל 5
   112 2 8
 בברר שרדת ההפצה באלתרט טל שלטתינה (אייי) ירוטלים
              מחלקת התכניה האנגלית והקברית
          8/3/2 :00120
 \left\{ \cdot \right\}
         עבור בצוע של יצירוהי המוסיקליותו
                     14/12/41 חכוח חינכה
                     ".... 30-20-20 112730"
                                        .1
0.250 ל
 # Q.250
                             "בררת חנכה"
                                        . 2
                 בתכנית מוצאי שבת 42/2/18
                            .3 "צלילי אביב"
1117 0.250
·** 0.750
           בסך מכל
```

את הסכום הניל קביחי

לפרין, חיפת, קרית ביאליק, רח'קרן חקימת 5

11.4.43 , 275873 , 1772

לכבוד

המפקח על התכניות האנבלית והעברים שרות ההפצה באלחום של פלשתינה (אי)

יירושלים, רח" מליסנדה.

.1.N

בצרוף מוי גבינה לשיר "דורה אלה חילה" (הכלים כאת לאה בולרביב כוקדשות לאלה וילבסקי) תכהאים לתכנית לחיל העברי. נא לאפר את קבלת מכתב.

27 71253

.0711

מחלמה הראר והמלגרף. שרוח ההפצה באלתום של פלשחינה(א"י) ירושלים.

4388 באפריל 1942. סל,מס, 3388 מס, כס, 3, 6, 3, ... ג.ג.

הנני לאטר את קובלת החשבון,לפי בקשחך שלחתי לך במטמפה מיוחדת את חוי השירים עלילי אכים זכסיו בשכס,

, 12722

- n. .)

٪__،

בשם מפקח על החכניה האנגלית והעכרית

לכ' הגב, עלי הלפרין.

מחלקת תראר וחטלגרף. ערוח החפצה באלחום של פלשתיגה(א"י) ירושלים. 4388.00 מל מל 4388. מס ב 6,3 .1942 באפריל 19 مر_ا בכרתי היקרה, את השיך קבלחי וברצון אשררנו באחת התכניות לחייל. בכרבה, بمالد ۲, בשם מתקח על התכנית האנבלית והעכרית 212,42,122 לכן הבב, עלי הלפרין

עלי הלפרין, חיפה, קריה ביאליק, רח' קק'ל 5

קריה ביאליק, 83 באפריל, 1942

לכבוד

מפקח על התכניה האנגליה והעברית, שרוח הרדיו ירושלים .

6/3 1 :00100D

1. אה פכתבכם מיום 19 ח.ז, קבלתי, אהיה אסירה תודה אם הואילו לתודיעני על ה א ר י ך השדור של שירי "דודה אלה התגיסה". אין לי דריו בביח ואני יכולה להאזין רק אצל אחרים. חוץ מזה רציחי להודיע גם מצדי להאזין לשדור.

2. בצרוף תוי לבינה לשיל " % ל " א ו ש " שבט תוא לפי דעתי מתאים לשרור בתכנית לחיל העברי. לאעמצצמפש אוגאצמצצעצמצצמצצמצצמצמפש התרים הם בעבור: א) עבור טנור בלווי של פסנחר, ב) בלווי של כלי נשיפה ואם ברצונכם אפשר עוד להוסיף ת ו ף. נא להודיעני.

3. חדמר מרדכי רוס (חל אביב, קריה ספר 5) קבל ממני לקונצרט שלו ואשתו שישודר ברדיו ירושלים במוצאי שבת, 2 במאי, מסמר של יצירוה ומהם הוא עומד למסור למט שבת, 2 במאי, מסמר של יצירוה ומהם הוא עומד להודיקני 2 או יותר לשט אשור. אשמת מאר, אם תואילו להודיקני איזה שירים מיצירותי אשרו לשדור.

בכבוד רב

bios 4 bilt

מחלקת הראר והמלגרף. ערות ההסצה באלחום של פלטחינה (א"י) ירושלים. 4088 מל. מס. 2008 מס. ב2008 ירושלים. 1942 באפריל 1942 נברחי היקרה, גברחי היקרה, מיד לאחר שנעיין בו גודיעך דכר, בברכה, בברכה, בברכה, בברכה,

לכ' הגב, עלי הלפרין

ב. הלפרין, חיפה, קרית ביאליק, רחוב קרן הקימת 5

רח' מליטנדה.	ירושלים,	ח כ ב ר ך ההפצה באלחוס של פלשו	
	• J • 7 ±	נוע של יצירות עלי הלו	על דמי ביז
השעות הזמר	2*2	שם היצירה	מאריך
לחיל בולדשמין	(מכנית	דרדה אלה התביסה	1942 • * # 6 6
מרבבי רונ	4	ללא מלים	8 ביוגי
וינברג	4	ללא מלים	7 יולי
בולדשטין מיוחדת	9.15 תכנית	יתולים (שלגי) ירושלים (שלגי) שיר השומרים תהלים קביצ תהלים קביר	* 18
בקוולה	9.05	ברות חבוכה סביבון	3 דצמבר
בס גולדשטין	תכנית סיר בשו	ט"ו בשבט צלילי האביב	1943 193 י אנואר 21
פורים תזמורת	n	שושגת יעקב	20 מרק

13 יצירות ב-25 גרוט כל אחד

10x61 pized pikka "/c 1114 0150 MN

עלי הלפרין, זמריה וקוממוגיסטיה, חיפה, קריה ביהליק, רה' קקיל

קרית ביאליק, 12/9/41

רעד הקברצה עיך תרוד.

מברים.

לפני כחמש שנים בקרתי את עין חרור יחד עם קבוצה תידים מגרטניה. כבדתם ארתנו אז בקפה ובלמט ברבה, ועור היום נשאר בזכרוני חסעס הנהדר של התוצרת העברית הטהורה. בשעת סיור המשק הייחי ברבשת מאד פאר מההשגים שלכם. אז נתברר לי, שהקבוץ הרא הוא חיטור לבנין ארצנו, בלעריר היינו מקימים בתים על חול נודר.

דעכשו כשוכיהם להוג את יובל העשרים, אני מיגיטה צורך, להעביר לכם את ברבותי הלבביים ואתולי להתפתחות מהירה ויטודית לסנית הבאות. חזקו ואמצו!

יחד עם זה אני סולחת לכם חוים לטחים ביצירותי הטוסלקלוות, גם כן עברדה עברית מתוצרת הארץ. לשם הקלת ההבנה אני מצרפת סקירה על המבנה המרסיקלי. אשמה מאד אס היצירות תמצאנה חן בעיני החברים והחברות בצותה המדה שמצאו חן בעיני הלתם והרבה אז. הלווי לתחלים קכ"ו מיוי" רק לזמוה אמנותית בקונצרט.

חב שמח לכלכםו

בכבוד ובהערצה

תהכתדרות הכללית של תצובדים השכרים בארץ־ישראל משק עיןיחרוד קבוצת פועלים להחישבות שתופית בע"מ צין-חרוד 18.17.11 מלמון 200 بر دورورد ا 1.20L) \$ 122 elLe All Ist I st syd 7 CAN SCIADA by 71. 7. A Addi MA CLANCIA NOCLI INESIA CIXLOICO MA CLANCIA NOCLI INESIA CIXLOICO. 2005 SIGI SIAA 21 (12500. rei pila sing lys -3210 12 - reast silgel 12 3/22

- אפרכת הגלגל האיידיין איידין איידי איידין איידין
  - Jagle

אראג הנישר, רמור ביאלוק, לא הנקוקיייד

Aller J. S. S. M. J. ADDRO J. All ALLER (Jexil J. S. S. M. ALLER, 20), NAL- 2154, ENCIRE, S. J. E. J. L. J. GAR, SIG. - 54, 56, 1749, 19-67,

10.7.42 anger Execa My giggin

Berlin W 30, Freisingerstr.4, 22.12.1936

Sehr geehrte Frau Elly Helperin!

Ich bin erst heute in den Besitz Ihrer Zuschrift vom 1.d.M. gelangt und freue mich sehr, daß mein Gedicht "Ŝyr ha"olym" auch bei Ihnen Widerhall gefunden hat. Soweit mir bekannt, wird es bereits in verschiedenen Ländern der Golah gesungen (so in Litauen, Bessarabien). Die Melodien sind mir leider nicht bekannt. Ich würde es deshalb gerne begrüßen, wenn unter Ihrer Mitwirkung eine einheitliche Melodie geschaffen werden könnte und bitte Sie sehr, mir die Notenschrift zum Text freundlichst übersenden. Gerne erteile ich Ihnen meine Zustimmung zu einer evtl. Veröffentlichung im Druck. Auch eine Separatausgabe für Gesang mit Klavierbegleitung käme vielleicht in Betracht. Sobeld ich Ihre Noten habe, will ich Ihnen Näheres darüber schreiben.

Anbei eines meiner letzten Gedichte, welches ganz auf Rhythmen aufgebaut ist (in sephardischer Aussprache mit Berücksichtigung des Schewa'-na"). Vielleicht finden Sie auch darin seelich-verwandte Klänge, die Ihnen eine Vertonung ermöglichen würden?

Mit vorzüglicher Hochachtung

(rie le nie) 75/17 rich é

191

A. D. Van Gelder Esq., The Notherlands Vice Consul, Haifa.

Dear Sir,

My late wife, the Hebrew Composer Mrs. Elly Helperin, composed and dedicated music to Psalm, Chapter 126, ("Shen the Lord turned again the suptivity of Zion ...") in honour and on the occasion of the sixtieth anniversary of Her Majorty Queen Wilhelmins, and you have been so very kind as to inform my late wife in your letter No.40/159 of the 18th November, 1940, of Her Majesty's gracious acceptance of the composition.

The Royal House of OHAMJE has for several centuries carried on a tradition of extending their kindness to the Jewish People. Her Majesty has gradiously continued this tradition of Her Forefathers in a most excellent manner, and my late wife has been decoly grieved by the atrocities meted out to Her Majesty and the noble people of the Mathemands. The fact that the celebration of Her Majesty's sixtisth anniversary had to take place in exile, has deeply impressed the late composer.

This Pealm doals with the return to Zion after bitter sufferings and exile, and the late composer desired to convole Her Majosty and streighten Her hope and belief to return to Her country despite the darkened days. She endeavoured to express her feelings and emotions in simple pure music, faithfully keeping to the text of the Holy Scripture. The accompaniment, a self contained melody, points to the frame of mind of those returning.

As you are doubtless aware, my late wife desired to beg of Her Majesty, after Her return from exile, to deign enter the Paalm with her composed music in the Hymn of the thankagiving prayer and the victory colebrations, I shall be extremely grateful if this wish may be transmitted to Her Majesty and if you will be so kind as to inform me of Her Majesty's decision in this matter. In the event of this music being printed, may I respectfully request that I and my children be honoured with a few copies thereof as a memorial keepenke.

It is opined that the composition of the music is suitable for the occasion: "When the Lord returned the captivity of Zion, we were like them that d r e a m". The joy is restrained, the laughter is mingled with tears, the suffering of exile is not forgotten, the wounds are still fresh, the country is in ruins, the work of reconstruction is enormous, many difficulties have still to be mattered and overcome, but despite all this: "The Lord hath done great things for us, wherefore we are glad". There are still brethren and eisters in exile suffering at the head of the oppressor, and notwithstanding the gladness of the heart a prayer bursts forth: "Turn again the captivity, O, Lord, as the streams of the south". Enormous is the faith in our rights, our future and destiny; the present wave of sufferings and endurances will inspire our lives and mindo. We have an inexhaustible faith that the period of corrow will be followed by one of joy: "They that sow in tears shall reap in joy. He that goeth forth and weepsth bearing precious seed, shall doubtless come again with rejoicing bringing his sheaves with him".

She intended to fit the music to the official translation in the Netherlands language and to propure a melody for a choir of four voices with the accompaniment of an orchestra or organ; but unfortunately, she passed away without being able to accomplish her task. Should Her Unjesty The Queen, be desirous to expand the music, which is packed what the late composer wished to do, then the musician will only have to take cars of the religious characted and simplicity of the susic.

I wish to take this opportunity of expressing my heartiest wishes and those of my children for a speedy return of Her Najesty and the noble people of the Netherlands to their beloved country and for its repid reconstruction. May Her Majesty, The Queen, and the noble people of the Netherlands continue in this tradition of extending their kindness to the Jevich People who have not succeeded so far to a return to Zion in the full meaning of the word.

9. Helmetin

CONSULAT DER NEDERLANDEN

NO. 40/159	40/159	illowing the second sec	לנובמבר	18
	Р.О.В.			

גברת,

בהתאם להוראוח ה.ם. רילהלמינה מלכת הולנד ירום הודה, שנתנו לה.ם. המיניסטר לעניני חוץ, הנני מתכבד להעביר אליך, גברת הלפרין, את רגשי תודחה העמוקים של ה.ם. מלכת וילהלמינה עבור המנגינה היפה לפי חהלים קכו שחברת עבורה לכבור יום הולדתה הששים.

ה.מ. מלכת וילהלפינה הואילה לקבל את המנגינה הזאת ברצרן רב.

הנני שמח שמלאו את ידי להעביר אליך את הכשורה המלכותית הזאה.

A. D. Van Gelder yerr render

חום בעבריה: א. ד. ון חלדר. (חומפת הקונסוליה) בשם הקונסול, סגן-הקונסול ההולנדי בחיפה.

> לכברר הגביעלי הלפרין קרית ביאליק.

COSSULAT DER NEDERLANDEN

18. November 1940. No. 40/159 Haifa, 1940 לנובמבר 18 P.O.B. 56 Lera Inadige France, בהתאס קהודאון וו.... בהתאס קהודאון וו.... המיניסטר מלכח הרלנד ירום הרדה, שנתנו לה.מ. המיניסטר Ueisungen die Shee אותו ויין לעניני חוץ, הנני מתכבד להעביר אליך, גברת Fran Helpevin, die neu del de la serie de la seri sehr gerres augensummer.

THE PALESTINE POST, FRIDAY, SEPTEMBER 27, 1940, page four.

LOOKING BACKWARDS.

On Friday last we heard new settings of the Sabbath Song "Menuha Vesimha" and the text of Psalm 126, composed by Miss E 1 1 y H s 1 p e r i n. There are already a number of versions of both, but the new music is both s i m p 1 e and o r i g i n a 1, and filled with a sincere Sabbath atmosphere. They are not difficult to sing, and should become popular.

HATTOLEL ILDO. Ť SER PHONÀ LL PRUMATH STREET THE PALESTINE JERUSALEM - 1737 801 ά., JERUSALEM 16L AVIY--- 425 F ALLENSY LOAD HÁIFÁ - 1894 PUBLISHED IN JERUSALEM TEL AVIY BY THE PALESTINE POST LTD. XII.47. ь. 1111 07104118 POTE OFFICE ENTRANCE oruselon, 14. RATERONEWS 🕾 105 HX JALUKA · . ą.

Sehr geehrte Frau Helprin!

Vielen Dank fuer Ihren Brief vom 11. Ichtwerde heute ebend zuhneren und versuchen, otwas darueber ins ölatt zu bekommen. Doch ist bei uns jetzt alles eine Platzfrage (vier von fuenf meiner letzten "onzertkritiken konnten deshalb nicht erscheinen) und ich sehe hier leider auch nicht vied "ahrscheinlichkeit

Fuer die Beilage gleichfalls besten Dank. Mir war die Zurammensetzung von Maos Zur nicht bekannt.

Ihr lieber Nachruf auf das aus Papierms mangel entschlafene "Looking Backwards" hat dem Hinterbliebenen wohl getan. Ich sehe im Augenblick keine Moeglickeit zu einer Auferstehung, glaube aber, dass sich in Baelde bei und irgend ein anderer Modus finden wird, die dadiokonzerte eingehender zu besprechen.

Mit nerzlichen Gruessen,

FIRST ENGLISH DAILY NEWSPAPER IN PALESTINE, TRANS-JORDAN AND SYRIA

a >1,91 fan ogeboer nenge 18221 omerenengen nemer stoffen in ">1

קריח ביאליק, 28/9/41

לכבוד העזרך מר מ.ד. טערכת ה-"דבר"

חל אביב, ח.ד. 199

%, £ ,

במאמרו הראשי של יום 25/9/41 (גליון סס. 4931) "עם פרוס הסנה החדשה" כבורו מעריך כראוי את אגרות הברכה של כמה מושלים וראשי מדינות ומבליס במיוחד את אברחו של ראש ממשלת הולגד על אשר הזכיר באגרתו: "אכילת מרור בחרוסה".

בהזדפנות זו אני רוצה לשים לבו להבעת אהדה ליהדוח מצד ה.ה. וילהלפינה מלכת הולנד עצמה. ליום הולדתה הששים, שהיא היחה נאלצה לחרג בגלוח, חברתי פוסיקה להחלים קכ"ו (בשוב ה' את שיבת ציון) ואת היצירה המוסיקלית הזאת העדשחי לכלכה. ההקדשה נחקבלה בטליט חמות של הודה והחשובה שקבלתי כחובה בעברית.

העובדה שהמלכה לא הסתפקה בהבעת תודה בלבר אלא קבלה את ההקרשה "ברצון רב" ובזה קשרה את שמה ביצירה עברית-ארצישראליה (הרי אין הרבה כלכים בעולם שיתנו את שמם ליצירה עברית)מוכיחה בלי כל ספק שיש בזה לראות לא רק הערכה של יצירה מוסיקלית מוצלתת, אלא הבעת אהדה לישוב העברי בארץ ישראל ולעם ישראל כולו. הרי ידוע שהמלכה מסשיכה בם בבלותה הנוכחית בהרבלה לבקר את בית הכנסת פעם לשלשת חדטים, ידוע בם שמסשלת הולנד היתה המיד הידידה הנאמנה לציונות בחבר הלאומים.

כדי היה שהישוב הארצישראלי יכיר וידע לא רק את שובאיו ושתנגריו אלא גם את ידידיד.

אני טעבירה לכבורו העתק מהמכתב יחד עם התרים בצרוף סקירה על המבנה המוסיקלי לשט הקלח ההבנה ל~~סמוש פרטי~~. יהבן שבאחד השרורים של רדיו ירוטלים ישירו בין השאר גם את היצירה הזאח.

בכבוד רב

א ק ר ם ב ע'מ (אגודת קומפוזטורים ומחברים) ת. ד. 4 3 2 המשרדא רח' ליליגבלום 88

בחשובה נא להזכיר:

408/.0 : 1908

תל אביב, כיט תשרי תש'א - 31/10/40

```
לכבוד
הבביעלי הלפרין
רחיקקיל 5, קרית ביאליק
מיפה.
```

בתשובה למכתבה מיום 18/9/40 הננו מתכברים להרדיעה: א) על דבר בקשתה להתקבל כבחרה באגורתנו נדון בישיבת הועד הבאה, ראת החלטנו לא נאחר להודיעה. ב) דמי מלוג.(מנסימה) לא נוכל לשלם לה בעד בצוע שיריה ברדיו הואיל, והיא טרם נתקבלה כתברה באגררחנר, ועל כך גם לא הכנסנו את שמה ברשימת החברים שהגשנו לרדיו בראשית אתריל ש.ז, ראשר בעדם בלכד אנו מקבלים המי פלרג מהרדיו.

> בכבוד רב, המזכיר: ג, כ, מלמד

אקום בע"ת ACUM LTD. اقوم ليمتد (COMPOSERS & **П Т 1 1 Н)** קומפוזימורים ומחברים) AUTHORS ASSOCIATION) (جمية مثانى الأخذيات والكتب) 274 .7 .0 P. O. B. 234 המשרד: מחי לילבבלום 29 THE OFFICE: 29, LILIENBLUM STR. בתקובה בא לאומיר ב 434/2 : 1000 1 Jun les Aller 2/3/41 לכברד הגברת עלי הלמרין החוב קרן הקימת 5 קרית ביאליק/ היפה . 3 . 2 צר לי להודיעך, כי הועדה ליצירות מוסיקליות הקימת איי חברתנו, עברה על החמר שהגשת לדיון והמליצה בשני המבהלים, בישיבתם מיום 20/2/41, לרחות בקשתך מיום 18/9/40, על יסור החמר שהגשח לנו לדירן, ואפר אותו אני שולה לך כחזרה. רצוף: 1) שירי המולרת 2) שיר המעלות 3) מנרחה רשמחת ככור דב, Bhu בלפט ההנ הלה המזכיר:

198

על י הלפדי במוימב הוב במוימ וקות וויעיט מית, אי ש אן קרית ביאליק. רח' יעיל 5 המשפג אר מוי יעיל 5 המשפג אר מו ב

קריני ביאליק, בין בכלו תשיא (25/12/40)

לכבוד

האדרן טטילבטקי, רחרבות

אדוני הנכבר,

מה-"וקאלי נירך" בובחמי לרפת, שכבודו מחטיודי המוסיקה ומעני זה אני תוגה אליו בעבין מוסיקלי.

אנל מחעטעת ביצירת טנגינות לטירה העברית החדישה והעחיקה. רהיף ירושלים משדר מזמן לזמן את יצירותי. גם בתכנית "חנכה" של 24/18/40 שרדרו מיצירותי שתי מקהלות בארבעה קולות בלוית תזמורת מלאה.

לירט הולרא שמשים של ה.מ. וילחלמינה מלכת הרלנד חברתי פרסיקה לחהלים קנ"ר (בסוב ה' את שיבת ציון), ששוררה ע'י רדיו ירוסלים בחרש ספטמבר ש.ז. הבקוית של פלסטיין פוסט אני מערפת.

המלכה הואילה לקבל את ההקדשה "בראון דר" ובחבעת "רגשי תרדהה העטרקיט", העתק הטכחב אני מצרעת.

עכיפו אני מערנינה למצוא מיסהו שירפיס אח החרים. לדעחי הרבר מתאים ביוחר למוסדוח שלנו, מכני שביכולתם להפיץ אוחר גם בחוץ לארץ (אסריקה, אפריקה הדרומית ועוד) ולהרויח בזה.

אבל אני י, דעה למפרע שלא ישימר לב לעניך אם אתנה, בעצאי לשוסדות. הרי משבתי, שאם מלכה פקשרת את שמה בישידה עברית ארציטואלים, ודאי שיש בזה גם הבעה אחרה לאני יסראל (וכמה יש עוד מלכים בעולה שיקבלו הקדשה של יצירה עבריה:1), מסרחי העמק הממתב ל-"שלקרו" בירושלים. בלי שיגיבו על זה מלל, אחר כך פניחי לעחיניט הערייר ומהם גענה רק יהם קרי.

יכראה עסוקים אאבשים בבעיות בדולות, איצגיות ואין לבח פנוי לאימפודרבילים – הרקטה העוינה המורכבה מכל מיבי לבריה קמנים הנסצאים לפעמים כמעת בהחון להכרה – אך על פי שערכא בחיים גדול מאר. לעיני הילדים אורים על איניה, סמסכו את לבר למרוי מוטר שמה מאוופת

אני שולוח לכבורר את חוי הנבינה יחד עם הכברר על הכבר המוטיקלי בדי שבעודר יובל להוכה שאין פה ענין של עירה מוסיקלית מקוית, אלא יצירה לפי יומה שחרשבת מראש. אני מאביצה ארשחי עלולה לשמש יטוד ליצירת סבנון מוסיקלי עכרי ארציטראלי.

אהיה אסירה תודה אם כבורו יראיי להודיעני, היש ברצונו דביתולתו לעזוד לי בענין זה.

34 49223

5/, /4/ דו האברת אי הלכרין אוי וקרבדי תנהה רקה דך קיצ חבתק קעייו אנה הניך העיקה אדר אות איי חיפא האחת צריכה אהאותר : מני חוקה ולסוקה, והיאר valoya avan , 19 hill 1/2 אליין האיין האייד אין - כסכר החריא ג. אותר הסריתן אור און אין, נכתא קרתות התובע איל און האו. קוד אוצא שינור דק ב גלולא האונא AST , MAR , MAR TO MAR , ENG , TAR 2560 - 256 1344 , 56 Min 15" - BUN BUN JONN JANGRIY-AGRIY, HA VICE the second and the the the הציעך תוקף. במיצ כנ הקרה עיצ נאח

עלי לפרין, זמריה וקוממוניססיה, חיפה, קריה ביאליק, רה' קק'ל ס

14/1/41 , סיאלים היאף

אדון סמילנסקי הנכבד

רב חודות על מכתבך הלבבי ועל דגונך לעזור לי. ישר מחך! אני מאושרה, שאישיות מקומתך מסכים לרעיונוחי אחה העופר בחויה מאז התחילו לבנות את הארץ, את השפה, את חעם. בבנין הארץ הצלחנו מעט, הרבה תצלתנו בבנין השפה, אבל בבנין תעם, שהוא העיקר, איני רואח החקדמות, רחוקים אנו עריין מלהיות תסיבה אחת, לא דאבר לדבק, לא השתמשו בחומר חרב, שעומר לרשותנו, מפתחים את השכל ומזניתים את הלב, אה "החצוניות". את האימפודר-בילים, שרמותי עליהם במכחבי הראשון. חזמרה מהוה חומר חשוב לבנין חעם ביחוד השירה העממית. שירה עממיה מאחדת ומקשרה את כל השכבות, היא יוצרה וביחוד השירה העממית. שירה עממיה מאחדת ומקשרה את כל השכבות, חיא יוצרה את נשמת הנוער, שהוא עתידנו. בשטח זה אני מוכנה לחקדיש את מיסב מחוחי, ואני תקוה שאצליה, אם יעזרו לי מעט.

כשפניחי אליך לא התכונהי, שתדפים אה יצירוחי על חשבונך. לאיש פרסי אין כל אפשרות לחדמים תוי נגינה מבלי להפסיר. כל זמן שמלמדים בבתי חספר בארץ זמרה ממה לאוזן ומנדלים דור על דור של לא-אלמאביחים, אנשים שאינם יודעים קרא וכתוב חוים, לא יהיה קהל קונים. בתנאים אלה טבעי הדבר, שהיצירות המוסיקליות העבריות חולכות לאבור ועמם המחברים מחוטר אפשרות לקיום. בינתים הצליל הזר הולך ושולט לא רק באולמים, אלא גם בבתי הטפר ובגני הילדים.

אבל לפוסדות תציוניים יש מאפשרות ל ח פ י ק פוטיקת עברית, זביחוד את הסוסיקה לתהלים קכ'ו (בשוב ה' את שיבה ציון). תעוברה), ש מ ל כ ח קשרה את שמה ביצירה זו, נותנת סכוים למכור באמריקה בלבר מסמר תוים בלתי בוגבל, אם יעשו פרסום מתאים. צריך להדפים את החוים על ניר סוב, לקשט את הדף הראשון בשני ציורים של תמונות "שיבת ציון" מאן ומזמנגו, וחוץ מזה אה מבמא חמלים העבריות באנגלית, ואז יקנו את חתרים גם לא-יהודים בחנויות למוסיקה. למוסדות הציוניים יש מנגון מעיל בכל חלקי העולם; המוסדות יכולים להשיג רוח חגון ויחד אחם בם אניי מלי כל יהודי בחוץ לארץ, שברכת המזון עוד נתוגה בביחו, ישמח לקבל מנגינה תרבוחיה, עדינה ופשוסה.

נבעתי בנקודה של למוד זסרח בבחי חספר. ענין טבאיב ומחפיר, וקשה לי להבין אח האחראים לחנוך הנוער, ליצירת נטמה העם. מכי מנהלי בחי ספר שמעתי לא פעם אה המליס: "איני מבין במוסיקה כלום" ובזח חענין נבמר. חיביד הוא מלים כאלה בנובע למקצוע אחר, בם אם הוא לא מומחה במקצוע זה, ויש לי הרושם, שבמרכז החנזך עוד לא הבינו את חשיבוח חזמרה. רמה שנוגע לסכנת הצליל הזר איני מגזימה. כדאי רק להזכיר אה אמני חמוסיקה היהודים בחוץ לארץ. בלמודיהם הם חשתמשו בכלים זרים ומסרו את נפשם לבעלי הכלים; את טובי העם אבדה היהדות מסבה זו ולא בכלים זרים המסויקה.

יש חכרת ללחוץ על מחלקת החנוך, שישירו בבתי ספר רק לפי תוים (המקצרע היחידי בלי ספרי למור) וילמרו את תתלמידים לקרא חוי נגינה כחוב חרי זה לא קשור בתרצאות גוסמות. חוץ מזח מחלקת החנוך צריכה לקנות מאת המהברים יצירות מתאימות ולהדפיס אותן לשמוש בבחי טפר. בזה היו מביאים תועלת רבה גם לחלמידים וגם למחברים וחיו מניחים יסור להתפתחות מוסיקה עברית. ואולי יש צורך ליסד גם פרסים למנגינות עממיות מוצלחות ביותר עברית. ואולי יש צורך ליסד גם פרסים למנגינות עממיות מוצלחות ביותר באותח הצורה כמו לספרות. שמעהי שביון העהיקה היו מחריזים חוקים במנגיג מיוחדות. אם הפנגינת תצליתה והיא נתחבבת על חעם, התוק נשאר בתוקמו, וא לא – החוק נשכה מאליו. וראי שכראי היה ליונים לשלם פרסים בעד מנגינות מוצלחוה, ובארץ ישראל החדשה גם כן כדאי.

שכרך יהיה הרבה אם תואיל לחחקשר פעם באופן אישי עם האחראים במחלקת החנוך ולהשפיע שיכניסו את חשנוים חדרושים בלמוד זמרה. ממרה חשובת וכדאי לתתעסק בה. אני מצדי אעזור עד כמה שאפשר, אם ירצו בזת. שני שירי חנוכה שחברחי למקהלה בארבעת קולות בלווי של חזמורת מלאה, שודרו ברדיו ירושלים בתכנית חנוכה (24/12/40) בהצלחת במורה. העתק המכתת של מנהל התכניות מיום 27/12/40 אני מצרפת. חיום קבלחי שוב מכתב מריו ירושלים, בו מבקשים יצירות חדשות. אני ארשה לעצמי להודיע לך על יום השדור ואשמח מאד. אם תרצה להאזין לשדור.

אס מחיה פעם בחיפה, אחשוב לי לכבוד מיוחד, אח הואיל לבקר אצלנו. וחעבוב מיוחד -- להשמיין לפביך מספר מיצירותי.

חימי אולה בומן האחרון ולא יכולתי לכתוב קודט: מכחבך ברם לי שניאה. דערור.

שלום דב לך ורב הודות.

30/1/4

עלי הלפרין, זמריח וקומונניססית, חיפת, קריח ביאליק, רחוב, קרן חקימה, 5 אדר הלפרין, זמריח וקומונניססית, חיפת, קריח ביאליק, רחוב, קרן חקימה, 5

אדרני הנכבר מר סטילנסקי,

כתבתי לך ביום 14 ח.ז. – בינותים קבלתי מכתב מאת הפרופסור שלפת רוזובטקי, ירושלים, שקרן הקיפת מזכנה להדפיט את תמוטיקה שלי לתחלים קב"ו ועליו יהיה להכין את מהוים לרפוט. שמחתי מאד מאד לבשורה הזאת ואני מביעה לך את תודתי החמה על עזרתך האדיבה.

יש לי עוד משאלות בנובע לגורה ההיצונית של החוים. רציחי להכנים טוב טעם גם לעין. לדעהי החצלחת תלויה בהרבה מהגורה החיצונית אני תקות שחסכים גם להשקפותי אלה ומבליץ גם על זה אצל קרן הקימת. את משאלותי כתבתי על דף מיוחד, כרי שתוכל להעביר אותו לקרן הקימת.

באחור זמן נודה לי על שהוחך בחיפה בליל שבת העבר. הדטערתי סאר שלא השתמשתי בהזדמנות זו להכרה אישית ואגי מקוה להזדמנות הבאה.

שלום רב לך ותורה רבה על עזרתך הנדיבה.

וא ופנות בשנתביכם ישר לרשנה הרצשיה ווא קפיי כווובת שוברין

205

עלי הלפריך, חיפה, קריה ביאליק, רחוב קרן הקיסה,5

9/8/41 , 9/8/41 , 9/8/41

אדרן ספילנסקי המכבד מאד,

אני מודה לך על מכתבך כיום 30 ביתנואר בצרוף המכתב של קרן הקימת, בקשחי אחד מטכדי לכקר אצל הפרוש" רוזובטקי ועור ארשה לעצמי לחזור על הענין,

חיום רוצה אני להודיעך, שרדיו ירושלים בתכניתו ל-0'ו בשבש ישרר,בין השאר,שיר אחד מיציריתי (למקהלה בארבעה קולות בלוזי של חזמורת מלאה) בעם "ס'ו בשבט" המלים כאת ש.שלום. אני מצרתה את המלים ואשמת כאר, אם תואיל להאזין לערור. התכנית מחתילה ב-8,30 בערב.

ברכתי לתג היובל של תדרח - אם האושבות. כל פעם שאנד מקשטית את סכתנו לחג הסכות, בעלי בסביר לילדיבר, שבזה אנו מכבדים את זכר חלוצי העם בכל העליוה והכבושים, "כי בטכוה הועבתי את בני ישראל בהוציאי אותם כארץ..."

שלום וכרכה

14/12/4 אציר הזבה איר הייר ב 1/4 44 ***\$**Ø 4**F** ana ang mga mga gadinta ing ta ga taniha mang kipata ing tang mga ويستعيها فعيشا ويتجاهل ولاحتكار والمتحال المحاج والمحاج والمحاج والمحاج nier of a charge in a statistic or an and the second and the second statistic of the second statistics of the and contained and contained. -----····· -----с по 1975 година и техно и селот и селот и селот на предостратите и селотории и селотории селотории селотории се -----

ידידי הנכבד והנעלה פר משה סמילנסקי, בייט ראשון הבא - 1/2/42 – בערב אחרי החדשות ישודרו ברדיו ירושלים בתכנית ל-ס"ר בשבט שני שירים כיצירותיי את הסלים אני מצרפה, השיר הראשון שודר בשנה שעברה בפעם הראשונה, אבל הייחים אז בחדרה ולא יכולתם להאזין, ובכן בקשהי בסנה שעברה בפעט הואשונה, אבל הילחים אז בחזרה ולא יכולתם לאחדי), ובען בל לשרר אוחו בם השנה. הנעימה היא לשירת ילדים ובל הקשוטים הם רק עבור הרדיו כדי להת למוסיקה מסברת אמנותיה (מקהלה, תזמורה וכו)והמוסיקה לשיר השני "צלילי אביב" לא נתנה לנעימת עברית מיוחדת, כשמו כן היא: אביביות ורעננות, הסבע משותפח לכל העמים. אשמח עאר אם תאזינו בם הפעט לשדור. על) המכחב החביב לרבל השדור בתכנית לתנכה ועל האדוד אני מודה מקדב לבי. אין בשבילי שכר יותר גבוה מאשר הוראות שהמוסיקה שלי עלולה להניב על נימי נפשו המיוחדים של היהודי.

עכשיו עני עסוקה ביצירה רצינית: מוסיקה לתהלים קכ׳א (אשא עיגי אל ההרים) צצצצצצצצצצצצצצצצצצצ העם העברי היה הראשון שיסר משטר חברוחי וממלכתי על יסוד הצדק והחוק ולא פעם ה גש עם העריצות הפראית כמו עכשי. אבל העם העברי ירע שהחיטה להצבאעפרגב פנצחבלינם יבמקבי כהמישבויה עפעואף אציפיף בקריעלי עברהלי

Document #122 adit it was 1 1 ANA 23212 - 32211 Vic 24,0 A/12 1 por O NGI- IRY and the All I JASH No con court Hele Led 110 6 100 , TAN 11-DAR pater dit have PE 1/15 · itas. No alla XV NOD actor 1000 77

7/5/43

Some si geory, Ala co! Jour si geory, Ala co! Jour and co laver co an anter adde So. wan is advis uson adde co זו לו זעון ון הקצווכד קרות לאון. אני אלי זעון ון הקצווכד קרועים לאון. אני אלי זעות איז און אין איז קעועים קעון לי היאני אלי זעות איז און אין איז אליקה אליב איז און אין קיר אליקה; און הענוסני עכלא רע ול גיעון ני ,וול דענוסני איל און. 2 5/10/1 111/25 - AN 20 11/2 - 11/25 -האקוד איזאת בוואר איזא בוואק - יולי אבוד איזאת כוסף לושאון אי אברהי האקד איזאת סוסף לושאון אי אברהי האקד איזאת סוק לעיר יאד לע איז הע כתוניר

שמי: עלי חלמרין לביה קרח, נולדתי בקניגסברג-ער. 25 באוגרסס 1896. חשכלה כללית קבלתי בביה ספר תכוני לבנות(Liceum) למדתי מוסיקה ובתור מקצוע – ומרח, הייתי הלמידה של Herta Damlow, Professor an der Kgl. Hochschule für Ethabon und Schulmusik im Berlin Charlottemburg כלי התזמורה עד כמה שזה נחוץ לקומתוזיציה. מרמחיותיו האנטומיה של מנגנון קול האדם, טפרלו רפתוחון הדמרה. אוי מוסמכה להוראת זמרה מטעם המסטריון לחשכלה בברלין. יש לי בסיון רב בהוראה ומספר מחלמידי בחוץ לארץ הגיעו למדרגה של זמרי אומרה וקונצרט. נצחחי בם בארץ על מקהלה וסררתי מספר קונצרטים בחור זמריה. חברחי שירים עבריים לגני ילדים, לבחי ספר, לשירת אמנוחיה דבה לסקהלות בארבעה קולוח ובלווי של חזמורה. חיצירות שלי שודרו הרפה פעמים על ידי חרדיו בירושלים. עליתי ארצה בחודש אפריל 1936. בצרוף: רשיון להוראת זמרת בגרמניה תכנית מאחד הקונצרטים שלי

ח' אדר חש'ב (22/42) לכבוד חנחלה ביח תספר גיפנסיה ביאליק בהיפה. דין רחשבון. ^א- במשך הודש סברואר נחתי בכל כתה ארבעה שעורים לזמרה. לפדתי: <u>לחמשת עשר בשבט</u> "בס"ו בשבט" (רק בכתה X) <u>ליום הל חי</u> "אל יאוש" "אל יאוש" <u>לחב הפורים</u> "שיר על שרומפלרור" "מסכות" את חשידים אני מצרפה. הנעימות ל-"שיר על שרופסלרור' ולשיר "עמדו בנים!"

- ב. בחודש הבא אקדיש בכל שעור 6 10 רגעים ללמוד תוי נגינה זאלמד שירי פסח וקטעים מהגדה לפסח, חוץ מזח בכתה א אח חשיר "אל ספוד" לפי בקשת המחנך. רצוי לי מאד שחתנהלת ומחנכי הכתות יפסרו לי תומר לזמרה כל פעם שיש להם משאלות לשירים מיוחדים.
- ג. תלמידה מכחה א מסרת לי שיר של שלשה בתים שחברה בעצמה. אה השיר אני מצרפת. חברתי נעימה קלה לשיר זה ויש בדעתי ללפד אותו בכתות. אשתדל שהשיר הזה ישודר ברדיו ירושלים בפנת הנוער העברי. אני מקוה שזה יחן דחיפת לכל החלמידים לשתרף בעולת אמיצה בזמרח ובחבור חומר לזמרה. <u>חזמרה יוצרת אה נשמת האומה</u> ונחוץ להשתפש בכל צאט האמצעים כדי להכנים התענינות ושמחה לתוך שעורי חזמרה.

בכבוד דב

עלי הלפרין, חימה, קריח ביאליק, רהוב קרן חקיבה 5.

```
10.4.1948
```

לכבור הנהלח ביח חספר ביטנזיה ביאליק בהיפה. .1.8 דין וחשבון על פערלותי בחודש מרז. (10 למדחי בכל שלדשה הכתוח זטרה להשמתצצאצצאצ לפטח מן ההבדהו ninwi nb .s ב. אדיר בכלוכת X17 1#7K .. 2 ד. חוץ פוה את חשיר "תילדת בשדה" שחובר על ידי שרשנה יצחקי הלמידה בכתה א. (2) תחחלהי בלמוד תוי נגינה ועברנו עלו א. המחמרשת, ב. מפתח הבנרר, ב. צורה התוים, ד. אורך וגובה הצלילים. בכל הכחוח שורדת התעניגות דבה מצד התלמידים והם קלמו את החדמר בקלות. התנהגות החלמידים בזמן השעורים תושבה בהרבה, בזמן למוד התוים שור כבר שקם גמור. בתורש חבא אני מקוח להחקדם בלמוד תוי נגינה עד שנוכל לחתחיל בזמרה לפי תוים. החלמירים מבקשים ממני שירים "עליזים". בכבוד רב צני הלפרין.

עלי הלפרין,חיפה, קויה ביאליק, רח'קרן הקימת, 5.

3.5.42

לכבוד הנהלת ביח הספר ביטנסיה ביאליק בחיפה. א.כ. דין רחשבון על פעזלותי בתודש אפריל. (1) בכל שלושת חכתות למדתי שירים-חדשים: א. אין זו אבדה. ב. ספיגות המעפילים. ג. דודה אלה התגיסה. ד. חזון הגאולה, (קבוצה נבתרת סעמדה לסיר ליום זולדתו של ד'ר הרצל) (2) המשכתי בלמוד תוים ועברני על: ג. המטקים, ב. השקלים, ג. וקצב.

לכל התלמדים שמסרו לי את מחברותיהם רשמתי את משתח הכגור, את התוים ואם החפסקים למיניהם בראשי השררות בברי שיתאסנו בבית על ידי מלוי השורות.

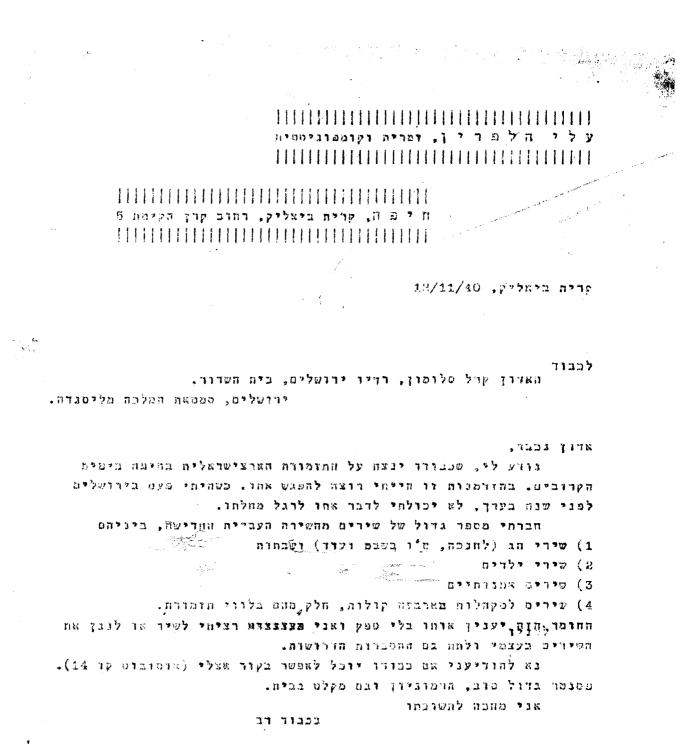
(3) אני מצטערה להודיע שבטבוע הבא לא אוכל לבוא לביה הספר, מפני שאני נוסעת לירושלים לבית החוליט הדסה לשם בדיקה רפואית בקשר עם נתוח. אם תרופאים יהליטו לעשות את חנתוה מיד, אני ווסבת שאשער שם כחודש ימים. ביום רביעי הזה אלמד את השעור האתרון לפני נסיעתי; לא יכולהי לדחות את הענין עד טוף שנת הלמודים.

בכבוד רב

רשימת הקומפוזיציות של עללי הלפרין

יציר בן שלם שיר העולים .... (1 אהררך פישקין אין זר אבדה . . . . (2 ראובן הורביץ . . . . האדם וכוכבו (3 刘 Ħ . . . . הקרשה (4 י. ד. קמזון ובעיר ירושלים . . . . יובעיר (5 fþ. n 58 אני רוצה לנסוע . . . . אני רוצה (6 ח. נ. ביאליק רועת הכוכבים . . . . (7 ש. שלום . . . . הילד והפטיש (8 . . יעקב כהן פרפר שבוי (9 . . . . n Ħ ברכת בוקר (10 . . . . n לב אם (11 4 . . . . Ħ מי הרא זה ? (12). . . . . בם חרשנו, בם זרענו, אבל לא קצרנו... מ. לוין-קיפנים (13 לרי בן אמתי שיר השומרים (14 . . . . מאיר אילי (חובים עין-חרור) מאיר אילי (15 ילד ביזרעאל . . . . ללא מלים (16 יאיר בן שלם . . . . ירושלים (17 אביבדור המאירי . . . . H 17 אל תנשקיני (18 * * * * * * * * ש. בס (שמואל) (19 שיר הבשט . . . . חיים אררלך צליל עברי (20 . . . . חפילה שומר ישראל (21 . . . . (22 א. ברוידס אורי הקסן שלי . . . . דבל הרקיע (23 ישראל אפרת . . . . (24 קדימה (ארץ מולדת) . . . . . . עפרה בירדן, שם משמרתנו .... (25 נפחלי הרץ אימבר למפלטי נתיבות .....אפרים תלמי (ולוקה) (26 y states

15/7/38

Document B

7 8 3

הלפרין, מזמרת, קריה ביאליק, 58, דואר: חים א, תבת דואר

לכבוד המשורר אחרון פישקין,

תל אביב, רחוב פרץ חיות, 38

17. 1. 37 , חומה

ארוני המשורר! ארוני המשורר!

בזה הגני מתכבדת להודיעו, שחברתי מנגינה לקול אחד עם לווי על הפסנתר עבור השיר "אין זו אגדח", אשר כבודו פרסם בעתון "דבר" מיום 63 .20 . המנגינה קלה לתפיסה ומתאימה לשירה עממית.

במוצ"ש, 37 1.3% בשעה 8, יחקיים קונצרט שלי בחיפה, (אַלָּלָם קובלטקי, רחוב הרצל, 67). בתכנית הכנטתי מטפר שירים עבריים חדשים, שחברתי עליהם מנגינות, וביניהם בם השיר "אין זו אבדה", שאשיר בפעם הראשונה לפני קהל.

בזח חנני מזמינה אם כבודה להיות נוכה בלהירט הנ"ל בתור אורה כבוד ואשמה מאד לקבל מכבודו השובה היובית.

בכבוד רב

Document C

Association of Composers and Authors in Palestine ,, ACUM" TEL-AVIV, P. O. B 459

جمي^ة مؤاني الأغنيات والكتب في فلسطين 197كوم،، م. ب. ١٠٤ تل اييب

אגורת הקומפוזיטורים והמחברים באיי **אקומפוזיטורים והמחברים באיי** אקומפוזיטורים והמחברים באיי אקומפוזיטורים המחברים באיי

TEL-AVIV,

.

17.1.38 ת**י-אביב**

לכבוד הגי %. הלפרין <u>ה י פ ה</u>

لادره

ודאי ירוע לך הצלחתבו הגרולה במשף חצי יובלו הספרותי של הפשורה אכיגדור הפאירי נתל-אבים, כעת מסחיבים אבו על פי תבביתנו לערוך את הכסף חזה גם בחימה,ואנו פובים של כבי בבקשה במראח,לית לכר ידי עזר פחסגת הנשף אחגיגי,שהוא חג לכלכו ומנו בשוחים מאוד,שכה' תמלא מת בקשתבו זאת נכל לב, ולמיכן אבר מרקשים פיב' לסרוה ולבוא ביום 100% - 20%

בזעת 30,43 אחחייצי אל בית תיאינגי ויטרט בחימסרה 43, להתיעצות ברמר העזרה,טירידי המשורר והסטרות רוצים לתת בחתנדבותה בעבודת ההממה לכשף.

אבר מקררים רבטרחים בתקרתכר,שמב" לא תשיב את שביבר ריקם, משם שכל חסברקשיט בתל-אביב בעבר לבקטתנו רקיבלר סארק ררחבי ברול שכל העברדה והבשף בכלל.

וחננו בכל הכבוד ובברכת

הספרות העברית הספרות העברית במם הועד ל א.ל.ל

Isé Al. don جدور مرد مارد الم مارد Bin the life the serie of any of and المحكود مع معد معند مال المراج مع المراج م Krek ! pokethe orne afer age is ite se Bu schol zhi

. بی مردور بردور

אליה הכה א העליו זה וכתה האקיב אוג אאג א לבונת כד הארוניה המניינית י . 630 /1. 55, 2.2. . C

DIE CNSS/L GOIG C'NIL DIGH BUIL AGING DIE MILAER

Meine Absicht war in die jüdisch-religiösen Gesänge E infachheit und Meledik hineinzubringen, und dabei dem Jüdisch-Traditionelen Rechnung zu tragen.

Die Melodie ist in erster Linie für den Hausgebrauch bestimmt und ist von der Klavierbegleitung unabhängig; indessen soll diese dazu dienen, die Komposition künstlerisch zu gestalten. Die Klavierbegleitung ist eine selbständige Komposition, die aus zwei Melodien besteht, von der rechten und von der linken Hand gleichzeitig gespielt. Die g an ze Komposition in ihrem polyphonen Aufbau ist dazu angetan, dem Hörer Bilder aus uralten Zeiten , die zugleich auch neu sind - Rückkehr aus der Galuth lebendig werden zu lassen. Die Freude der Rückkehr ist nach gehemmt, das Leid der Galuth ist noch nicht überwunden, aber die Tränen sind nicht mehr bitter.

MENUCHA W'SSIMCHA. Sohabbath-Gesang.

Dharel Dhar

Bei dieser Komposition hatte ich die Absicht, eine r e i n e Musik zu schaffen - fern von jeder Sinnlichkeit.

Des Haus des frommen Juden em Schabbath-Abend ist ihm seine Burg. Hier geniesst er die Heiligkeit des Schabbath und erholt sich von den Mühen der Woche. An diesem Abend existiert die Aussenwel für ihn nicht. Die Schebbath-Kerzen brennen und verbreiten einen magischen Glanz, der Tisch ist gedeckt, so wie es der liebe Gott ihm ermöglicht hat, die Familienmitglieder - festlich angezogen - sind am Tisch versammelt. Das jüdische Herz ist voller Freude und des Dankes durchdrungen für das Schabbath-Geschänk. Er singt nicht für Zuhörer etwa, sondern der Geseng schafft in seiner Seele ein en Zustand der Vergeistigung und der Erhebung.

Elly Helperin.

Document G

שיר המעלות. בשוביי אח שיבת ציון. תהלים קכ"ר

וֹ/וֹקִ מ ט ר ת י -- להכניס פשטרת, טכעיות דטב טעם בשירה הדתית. המנגינה מיוערה לשמוש ביתי בשבתות ואינה חלויה בלווי כלל. אבל הלווי בפסנטר מאפשר גם שירה אמנותית. הלווי קומפוזיציה לעצמה, מחוברת משתי מנגינות נפרדוח של היד הימינית והיד השמאלית. המנגינה לקול והלווי בפסנטר ביחד מהוים צליל משולש, המיועד לתת חיים וצבעץ לתמונות עתיקות, שהן גם חדשות מהוים צליל משולש, המיועד לתת חיים וצבעץ לתמונות עתיקות, שהן גם חדשות השיבת ציון -- השמחה אינה שלמה, היא עצורה, עוד לא נשכח סבל הגלות, הפצועים עודם פתוחים, אבל הרמעות כבר אינן מרוח... השירה מאפשרת לבטא כל מלה וכל הברה באופן ברור ער לדקלום ונותנת לזמר האפשרות לנשום מבלי שירגישו בנשימה.

מנרחה רשמחה, זמירות לליל שבת.

השחדלתי ליצור מרסיקה טהורה וחפשית מכל גשמיות. ביתו של היהודי האדוק בליל שבת הוא ארמונו. פה הוא נהנה מקדושת השבת ומפליף כח. העולם החצוני אינו קים בשבילו בליל שבת. הנרות מפיצים אור קסם, השולחן ערוך כמתנת אלעהים, בני המשפחה לבושי בגדי חג יושבים על יד שולחנו, לב היהודי מלא שמחה וחדור תודה על מתנת שבת. השירה שאינה מכונת כלפי חוץ יוצרת בנפשו רוח של החפשטות הגשמיות, של השראה. להשגת המטרה השתמשתי בסגנון החסידי.

עלי הלפרין

SABBATH SONG

The following composition is musically pure and free of ell profanity The house of the orthodox Jew becomes on Friday night his palace. Here he enjoys the Sabbath Holiness and reposes. The outside world does not exist for him on Friday night. The Sabbath candles fill the house with their charming light, the table is laid with what God has given, the members of the family in their holiday clothes are sitting at table. The heart of the Jew is full of jey and gratefulnes for the gift of the Sabbath. His song does not intend to be heard eutside, but make him feel aloof from all profanity. In order to obtain my purpose I have used the Hassidic style.

Elly Helperin

Document I

mates, diffe Allis. a. Mean content diff.	
responsible for the course, and Miss	to 1
L. Gumpent assisted them. The me-	How
thod used is that of Prof. Cisck's	stars
well known school at Vienna.	bly

Howard and Raymond Massey as its stars. The studio work will probably be done in England.

LOOKING BACKWARDS

N Friday last we heard new settings of the Sabbath song "Menuha Vesimha" and the text of Psalm 126, sing by Miss Elly Helperin. There are already a number of versions of both, but the new music is both simple and original, and filled with a sincere Sabbath atmosphere. They are not difficult to sing, and should become popular "Be sharp, Major," the musical guestion bee introduced on Sunday afternoon, revealed Mr. Aubrey Silver as to real microphono find. "Mainly for the Troops" was a justified warning, for there are, not many civilians who know off-hand what march is favoured by which regiment. The programme will be continued this Sunday.

On the same evening we heard the Studio Quintet in some "National Songs and Dances," which was a little anatomic There, ought to be plenty of colourful material available for a programme with this title. The material was uninter-

Religious Services

Babyath Begins in Palestine at 5.53 this evening and ends at 7.66 loncorrow night.

JERUSALEM

Yeshurun Synagogue — Tonight, 6.25; Shahrit, 8 a.m.; Minha Gdola, 1.15 p.m.; Minha; 5.30; Arvith, 7.10 p.m.

Emelh V'Emouna (Gan Rehavia) -- Tonight, 6.30 p.m.; Shahrit, 8.15 a.m. Lecture by Dr. David Kaelter.

TEL AVIV

Ichuid Shivath Zion (67 Filiezer Ben Ychuda) — Tonight, 6.05; Saturday, 6.10 and 8 a.m.; 6.25 p.m. (Teachers' House; 5 Nathan Strauss) — Tonight; 6.05; Saturday; 7.45 a.m.; 6.30 p.m. (7, Hagalil) — Tonight; 6.05; Saturday; 7.15 a.m. Beth Israel (96 Dizengoff Street) — Tonight 6 p.m.; Shahrit, (Rabbi Dr. Rosenberg). Minha and Maariv, 7.

Cundan

esting, and the Quintet accordingly ¹ lifeless

Miss Nelly Picker sang some songs by Mr. Hans Hurtig on the following day. His melodies are attractive, and the feeling in the songs spontaneous, but they kack personality. The composer would probably do well to subject his work to more rigorous scrutiny and criticism.

The P.B.S. Orchestra has returned to \$ work after a brief holiday, but of their t first concert only a part was broadcast, Ŧ as the transmission could not start before 9.45. The programme began with Mendelssohn's Midsummernight's Dream, which sounded a little thin in this arand rangement for small orchestras; several Chopin pieces, in which the planist, Mrs Sarah Schapiro, had the disadvahlage of recalling Miss Phina n k τ Saltzman's masterly recital in the same hall only a week ago. She was patently nervous, and there were several misses, F particularly in the Ballad in G. In the 'я. later broadcast part of the concert, Mrs. S_{ij} Schapiro was more successful, and her rendering of Mendelssohn's First Plano Concerto revealed something, of her T qualities as a planist and a musician.

Mr. Schlesinger did his best to rouse 1 the players from post-holiday heaviness; and scored a remarkable triumph with ff his rendering of the overture to Beet-W hoven's' ballet, "The Ruins of Athens," ià a rarely played and strange plece of music. In the symphony in E Flat by W Mozart the conductor showed an excellent sense of timing, and familiarity ec with details that are only apparently of τH secondary importance. With a full orth chestra this well chosen programme! M would have sounded even better. - C. M

ERUSALEM

Appendix C Translations of Selected Documents

Document #11 (translated by Cynthia Hyfield)

EH, Haifa, Kiryat Bialik, Keren Hakayemeth Street, 5

Kiryat Bialik, 1/2/41 (January 2)

Professor....

Dear Professor Rosowsky:

You have 19 different compositions that I have sent you in past years. And I have other uses for them and need them urgently. Herr Hurtig from the Kiryat Bialik has made himself available the notes from you personally to receive. He's leaving on Sunday the 5th d.m. for Jerusalem and I would be very grateful to you if you these notes that you don't need could leave out (have ready to give to him) so that he can receive them also, if you aren't personally at home. For your friendly efforts, I thank you in advance.

Fraulein Kristell, who visited with you, said that I was still supposed to get some money from the "Sochmuth" for example from the Zionist Organization in Jerusalem. Could you give me the details of this please? I would be very grateful for that. In March of the previous year, I received LP 0.500 (*Lira Palestinit* – Palestinian Pound) "for a melody to a poem," without clearer or more precise information. Just a few days ago, by happenstance, I found a folder/notebook in which just the singing voice was published. This is all that I know and would be very happy if you could share more about this with me.

The LP 0.500 were at the time addressed to Herr Ali Halperin in Tel Aviv. May I ask you to please give the Zionist Organization my correct address? It is possible that many people could have written to me, sent me works, and even sent money without my receiving it. Thank you for your efforts in this.

I am forwarding a stamped self-addressed envelope, speaking to your better nature. In the hopes this letter finds you and your honorable wife in good health, I greet you both.

I send you greetings.

Document #1 (translated by Cynthia Hyfield)

01-05-41

Dear Frau Helperin,

I have by me at home 7 songs found that I personally or my next door neighbor Herr ..... that we would give over to you. You talk about 19 songs. Maybe the other songs will be in the office of the Keren Kayemet. That is not out of the question. I will ask about that. Thus far only one song from you has been printed: "*Al Ya'ush*" [Don't Despair] the royalties have already been sent out.

Perhaps some of your other songs will be taken into consideration for the future. That would make me happy. This is how things stand at the moment. This whole thing has been sitting for so long. We hope to once again begin printing. The people from the Federal Zionist Organization complain that in this difficult time, they don't have money to give to music. With luck, not all Zionists, but for the most part they are so unmusical. So it would be advisable to leave a portion of your songs in Jerusalem.

With heartfelt greetings from my wife and myself. Your S. Rosowsky

Document #15 (translated by Yaron Kapitulnik)

A. Ben nachum (Aaron Virshop)

Elly Helperin Z"L (*zichrona levracha*) (A bunch of flowers in her honor)

In Jerusalem on Mount of Olives, in front of temple mount, in one of the first rows for the distinguished people of the nation and its leaders, a tomb was dug on Monday of last week. On the ninth of Sivan (XX of May) – a new grave or the artist of music and song, the composer Elly bat Mordechai Helperin. She was only 45 years old.

She received her education in Germany, finished high school in Berlin, she had a pleasant voice and she devoted herself to the service of the German people and German culture as she appeared in concerts as a singer. With the destruction of German Jewry she came to Israel with her family seven year ago. She burnt the bridges with her past, turned to the land of the patriarchs and started building her artistic world here in kiryat bialik near Haifa.

She was shy, did not seek publicity, and yet very fast was her name known to the lovers of music and song among us, in the *Krayot* and in the big cities in Israel, who also invited her to perform.

She learned Hebrew very well and became a teacher for singing in the Bialik Gymnasia and in the public kindergarten school in *Kiryat Motzkin*. She always insisted her students learn singing so that they could learn to read music, and she insisted her demands be fulfilled.

I only knew her for a few months, yet the spiritual pleasure of knowing her was great. I visited many times in her home – the art center for song and music. Each time she would meet me and greet me with her kind words, with open arms and let me in to the music hall where one could find the piano, the organ and violin. Even before I had the time to greet her and her family, she would already sit by the piano, her fingers drumming on the

keys of the piano or organ or on the strings of the violin, and holy sounds would fill the air of the room.

I sit there and absorb into me beautiful melodies and incredible music – the deceased's new material beginning with Bialik and ending with contemporary young writers. These holy moments fill my entire being and I stand there and look at the composer that every bone in her bone in her body is screaming "*MI KAMOCAH Adonai*"

And her families are assisting her with their voices and honor me in a musical-vocal feast- so high and holy. As they finish singing they immediately start asking me questions: "did you hear the new melody about the *Ma'apilim* boat?" and "*Al Y'ush*?" And the music to the words my 10 year old student from kiryat bialik wrote? And without waiting for my answer I once again enjoy her soul and spirit.

The *Eretz Yisraeli* radio allowed its listeners to enjoy her beautiful music many times. The goal of her life was to serve her people as a composer and she dedicated all that she had towards this goal.

We mourn this lost and will never forget her, a national composer she was in her life, and such shall she stay in our peoples memory for ever.

Document #16 (translated by Yaron Kapitulnik)

My Wishes

Concerning the external form of the musical printing to my Psalm 126 (*B'shuv* Adonai et Shivat Tsiyon)

The fact that the queen of Holland has her name as part of this Hebrew creation serves as a clear proof that she is sympathetic with the Jewish people. The queen could have thanked me with out receiving the dedication "with all of intention" and with out "expressing her deepest gratitude" for the "beautiful music". On top of that, all are aware of the good attitude of the queen to her Jewish citizens. The representatives of the Netherlands have always been friendly to Zionism in the United Nations; we wish that after the final victory over evil, the queen will also in the future stand with Israel. There is a tight connection between the exile of the Jewish people and the exile of the queen. It was my intention, as a gift for her 60th birthday, which she has to celebrate in exile, to choose this Psalm as a sign of hope for redemption close by. And as such it was very important for me that the written music will have a special external form.

If we notice the sacred quality of the Psalms to Christians as well, and the name of the queen gives the piece a magnetic quality and opens the doors to the upper class as well, I think that there is a good chance that the music can be distributed in music stores to gentiles as well as Jews. If we make the right quite efforts to market this by having it covered by music critiques in the newspapers, by playing it in concerts by Jewish artists etc., we would be able to sell in England, America, and South Africa a large number of pieces.

And we should sell this among non-Jews as well. Especially in these times, when Jew haters are launching a campaign of hatred against us, there is a double need to have friends among the gentiles. Our experience teaches us that in proof and logic we are not successful in our war against hatred of Israel, cultural music can be the thing that captures the hearts and with it the friendships. In music I see the answer to the propaganda against us. The foundation of friendship is honor, may the gentiles know that we have the spirit of creativity and building living within us. Let the gentiles feel that we still have a thing or two to tell them, and maybe once again from Zion will come out the Ten Commandments to a miserable world. I believe we can give this world once again direction and form.

So I ask that these not be printed not in a booklet with other works, but separately on good paper, in the regular size for music pages. The first page I would like to decorate with two photos of "the return to Zion" one old photo of Ezra and Nehemiah and the second from our time. Good photos will make the music stand out. We need to put the dedication in a central place and the name of the composer in Hebrew and English (with out shortening my name from Elly to E.) my name in English is Elly Helperin. The center two pages will be with music notes; the forth page will be for the words in Hebrew and English, and maybe in Dutch – according to the official translation of the scriptures. Under the notes I recommend we add to the Hebrew words also the Latin accent for English speakers.

As for my profit – I would either set a price or determine a percentage according to the number of booklets sold. The money we have brought with us from abroad has been spent over the years and I have no other income other than the music, I ask that you take that into consideration.

Document #17 (translated by Yaron Kapitulnik)

On the personality of Elly Helperin Z"L

Born in Germany to a wealthy and honorable family, as many woman of her class she received German-liberal education, totally foreign to Judaism. While she was young she was detected as having a talent to music. After she studied this profession, she became a certified singing teacher. She would perform as a singer in concerts. She could play the violin, the piano and organ and she played as if her gift (talent) was from heaven. In 1936 she made Aliyah. It was a difficult and very hard move for her. As a result of an internal battle she started "undressing" her Diaspora-foreign exile self. She studied Hebrew and absorbed Jewish values until she finally found her self and her people, she discovered within her powers of creation and gave all of her self to the creation of Hebrew music, nationalistic and religious.

SHE WOULD SAY: Music (singing) creates the soul of the people and is very important for our children. MUSIC HAS A NATIONAL VALUE BY THE FACT THAT IT ENCOURAGES AND MOTIVATES THE PEOPLE FOR GREAT ACTIONS.

In order to be in daily contact with children whom did not experience life in the Diaspora, she became the manager of a public kindergarten and taught music, as well as teaching in a high school. For the students she would create new melodies for new songs – even some written by the students them selves.

She would be so excited when her students would accept her work with enthusiasm. They –the children – were in her eyes her best critics. How happy she was after she brought the first song she wrote to the children in the day care ("The Apple Fell") and the children closed the door, preventing her from leaving, and forced "Aunt Elly" to teach them a new song, or when they would greet her with that song as she entered the place.

She finally felt that she found her way, and in order to fulfill her dream, she decided to postpone an operation. As she was weaving the plans for her life, the sudden end came to all of her plans.

She composed with great success music to words by Bialik, Tchernikowsky, Yakov Cohen, Moshe Shilgi, A. Hameiri, S. Shalom, Levin Kipnis, A. Broidis, Shin, Bas, Y.D. Kamzon, and many more, as well as for choirs accompanied by orchestras. She was 45 at death, a mother of 3 children in school age, lived in *Kiryat Bialik* (Haifa). Her death is a great loss, but her spirit will live on in her musical pieces.

Her approach to the question of Hebrew Music: Much has been said on Hebrew Music. The question – if we should create this music with a Western or Eastern background (orientation) and if we should develop it linked to religious or secular music – has not been resolved yet. The other question standing is: what is pure Hebrew music and what are foreign leftovers.

My opinion is that we can not solve these questions only through science and research. Even if we were able, in a miraculous way, to find all the instruments and notes that the Levites used in the temple, I have doubts that we could DIRECTLY return to the ancient music. After all, music comes from the cords of the soul, and the soul of the Jewish people has changed over 2000 years of exile in a fundamentally. That music – that did not move forward with the lives of the people – can not express the people's soul in its current state.

Document #18 (translated by Yaron Kapitulnik)

Psalm 126 (*b'shuv Adonai et shivat Tsiyon*) – the music is dedicated to her majesty Wilhelmina, the queen of Holland for her 60th birthday, which she celebrated in exile.

The melody is simple and easy to use at home with out many instruments. The accompany is only for a high quality orchestra – the form of music, polyphony. The accompaniment is a composition on its own with a goal of infusing life and color to an ancient picture – the thought of "the return to Zion" – and here is the musical drawing to this picture by the composer herself:

The picture "return to Zion" in the days of Ezra and Nehemiah, about 2500 years ago, is returning these days almost in the same form. "As God brought us back to Zion we were as <u>DREAMERS</u>" the joy among the Jews is not bursting out in an uncontrolled way like it does with other people. It is confined, laughter is mixed with tears, the suffering in exile has not been yet forgotten, the wounds have not been healed, the land is still empty and the task in front of us huge, almost beyond the possible, to the old problems we now have new "*eretz Yisraeli*" problems – and yet: "God has done great things to us, we rejoice" (*higdil Adonai la'asot imanu, hainu s'meichim*).

We believe in our way, in our righteous and our destiny, we believe in full faith, that the period of tears will pass and in its place will come a period of song and music: The ones who plow with tears will ripe with joy" (*Haloch yelech nosei meshech hazara – BO YAVO YAVO BERINA NOSEI ALUMOTAV*).

Psalm 121 (esa einai el heharim meiayin yavo ezri)

We stand today in a great fight for the land and freedom and against wild tyranny, unprecedented cruelty, and this Psalm has a great importance today just as it did in ancient times along the history of *Am Yisrael*.

The Jewish people were the first that established a society based on a social system based on freedom and justice as a law according to the holy Torah. The Jewish state was an isolated island in a world of tyranny, slavery and idol worship. It is only natural that Jews were hated to death. This small group of idealistic people has always been a threat to tyrants – like an infectious disease. Canceling slavery, resting on Shabbat, equal rights to all people, the king having to obey the law himself, socialism, etc. were a threat to the governing law in the world which was based on slavery and tyranny.

The king said to "*ra'oshning*" (no translation): the Ten Commandments have been canceled and ethics is a Jewish invention that needs to be destroyed together with its inventors.

It is no surprise that this small people was hated by the dictators and not once found itself in conflict with them, as their goal was to destroy the Jews and their Torah. But the Jews knew, and throughout the past 2000 years have proven to the world, that in ethics and justice there is power and value, an invisible power, a godly power, that is stronger then the power of steel and metal, a power that works on the side of the righteous, even among the enemies, and this power will always win eventually. "The spirit will stand with the Jews since you will lose your father's home. (*Megillat Esther*)-- Mordechai did not know HOW the rescue would come, but he was sure it would come! He knew that those who do not join the people at a time when they have the opportunity to do so will be punished. History always repeats itself.

Esa einai el heharim, mei 'ayin yavo ezri? Ezri mei 'im Adonai, osei shamayim va 'aretz.

Al yitein lamot raglecha, al yanum shomrecha. Hinei lo yanum v'lo yishan Shomer Yisrael." Do not think that there is no God that can see what is happening, and do not think that God has forsaken the right side – your side. He is always with you, as your shadow is: "Adonai shomrecha, Adonai tsilcha al yad y'minecha, yomam ha'shemesh lo yakeka, veyareiach balaila."

The priests are stepping to the stage and they bless the people. (The orchestra is quiet.) "Adonai will guard you from all evil and guard your soul" and the people answer will the orchestra "Adonai will guard your leaving and returning now and for ever."

Document #64 (translated by Tania Dadoun-Zur)

Elly Helperin, Haifa, Kiryat Bialik, 5 Keren Kayemet Street

Bialik, 03/10/1941

To Palestine (Eretz Israel) Radio Service Manager

Jerusalem, Melitanda Street

Dear Sir,

I would like to hereby inform you that the Composers and Writers Association "Akoum" Ltd. Has rejected my request to be accepted as a member. I'm attaching a copy of the letter from the 2nd of this month.

The content of this letter is quite strange. ACUM <u>did not require</u> materials for the "discussion" <u>nor</u> did I present any materials for this purpose.

On 09/09/1940 (the day of the Tel-Aviv bombing) my husband visited the ACUM office in order to find out about the membership prerequisites. That day the clerk did not come to the office. The bombing began when my husband was sitting in the ACUM office. Then he submitted the booklet "Songs of the Homeland" to one of the members in front of the ACUM office and asked him to tell the clerk to send the membership perquisites and forms according to the address that is on the booklet. My husband hurried to catch the last bus to Haifa.

Since I hadn't received any news from ACUM, I wrote a letter on 09/18/1940. In this letter I wrote of the visit to the office, I requested to be accepted as a member of the association, and besides that, I informed that on 09/20/1940 two of my pieces (Psalms 126 and Rest and Happiness) will be broadcasted in Radio Jerusalem, and asked to transfer the composer fee on account of the membership fee. I thought ACUM arranges payment for Radio Jerusalem; according to this I attached notes to two uncorrected songs. I thought that the fact the program manager accepts the songs for broadcasting is certainly enough to be accepted as a member, without prior criticism on the part of ACUM.

During the 6 months I was waiting for a response, I only got one letter from ACUM dated 10/31/1940 (you have this letter) where ACUM did not request any materials for discussion.

Regarding the two pieces that were rejected by ACUM I must comment:

- 1. The fact that the program manager who is responsible for the quality of the broadcast accepted these pieces for broadcast (as well as other pieces before and after this) proves they are appropriate for broadcast.
- 2. The criticism by the press was very good. I am attaching P.P.'s criticism.
- 3. The music to Psalms 126 (Song of Virtues) is dedicated to her highness Wilhelmina queen of Holland for her sixtieth birthday. The queen did not only express her gratitude but also "gratefully" <u>accepted the dedication</u>, This is, of course, after a discussion of the court experts. (I'm attaching the royal message). In addition, I know that Mr. Peprira, the main cantor of the big synagogue in

London, successfully sang this song in the presence of her highness. The music was also now received in Stockholm.

- 4. The main office of *Keren Kayemet* took upon itself the printing and distribution expenses. Professor Rozovsky in Jerusalem, who is preparing this material for printing, wrote to me (01/10/1941) that he is gladly working on it because the music is so beautiful and full of emotion.
- 5. Mr. Yoakim Stochevsky an expert in Hebrew music is an admirer of my creations.
- 6. Yesterday I was visited by veteran settlers, some of which are Moshe Smilanski from Rehoboth, Mr. Jacobs from Jerusalem who asked me to hear my works. I specifically sang them the songs that were rejected by ACUM, and yet they all expressed their complete fondness to these pieces. Furthermore, they requested to inform them if I ever arranged a concert in Tel-Aviv, so they would come especially to hear my pieces.

With these conditions, I cannot acknowledge ACUM justice.

I have done everything on my part to match the composer fee payment according to your customary arrangements and it is not my fault if ACUM has interrupted this. It is not possible that I will work and bear the expenses while ACUM gets my salary. I have many musical pieces that you will like. I am now finishing new pieces and am asking to find some sort of arrangement so I can get a composer fee.

I am awaiting your response.

Sincerely,

Document #111 (translated by Yaron Kapitulnik)

ACUM LTD (Union of composers and writers) P.O.BOX 234 Leilinbaum 29 road Tel Aviv, 29 Tishrei, מש"א 31/10/40

In response please mention 408/M

To MRS Elly Helperin Kakal 5 Street, Kiryat Bialik Haifa.

Dear Mrs.

In response to your letter from 18/9/40 we are pleased to inform you:

- 1. Regarding your request to be accepted to our union, we will bring it up to discussion in our next board meeting, and we will let you know immediately after.
- 2. Fees we will not be able to pay you your commission for songs that have been broadcast, because you are still not a member in our union. And for that reason we did not submit your name to the radio on the list submitted this April. We receive our commission for the radio only for songs of our union's members.

Sincerely, The secretary N.K Melamed

Document #112 (translated by Yaron Kapitulnik)

ACUM LTD (Union of composers and writers) P.O.BOX 234 Leilinbaum 29 road Tel Aviv, 3 Adar, א"עש" 2/3/40

In response please mention 434/M

To MRS Elly Helperin Kakal 5 Street, Kiryat Bialik Haifa.

Dear Mrs.

I regret to inform you, that the committee for musical pieces, established by our union, has reviewed the material you submitted and has recommended to the management, in their meeting from 20/2/41 to deny your request from 18/9/40, based on the materials you have submitted to us for discussion, and which I am sending back to you. Attached:

- 1. Songs of the home land (shirei Moledet)
- 2. Shir ha'maalot
- 3. Menucha ve simcha

Sincerely On behalf of the management Document #113 (translated by Dr. Stanley Nash)

December 25, 1940

Esteemed Sir,

From the [article of yours entitled] "Journey Notes" I have realized that you are a music aficionado and therefore I am turning to you in regard to a musical matter.

I have been occupied with the creation of melodies for Hebrew modern and ancient Hebrew song/poetry. Jerusalem radio broadcasts my works from time to time. Also in the Hanukkah program of December 12, 1940 there were broadcast from among my works two choral pieces in four voices/parts with full orchestral accompaniment.

For the sixtieth birthday of Her Majesty Wilhemina the Queen of Holland I composed music for Psalm 126 (*b'shuv adonai et shivat tsion*), which was broadcast by radio Jerusalem in September of this year. I am attaching the review of the Palestine Post.

The Queen was kind enough to receive the dedication (can't read these two words) and with the expression of "profound thanks."

Now I am interested in finding someone who will print the musical notes. In my opinion this is very suitable for our institutions/(public or government agencies?) because they have the ability to disseminate them also abroad (America, South Africa and more) and to make a profit on this.

But I know at the outset that they will not pay attention to the matter if I apply to the institutions by myself. I thought therefore that if a queen connects her name to a *Eretz Yisrael* composition, there is in this also an expression of sympathy with regard for *Eretz Yisrael* (and how many other kings are there in the world who accept the dedication of a Hebrew work!). I have given a copy of the letter to "*Palkor*??" in Jerusalem without their responding to it at all. Afterwards I turned to Hebrew newspapers and of them only "*HaBoker*" responded.

Apparently the people are occupied with big political problems and they are not open to dealing with imponderables—the delicate fabric made up of all kinds of little things which exist sometimes almost beneath consciousness – although their value in life is very great. Before my eyes are foreign children on the ship who drew your attention in spite of the lack of a common language (obviously something Smilansky referred to in his article).

I am sending you the musical notes together with an explanation of the musical structure in order that you can be convinced that we are not dealing here with a casual musical composition, but a composition according to a well-preconceived method. I believe that my instigation is likely to serve as the foundation of a Hebrew-*EretzYisraeli* musical style.

I would be indebted if you could kindly let me know if it is in your will and ability to help me in this matter.

Document #115 (translated by Dr. Stanley Nash)

January 14, 1941

Esteemed Mr. Smilansky,

Many thanks for your warm/friendly letter and for your willingness to help me. *Yishar kochacha*! I am happy, that a personage of your stature has endorsed my ideas—you who have stood amidst the experience (?) from the time they started to build the land, the language, the nation. In the building of the land we have succeeded a little, we have succeeded much in building the language, but in the building of the nation, which is the main thing, I do not see progress. We are far yet from being one entity; they have not been concerned for the glue, they have used the great (raw) material that is at our disposal. They develop the intellect but they neglect the heart, "the extrinsic things," the imponderables to which I alluded in my first letter. Singing constitutes valuable (raw) material for the building of the nation and especially folk song. Folk song unifies and connects all of the strata; it creates the soul of the youth, who are our future. In this area I am prepared to dedicate the best of my abilities, and it is my hope that I will succeed, if I receive a little help.

When I turned to you I did not mean that you should publish my works at your expense. For a private individual there is no possibility to publish musical notations without losing (money). As long as they teach singing by ear in the schools of the Land and they raise generation after generation of illiterates – people who do not know how to read and write musical notes – there will not be an audience of buyers. In such condition, it is natural, that the musical creations in Hebrew are lost and with them the composers for lack of possibility to sustain themselves. In the meantime the foreign sound is gradually taking over not only in the concert halls, but also in the schools and in the kindergartens.

But the Zionist institutions have the possibility to *disseminate* Hebrew music, and especially the music for Psalm 126 (*b'shuv Adonai et shivat tsion*). The fact that a *queen* linked her name to this work gives prospects to sell in America alone an unlimited number of notes (sheet music), if they do adequate publicity. It is necessary to print the notes on good paper, to decorate the first page with two drawings of "restoration to Zion" pictures from earlier generations and from our own times, and aside from this the transliteration of the Hebrew words into English, and then even non-Jews will buy the music in music stores. The Zionist institutions have an active network throughout the world; the institutions can achieve a substantial profit and along with them, myself as well. Every Jew in the Diaspora for whom the *birkat hamazon* is still a practice in his home will be happy to receive a melody which is cultural, refined and simple.

I have touched upon the point of teaching singing in the schools, a painful and disgraceful issue, and it is difficult for me to comprehend those responsible for the education of the youth, for the creation of the soul of the nation. From the school principles I have already heard the words: "I don't know anything at all about music" and with that the whole matter is dropped. Would he say such words with regard to another (school) subject,

even if he is not an expert in this subject? And I have the impression, that in Board of Education they have not yet understood the importance of singing. And concerning the danger of the foreign *tselil* (sound, melody) I am not exaggerating. It is worthwhile mentioning the Jewish musical artists in the Diaspora. In their studies they used foreign instruments (foreign music) and they gave their lives to the owners of those instruments (i.e. they invested all their talents in foreign, Western musical education). Judaism has lost the best of its people for this reason and not only with regard to music.

There is the necessity to pressure the department of education, that in the schools they should sing only from musical notation (the only subject without textbooks), and they should teach the students to read music as a requirement. This does not involve extra expenses. Aside from this the department of education should purchase appropriate compositions from the composers and publish them for use in the schools. Thereby they would bring great benefit both to the students and the composers, and they would lay the foundation for the development of Jewish music. And perhaps there is the need to also establish prizes for the most successful folk (national *–animamit*) music in the same manner as in literature. I heard that in ancient Greece they would set laws to special melodies. If the melody succeeded and became popular among the people, the law remained in effect, and if not – the law was forgotten (by itself). For sure it was worthwhile for the Greeks to endow prizes for the melodies, and in the modern *Eretz Yisrael* it is also worthwhile.

Your reward/merit will be great if you would kindly get in touch once personally with those in charge in the Dept. of Ed. And influence them to introduce the necessary changes in the teaching of singing. It is an important goal with which it is worthy of becoming involved. I for my part will assist as much as possible, if they want it.

Two Chanukah songs which I composed for four-part choir with full orchestral accompaniment were broadcast on Radio Jerusalem for the Chanukah program (December 24, 1940) with total success. A copy of the letter of the director of the program from December 27, 1940 I am attaching. Today I received again a letter from Radio Jerusalem in which they request new works/pieces. I will take it upon myself to notify you of the broadcast date and I will be very happy if you should want to listen to the broadcast.

If you are going to be in Haifa on some occasion I would regard it as a special honor if you would favor us with a visit—and a unique pleasure if I could let you hear a number of my works/pieces (creations).

I have been ill recently and could not write earlier: your letter caused me happiness and encouragement.

Appendix D Elly Helperin – Vocal Selections for Religious Occasions – Contents

ELLY HELPERIN (1896-1942)

Vocal Compositions for Religious Occasions

No.	ID No.	TITLE	RELIGIOUS OCCASION	VOCAL and INSTRUMENTAL COMPOSITION	p,
		CHORAL			
1	07421	ANI ISH YEHUDI	Being Jewish	SATB choir, a capella	1
2	10913	B'TOU BIH'SHVAT	Tou Bih'shvat	SATB choir with flute, calrinet, strings and percussion	11
3	38623	MASEKHOT	Purim	SATB choir with flute, calrinet, strings and percussion	6
4	41623	NEROT KHANUKA	Hannuka	SATB choir with strings	2
5	42623	SVIVON SOV-SOV-SOV	Purim	SATB choir with strings	4
6	54623	SHOMER YISRAEL	Liturgical	SATB choir with harmonium	3
7	58923	PSALM 121	Liturgical	SATB choir with flute, strings and harmonium	11
		SOLO			
8	10223	B'TOU BIH'SHVAT	Tou Bih'shvat	Solo voice with piano	2
9	11323	BAROUKH EL ELYON	Liturgical	Cantor with violoncello obligato and strings	3
10	11225	BAROUKH EL ELYON	Liturgical	Tenor with harmonium	2
11	37223	M'NOU'KHA V'SIM'KHA	Liturgical	Solo voice with piano	3
12	40223	NEROT DOLKIM	Hanukka	Solo voice with piano	2
13	42223	SVIVON SOV-SOV-SOV	Hanukka	Solo voice with piano	. 1
14	55123	SHOSHANAT YA'A'KOV	Purim	Solo voice	. 1
	59223	PSALM 126	Liturgical	Solo voice with piano	3

81001

Appendix E

ELLY HELPERIN

(1896-1942) Selected Compositions for Solo Voice #1

ID#	NAME OF SONG	LYRICIST	SUBJECT MATTER
02221	Eyn Zoh Agahdah It's not a fairy tale	Aharon Fishkin	Dream of having a jewish homeland
04221	Al Y'oush <i>Don't despair</i>	Avraham Broidess	Frustration, disappointment and despair
05221	Al S'fod Don't mourn	David Shimonovich	Frustration, disappointment and despair
08221	Ah'nie Rot'seh Linso'ah I want to travel	Y. D. Kamzon	Children's song
08223	Ah'nie Rot'seh Linso'ah I want to travel	Y. D. Kamzon	Children's song
12221	Birkat Boker <i>Morning blessing</i>	Ya'akov Cohen	Children's song
13222	Gam Kharashnou We plowed, we sowed but d:	M. Levin-Kipniss id n't harvest	Frustration, disappointment and despair
14221	Degel Haraki'ah <i>Heaven's flag</i>	Yisrael Efrat	Dream of having a jewish homeland
15221	Doda Elah Hitgaisa Aunt Ela joined the army	Lea Goldberg	A heroine in the army
16222	Ha'a'dam Veko'kha'voh The man and his star	David Horowítz	Reflections on father/mother
17222	Hoy, Artsie Mola'd'tie! Oh, my country, my homelan	_	Pictures of the land
18222	Horah Bah'yahm <i>Hora at sea</i>	Shmuel Bass	Children's song
1.9222	Hazrakor The searchlight	A"Sh Ahmie'el	Watching For danger from attack
20222	Hayeled V'hah'pah'tish The boy and the hammer	Sh. Shalom	Children's song
21222	Hah'yal'dah Bah'sah'deh The girl in the field	Shoshana Yitskhaky	The joys of being young
22222	Hah'ker Na Hah'ktonet	-	The sorrows of having a son murdered
	Would you recognize this s	shirt?	
23222	Would you recognize this s Hakdosha The saint	shirt? Reuven Horwitz	Lost love
	Hakdosha		Lost love
	Hakdosha The saint Hakdosha The saint	Reuven Horwitz Reuven Horwitz Y. D. Kamzon	
23224 24222	Hakdosha The saint Hakdosha The saint Ou'vah'iehr Yerushalayim	Reuven Horwitz Reuven Horwitz Y. D. Kamzon Lem Meir Eelie	Lost love

Appendix F

ELLY HELPERIN (1896-1942) Selected Compositions for Solo Voice #2

ID#	NAME of SONG	LYRICIST	SUBJECT MATTER
27222	Yerushalayim <i>Jerusalem</i>	Moshe Shilgie	Jerusalem, my inspiration
28222	Yesh Lieh Ahm I have a nation	Avigdor Hamierie	Dream of becoming a nation
31221	Lev Ehm <i>Mother's heart</i>	Ya'akov Cohen	Happy mother-child dialogue
32221	Leila Ba'kfar A night in the village	Yig'al Horwitz	Joy of attachment to the land
33224	L'lo Mie'liem Without words	Ya'ir Ben Shaloum	A love song
34222	Limfalsey N'tievot To those who find the way	Ephrayim Talmie [at sea]	Heroes of the illegal Aliyah
35222	Mieh Hou Zeh Who is this?	Ya'akov Cohen	Father's joy
43222	Sfinat Ha'mah'ah'pee'liem The illegal immigrants bo		Tribute to ships of the illegal Aliya
45222	Payrot Fruits	M. Gong	Celebrating the fruits of the land
46222	Parpar Shavouy A captured butterfly	Ya'acov Cohen	The butterfly and the boy
47222	Tslil Ivry A Hebrew sound	Khayim Orlan	Nightime in the valley
48222	Tsiley Aviv Sounds of spring	Moshe Shigie	Celebratiion of ME - a children's song
49222	Ro'at Hako'khaviem <i>The shepherdess of stars</i>	H. N. Bialik	Lullabye
49224	Ro'at Hako'khaviem <i>The shepherdess of stars</i>	H. N. Bialik	Lullabye
50222	Shabat Bakfar <i>Sabbath in the villag</i> e	Shmuel Bass	The restful Sabbath
57222	Shier Ha'geshem The song of the rain	Shmuel Bass	A prayer for rain
60222	Shier Ha'oliem The song of the immigrant.		Dream of rebuilding the country
60223	Shier Ha'oliem The song of the immigrant		Dream of rebuilding the country
60225	Shier Ha'oliem The song of the immigrant.		Dream of rebuilding the country
61224	Shier Hashomrim The song of the watchmen	Levy Ben Amitai	The watchman's promise

Selection_of_Songs_2

Appendix G Lists of Elly Helperin's Solo and Choral Compositions

ELLY HELPERIN

(1896-1942)

List of Compositions for Solo Voice (as of August 2008)

IDFR.	LYRIC	LYRICIST	VOICES AND INSTRUMENTS
01 2	Ourie Hakatan Shelie	Avraham Broidess	Solo Voice with Piano
02 2	Eyn Zoh Agahdah	Aharon Fishkin	Solo Voice with Piano
04 2	Al Y'oush	Avraham Broidess	Solo Voice with Piano
05 2	Al S'fod	David Shimonovich	Solo Voice with Piano v 1
05 3	Al S'fod	David Shimonovich	Solo Voice with Piano
			and Brass v 2
08 2	Ah'nie Rot'seh Linso'ah	Y. D. Kamzon	Solo Voice with Piano v 1
08 2	Ah'nie Rot'seh Linso'ah	Y. D. Kamzon	Solo Voice with Piano v 2
10 2	B'tou Bih'shvat	Sh. Shalom	Solo Voice with Piano
11 2	Baroukh El Elyon	Barukh Ben Shmuel	Solo Voice with Piano v 1
11 3	Baroukh El Elyon	Barukh Ben Shmuel	Solo Voice with Piano and
			Strings v 2
12 2	Birkat Boker	Ya'akov Cohen	Solo Voice with Piano
13 2	Gam Kharashnou	M. Levin Kipniss	Solo Voice with Piano
14 2	Degel Haraki'ah	Yisrael Efrat	Solo Voice with Piano
15 2	Doda Elah Hitgaisa	Lea Goldberg	Solo Voice with Piano
16 2	Ha'a'dam Veko'kha'voh	David Horowitz	Solo Voice with Piano
17 2	Hoy, Artsie Mola'd'tie!	Shaul Czernikhovsky	Solo Voice with Piano
18 2	Horah Bah'yahm	Shmuel Bass	Solo Voice with Piano
19 2	Hazrakor	A"Sh Ahmie'el	Solo Voice with Piano
20 2	Hayeled V'hah'pah'tish	Sh. Shalom	Solo Voice with Piano
21 2	Hah'yal'dah Bah'sah'deh	Shoshana Yitskhaky	Solo Voice with Piano
22 2	Hah'ker Na Hah'ktonet	Moshe Shilgie	Solo Voice with Piano
23 2	Hakdosha	Reuven Horwitz	Solo Voice with Piano v l
23 2	Hakdosha	Reuven Horwitz	Solo Voice with Piano v 2
24 2	Ou'vah'iehr Yerushalayim	Y. D. Kamzon	Solo Voice with Piano
25 2	Yeled B'yiz're'ehl	Meir Eelie	Solo Voice with Piano v 1
25 2	Yeled B'yiz're'ehl	Meir Eelie	Solo Voice with Piano v 2
26 2	Yerushalayim	Avigdor Hamierie	Solo Voice with Piano
27 2	Yerushalayim	Moshe Shilgie	Solo Voice with Piano
28 2	Yesh Lieh Ahm	Avigdor Hamierie	Solo Voice with Harmonium
31 2	Lev Ehm	Ya'akov Cohen	Solo Voice with Piano
32 2	Leila Ba'kfar	Yig'al Horwitz	Solo Tenor with Piano

IDFR. LYRIC LYRICIST VOICES AND INSTRUMENTS

33 2	L'loh Mie'liem	Ya'ir Ben Shaloum	Solo Voice with Piano and
			Cello
34 2	Limfalsey N'tievot	Ephrayim Talmie	Solo Voice with Piano
35 2	Mieh Hou Zeh	Ya'akov Cohen	Solo Voice with Piano
36 2	Manginot Shah'mah'yim	Ya'acov Cohen	Solo Voice with Piano
37 2	M'noukhah V'simkhah	[Prayer]	Solo Voice with Piano
40 2	Nehrot Dolkiem	M. Levin Kipniss	Solo Voice with Piano
43 2	Sfinat Ha'mah'ah'pee'liem	Shmuel Bass	Solo Voice with Piano
44 0	Ahm Yisrael Khai!	[Unknown]	Solo Voice with Piano
45 2	Payrot	M. Gong	Solo Voice with Piano
46 2	Parpar Shavouy	Ya'acov Cohen	Solo Voice with Piano
47 2	Tslil Ivry	Khayim Orlan	Solo Voice with Piano
48 2	Tsiley Aviv	Moshe Shigie	Solo Voice with Piano
492 493	Ro'at Hako'khaviem Ro'at Hako'khaviem	H. N. Bialik H. N. Bialik	Solo Voice with Piano v 1 Solo Voice with Piano and Flute v 2
50 2	Shabat Bakfar	Shmuel Bass	Solo Voice with Piano
54 2	Shomer Yisrael	[Prayer]	Solo Voice with Piano v 1
54 2	Shomer Yisrael	[Prayer]	Mezzo Soprano with
			Piano v 2
55 1	Shoshanat Ya'a'kov	Y. B. Ben Pinkhas	Solo Voice
572	Shier Ha'geshem	Shmuel Bass	Solo Voice with Piano
59 2	Psalm 126	[Psalm}	Solo Voice with Piano
60 2	Shier Ha'oliem	Ya'ier Ben Shaloum	Solo Voice with Piano v 1
60 2	Shier Ha'oliem	Ya'ier Ben Shaloum	Solo Voice with Piano v 2
60 2	Shier Ha'oliem	Ya'ier Ben Shaloum	Mezzo Soprano with
			Piano v 3
61 2	Shier Hashomrim	Levy Ben Amitai	Solo Voice with Piano
62 2	Tapou'akh Nafal	M. Levin Kipniss	Solo Voice with Piano

List of Choral Works (as of August 2008) by *Elly Helperin* (1896-1942)

Choral composition with single accompanying instrument (or *a capella*) Choral composition with multiple accompanying instruments

IDFR.	LYRIC	LYRICIST	VOICES AND INSTRUMENTS
03 6	El Hasadeh	M. Levin Kipniss	SATB Choir with Flute and Strings
04 -	Al Y'ush	Avraham Broidess	Unfinished Orchestral Accompaniment
07 4	Ani Ish Yehudi	Avraham Broidess	SATB Choir, a capella
09 5	Erets Moledet	Ofra	SATB Choir with Piano
10 9	B'tu Bish' vat	Sh. Shalom	SATB Choir with Flute, Clarinet, Strings and Triangle
138	Gam Charashnu,	M. Levin Kipniss	Baritone Solo and SATB Choir with Piano
25 5	Yeled B'Yizr'eil	Meir Eelie	SATB Choir with Piano
25 6	Yeled B'Yizr'eil	Meir Eelie	SATB Choir with Strings
26 5	Yerushalayim	Avigdor Hamierie	SATB Choir with Piano
26 6	Yerushalayim	Avigdor Hamierie	SATB Choir with Chamber Orchestra, Harmonium, Timpani & Strings
386	Masekhot	M. Levin Kipniss	SATB Choir with Flute, Clarinet, Strings and Percussion
39 5	Mishmar Hayardein	Naftalie Hertz Imber	SATB Choir with Piano
416	Nerot Chanuka	Ya'akov Fikhman	SATB Choir with Strings
42 6	Svivon Sov-Sov-Sov	M. Levin Kipniss	SATB Choir with Strings
54 6	Shomeir Yisrael	[Prayer]	SATB Choir with Harmonium
58 9	Psalm 121	[Psalm]	Tenor Solo and SATB Choir with Flute, Strings and Harmonium
60 9	Shir Ha'olim	Ya'ir Ben Shaloum	S. Solo, Mezzo-S. Solo and SATB Choir with Piano and Harmonium
61 5	Shir Kashomrim	Levy Ben Amitai	TTBB Choir with Piano

Appendix H Partial list of Broadcasts of Elly Helperin's Music

יצירות של עָלי הֶלְפֶּרִין טשודרו ב-Jerusalem Calling בשנים 1944-1938 ע״פ רישומים בעזבןנה -⊡הרשימה חלקית⊡-

השידור	תאריך	המבצע/ת	מחבר המילים	שם היצירה
19:	1938/08/29 1938/08/29 39/02/11 לפני 39/6 לפני		יאיר בן שלם י. ד. קמזון חיים נחמן ביאליק יעקב כהן	ללא מילים אני רוצה לנסוע רועת הכוכבים לב אם
	1940/09/21 1940/09/21	אפרים גולדשטיין אפרים גולדשטיין	תהילים קכ״ו תפילה	בשוב אדוני את שיבת ציון מנוחה ושמחה
	1942/02/01 1942/02/01 1942/3 1942/3 1942/3 1942/3 1942/05/06 1942/05/06 1942/07/07 1942/07/18 1942/07/18 1942/07/18 1942/07/18 1942/07/18 1942/07/18 1942/07/18	אטתר סלומון אטתר סלומון אסתר סלומון אסתר סלומון אפרים גולדשטיין ו. ויינברג אפרים גולדשטיין אפרים גולדשטיין אפרים גולדשטיין אפרים גולדשטיין אפרים גולדשטיין אפרים גולדשטיין	ש. שלום משה שלגי יעקב כהן שושנה יצחקי מ. לוין קיפניס לאה גולדברג יאיר בן שלם יאיר בן שלם יאיר בן שלם משה שלגי משה שלגי לוי בן אמיתי <i>תהילים קכ״א</i> יעקב פיכמן מ. לוין□קיפניס	בט״ו בשבט צלילי אביב לב אס הילדה בשדה תפוח נפל צלילי אביב דודה אלה התגייסה ללא מילים יש לי עם ירושלים שיר השומרים שיר השומרים בשוב אדוני את שיבת ציון נרות חנוכה
ברון 00000	1943/01/21 1943/01/21 1943/03/20 1943/ 1943/06/12 1943/06/12 1944/12/14	אפרים גולדשטיין אפרים גולדשטיין אפרים גולדשטיין מסמסמסמסמסמסמ בתכנית מי יודעי נחדונה סולד)	ש. שלום משה שלגי <i>זמר לפורים</i> <i>אשבת</i> אפרים <i>תהילים קכ"ו</i> יעקב כהן מ. לויןםקיפניס מסממממממם	בט״ו בשבט צלילי אביב שושנת יעקב אל עליון ז <i>מר</i> בשוב אדוני את שיבת ציון מנגינות שמים סביבון, סב סב סב סביבון, סב סב סב חסממססמסמסמם ירושלים
				לאס, אירות של עלי הלפרין ששודרו.doc

Appendix I List of Elly Helperin Songs with Notations of Spelling of 'Elly' in Hebrew

Author's note –	Elly spelled	with two	lameds =	early; spelle	ed with on	e <i>lamed</i> =	later.

note	Enj spono		uncus	carry, spence with	one iumeu - later.
	הערשה	12919229	stitstick	าปกรว	171297 DU #
		×'2'29	גרמנית	אברהכו ברוידט	אורי הקטן שלי 1
		\$229	גרמנית		
		עלי	579 TZV	מ. לוין קיפניס	3 אל הערה
		עלי (הדפסה)	עברית (ה)	אברהם ברוידט	
		עלי עלי	גרמנית	דוד שמעונוביץ. דוד שמעונוביץ	5 אל ספוד
		עלי עלי	ርርር በር የተኛሳ ኢህ	אברהמ ברויזיס	ד אני איש יהודי 7
		577N	גרמנית		אגי רוצה לנסוע 8
		עלי	גי מנית גרמנית	עופרה	פ ארץ מולדת.
		עלי עלי	גר נאכידר אין מקור		10 בטיין בשבט
		עלי עלי		ברוד בן שמואל ממעצא	עד בסיין בסבט 11 ברוך אל עליון
		עכלי			12 ברקת בוקר 12 כרכת בוקר
			גרמנית		•
		עכיכי	גרמנית	מ. לוין קיפניס ישראל אפרת	13 גם רורשנו, גם זרענו 14 דגל הרקיע
		 	גרמנית		-
		עלי	178-715W	לאהגולדכרג	15 דודה אלה התעיטה 14 האינת וכורכו
		עללי	גרמנית	ראוכן הורכיץ	16 האדם וכוכבו
		עלי	עברית	שאול טשרניחובסקי	17 הויו ארציו מולדתיו 18 הירה בית
		 . 3		שמואל בס	18 הורה כיס אר בורדיור
		עלי		איישעמיאל	19 הארקור סג באלה גרמנוויי
		ንጋ <u>ነ</u>		ש. שלום	20 הילד והפטיש
		עלי		שושנה יצחקי	21 הילדה בשדה
				משה שלגי	22 הכרינא הכתונת
		>523		ראונן הורביץ	2.3 הקדרשה
		トランジ		י. ד. קנאוו	24 וכעיר ירושלים
		7223		מאיר אילי	2.5 שיר הנוסע (ילד ביזרעאל)
		עללי		אניגדור המאירי	26 ירושלים
		עלי		משה שלגי	27 ירושלים
	שבתי לוי	עלי	-	אניגדור המאירי	28 ישליעם
		עללי(2) עלי(1)		יעקבכהו	31 לב אס
				יגאל הורביץ	32 לילה בכפון
		>プブ3,	גרמנית י	יאיר בן שלם	33 ללא מיליכו
				אפרים תלמי	34 למפלסי נתיבות
		נלי		יעקב כהן	35 מי הוא זהזי
		זלי		יעקב כהן	36 מנוינות שמים
		パフリ		(<i>ו מיר ות לשבת)</i>	37 מכורחה ושמתה
		עלי		מ. לוין קיפניס	38 מסכות
		200 S	גרמנית י	נפתלי הרץ אי מבר	39 משמר היודן
				מ. לוין קיפניס	40 נרות דולקים
		זלי	עבריות ו	יעקב פיכ מו	41 נרות תנוכה
		נכי	រាោងរប	מ. לוין קיפניס	42 סביבון, סב, סב, סב
		**		- שמואל בס	43 ספינת המעפילים
		-	גרמנית	[עממי]	44 עם ישראל רוי ו
		55		ະດີ. ໂຕໃ	15 פירות.
		522	גרמנית ש	שמואל בס	46 פרפר שנוי
		5'7'2		חיים אורלן	47 צליל ענרי
		כי	ม ภา^วบ	משה שלגי	48 צלילי אביב
		ر در	גרמנית ע	רויים נרומן ביאליק	49 רועת הכוכבים
		5'2	) การม	שמואלבס	50 שבת בכפר
		122			54. שומר ישראל
		ילא		יעקנ בצלאל בן פנחס	55 שושנת יעקב
		>525		-	57 - שיר הג שם
		יברי ור עלי		(כתוביכן	58 תהילים קכייא
				(כתובית)	59 תהילים קכייו
	לבעל, גירשה	אלא גילא.			סא שיר העולים (וזיון הגאולה)
		וכלי			לט שיר השומרים
		יכי איז איז איז איז איז איז איז איז איז אי			גא תפוח נפל
		ب _م با	. <u>a</u> isos	0.00 10 10 10	

Appendix J "Yerushalayim," printed music; manuscript of first jottings of melodic ideas

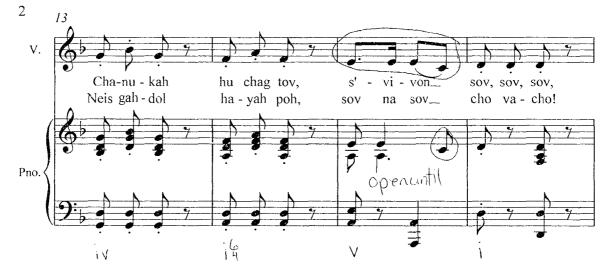
Ki lan sha-bon-Beck har ha-zo fin ash-ta-cha-sahladha - na-jim Me-all pis-gat mp - de-votile lamiti e-la-jits Kettendborps-na-jich irrusha la-jim brusha . Jim, h ťa 'ał Stropps 3 Je-ruscha-la-jini, Je-ru-scha-la-jini, me-chini-wo-tor-jici in nechi Nering-neidliw-nech schaltm lad shakenlable tushakijuke harhazzfipe, . G AE fe ge lim nik-zot Kilte-welriges - inie-Bejidre-la-jie 1090-tim mit 20 Kete-w M-la-cha Má-Ràdi li Kude mik-desch iY

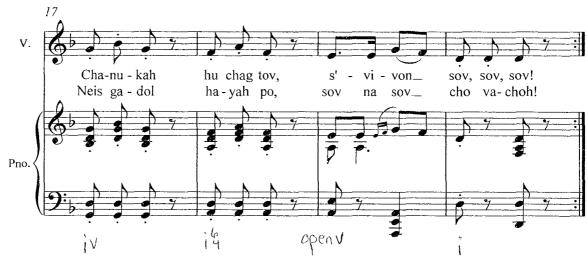
First draft of the melody for YERUSHALAYIM (lyrics by A. Ham'ie'rie) which evolved into versions for solo voice with piano, choir with piano and choir with orchestra

Appendix K "S'vivon, Sov, Sov, Sov"

Appendix L "M'nucha V'simcha"

Appendix M "Psalm 126"

To H.M. Queen Wilhelmina of The Netherlands PSALM 126

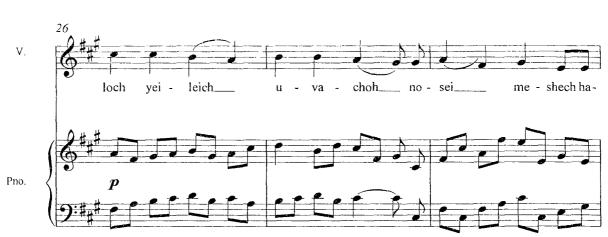
"When Jehova brought back those that returned to Zion..." For Solo Voice with Piano

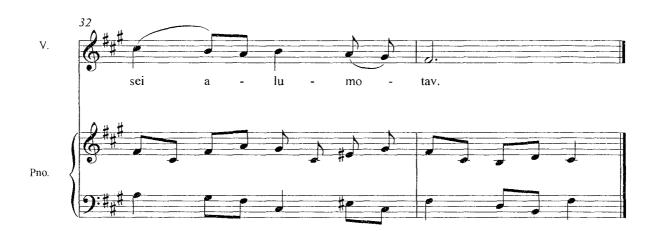

Appendix N "Shir Ha'olim," manuscript

Sample of one of several versions of שיר העולים - Song of the Olim - dedicated to her husband when the composer was 7 months in Palestine. The dedication and lyrics are - still - in German. It reads "Meinem lieben Manne gewidnet! d. 19.11.36. Kirjath Bialik." [dedicated to my loving husband! November 19, (19)36. Kirjath Bialik.]

Bibliography

- Ambache Diana. "Diana Ambache on Women Composers." http://www.ambache.co.uk/women.htm.
- Bohlman, Philip V. *The Land Where Two Streams Flow*. Chicago: University of Illinois Press, 1989.
- "Classical Music Forum." Magle International Music Forums. http://www.magle.dk/music-forums/1685-female-composers.html.
- Da Costa, "Listener's Corner" in Palestine Post. August 30, 1938.
- Dvorak, M. Tevfik. "Russian Nationalism in Music." http://www.dorak.info/music/national.html.
- Edelman, Marsha B. *Discovering Jewish Music*. Philadelphia: Jewish Publication Society, 2003.
- Elly Helperin Documents. Private Collection of Mordehai Helperin. Flushing, NY.
- Fleisher, Robert. *Twenty Israeli Composers: Voices of a Culture*. Detroit: Wayne State University Press, 1997.
- Gradenwitz, Peter. *Music and Musicians in Israel*. Tel Aviv: Israeli Music Publications Limited, 1978.
- Hamieiri, Avigdor, "Yerushalayim." Trans. Yaron Kapitulnik, October, 2008.
- Helperin, Mordehai. 2007. Interviews by author. New York, NY. September 24, December 19.
- -----. 2008. Interview by author. New York, NY. July 22.
- ----- "Elly Helperin List of Compositions for Solo Voice." August, 2008.
- -----. "List of Choral Works by Elly Helperin." August, 2008.
- -----. "Y'tzirot shel Elly Helperin." Date unknown.
- Heskes, Irene. *Passport to Jewish Music: Its History, Traditions and Culture*. Westport, CT: Greenwood Press, 1994.

Hirshberg, Jehoash. 2008. Interview by author. New York, NY. September 16.

- -----. *Music in the Jewish Community of Palestine 1880-1948: A Social History*. New York: Oxford University Press, 1995.
- Hitron, Haggai. "Not the Flower of This Land," *Haaretz* Magazine On-line (June 22, 2007). http://www.haaretz.com/hasen/objects/pages/PrintArticleEn.jhtml?itemNo=87384 7.
- Kahn, Ann. "Moshe Smilansky." Updated by George Wilkes. *Answers.com.* http://www.answers.com/topic/moshe-smilansky (accessed December 14, 2008).
- Keller, Hans. "To What Extent Can Music by a Composer of the Diaspora Represent Jewish Ideas or Traditions." *Proceedings of the World Congress on Jewish Music, Jerusalem 1978.* Tel Aviv: The Institute for the Translation of Hebrew Literature Ltd., 1982.
- Kipnis, Todd A. "Seeing through Opera Glasses: Israeli Opera as a Lens into Israeli History, Culture, and Ideology." Master's thesis, Hebrew Union College – Jewish Institute of Religion, School of Sacred Music, 2007.
- Levitt, Jessica L. "The tango and the hora : conflicting cultural influences in Verdina Shlonsky's life and music, 1905-1990." Master's thesis, Hebrew Union College – Jewish Institute of Religion, School of Sacred Music, 1998.
- "Moshe Smilansky." *The Institute for the Translation of Hebrew Literature*, 2004. http://www.ithl.org.il/author_info.asp?id=257 (accessed December 14, 2008).
- "Moshe Smilansky A Brief Biography and Quotes." *Palestine Remembered.com.* http://www.palestineremembered.com/Acre/Famous-Zionist-Quotes/Story647.html (accessed December 14, 2008).
- Mendelson, Fredda. "Marc Lavry A Prominent Figure in the Birth of Israeli Music." Master's thesis, Hebrew Union College – Jewish Institute of Religion, School of Sacred Music, 1996.
- Nemtsov, Jascha. "Solomon Rosowsky." http://www.musica-judaica.com/ros_e.htm, August 22, 2003 (accessed December 14, 2008).
- Palestine Arab Revolt, Palestine Facts, British Mandate Revolt 1936-39. http://palestinefacts.org/pf_mandate_riots_1936-39.php, 2008 (accessed October 16, 2008).
- Palestine Facts, British Mandate World War II Palestine. http://palestinefacts.org/pf_mandate_during_ww2.php, 2008 (accessed October 16, 2008).

- "Romanticism in Germany." *123HelpMe.com*. http://123HelpMe.com/view.asp?id=22883 (accessed December 13, 2008).
- Rothmüller, Aron Marko. *Music of the Jews: An Historical Appreciation*. London: Vallentine, Mitchell & Co., Ltd., 1953.
- Rubin, Emanuel and Baron, John H. *Music in Jewish History and Culture*. Sterling Heights, MI: Harmonie Park Press, 2006.
- Sadie, Stanley, ed. *The New Grove Dictionary of Music and Musicians, Second Edition.* Taunton, MA: Macmillan Publishers Limited, 2001.
- Schoenberg, Shira. "The Haskalah." Jewish Virtual Library. http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Judaism/Haskalah.html (accessed December 13, 2008).
- Seter, Ronit. "Verdina Shlonsky, 'The First Lady of Israeli Music."" http://www.biu.ac.il/hu/mu/min-ad/07-08/Seter-SHLONSKY.pdf.
- Traxler, Carol. "Clara Schumann." http://www.geocities.com/Vienna/Strasse/1945/WSB/clara.html.
- Zipser, Burton. Interview by author, 2006. New York, NY. November 16.
- "Yerushalayim." The International Jewish Songbook, compiled, edited and arranged by Velvel Pasternak, 64. Tara Publications, 1994.
- "Yerushalayim." Songs and Hymns: A Musical Supplement to Gates of Prayer, 106. New York: Central Conference of American Rabbis and American Conference of Cantors, 1977.